

همایش سیاست‌های پولی و ارزی

ثبات مالی
بستر رشد
اقتصادی پایدار

ماهنامه خبری - تحلیلی و علمی

بورس و بانک
BOURSE & BANK

سال سوم - شماره ۱۸ - خرداد و تیر ماه ۱۳۹۶ - قیمت ۱۰۰۰۰ تومان

مدیران ارشد و صاحب‌نظران بازار پول تحلیل کردند؛

نابسامانی در شبکه بانکی
ریشه‌ها و راهکارها

نخستین بانک ایرانی

www.banksepah.ir

روز خبرنگار گرامی باد

ایرانول

انتخاب اول، کیفیت برتر

شرکت نفت ایرانول با بکارگیری انواع روغن پایه های معدنی و سنتتیک، تولید بالاترین سطوح کیفیت در علم روانکاری را سرلوحه کار خویش قرار داده و برهمین اساس مرغوب ترین روغن های موتور، دنده و صنعتی مطابق با استانداردهای روز دنیا را تولید می نماید.

تلفن واحد فروش: ۸۸۲۱۲۹۹۹

www.iranol.ir

مطالب ماهنامه بورس و بانک را
در بانک اطلاعات نشریات کشور بخوانید
www.magiran.com

صاحب امتیاز - مدیر مسئول:

نعمت ا... شهبازی

زیر نظر شورای سیاستگذاری

دبیر اجرایی:

مصطفی قدم خیر

دبیر تحریریه:

معصومه صالحی

تحریریه:

طاهره گودرزی - حمیدرضا درخشان

وحید نمازی - وحید محمد خانی

امور هنری:

کاوه رحیمی

ویراستار:

معصومه حیدرنواز - ماهر مهر ولی

عکس:

محمد نوروزی - احسان رافعی - احمد رحمتی

امور مالی:

حمید رضا درخشان

امور ارتباطات و بازرگانی:

طاهره گودرزی

امور اداری:

امیر رضایی نسب - محمد عسگری

سعید موسوی - سید محسن میرشفیعیان

نشانی:

تهران، میدان هفت تیر، خیابان قائم مقام، کوچه

سام - پلاک ۵

تلفن: ۴-۸۸۳۱۳۳۱۲-۸۸۴۱۴۸۵

مچری چاپ: ضیاء فاطمی

۰۹۱۲۸۱۸۸۹۰۰

چاپ: خاتم نو

دکتر جهانگیری:

وضعیت فعلی اقتصاد
زیبنده ملت ایران نیست

رئیس کل بانک مرکزی تحلیل کرد:

بحران بی اعتباری در شبکه بانکی
ریشه ها و راهکارها

کمپجانی اعلام کرد:

۱۰ برنامه بانک مرکزی
برای اصلاح نظام بانکی

دکتر نجف پور تشریح کرد:

چالش ها و آسیب های
کنونی بانکداری اسلامی

مهندس دلبری مطرح کرد:

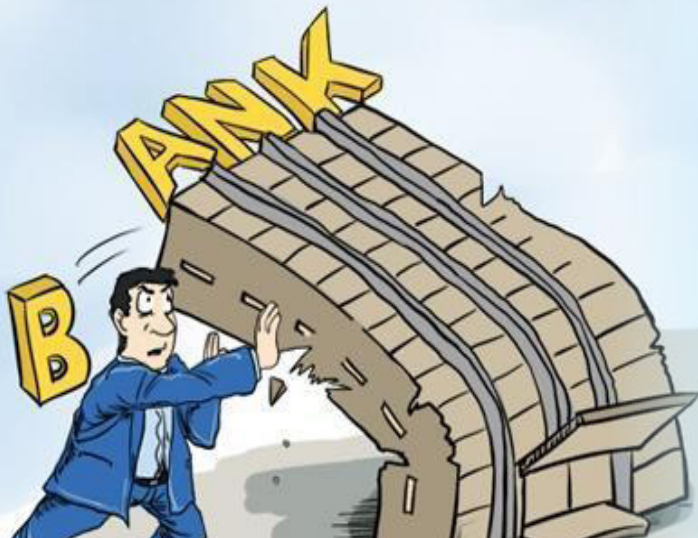
سرمایه و زیان عملیاتی
اصلی ترین شاخص ورشکستگی بانک ها

دکتر طالبی تحلیل کرد:

ضربه گیر
بحران بانکی

مدیران ارشد و صاحب‌نظران بازار پول

تحلیل کردند؛

نابسامانی در شبکه بانکی ریشه‌ها و راهکارها

دکتر طیب نیا تاکید کرد:

**لزوم حفظ اعتماد مردم
به دولت**

رئیس پژوهشکده پولی و بانکی اعلام کرد:

**تعیین تکلیف موسسات غیرمجاز
در سال ۹۶**

دکتر ابراهیمی:

**ادغام بانک‌ها مشکل
شبکه بانکی را حل نمی‌کند**

دکتر ندری:

**نظام بانکی به تغییرات
ساختاری نیاز دارد**

رئیس سازمان بورس تاکید کرد؛

**تعیین تکلیف چند پروژه مهم
تا ۲ ماه آینده**

دکتر اسلامی بیدگلی تحلیل کرد؛

**اوضاع نابسامان نظام پولی
و راهکارهای خروج از بحران**

بازارهای پولی و ارزی

مالی
تصادی پایدار

نعمت‌اله شهبازی / مدیرمسئول

عزم ملی برای عبور از بحران بازار پول

سهام آنها نظیر بانک های ملت، صادرات، تجارت و ... به وضوح مشهود است. کارشناسان بازار پول و سرمایه پیش بینی می کنند بعد از بازگشایی نماد سایر بانک ها، در مجموع بازار سرمایه با کاهش ارزشی بالغ بر ۱۰۰ هزار میلیارد ریال مواجه شود. همچنین سپرده گذاران برخی از موسسات پولی مانند موسسات کاسپین، آرمان، میزان و ثامن نیز با بحران نقدشوندگی سپرده های خود مواجه شده اند؛ رخدادی که اگر زودتر برای آن تدبیری اندیشیده نشود؛ ممکن است به سایر موسسات پولی و حتی برخی از بانک ها نیز سرایت کند.

نکته مهمتر آن است که با توجه به اینکه اقتصاد ایران در زمره کشورهای بانک پایه محسوب می شود؛ لذا بطور طبیعی زمانی که بازار پول بیمار و گرفتار "تب بانکی" می شود؛ حال اقتصاد ملی نیز روبه وخامت می رود. از این رو بدون اغراق می توان گفت که این روزها به دلیل اوضاع آشفته بازار پول، اوضاع اقتصادی و فضای کسب و کار در کشور نیز تا حدود زیادی ناامیدکننده و به تعبیری "بیمار" است.

بنابراین برای برون رفت از شرایط نابسامان و بحرانی حاکم بر بازار پول و شبکه بانکی کشور، بیش از پیش ضروری است که در سطح ملی و نه بخشی، این شرایط آسیب شناسی و چاره جویی شود و تدابیر و راهکارهای لازم برای اصلاح ساختار نظام پولی کشور با عزمی راسخ و جدی و حمایت همه جانبه، اتخاذ و اجرایی گردد.

طی سال های اخیر هر از گاهی اخباری در خصوص ورشکستگی و بحران در یکی از موسسات و یا تعاونی های مالی و اعتباری شنیده می شد که این موضوع برای مدت کوتاهی در کانون اخبار و توجهات قرار می گرفت و پس از مدتی با تدابیر نهادهای نظارتی و مشارکت برخی نهادهای مالی، مدیریت و دغدغه و نگرانی سپرده گذاران بابت حفظ و صیانت از دارایی آنها برطرف می شد. اما طی هفته ها و ماه های اخیر متأسفانه بنا به دلایل گوناگون، نابسامانی و بحران در نظام پولی کشور (اعم از بانک ها و موسسات اعتباری و مالی) بطور کم سابقه و یا حتی بی سابقه ای تشدید و فراگیر شده و روزی نیست که خبر یا شایعه ای در خصوص ورشکستگی یکی از نهادهای مالی منتشر نشود. به همین دلیل امروزه اکثر قریب به اتفاق مدیران و صاحب نظران بازارهای مالی ایران، از آشفتگی و نابسامانی و حتی بحران در نظام پولی کشور صحبت می کنند و اینکه امروز بازار پول کشور متأسفانه با ریسک های بسیار جدی و با اهمیتی مواجه شده است.

از سوی دیگر به دلیل عرضه سهام بسیاری از بانک ها در بورس، ارتباط بازار پول و سرمایه تنگاتنگ و نزدیک تر از گذشته شده است؛ لذا متأسفانه بروز نابسامانی ها و ریسک های اخیر در نظام پولی کشور، سهامداران و سپرده گذاران بانک ها را با مخاطره و نگرانی جدی مواجه کرده است. این مخاطرات در کاهش فاحش قدرت سودآوری بانک ها و ارزش

مدیران ارشد و صاحب‌نظران بازار پول تحلیل کردند؛

نابسامانی در شبکه بانکی ریشه‌ها و راهکارها

رئیس کل بانک مرکزی تحلیل کرد:

بحران بی اعتباری در شبکه بانکی

ریشه ها و راهکارها

رئیس کل بانک مرکزی اعتباردهی بانک مرکزی در خصوص ساماندهی موسسات منحل را «ضابطه مند و با پشتوانه» دانست که براساس شناسایی دارایی این موسسات صورت می گیرد. دکتر ولی الله سیف تاکید کرد که تخصیص بدون پشتوانه، منجر به افزایش نقدینگی و تورم خواهد شد که هزینه سنگینی را برای شهروندان تحمیل می کند. این مقام مسؤول توضیح داد که تامین کسری دارایی های موجود نسبت به سپرده ها بر عهده «سهامداران» بوده و باید از اموالی که به نفع شخصی از تعاونی منحل برداشت شده، عودت داده شود. به گفته سیف دستگاه قضا در ارتباط با استیفای حقوق تمام سپرده گذاران هرگونه اقدامی را که لازم باشد، براساس موازین قانونی انجام خواهد داد. منظور از «دایره آتش» خط قرمزی است که بانک مرکزی در تخصیص اعتبار برای موسسات منحل شده در نظر گرفته است.

که چرا بانک مرکزی از فعالیت این موسسات جلوگیری نکرد، توضیح داد: «برخی مشکلات از جمله نبود سازو کار قانونی برای مقابله با موسسات غیرمجاز و نبود برخی هماهنگی ها بین نهادهای ناظر، باعث گسترش حجم فعالیت آنها شد. در واقع در زمان شروع فعالیت، این موسسات و صندوق ها مجوزهایی از وزارت تعاون و نیروی انتظامی گرفته بودند و کسی پیش بینی نمی کرد فعالیت آنها در آینده چه مشکلاتی را در بازار پولی و بانکی کشور ایجاد خواهد کرد؛ تا اینکه در سال ۸۳ با هدف جلوگیری از گسترش فعالیت غیرمجازها و مشکلاتی که در نظام پولی و بانکی کشور به وجود می آوردند، قانون تنظیم بازار غیرمتشکل پولی تصویب و به موجب این قانون ادامه فعالیت آنها بدون کسب مجوز از بانک مرکزی ممنوع شد.»

غرض ورزی سیاسی

سیف تاکید کرد که بانک مرکزی در دولت یازدهم از همان ابتدای شروع کار دولت با حساسیت کامل به موضوع ورود کرد. وی افزود: با تلاش های صورت گرفته

و هر روز بر حجم آن افزودند. به گفته سیف؛ مردم و سپرده گذاران نیز بی خبر از همه چیز با سپرده گذاری در این موسسات باعث گسترش ابعاد فعالیت آنها شدند و این فعالیت ها به دلیل نبود ساز و کار درست در مدیریت سپرده های جمع آوری شده، نه تنها به سمت سودآوری نرفتند؛ بلکه هر روز از حجم پول و امانتی که در دستشان بود، کاسته شد.

تخریب سپرده های بانکی

رئیس شورای پول و اعتبار با تاکید بر نبود تخصص در موسسات و سهامداران موسسات غیرمجاز در اداره امور بانکی تاکید کرد که این موسسات فقط با روش های غیرمعمول و با استفاده از وعده های دروغ و سودهای فریبنده، اقدام به جذب سپرده کردند. در ادامه گردانندگان موسسه های غیرمجاز با وعده سود بالاتر به سپرده ها و اعطای سود به سپرده های قبلی از محل سپرده های جدید بر حجم زیان خود انباشتند و با این کار درصد زیادی از اصل سپرده های نزد خود را به باد دادند. رئیس کل بانک مرکزی در پاسخ به این پرسش

ریشه شکل گیری موسسات غیرمجاز

دکتر ولی الله سیف ضمن تشریح ریشه های شکل گیری و رشد موسسه های غیرمجاز و مهم ترین اقدام های دولت یازدهم در برخورد با آنها خاطر نشان کرد: موسسه های غیرمجاز از دولت های پیش به دولت یازدهم به ارث رسیده است، اما برخی موضوع را سیاسی کرده اند و اظهار نظرهایی می کنند که موافق را بر سر راه ساماندهی به وجود می آورد. وی سابقه تشکیل این گونه موسسات را دهه های ۷۰ و ۸۰ دانست. سیف توضیح داد که در آن زمان وزارت تعاون، مجوزهایی را با عنوان تعاونی اعتبار صادر کرد. همچنین نیروی انتظامی، مجوزهایی برای صندوق های قرض الحسنه می داد. متأسفانه برخی افراد سودجو با در دست داشتن این مجوزها از نهادهای غیرمرتبط، به فعالیت هایی اقدام کردند که باعث نابسامانی در سال های اخیر شد. این افراد در فضایی که با سوءاستفاده از اعتماد عمومی و نبود نظارت از سوی مسوولان و نهادهای ذی ربط همراه بود، فعالیت محدود خود را به فعالیتی عمده و شبه بانکی تبدیل کردند

در دولت یازدهم و لوایح ارائه شده در اواخر سال ۹۵ قوانینی از جمله «قانون احکام دائمی برنامه‌های توسعه کشور» و «قانون برنامه پنج‌ساله ششم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران» در مجلس شورای اسلامی تصویب شد که این قوانین، اختیارات قابل توجهی به بانک مرکزی داد و با این اختیارات، بانک مرکزی می‌تواند با اقتدار بیشتر، از فعالیت غیرمجازها و ایجاد موسسات غیرمجاز جدید جلوگیری کند. وی در این خصوص به یکی از این موارد اشاره کرد که براساس قانون احکام دائمی برنامه‌های توسعه کشور، همه اشخاص حقیقی و حقوقی اعم از دولتی و غیردولتی از قبیل سازمان ثبت اسناد و املاک کشور، نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران و وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی مکلف به همکاری با بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران هستند. به گفته سیف، با اتکا به این پشتوانه قانونی، بانک مرکزی با هدف سلامت مالی و پایداری هرچه بیشتر شبکه بانکی کشور، بهبود روش‌های بانکداری، نظارت دقیق‌تر بازار پول و در نهایت صیانت از سپرده‌های هموطنان، موضوع را با جدیت پیگیری کرده و خواهد کرد. وی ادامه فعالیت در امور پولی و بانکی بدون مجوز و نظارت بانک مرکزی را غیرقابل قبول دانست. رئیس کل بانک مرکزی با تأکید بر این موضوع که در حال حاضر، همراهی و هماهنگی مناسبی میان بانک مرکزی، قوه قضائیه، نیروی انتظامی و سایر نهادهای ناظر برای ساماندهی بازار غیرمتشکل پولی وجود دارد، ابراز تأسف کرد که برخی این موضوع را سیاسی کرده‌اند و در نتیجه اظهار نظرهایی می‌کنند که موانعی را بر سر راه ساماندهی به‌وجود می‌آورد. وی ریشه مشکل را نداشتن اطلاعات کافی این افراد درباره ساماندهی و تعیین تکلیف موسسات می‌داند که با اغراض سیاسی سعی می‌کنند موضوع را به گونه‌ای دیگر جلوه دهند.

همکاری قوای سه‌گانه

رئیس کل بانک مرکزی درخصوص همکاری نهادهای برای ساماندهی موسسات غیرمجاز توضیح داد با پشتوانه مواد قانونی مصوب، بانک مرکزی محوریت ساماندهی موسسات غیرمجاز را بر عهده دارد؛ جلسه اخیر ستاد هماهنگی مبارزه با مفاسد اقتصادی نیز به موضوع موسسات غیرمجاز با تمرکز بر شرایط تعاونی غیرمجاز فرشتگان اختصاص داشت. وی افزود: در این جلسه معاون نظارتی بانک مرکزی گزارش مشروحی ارائه کرد و اقدامات انجام شده با هماهنگی قوه قضائیه و نیروی انتظامی به استحضار حضار حاضران رسید. در این جلسه که نمایندگان همه دستگاه‌ها و قوای سه‌گانه حضور داشتند مقرر شد بانک مرکزی به‌طور جدی مدیریت برخورد با موسسات غیرمجاز و ساماندهی آنها را دنبال کند و همه دستگاه‌ها، حمایت و همکاری کامل را داشته باشند.

صیانت از سپرده‌ها

رئیس شورای پول و اعتبار صیانت از سپرده‌های مردمی را وظیفه اصلی بانک مرکزی دانست و ورود به موضوع توقف فعالیت غیرمجازها در بازار پول را نیز در راستای این هدف عنوان کرد. از نگاه وی، فعالیت غیرمجازها باعث برخی ناهماهنگی‌ها از جمله در نرخ سود سپرده‌ها و تسهیلات بانکی می‌شود و این موضوع در دل خود مشکلاتی را برای سپرده‌گذاران دارد. سودهای بالایی که محل تحصیل آنها مشخص نیست به‌طور قطع ریسک‌هایی برای سپرده‌گذاران و مشتریان موسسات غیرمجاز به همراه خواهد داشت. سیف تأکید کرد که بانک مرکزی با ورود به موضوع و جلوگیری از فعالیت غیرمجازها تلاش می‌کند جلوی ضرر و خسارت بیشتر را

به هر نحو ممکن بگیرد و از سپرده‌هایی که حاصل زندگی مردم است، صیانت کند.

اعتباردهی با ضابطه

سیف در ادامه به اعتباردهی بانک مرکزی برای ساماندهی برخی از موسسات غیرمجاز در سال‌های اخیر، اشاره و تأکید کرد که این اعتباردهی در قبال دارایی شناسایی شده موسسات منحل بود و بانک مرکزی نمی‌تواند بدون ضابطه و پشتوانه، منابعی را برای این موضوع تخصیص دهد؛ چراکه هر گونه اقدامی از این دست از سوی بانک مرکزی، به افزایش نقدینگی و تورم منجر شده و هزینه‌ای سنگین بر شهروندان تحمیل می‌کند. او پس از تأکید بر این موضوع به مواردی از این اعتباردهی ضابطه‌مند اشاره کرد: «در جریان انحلال موسسه ثامن‌الحجج و برای حل این مشکل ۲ هزار و ۲۰۰ میلیارد تومان از منابع بانک مرکزی پرداخت کردیم و حدود ۲ هزار و ۲۰۰ میلیارد تومان دیگر را تعهد کردیم که پرداخت کنیم». این مقام مسوول درخصوص اعتباردهی بانک مرکزی درخصوص موسسه منحل

رئیس شورای پول و اعتبار صیانت از سپرده‌های مردمی را وظیفه اصلی بانک مرکزی دانست و ورود به موضوع توقف فعالیت غیرمجازها در بازار پول را نیز در راستای این هدف عنوان کرد. از نگاه وی، فعالیت غیرمجازها باعث برخی ناهماهنگی‌ها از جمله در نرخ سود سپرده‌ها و تسهیلات بانکی می‌شود و این موضوع در دل خود مشکلاتی را برای سپرده‌گذاران دارد

فرشتگان تأکید کرد. تاکنون متناسب با دارایی‌های شناسایی شده این تعاونی، مبالغی را برای سپرده‌گذاران به‌صورت خط اعتباری در نظر گرفتیم. اختصاص این خطوط اعتباری با هدف تسریع در پرداخت سپرده سپرده‌گذاران انجام شده است.

وظیفه تأمین کسری

به عهده سهامداران است

رئیس کل بانک مرکزی در پاسخ به یک پرسش درخصوص عملکرد بانک مرکزی در مورد صیانت از سپرده‌گذاران تعاونی منحل فرشتگان بانک مرکزی توضیح داد: هدف اصلی بانک مرکزی و مرجع قضایی در ساماندهی و تعیین تکلیف سپرده‌گذاران تعاونی منحل فرشتگان، احقاق حقوق سپرده‌گذاران است. به گفته سیف در این خصوص همه دارایی‌های شناسایی شده و دارایی‌هایی که در آینده شناسایی خواهد شد، تماماً متعلق به سپرده‌گذاران خواهد بود و با همکاری و هماهنگی با مرجع قضایی در این زمینه تلاش خواهد شد. وی تأکید کرد این اموال به عادلانه‌ترین شیوه قیمت‌گذاری و با حضور هیات تسویه تعاونی منحل فرشتگان و هیات‌مدیره موسسه کاسپین و با نظارت مرجع قضایی و بانک مرکزی و در صورت لزوم نماینده‌ای از سپرده‌گذاران تعاونی منحل فرشتگان، اموال مذکور به کاسپین منتقل و از محل آنها وجوه سپرده‌گذاران پرداخت شود. رئیس کل بانک مرکزی با بیان اینکه در مراحل اولیه، پرداخت‌ها به‌صورت علی‌الحساب بوده

تأکید کرد: «در صورت شناسایی اموال و دارایی‌های جدید، مبالغ دیگری نیز علاوه بر علی‌الحساب پرداختی بین سپرده‌گذاران تقسیم می‌شود. همچنین اگر در این مسیر، کسری وجود داشته باشد تأمین کسری دارایی‌های موجود نسبت به سپرده‌ها بر عهده سهامداران است و باید از محل دارایی‌های خود آن را تأمین کنند و اموال احتمالی را که به نفع خود از تعاونی منحل برداشت کرده‌اند، عودت دهند و دستگاه قضا در ارتباط با استیفای حقوق کلیه سپرده‌گذاران هر گونه اقدامی را که لازم باشد، براساس موازین قانونی انجام خواهد داد». سیف با تأکید بر صیانت از منافع سپرده‌گذاران در مسیر اختصاص دارایی‌ها و اموال سهامداران و مدیران تعاونی فرشتگان گفت: پرداخت مرحله به مرحله سپرده‌های سپرده‌گذاران این تعاونی، از طریق شعب موسسه کاسپین که به تازگی مجوز گرفته‌اند، با قوت ادامه خواهد یافت.

اطمینان بخشی بانک مرکزی به مجلس

رئیس کل بانک مرکزی در توضیح ششایعه سوال نمایندگان مجلس از رئیس‌جمهوری درخصوص حل مشکلات سپرده‌گذاران گفت: این موضوع در رسانه‌ها به نحو دیگری منعکس شد که متعاقب آن دکتر امیری توضیحاتی را که نشان‌دهنده انعکاس نادرست مطلب بود، ارائه کردند. سیف علاوه بر این موضوع تأکید کرد که بانک مرکزی با وقوف به جایگاه مجلس شورای اسلامی، دغدغه‌ها و حقوق نمایندگان، همواره آمادگی لازم را برای رفع هرگونه سوءتفاهم و ابهام داشته است. به گفته وی، در زمینه اقدامات مربوط به ساماندهی موسسات غیرمجاز و مشکلات سپرده‌گذاران به دفعات اینجانب و همچنین همکاران ذی‌ربط در کمیسیون اقتصادی توضیحات لازم را ارائه کرده‌ایم. علاوه بر این بر حسب ضرورت سعی شده است از طریق اطلاعیه و مصاحبه، سپرده‌گذاران را در جریان اقداماتی که در شرف انجام است، قرار دهیم. رئیس کل بانک مرکزی مقوله ساماندهی بی‌انضباطی‌های بازار غیرمتشکل پولی و تعیین تکلیف موسسات غیرمجاز با هدف جلوگیری از خسارت بیشتر به سپرده‌ها و سرمایه‌های مردم را یکی از اولویت‌های جدی بانک مرکزی دانست و تأکید کرد که این بانک تلاش می‌کند با استفاده از همه ابزارها و همکاری سایر دستگاه‌های حاکمیتی و اتخاذ روش‌های مناسب، انضباط کامل را بر فعالیت‌های پولی و بانکی در کشور حاکم کند. به باور وی، برنامه فعلی بانک مرکزی که با همکاری موسسه اعتباری کاسپین در حال اجراست، در صورت همراهی سپرده‌گذاران، بتواند به نحو مناسبی مشکلات را حل و فصل کرده و با حمایت مرجع قضایی به استیفای حقوق سپرده‌گذاران منجر شود.

نامه ۸۰ نماینده به روحانی

درباره موسسات مالی غیرمجاز

در همین خصوص محمد عزیزی نماینده اهر در مجلس از نامه نمایندگان به رئیس‌جمهوری با ۸۰ امضا برای تعیین تکلیف موسسات مالی غیرمجاز خبر داد و با بحرانی خواندن وضعیت مالباختگان موسساتی همچون آرمان، کاسپین و ... تصریح کرد: در صورتی که به وضعیت این موسسات خارج از نوبت رسیدگی نشود، این موضوع به یک بحران ملی تبدیل می‌شود.

جبار کوچکی‌نژاد نماینده مردم رشت در مجلس از طرح سوال نمایندگان از حسن روحانی، رئیس‌جمهوری درباره هرج و مرج در نگاه‌های مالی و اعتباری خبر داده بود. کوچکی‌نژاد گفت که ۵۰ نماینده این طرح سوال را امضا کرده‌اند. بر اساس قانون سوال از رئیس‌جمهور به ۷۵ امضا نیاز دارد.

رئیس پژوهشکده پولی و بانکی بانک مرکزی اعلام کرد:

تعیین تکلیف موسسات غیرمجاز در سال ۹۶

هیچ کس در دولت و نظام بانکی موافق سود بالا نیست و جنگ قیمتی که در بانک ها رخ داده حاصل مشکل نقدینگی بانک هاست.

دکتر علی دیوانداری رئیس پژوهشکده پولی و بانکی بانک مرکزی در حاشیه بیست و هفتمین همایش سالانه سیاست های پولی و ارزی ضمن بیان مطلب فوق گفت: یکی از اولویت های اصلی دولت دوازدهم ایجاد اشتغال است که ضرورت دارد در روزهای پایانی دولت یازدهم ارزیابی از سیاست های پولی و مالی کشور که طی چهار سال گذشته اتفاق افتاده صورت گیرد تا چالش ها و تنگناها و آسیب های آن مشخص و موفقیت ها احصا شود تا چراغ راهی برای چهار سال آینده دولت باشد. وی افزود: چالش های عمده در این زمینه مطالبات بانکی، انجماد دارایی ها در نظام بانکی، موسسات غیرمجاز و مشکلات آنها و ... است که نظرات کارشناسان و صاحب نظران استخراج و در قالب یادداشت های سیاستی و پیشنهادات کاربردی به بانک مرکزی ارائه می شود. وی با اشاره به اینکه یکی از مسایل مطرح شده در این همایش ارتقای سطح نظارت های بانک مرکزی است، تاکید کرد: در دوره اخیر بانک مرکزی در جهت تقویت نظارت بر بانک ها قدم های مثبتی برداشته و تحولی در این بخش صورت گرفته و امیدواریم پیاده سازی این سیستم به سرعت انجام شود تا جامعه شاهد شکل گیری موسسات غیرمجاز نباشد.

دیوانداری افزود: بانک مرکزی مصمم است تا مشکل موسسات غیرمجاز را که از گذشته به ارث مانده در سال ۹۶ تعیین تکلیف کند تا در آینده شاهد چنین مشکلاتی نباشیم. رئیس پژوهشکده پولی و بانکی بانک مرکزی در مورد کاهش نرخ سود بانکی گفت: هیچ کس در دولت و نظام بانکی موافق سود بالا نیست و جنگ قیمتی که در بانک ها رخ داده حاصل مشکل نقدینگی بانک هاست، در کنار

آن در سایر بخش ها مثل بازار سرمایه و بازار بدهی نرخ های سود با بانک ها هماهنگ نیست که باید این هماهنگی صورت گیرد و همه تلاش کنند تا نرخ سود بانکی را کاهش دهند تا محرک تولید و رشد اقتصادی باشد و بانک ها نیز از محل سود بالایی که به سپرده گذاران پرداخت می کنند متضرر نشوند. وی در مورد میزان کاهش نرخ سود بانکی گفت: سود بانکی باید متناسب با وضعیت تورم باشد و نرخ فعلی مورد قبول نظام بانکی نیست. اگر نرخ ها کاهش پیدا نمی کند به دلیل ایرادهای ساختاری در اقتصاد و ترانزاکشن ها و مشکلات تامین اعتباری است که عملاً موجب می شود کاهش دلخواه نرخ سود بانکی تحقق پیدا نکند. علاوه بر این ناهماهنگی هایی در نرخ های سود بازار سرمایه، صندوق هایی با درآمد ثابت و بازار های دیگر شکل گرفته که آنها نیز باید هماهنگ شود. دیوانداری با اشاره به اقدامات بانک مرکزی برای ارتقای رشد اقتصادی گفت: بانک مرکزی در این زمینه سیاست هایی را اتخاذ کرده تا رشد اقتصادی سال ۹۶ ارتقا یابد و محور کلیدی این همایش نیز ثبات مالی و رشد پایدار اقتصادی است. رشد اقتصادی سال گذشته ۱۲.۵ درصد بود گرچه بخش عمده ای در حوزه نفتی بوده اما در بخش غیرنفتی نیز به خصوص طی سه ماهه آخر سال وضعیت بسیار خوبی داشتیم که امیدواریم امسال نیز به اهداف برسیم.

ورشکستگی بانک ها واقعیت ندارد

دیوانداری در بخش دیگری از سخنان خود در پاسخ به سوالی درباره شایعات اخیر مربوط به ورشکستگی بانک ها و ارتباط ادغام بانک ها با این موضوع گفت: براساس تقسیم کار صورت گرفته در بانک مرکزی قرار شده است که صرفاً خود بانک مرکزی و معاونت نظارت این بانک در این زمینه صحبت کنند؛ اما به طور کلی می توانم بگویم که این شایعات ریشه در واقعیت ندارد. وی به اخبار و پیام های منتشر شده از سوی رئیس کل بانک مرکزی و معاون نظارتی این بانک اشاره کرد و

افزود: در این پیام ها نیز تاکید شد که مشکل خاصی وجود ندارد و نباید آرامش و اعتماد از بین برود. رئیس پژوهشکده پولی و بانکی در مورد ادغام بانک ها توضیح داد که ادغام بانک ها یک استراتژی و انتخاب در جهت بهینه سازی و کم کردن از هزینه ها در تمامی صنایع از جمله صنعت بانکداری است ولی در ماه های اخیر مقداری با مباحث دیگر خلط مبحث شده است.

دیوانداری ادامه داد: ادغام به معنای مشکل در بانک ها نیست و آن را باید از موضوع مربوط به رسیدگی در بازار غیرمستقیم پولی تفکیک کرد. مشکلی در زمینه موسسات مجاز و بانک ها وجود ندارد و بانک مرکزی نظارت ها و کنترل های خود را دارد. وی در این خصوص که اخیراً مسائلی در زمینه فعالیت بانک ها مطرح شده و همچنین بسته ماندن نماد بانک ها در بورس بیان کرد: موضوع نمادها مربوط به بازار سرمایه است که آنها نیز دلائل خاص خود را دارند و ما چندان در جریان نیستیم که آیا صورت های مالی و اطلاعات کامل به بورس داده شده و یا خیر؟ وی در پاسخ به مطلب دیگری درباره اینکه در دنیا برای رسیدن به استانداردهای بانکی، بانک ها را در هم ادغام نمی کنند، گفت: طبیعتاً ادغام برای بهینه سازی و ایجاد ارزش افزوده و کم کردن هزینه ها صورت می گیرد و اگر مشکلی وجود داشته باشد با ادغام حل نمی شود و بانک مرکزی چنین اقدامی را نخواهد کرد. رئیس پژوهشکده پولی و بانکی با اشاره به تجمیع برخی از موسسات غیرمجاز در ماه های اخیر گفت: این موسسات ادغام نشدند؛ بلکه تعطیل شدند ولی برای انجام کارهای اداری اقداماتی درباره آنها صورت گرفت. دیوانداری با بیان اینکه از ابتدای انقلاب بحث ادغام را نداشتیم؛ بلکه بیشتر بانک ها و موسسات در یکدیگر تجمیع شدند، اظهار داشت: این تجمیع نیز برای این بوده که برخی موسسات مجاز یا غیرمجاز بتوانند مجوز تبدیل شدن به بانک را بگیرند.

دکتر علی اسلامی بیدگلی
کارشناس ارشد بازارهای مالی

اوضاع نابسامان نظام پولی و راهکارهای خروج از بحران

و سایر ارکان شده و این رقابت منفی باعث شده است بهای تمام شده پول برای ناشرین و نرخ پیشنهادی واقعی به خریداران اوراق از ۲۳ درصد فراتر رود. این در حالی است که برخی اوراق و اسناد منتشر شده دولت در بازار ثانویه با بازدهی های بالای ۲۵ درصد نیز مورد استقبال قابل توجه سرمایه گذاران قرار نمی گیرد. بدیهی است در شرایطی که در بازار پول و بدهی سرمایه گذاران می توانند بازدهی های ۲۵ درصد سالانه به دست آورند و تورم انتظاری در محدوده ۱۰ درصد است، افراد در هیچ حوزه ای به ویژه بازار سرمایه با متوسط قیمت به درآمد P/E معادل ۷ سرمایه گذاری نمی کنند؛ مگر اینکه نرخ رشد بالایی را برای صنایع متصور باشند. نرخ رشد بالا نیز با توجه به اینکه اکنون ارتباط معنی داری بین بازده بدون ریسک و تورم وجود ندارد، امکان پذیر نخواهد بود؛ بنابراین این روزها شاهد کاهش قابل توجه نرخ رشد سرمایه گذاری در کشور هستیم. بدیهی است مادامی که بهره موثر بانکی ۲۳-۲۵ درصد سالانه است، سرمایه گذاران نه تنها در بازار سرمایه؛ بلکه در هیچ

سپرده گذاران برخی از موسسات پولی نیز سال گذشته با بحران نقدشوندگی سپرده های خود مواجه بودند. اتفاقاتی که برای موسسات کاسپین، ثامن و میزان افتاده، رخدادی است که اگر تدبیر نشود، ممکن است به سایر موسسات پولی نیز سرایت کند. آنجا که ایران در رسته کشورهای بانک پایه محسوب می شود؛ زمانیکه بازار پول بیمار می شود، حال اقتصاد کشور خراب می گردد. می توان گفت این روزها به دلیل اوضاع آشفته بازار پول؛ اوضاع کسب و کار و اقتصاد کشور کلاً ناامیدکننده است. وضعیت نرخ بهره تقریباً هیچ تناسبی با نرخ تورم ندارد. تورم در کشور به محدوده ۱۰ درصد تنزل یافته است؛ در حالیکه نرخ بهره پیشنهادی به سپرده گذاران بعد از یک دوره کوتاه کاهشی، مجدداً در حال افزایش می باشد که این روزها از ۲۰ درصد هم فراتر رفته است. به همین دلیل نرخ تامین مالی واقعی و در دسترس نیز فراتر از ۲۵ درصد است. از طرفی دیگر به دلیل محدودیت های مالی دولت و سایر بخش ها، حجم اوراق بدهی منتشر شده نیز به حدی است که باعث ایجاد رقابت منفی در میان ناشران

این روزها تمامی مسئولان بازارهای مالی ایران صحبت از آشفته گی نظام پولی کشور می کنند. نکته ای که جالب است اینکه همه روزه مدیران حال و قبل بانک مرکزی در تمامی سطوح اقدام به مصاحبه با رسانه ها و جراید می کنند و اعلام می دارند که در گذشته بارها و بارها اوضاع بازار پول را به مدیران بانک ها اعلام کرده و به وضعیت بازار پول اشراف کامل داشتند. اما آنچه که مسلم است، اینکه امروز بازار پول ایران با ریسک های بسیار جدی و با اهمیتی مواجه است و حتماً باید چاره ای در این خصوص اندیشیده شود.

بروز این ریسک ها سهامداران و سپرده گذاران بانک ها را با مخاطره مواجه کرده است. این مخاطرات در کاهش فاحش قدرت سودآوری بانک ها و ارزش سهام آنها نظیر بانک های ملت، صادرات، تجارت و ... به وضوح مشهود است. کارشناسان بانکی پیش بینی می کنند بعد از بازگشایی نماد سایر بانک ها جمعاً بازار سرمایه با کاهش ارزشی حدود ۱۰ هزار میلیارد تومان مواجه باشد. از طرفی دیگر

حوزه اقتصادی دیگری نظیر مسکن، صنعت و غیره نیز تصمیم به سرمایه گذاری نخواهند گرفت. تنها راهکارهای خروج از وضعیت فعلی؛ افزایش نرخ ارز و متعاقب آن تورم در بخش هایی است که متأثر از ارز هستند. افزایش قیمت کالاها در بازارهای جهانی و متعاقب آن ایجاد تورم و بهبود درآمد برخی از بنگاه ها، افزایش بهای نفت و بهبود وضعیت مالی دولت خواهد بود که همگی ناشی از عملکرد مدیران بانک مرکزی و شبکه پولی نیست و قطعاً اثرات تورمی زیادی را بدنبال خواهد داشت که منجر به افزایش ضریب جینی و شکاف طبقاتی خواهد شد.

برخی از چالش ها و ریسک های بازار پولی و مالی کشور به شرح زیر است:

۱. زیان دهی بانک ها از محل درآمدهای مشاع و عدم تطابق بهای تمام شده پول و متوسط نرخ اعطای تسهیلات

۲. عدم تطابق سنی سپرده ها و تسهیلات
۳. دارایی های سمی قابل توجه در بانک ها
۴. اعطای اعتبار و تسهیلات به مشتریان با رتبه اعتباری اندک

۵. تشکیل شرکت های اقماری در بانک ها و بازده دارایی بسیار پایین در این دسته از شرکت ها

۶. نظارت ناکارآمد بانک مرکزی به عنوان نهاد ناظر و مرجع صادرکننده مجوز طی سال های گذشته

۷. تعامل بیش از اندازه بانک ها با برخی از اشخاص دارای بدهی های معوق و سررسید گذشته بانک ها

۸. افزایش نرخ ارز و ناتوانی بنگاه های تولیدی در بازپرداخت تعهدات ارزی و ناکارآمدی قوانین تشویقی

۹. رشد غیر واقعی نقدینگی و تغییر طبقه بندی بدهی ها از مشکوک الوصول، معوق و سررسید گذشته به مطالبات جاری

۱۰. واگذاری سهام از جانب سازمان خصوصی سازی بابت مطالبات دولت و عدم بازده مناسب سهام واگذار شده و نقدشوندگی اندک

اکنون با بروز این ریسک ها وضعیتی اتفاق افتاده است که مسئولان مربوطه همه روزه از وضعیت نامناسب بازار پول و عدم تطابق درآمد و هزینه بانک ها صحبت به میان می آورند. در میان اعلام این حجم از نگرانی، کمتر مسئولی در مورد راهکارها مباحثه می کند که این موضوع کارشناسان را بیش از پیش نگران کرده است. در زیر برخی از راهکارهایی که بخشی از این چالش ها را برطرف می کند؛ بیان می شود. قطعاً بررسی این راهکارها و سایر راه حل ها نیازمند فرصت بیشتری است که در این مجال نمی گنجد.

۱. کاهش نرخ سود بانکی: بزرگترین مشکل نظام بانکی پرداخت سودهای نامتعارف به سپرده های مشتریان است. اکنون به صورت غیررسمی اما تقریباً در دسترس همگان بانک ها به دلیل مشکلات شدید نقدینگی به مشتریان خود سالانه نرخ های بالاتر از ۲۰ درصد پیشنهاد می دهند. این نرخ با در نظر

گرفتن ۱۳،۵ درصد سپرده قانونی و حداقل ۲ درصد ذخایر و هزینه های عمومی اداری، بهای تمام شده پول بانک را از ۲۵ درصد فراتر می برد؛ در شرایطی که بخش واقعی اقتصاد قطعاً چنین بازدهی را به دنبال ندارد. متأسفانه ترکیب نامتناسب با ریسک تسهیلات برخی از بانک ها به ویژه بانک های نوظهور که دستمایه عده ای از اشخاص حقیقی شده اند، باعث می شود آنها با ارائه پیشنهادات بالاتر از نرخ های سایر بانک ها، مشتریان بانک ها را به سمت خود جذب کنند. صرفاً در یکی از این بانک های نوظهور حدود ۸۰ هزار میلیارد تومان سپرده جذب شده است. این بانک و بانک ها و موسساتی از این دست، بهای تمام شده پول را در بانک های دیگر نیز بالا برده اند و به مرور رقابتی بسیار ناسالم را در شبکه پولی شکل داده اند. اتفاقی که سرنوشت آن بسیار مشخص است. اگر تدابیری در خصوص چند آفت نظام بانکی نشود، دیری نخواهد پایید که این بانک های نوظهور توان پرداخت سپرده های افراد را نخواهند داشت و مشکلات آنها به کل نظام پولی سرایت

بدیهی است مادامی که بهره موثر

بانکی ۲۵-۲۳ درصد سالانه است،

سرمایه گذاران نه تنها در بازار

سرمایه؛ بلکه در هیچ حوزه اقتصادی

دیگری نظیر مسکن، صنعت و غیره

نیز تصمیم به سرمایه گذاری

نخواهند گرفت. تنها راهکارهای

خروج از وضعیت فعلی؛ افزایش نرخ

ارز و متعاقب آن تورم در بخش هایی

است که متأثر از ارز هستند

خواهد کرد. راهکاری که می تواند تاحدودی این مشکل را مرتفع کند؛ محدود کردن این دسته از بانک ها در جذب سپرده های جدید است. فریز بانکی روشی است که در سایر کشورهای دنیا نیز در مقابله با بانک های متخلف مورد استفاده قرار می گیرد. با این روش دیگر بانک های فوق فرصت ارائه پیشنهاد نرخ های بالاتر به مشتریان سایر بانک ها را نخواهند داشت. توصیه می شود قبل از اینکه خیلی زود دیر شود، از این چاره برای پیشگیری از بحران و سرایت بیشتر مشکل به کل نظام بانکی بهره گرفته شود.

۲. پرداخت سود علی الحساب به

مشتریان: مسابقه غیر کارشناسی در جذب منابع سایر بانک ها و ارائه نرخ های بسیار جذاب به سپرده گذاران از یک طرف بهای تمام شده پول بانک های مشکل دار را بالا برده و از طرف دیگر بانک های با ساختار منظم تر را نیز به مرور با مشکل محدودیت منابع مالی مواجه کرده است. یکی از راهکار ها این است که بانک ها یک نرخ

مشخصی مثلاً ۱۵ درصد را همگی یکسان و به صورت علی الحساب به مشتریان خود پرداخت کنند و در پایان هر فصل یا سال با بررسی میزان بازده اکتسابی و کسر هزینه ها، مابه التفاوت سود قطعی تا علی الحساب را به سپرده گذاران پرداخت و بابت ارائه خدمات به مشتریان ۲ تا ۳ درصد کارمزد یا حق الوکاله دریافت کنند. این رویه طی سال های دور (اوایل دهه ۶۰) در شبکه پولی کشور اجرا می شد و پس از آن با یک تصمیم اشتباه مقطعی تبدیل به یک فرهنگ شد.

۳. مطالبات از دولت: برخی از بانک های کشور به ویژه بانک های تازه خصوصی شده دارای مطالبات قابل توجهی از دولت و سازمان های دولتی هستند. در مورد مطالبات بانک ها از دولت دو اتفاق می تواند در رفع مشکل نظام بانکی بسیار موثر باشد.

پیشنهاد اول: سال هاست بانک ها در صورت های مالی خود اعدادی را منتشر می کنند که دولت این ارقام را تایید نمی کند. در حساب های بانک ها، مطالبات از دولت و سازمان های دولتی منظور شده است. در حساب های بانک ها این دسته از حساب ها با در نظر گرفتن بهای تمام شده پول حدود ۲۰ درصدی با بهره ۲۰ درصد منظور شده است. حال آنکه دولت نه تنها نرخ بهره را قبول ندارد؛ بلکه در رقم اصل بدهی نیز با بانک ها اختلاف معنی داری دارد. سال های متعددی است بانک های دولتی و تازه خصوصی شده نتوانسته اند با دولت این اختلاف حساب را حل کنند. رفع این مشکل می تواند تا میزان قابل توجهی مشکلات نظام پولی را مرتفع کند. پیشنهاد دوم: بانک مرکزی مطالبات این بانک ها از دولت را به عنوان سپرده قانونی بانک ها مورد قبول قرار دهد. در این صورت میزان قابل توجهی از منابع بانک ها می تواند آزاد شود و بانک ها با اعطای تسهیلات جدید از محل این منابع به توسعه فضای کسب و کار کمک و همزمان درآمد قابل توجهی را از این محل کسب کنند.

۴. افزایش سرمایه بانک ها: به واسطه تغییر در نحوه ثبت اسناد حسابداری و الزام به تطبیق صورت های مالی بر اساس استانداردهای IFRS و البته عملکرد بسیار شایسته انتقاد مدیران شبکه پولی کشور، صورت های مالی یا در سال ۹۵ زیان ده شده اند و یا پیش بینی می شود در سال ۹۶ با چنین رویدادی مواجه شوند. بنابراین اکثر بانک ها با مشکل کفایت سرمایه مواجه خواهند شد.

در بروز چنین موقعیتی بانک ها دو راه حل پیش رو دارند؛ یا باید کوچک سازی ساختار ترازنامه و فعالیت های خود را در ادامه راه دنبال کرده و یا باید برای تداوم فعالیت و ادامه حیات خود اقدام به افزایش سرمایه کنند. بدیهی است در شرایطی که بانک ها زیان ده هستند و یا آینده مطلوبی برای آنها تصور نمی شود و بعضاً قیمت سهام آنها کمتر از بهای اسمی است، افزایش سرمایه از طریق آورده نقدی میسر نیست. با این روند سود انباشته ای نیز در حساب ها

برخی از این راهکارها در کوتاه مدت اجرایی نیست و برخی از آنها نیز امکانپذیر نخواهد بود؛ اما راهکاری که می تواند این بحران را برطرف کند؛ تلفیقی از راهکار اول و دوم است. در مرحله اول باید طرح فریز بانک‌هایی که مقررات بانک مرکزی را رعایت نمی کنند، اجرایی شود و در گام دوم بانک‌ها ملزم به پرداخت سود علی الحساب در میان دوره ها و پرداخت مابه التفاوت احتمالی قطعی آن در پایان هر دوره شوند

حجم کل تسهیلات اعطایی به اشخاص حقیقی نسبت به کل منابع اعطایی به اشخاص حقیقی مورد بررسی قرار می دهیم. واقعیت این است که دسترسی افراد حقیقی کم ارتباط به شبکه پولی بسیار اندک است. این اتفاق باعث شده است که متوسط ارائه تسهیلات به هر فرد حقیقی افزایش یافته و ریسک وصول مطالبات نیز متعاقبا افزایش یابد. راهکار این موضوع وصول مطالبات عمده از اشخاص حقیقی با ارتباطات ویژه و ارائه تسهیلات خرد به عموم مردم است.

در جمع بندی به نظر می رسد برخی از این راهکارها در کوتاه مدت اجرایی نباشد و برخی از آنها نیز امکانپذیر نخواهد بود؛ اما راهکاری که می تواند این بحران را برطرف کند؛ تلفیقی از راهکار اول و دوم است. در مرحله اول باید طرح فریز بانک‌هایی که مقررات بانک مرکزی را رعایت نمی کنند، اجرایی شود و در گام دوم بانک‌ها ملزم به پرداخت سود علی الحساب در میان دوره ها و پرداخت مابه التفاوت احتمالی قطعی آن در پایان هر دوره شوند.

هاست. به واسطه رکود بخش مسکن و عدم تحقق رشد اقتصادی پیش بینی شده و البته مدیریت ناکارآمد؛ پرتفوی سرمایه گذاری بانک‌ها از این دارایی‌ها بازده بسیار پایین تری نسبت به بهای تمام شده پول در سال‌های گذشته به دست آمده است. اگرچه روش عرضه موجود بانک‌ها برای رفع تکلیف بانک مرکزی در فروش دارایی‌ها و کاهش میزان سرمایه گذاری به صورت نقد و یکجا روشی نادرست است؛ اما قطعاً بانک‌ها باید بتوانند با یک واقع بینی نسبت به قیمت‌های بازار و تقاضای موجود، نسبت به واگذاری دارایی‌های مازاد خود اقدام کنند.

۶. استقامت در وصول نقدی مطالبات از بدهکاران به جایگزینی تملک وثایق: اکثر وثایق بانک‌ها بابت تضمین بازپرداخت تسهیلات، وثایق ملکی است. طی سال‌های گذشته به دلیل رکود بخش مسکن ارزش ملک بسیار کمتر از نرخ بهره بانکی رشد داشته؛ بنابراین میزان بدهی دریافت کنندگان تسهیلات از ارزش وثایق فراتر رفته است. در نتیجه بسیاری از بدهکاران بانکول بدهی‌های خود، بانک‌ها را مجبور به تملیک وثایق بدهکاران می کنند. این موضوع باعث می شود، حجم دارایی‌های سمی (Bad Assets) بانک‌ها، بسیار افزایش یافته و محدودیت‌های نظام بانکی را افزایش دهد. یکی از راهکارهای اصلی نجات نظام بانکی، استقامت در عدم تملک تضامین ملکی و واحدهای تولیدی و اعمال فشار به بدهکاران در پرداخت نقدی بدهی خود در سررسید تعهداتشان است.

۷. کاهش متوسط میزان اعطای تسهیلات به مشتریان: بخش عمده‌ای از منابع بانکی کشور در اختیار تعداد اندکی از اشخاص است. این موضوع زمانی مشهودتر می شود که سهم اشخاص حقیقی خرد عادی را از

باقی نمی ماند که بتوان ساختار سرمایه را از این محل اصلاح کرد. یکی از راهکارهایی که بانک‌ها در گذشته در افزایش سرمایه خود از آن بهره مند شده بودند، افزایش سرمایه از محل تجدید ارزشیابی دارایی‌ها بود. قانون متعاقب بهره گیری معافیت مالیاتی در افزایش سرمایه از این محل سال گذشته پایان یافت و البته تمدید نیز نشد. در همین خصوص یکی از راهکارهای برون رفت از بحران نظام بانکی می تواند صدور مجوز افزایش سرمایه از این طریق باشد که البته نیازمند همت و عزمی جدی و همه جانبه است. عمده دارایی‌های بانکی؛ دارایی‌های ملکی است. این دارایی‌ها شامل عرصه و اعیان هستند. بسیاری از بانک‌ها به ویژه بانک‌های دولتی دسته‌ای از دارایی‌ها یعنی زمین که از نظر حسابداری استهلاک پذیر نیستند را تجدید ارزیابی کرده و مازاد آن را افزایش سرمایه داده اند. افزایش سرمایه در اعیان این دارایی‌ها ممکن است هزینه استهلاک سنگینی را به بانک‌ها تحمیل کند؛ اما با این حال به نظر می رسد در این مقطع زمانی با وجود برخی ابهامات و مشکلات می تواند راهگشا باشد.

۵. فروش دارایی‌های مازاد: بسیاری از کارشناسان معتقدند که یکی از راهکارهای خروج از بحران نظام بانکی، فروش دارایی‌های مازاد بانک‌هاست. دارایی‌های بانک‌ها به دو دسته تقسیم می شوند: دارایی‌هایی که بانک‌ها با تصمیم خود اقدام به سرمایه گذاری در آنها کرده اند و دارایی‌هایی که در قالب اموال تملیکی به بانک‌ها تحمیل شده است. متأسفانه هر دو دسته از این دارایی‌ها از کیفیت و بازده پایینی برخوردار هستند. عمده دارایی‌هایی که بانک‌ها با تصمیم خود طی سال‌های گذشته در آنها سرمایه گذاری کرده اند، دارایی‌های ملکی و سهام شرکت

دکتر نجف پور قائم مقام بانک قوامین تشریح کرد:

چالش ها و آسیب های کنونی بانکداری اسلامی

وضع موجود بانکداری اسلامی در کشور با وضع ایده آل فاصله زیادی دارد

عدم رعایت ضوابط و مقررات و استانداردهای ابلاغی بانک مرکزی، عدم رعایت استانداردها و چارچوب های اعتبارسنجی توسط بانک ها در پرداخت تسهیلات به ویژه تسهیلات کلان، عدم مراقبت حرفه ای در جهت مدیریت مطالبات و ضرورت به چرخش در آوردن آن در حوزه فعالیت های اقتصادی به خصوص سیاست های اقتصاد مقاومتی، ضعف سیستم های نظارتی و عدم وجود نظام جامع کنترلی و بازدارنده برای ارائه هشدارهای به موقع و جلوگیری از بحران نقدینگی بانک ها و موسسات اعتباری، عدم تعادل در شاخص های کلیدی شبکه بانکی همچون سودآوری، فضا سازی رسانه ای توسط برخی از افراد غیر مسئول و بعضاً جاهلانه یا معلوم الحال از جمله دلایل ورشکستگی بانک ها محسوب می شود. اینطور نیست یک بانک یا موسسه اعتباری یک دفعه ورشکسته اعلام شود، راهکارهایی همچون اصلاحات ساختاری بانک ها یا ادغام آنها از مواردی است که با هدف مدیریت این رخداد اقتصادی می تواند در دستور کار مسئولان قرار گیرد. دکتر نجف پور قائم مقام بانک قوامین در گفت و گو با خبرنگار ماهنامه "پولس و بانک" به تشریح دلایل ورشکستگی بانک ها و لزوم ادغام موسسات پولی و مالی پرداخت و راهکارهای خروج از این بن بست را مطرح کرد که ماحصل این گفت و گو در ادامه می آید:

معضله صالحي

عدم رعایت استانداردها و چارچوب های اعتبارسنجی توسط بانک ها در پرداخت تسهیلات به ویژه تسهیلات کلان، عدم مراقبت حرفه ای در جهت مدیریت مطالبات و ضرورت به چرخش در آوردن آن در حوزه فعالیت های اقتصادی به خصوص سیاست های اقتصاد مقاومتی است. همچنین ضعف سیستم های نظارتی و یا عدم وجود نظام جامع کنترلی و بازدارنده برای ارائه هشدارهای به موقع و جلوگیری از بحران نقدینگی بانک ها و موسسات اعتباری، عدم تعادل در شاخص های کلیدی شبکه بانکی همچون سودآوری، فضا سازی رسانه ای توسط برخی از افراد غیر مسئول و بعضاً جاهلانه یا معلوم الحال نیز از دیگر دلایل ورشکستگی بانک ها محسوب می شود. به عنوان مثال اینطور نیست که یک بانک یا موسسه اعتباری یک دفعه ورشکسته اعلام شود، راهکارهایی همچون اصلاحات ساختاری بانک یا ادغام آن از مواردی است که با هدف مدیریت این رخداد اقتصادی می تواند در دستور کار قرار گیرد.

آیا آماري از ميزان سپرده های مردم در بانک های دولتي و خصوصي به تفکيک وجود دارد؟ به نظر شما

نقش و اهمیتی که بانک ها در اقتصاد کشور ایفا می کنند؛ تحت نظارت های گسترده تر و سخت گیرانه تری نسبت به سایر بنگاه های اقتصادی قرار داشته و نظارت های مستمر بانک مرکزی و سایر مراجع نظارتی بر آنها خود گواهی بر این مدعاست. متأسفانه طی ماه های اخیر شاهد شایعات گسترده و سازماندهی شده ای در این خصوص هستیم که لزوم توجه به ریشه ها و دلایل اصلی بروز آنها که نظام بانکی را به عنوان یکی از بازیگران اصلی اقتصاد کشور هدف قرار داده است، بیش از پیش واجد اهمیت می شود.

به نظر شما چه عواملی باعث ورشکستگی بانک ها می شود؟

به طور کلی و همانگونه که در پاسخ به سوال قبل نیز بیان شد؛ بانک ها به دلیل نقش مهم و حیاتی که در بدنه اقتصادی کشور ایفا می کنند؛ روند ورشکستگی متفاوتی با سایر بنگاه های اقتصادی کشور دارند. برخی از عوامل ورشکستگی بانک ها مواردی همچون عدم رعایت ضوابط و مقررات و استانداردهای ابلاغی بانک مرکزی (شامل کفایت سرمایه، تعهدات کلان، قواعد ذینفع واحد، ذینفع سهامداری و اندوخته نقدینگی)،

آیا اخبار منتشره در خصوص ورشکستگی برخی بانک ها و موسسات پولی - مالی صحت دارد؟ از نظر شما این ورشکستگی شامل بانک های دولتي می شود یا خصوصي؟

این خبر را به هیچ وجه تایید نمی کنم؛ چراکه طبق قانون ورشکستگی تعریف خاصی دارد. به عبارتی دیگر مشکل نقدینگی در شرایط خاص و آن هم به دلیل تزریق اطلاعات غلط و جهت دار از سوی عده ای از افراد معلوم الحال به آحاد جامعه در فضای مجازی و غیره به معنای ورشکستگی بانک ها نیست. در تمام بانک های دنیا اگر ۵ درصد مشتریان برای دریافت وجوه خود مراجعه کنند، هیچ بانکی قادر به پاسخگویی کامل نیست؛ چراکه بانک ها وظیفه دارند وجوه مردم را در قالب سپرده جمع آوری و در اختیار فعالان اقتصادی قرار دهند. از طرفی دیگر بانک های خصوصی و دولتی در این خصوص تفاوت خاصی با یکدیگر ندارند؛ چراکه بانک مرکزی با ملاحظه قوانین موضوعه وظیفه صیانت از وجوه سپرده گذاران بانک ها را به عهده دارد. با توجه به ماهیت فعالیت و همچنین

اساس مطالعات و تجربیات عملی بنده طی ۱۰ سال گذشته در حوزه پیاده سازی بانکداری اسلامی قطعاً مهمترین و به نظر من تنهاترین راهکار برون رفت از وضعیت فعلی؛ طراحی و پیاده سازی مدل و الگوی عملیاتی استقرار بانکداری بدون ربا در کشور است. بر مبنای تجربیات و مطالعات یک دهه ای اینجانب، این مدل دارای ابعاد اصلی همچون توسعه زیرساخت های راهبردی مورد نیاز، شکل گیری شورای فقهی و نظارت شرعی، بهبود فرآیند و سازوکارهای اجرای عملیات عقود، تفکر راهبردی، باور و آرمان مشترک در مدیران بانک ها، مدیریت و بهبود کارایی عقود اسلامی و محصولات و خدمات بانکی، فرهنگ سازی و آگاهی بخشی مشتریان، قابلیت ها و الزامات سازمانی، قابلیت های فناوری اطلاعات، اصلاح و بهبود اصول و استانداردهای حسابداری و حسابرسی و نظام های گزارشگری، اجماع در مفاهیم و کارکردهای بانکداری اسلامی، توانمندسازی و شایستگی سرمایه انسانی و اصلاح و بازنگری قوانین، مقررات و سیاست های پولی و مالی است که در قالب یک مدل و چارچوب یکپارچه می تواند نقش مهمی در اجرای صحیح و اثربخش این قانون در کشور داشته باشد.

❖ برای جلوگیری از سرگردانی نقدینگی در جامعه چه راهکارها و تدابیری باید اندیشیده شود؟

به طور کلی کشورها برای دستیابی به مقاصد کلان اقتصادی خود در ارتقاء بهره وری و رشد تولید، کنترل تورم و ایجاد اشتغال، نیازمند مدیریت هوشمندانه و عاقلانه نقدینگی خود هستند. بانک ها نیز بواسطه کارکرد ذاتی خود مسئولیت مهمی در مدیریت و هدایت جریان نقدینگی جامعه دارند؛ به نحوی که نقدینگی مازاد جامعه را جمع آوری کرده و در اختیار فعالان اقتصادی و بخش های تولیدی متناسب با نیازمندی های اتحاد جامعه قرار می دهند. به طور نمونه مطابق با سیاست های کلان اقتصاد مقاومتی که توسط مقام معظم رهبری ابلاغ شده، بانک ها باید با تامین سرمایه های مورد نیاز طرح های اقتصاد مقاومتی نقش اساسی در جهت ایجاد اشتغال و حمایت از تولید داخلی و مردمی سازی اقتصاد ایفا کنند.

❖ ادغام موسسه های مالی در بانک ها چقدر می تواند به رفع مشکلات موجود بانکی کمک کند؟

بر اساس مطالعات و تجارب موفق کشورهای مختلف دنیا؛ ادغام یکی از آخرین راه حل های ساماندهی بانک ها و موسسات اعتباری در شرف ورشکستگی است؛ اما آنچه که مسلم است اینکه ادغام اولین راهکار تلقی نمی شود و ضروری است به جای ادغام، ابتدا به اصلاح ساختارهای مدیریتی، نظارتی و عملیاتی نظام بانکی و به طور اخص بانک های دارای ریسک بالا پرداخته شود. البته برای ادغام شرایطی لازمست که حتماً باید قبل از آن بدان توجه داشت. اینکه موسسات و بانک هایی که قرار است با یکدیگر ادغام شوند؛ به درستی انتخاب گردند. مثلاً ادغام بانک هایی که به لحاظ ساختار مالی و نقدینگی از مشکلات عدیده ای رنج می برند، مشکلات را در مقایسه با شرایط پیش از ادغام دو چندان می کند. نکته مهم شناسایی مزیت های نسبی هر یک از طرفین ادغام و تلاش در جهت بهره مندی حداکثری طرفین از این مزیت های نسبی پس از ادغام است. از دیگر موارد مهم، برنامه ریزی دقیق و حساب شده در خلال فرآیند ادغام به نحوی که چه به لحاظ داخل سازمانی و چه از منظر برون سازمانی، شاهد کمترین تبعات در این خصوص باشیم. به طور کلی اهمیت و چالش یکپارچگی در حوزه های مختلف ساختاری، سرمایه انسانی، تجهیزات و امکانات و مواردی از این دست پس از ادغام شاید مهمترین مسأله ای باشد که در فرآیند ادغام به شدت باید مورد توجه قرار گیرد. بدیهی است تجربه ادغام موسسات و تعاونی های اعتباری در کشور ما بیانگر این واقعیت است که به هر یک از موارد اشاره شده آنچنان که باید و شاید توجه نشده که این امر پیامدهای نامناسبی را به دنبال داشته است.

وجود سازو کارهای متنوع و روزآمد جهت برآورده کردن نیازها و انتظارات مختلف آحاد مشتریان با تعدد بانک ها با عناوین گوناگون و رویکردها، جهت گیری ها و سیاست ها و راهبردهای متفاوت برای ایجاد یک فضای رقابت سالم می تواند مفید فایده باشد. اما در خصوص تعدد بانک ها و همچنین تعدد شعب بانکی باید بگویم تعدد شعب بانک ها در ایران نه تنها از استانداردهای جهانی بالاتر است که از استاندارد کشورهای با درآمد متوسط به بالا نیز بسیار بیشتر است که این موضوع خود نیازمند بررسی و بازنگری دقیق بر نحوه ورود بانک ها و موسسات اعتباری جدید به این بازار و همچنین مجوزهای اعطا شده برای افزایش تعداد شعب آنهاست.

❖ چرا طرح تحول نظام بانکی کشور اجرایی نمی شود؟

با توجه به اهداف و ابعاد گسترده طرح تحول نظام بانکی به نظر می رسد خوشبختانه بانک مرکزی در بخش هایی از این طرح از جمله اصلاح قوانین بانکی و بازنگری در مقررات و رویه ها با تأکید بر نقش واسطه گری بانک ها و کنترل تورم و ثبات قیمت ها، تعدیل نسبت قانونی سپرده ها، دسته بندی بانک ها و نظارت موثر بر عملکرد آنها، ایجاد بازار بین بانکی در راستای اجرای سیاست های پولی و ساماندهی موسسات غیرمجاز تاحدودی توانسته اصلاحات مدنظر را اعمال کند. به هر حال در بخش های دیگری از قبیل انتشار اوراق و تسویه بدهی های دولتی به پیمانکاران، پرداخت بدهی های دولت به بانک ها و بانک ها به بانک مرکزی، تصویب قوانین مورد نیاز در مجلس شورای اسلامی و تامین سرمایه مشروط بر اصلاح و تجدید ساختار بانکی، نیاز به اهتمام جدی تر و سرعت در کار این طرح همچنان احساس می شود. با این اوصاف اگر فرض کنیم طرح تحول نظام بانکی نیز تصویب و تمام مشخصات یک قانون جامع در راستای بهبود عملیات نظام بانکی را داشته باشد، به شدت در نحوه پیاده سازی قانون ضعف داریم؛ از چارچوب و مدل استقرار قانون گرفته تا نظارت بر حسن اجرای قانون که به نظر بنده باید تأکید مراجع قانونی در این حوزه باشد.

❖ چه زمانی می توانیم شاهد اجرای دقیق نظام بانکداری در کشور باشیم؟ بسیاری از علما سیستم فعلی را اسلامی نمی دانند.

پس از انقلاب اسلامی به فرموده امام راحمان و شرع مقدس اسلام قوانین بانکی کشور مورد ارزیابی و بازنگری قرار گرفت و مقرر شد قانون عملیات بانکداری بدون ربا تصویب و عملیاتی شود. بدین معنا که عنصر ربا از آن حذف و بصورت تدریجی معاملات به شکل شرعی اجرایی شود. با این رویکرد اقداماتی در جهت اسلامی کردن نظام بانکی و حذف ربا از آن به عمل آمد. بررسی تجربه بانکداری بدون ربا در کشور نشاندهنده این حقیقت است که حجم چالش ها، مشکلات و عدم انطباق های شرعی عملیات بانکی به اندازه ای است که منجر به همگرایی و مشابَهت قابل توجه نظام بانکی کشور با بانکداری ربوی شده است. از این رو به زعم برخی از صاحب نظران می توان اینگونه بیان داشت که علی رغم تلاش ها و زحمات بسیار زیاد صورت گرفته، وضع موجود بانکداری اسلامی در کشور با وضع ایده آل آن فاصله زیادی دارد. برخی از مهمترین چالش ها و آسیب های کنونی بانکداری اسلامی عبارتند از: صورتی بودن بخشی از عملیات و معاملات بانکی و ربوی شدن معاملات عقود اسلامی، عدم وجود شورای فقهی با اختیارات قانونی و مصوبات الزام آور و عدم وجود نظارت شرعی، عدم پذیرش ریسک و گرایش بانک ها به مشارکت غیرواقعی در پروژه ها و طرح های سرمایه گذاری، عدم پرداخت سود واقعی به سپرده گذاران و صرفاً تأکید بر پرداخت سود علی الحساب، عدم وجود روش مناسب برای تمدید تسهیلات بانکی، ضعف نظام نظارتی و بازرسی کارآمد و ضعف توان و عدم وجود کارشناسان متخصص در بانک ها بر

تمایل مردم به خروج سپرده های بانکی از بانک های دولتی بیشتر است یا خصوصی؟

به طور کلی حجم منابع و سپرده های آحاد جامعه نزد شبکه بانکی کشور ۱۳۰۰ تریلیون تومان است که نسبت سپرده های بانک های دولتی به کل سپرده های نظام بانکی چیزی در حدود ۳۰ درصد و برای بانک های خصوصی و خصوصی شده نزدیک به ۷۰ درصد است. در خصوص تمایل مردم به خروج سپرده ها اگر چه ممکن است عوامل متعددی در این موضوع دخیل باشد؛ اما بدون شک با توجه به فضای بوجود آمده و نقش اعتماد مشتریان، شاید بانک های خصوصی آسیب های بیشتری در مقایسه با بانک های دولتی از این جو مسموم تجربه کرده باشند. به عقیده تمامی کارشناسان بانکی کشور آسیب های این چنینی به طور کلی گریبان تمام بانک های کشور را خواهد گرفت. اعتماد؛ مهمترین شاخص در صنعت بانکی بوده و حفاظت و صیانت از سپرده های آحاد جامعه اصل اول بانکداری است.

❖ از نظر قانون، آیا بانک مرکزی تضمین کننده سپرده های مردم نزد بانک ها و موسسات پولی و مالی محسوب می شود؟

همانگونه که در پاسخ به سوال اول بیان شد، نقش نظارتی و هشداردهنده بانک مرکزی بر عملیات بانکی این بانک ها و شناسایی انحرافات و ریسک های ناشی از آن بر عملکرد بانک و به دنبال آن منافع سپرده گذاران می تواند به عنوان یک عامل مهم و تأثیرگذار امنیت سپرده های سپرده گذاران شبکه بانکی را تضمین کند. در این خصوص بانک مرکزی حسب قوانین و مقررات حتی اختیار برکناری مدیران نالایق و جایگزینی آنها با افرادی که واجد شایستگی و صلاحیت های لازم برای مدیریت بانک ها و صیانت از سرمایه های سپرده گذاران را داشته باشند را نیز داراست. علاوه بر بحث های نظارتی و کنترلی بانک مرکزی که ریسک عملیاتی بانک ها را مدیریت می کند، بانک مرکزی با بکارگیری ابزارها و مکانیزم های دیگری همچون صندوق ضمانت سپرده ها که به موجب قانون برنامه پنجم توسعه ایجاد شد، صیانت از سپرده های سپرده گذاران بانک ها و موسسات تحت نظارت خود را عهده دار است. هر چند نکته مهمی که نباید از نظر دور داشت، اینکه آگاهی سپرده گذاران از ریسک های احتمالی سپرده گذاری در هریک از بانک ها یا موسسات پولی می تواند نقش مهمی در تامین امنیت سپرده گذاری آنها ایفا کند.

❖ به نظر شما خروج سپرده های مردم از بانک ها چه تبعاتی دارد؟ این پول ها وارد چه بخش هایی از اقتصاد می شود و چه نتایجی را به دنبال خواهد داشت؟

بدون شک تبعات خروج بی رویه سپرده ها از شبکه بانکی زمینه ساز ورود پول های سرگردان به سایر بازارهای موازی می شود. در صورتی که زمینه های لازم در فضای اقتصادی کشور برای جذب این پول های سرگردان وجود نداشته باشد، این امر منجر به صدمات و آسیب های جدی به سایر بخش های اقتصادی کشور خواهد شد. به عنوان نمونه در صورتی که بازار سرمایه و حتی بخش تولید کشش لازم برای جذب این سرمایه ها را نداشته باشد، حرکت این سرمایه ها به بازارهای موازی به زعم کارشناسان اقتصادی می تواند تبعاتی همچون سفته بازی، افزایش بی رویه و حیابی قیمت در بازار مسکن، طلا و ارز و سکه و در یک جمله بی ثباتی اقتصاد کشور را به دنبال داشته باشد.

❖ از دیدگاه شما آیا وجود این همه بانک با شعب متعدد در کشور ضروری است؟ استانداردهای جهانی در این خصوص چه تعریفی دارد؟ (تعداد بانک ها نسبت به جمعیت و تعداد شعب بانک ها)

هر چند ذکر این نکته ضروری است که از منظر اصول و چارچوب های بازاریابی و قواعد مدیریت ارتباط با مشتریان،

دکتر ندری استاد اقتصاد دانشگاه امام صادق در گفت و گو با "پولس و بانک":

نظام بانکی کشور به تغییرات ساختاری و اصلاحات اساسی نیاز دارد

رتبه بندی يك امر لازم و ضروری است؛ اما دانش تخصصی آن را نداریم

مشکل اصلی کشور ما توجه نکردن به دانش و فناوری های نرم است. بیشتر سرمایه گذاری هایی که در کشور انجام شده در زمینه فناوری های هسته ای، صنعتی و ... بوده است؛ ولی در زمینه رتبه بندی اعتبارات، نحوه اداره کردن بانک ها، بهبود فضای کسب و کار و دانش هایی که می توان از آن به عنوان دانش نرم نام برد و در حوزه علوم انسانی قرار می گیرند؛ توجه کافی و سرمایه انسانی لازم را نداشته ایم و سرمایه گذاری کافی در این خصوص صورت نگرفته است. با توجه به اخبار منتشره مبنی بر بحران مالی بانک ها و بحث ادغام موسسات مالی با دکتر کامران ندری مدیر گروه بانکداری اسلامی پژوهشکده پولی و بانکی گفت و گویی داشته ایم که ماحصل این گفت و گو در ادامه می آید:

طاهره گودرزی ✍

حل مسائل و مشکلات بانک ها از امروز سخت تر و دشوارتر خواهد بود. **با توجه به اتفاقات اخیر در شبکه بانکی و مشکلات موسسات مالی آیا شرایط این موسسات مالی مصداق ورشکستگی نیست؟** بانک ها و موسسات دو دسته هستند؛ یکی بانک ها و موسساتی که تحت نظارت بانک مرکزی قرار دارند و دسته دیگر موسساتی که تحت نظارت بانک مرکزی نیستند و از حمایت هایی که بانک مرکزی در زمان بروز مشکلات از بانک ها و موسسات مالی می کند؛ برخوردار نیستند؛ چراکه تحت نظارت این بانک قرار نگرفتند. این موسسات طبیعتاً به هنگام بروز مشکل نمی توانند از تسهیلات و امکاناتی که بانک مرکزی به عنوان آخرین مرجع در اختیار آنها قرار می دهد، برخوردار باشند. بانک مرکزی تسهیلات و حمایت های مالی را عمدتاً در اختیار موسساتی قرار می دهد که تحت نظارتش هستند و گزارشات دقیقی از فعالیت و عملکرد خود

✦ **در کشورهای پیشرفته بانک مرکزی به بانک هایی که مجوز ندارند اجازه فعالیت نمی دهد. بنابراین می توان گفت ضعف بانک مرکزی کشور ماست که این تعداد موسسات غیر مجاز اقدام به جذب سپرده و فعالیت های پولی و مالی می کنند.**

ورشکستگی یک واژه تخصصی است و تعریف پیچیده ای دارد که به راحتی نمی توان برای یک موسسه مالی به کار برد. حداقل من این صلاحیت را در خود نمی بینم که در مورد ورشکستگی یک موسسه یا بانک اظهار نظر کنم. آنچه که مسلم است اینکه بانک های کشور با مشکلات زیادی مواجه هستند، اما اینکه در مرحله ورشکستگی قرار داشته باشند و بتوانیم آنها را در شرایط کنونی ورشکسته قلمداد کنیم، بعید به نظر می آید. همه می دانیم بانک های کشور با مشکلات عدیده ای مواجه هستند و اینکه نظام بانکی ما به تغییرات ساختاری و بنیادی و اصلاحات اساسی نیاز دارد. می توان گفت اگر این تغییرات در نظام بانکی ما اتفاق نیافتد، در آینده

✦ **آیا اخبار منتشره در خصوص ورشکستگی برخی بانک ها و موسسات پولی - مالی صحت دارد؟ از نظر شما این موضوع شامل بانک های دولتی می شود یا خصوصی؟**

ورشکستگی یک واژه تخصصی است و تعریف پیچیده ای دارد که به راحتی نمی توان برای یک موسسه مالی به کار برد. حداقل من این صلاحیت را در خود نمی بینم که در مورد ورشکستگی یک موسسه یا بانک اظهار نظر کنم. آنچه که مسلم است اینکه بانک های کشور با مشکلات زیادی مواجه هستند، اما اینکه در مرحله ورشکستگی قرار داشته باشند و بتوانیم آنها را در شرایط کنونی ورشکسته قلمداد کنیم، بعید به نظر می آید. همه می دانیم بانک های کشور با مشکلات عدیده ای مواجه هستند و اینکه نظام بانکی ما به تغییرات ساختاری و بنیادی و اصلاحات اساسی نیاز دارد. می توان گفت اگر این تغییرات در نظام بانکی ما اتفاق نیافتد، در آینده

بانک مرکزی از سالیان قبل معتقد بوده موسساتی که فعالیت تامین مالی انجام می دهند باید تحت نظارت این بانک باشند؛ اما به دلیل ضعف قوانین و مقررات موجود یک سری از موسسات مالی از ارگان های دیگر مجوز فعالیت گرفتند و کار خود را آغاز کردند. بانک مرکزی طی سال های گذشته قانون ساماندهی بازار غیر متشکل پولی را به مجلس برد و علی رغم همه تمهیداتی که گفته شد تا این لحظه بانک مرکزی موفق به ساماندهی کامل این موسسات نشده است. در واقع در بوجود آمدن این موسسات بانک مرکزی نه تنها مقصر نبوده؛ بلکه در مورد اینکه این موسسات بدون مجوز هستند و فعالیت هایی که انجام می دهند مطابق با استانداردها و موازین تعیین شده برای یک موسسه مالی نیست، هشدارهای لازم را نیز داده است و بارها به سپرده گذاران این موسسات اعلام کرده که فریب سوده های بالای آنها را نخورند. این موسسات تلاش می کنند با بالاتر بردن نرخ سود، سپرده بیشتری جذب کنند که متأسفانه مردم هم به مانند مسئولان و مقامات به هشدارهای بانک مرکزی توجه نکردند. در مورد سپرده گذاری مردم در این موسسات بانک مرکزی از طریق رسانه ها به مردم هشدار داده بود که این موسسات تحت نظارت بانک مرکزی نیستند. زمانی که فردی منابع مالی خود را در اختیار این موسسات قرار می دهد، مسئولیت با خود اوست؛ به خصوص اینکه بانک مرکزی هشدارهای لازم را نیز در این خصوص داده است. البته باید در نظر داشت موسسات مالی مجوز دار هم دچار مشکل و ورشکستگی می شوند؛ اما مسئولیت بانک مرکزی در این زمینه محدود است. حتی در کشورهای توسعه یافته موسسات سازماندهی شده نیز دچار مشکل می شوند و ممکن است ورشکسته شوند که ورشکستگی برای موسسات مالی کاملاً طبیعی است. بانک های مرکزی در همه کشورها تلاش می کنند با نظارت هایی که انجام می دهند احتمال این ورشکستگی ها را به حداقل ممکن برسانند و البته از موسسات و بانک هایی که اهمیت سیستمی دارند و ورشکستگی آنها امکان دارد کل اقتصاد کشور را مختل کند تا حد امکان حمایت می کنند؛ به شرط آنکه هزینه های این حمایت برای جامعه و اقتصاد از منافعش بیشتر نباشد.

چرا بانک مرکزی رتبه بندی بانک ها و موسسات مالی را انجام نمی دهد و به اطلاع مردم نمی رساند؟

رتبه بندی یک امر لازم و ضروری است که باید در کشور اتفاق بیافتد؛ اما متأسفانه ما دانش آن را نداریم. ۳ شرکت در دنیا وجود دارد که رتبه بندی ۹۰ درصد بانک ها و شرکت های دنیا را انجام می دهند. رتبه بندی کردن دانش و تکنولوژی خاص خود را می طلبد که در کشور ما وجود ندارد. فرض کنیم بانک مرکزی شرکتی را که در بالاترین سطح رتبه بندی قرار دارد اعلام کند، اگر بعدها این شرکت با مشکل مواجه شود همه اعتراض می کنند این چه رتبه بندی بوده است؟ نه تنها کشور ما بلکه بسیاری از کشورهای پیشرفته در دنیا دانش تخصصی برای رتبه بندی را ندارند و عمدتاً از این شرکت ها می خواهند که رتبه بندی را برای آنها انجام دهند. اما به علت اینکه کشور ما در شرایط تحریم قرار دارد امکان اینکه از این شرکت ها کمک بگیریم یا دانش رتبه بندی را به ما آموزش دهند و یا رتبه بندی را برایشان انجام دهند؛ وجود ندارد. حتی با تصویب برجام متأسفانه هنوز اتفاقی در این حوزه نیفتاده است. برای اینکه برجام بحث تحریم را برداشته است اما شرکت

های خارجی را ملزم نمی کند که دانش خود را به دیگر کشورها منتقل کنند. البته می شود یک رتبه بندی خاص و اولیه ای ارائه کرد و فکر می کنم که حداقل بانک مرکزی برای خودش باید این رتبه بندی را داشته باشد. مشکل اصلی کشور ما این است که به این نوع دانش و فناوری ها توجهی نداشته است. بیشتر سرمایه گذاری هایی که در کشور انجام شده در زمینه فناوری های هسته ای، صنعتی و ... بوده است؛ اما در زمینه رتبه بندی اعتبارات، نحوه اداره کردن بانک ها، بهبود فضای کسب و کار در واقع دانش هایی که می توان از آن به عنوان دانش نرم نام برد که در حوزه علوم انسانی قرار می گیرد توجه کافی و سرمایه انسانی لازم را نداشته ایم و سرمایه گذاری کافی صورت نگرفته است. ما در کشور چند مدیر حرفه ای بانکی داریم که بتوانند بانک ها را در این سطح بر اساس استانداردهای بین المللی اداره کنند یا چند مدیر داریم که با ادبیات رتبه بندی آشنایی داشته باشند. همانطور که می دانید رتبه بندی فقط مختص بانک ها و موسسات مالی نیست. متأسفانه در نظام آموزشی ما در سطح کلان نسبت به علوم انسانی خیلی جفا شده که ریشه آن به سیاست های کلی در عرصه آموزش و تحصیلات عالی و تکمیلی بر می گردد و در این زمینه ضعف های بالایی داریم. در برنامه ریزی هایی که داشتیم از تخصصی که به آنها نیاز داریم اما در کشور ما وجود ندارند؛ محروم شدیم. علی رغم توسعه ای که در سطح آموزش عالی اتفاق افتاده اما خیلی از تخصص ها بوجود نیامده که بتواند به ما کمک کند. شک نکنید مشکلاتی که در نظام پولی و بانکی، قوه قضائیه، سیستم اداری، بیمه تامین اجتماعی و امور مالیاتی با آن مواجه هستیم و به شدت کمبود نیروی متخصص انسانی داریم؛ به خاطر بی توجهی طی چند دهه گذشته نسبت به تربیت متخصص در علوم انسانی بوده است و نمی توان تنها یک نهاد مثل بانک مرکزی را مقصر دانست.

قطعا خروج سپرده های مردم تبعات

مثبتی به همراه نخواهد داشت و

بازارهای موازی را با مشکل مواجه

می کند و می تواند منجر به افزایش

قیمت در بازارهای رقیب مثل ارز، طلا

و یا مسکن شود؛ در حالی که عرضه هم

در این بازارها تا حدودی محدود است

به نظر شما خروج سپرده های مردم از بانک ها چه تبعاتی دارد؟ این پولها وارد چه بخش هایی از اقتصاد می شود و چه نتایجی را به دنبال خواهد داشت؟

قطعا خروج سپرده های مردم تبعات مثبتی به همراه نخواهد داشت و بازارهای موازی را با مشکل مواجه می کند و می تواند منجر به افزایش قیمت در بازارهای رقیب مثل ارز، طلا و یا مسکن شود؛ در حالی که عرضه هم در این بازارها تا حدودی محدود است و افزایش تقاضا منجر به افزایش قیمت ها می شود. در تولید هم به آن شکل تأثیری نخواهد گذاشت. ضمن اینکه بانک ها را هم با مشکل جدی مواجه می کند. هیچ بانکی در دنیا توان مراجعه یکباره همه سپرده گذاران را ندارد. حتی بانک های سالم در دنیا هم با

خروج یکباره سپرده ها دچار مشکل می شوند. قطعاً این موضوع اثرات مثبتی نخواهد داشت و می تواند تأثیرات منفی قابل توجهی را در اقتصاد داشته باشد. درست است طی این دو ماه گذشته به خاطر مشکلات موسسات مالی مردم نگران شدند و به خروج سپرده های خود اقدام کردند تا در بازارهای دیگر سرمایه گذاری کنند؛ اما بانک ها نشان دادند علی رغم این موجی که برپا شده، می توانند سرپا بایستند و مجدداً اعتماد به نظام بانکی ما برگردد.

چرا تحول نظام بانکی در کشور اجرایی نمی شود؟

این سوال من هم از رییس جمهور است که چرا طی ۴ سال گذشته دولت نتوانسته برای مسائل و مشکلات ساختاری راه حلی پیدا کند؟ در واقع باید مشکل مدیریتی را به صورت جدی در نظر بگیریم. می توان گفت کابینه و یا دولتی که در ۴ سال گذشته وجود داشته است؛ توجهی به این مسائل و مشکلات ریشه ای و بنیادی نداشته است. در مرحله اول احتیاج به کابینه ای داریم که نگرش آن متفاوت از کابینه فعلی باشد. به نظر من در دولت یازدهم نگرش حاکم در اداره کشور حفظ وضع موجود بوده است و برنامه ای برای تغییرات ساختاری و بنیادی نداشتند. ابتدا باید گروهی مسئولیت را برعهده بگیرند که باور داشته باشند نظام بانکداری کشور دچار مشکلات اساسی است تا این باور باعث شود آنها خود را ملزم به تغییر مسیر در خصوص رفع این مشکلات کنند. اگر در دولت جدید نگرش سابق در حوزه بانکداری وجود داشته باشد؛ طبعاً اتفاقی نخواهد افتاد و بهترین اتفاق حفظ وضع موجود است. به نظر من تنها دستاورد دولت یازدهم این است که کشور را در ساختار نامتناسب حفظ کرده و مانع از هم پاشیدگی آن شده است. البته با گمانه زنی هایی که در مورد کابینه دولت دوازدهم می شود به نظر من تغییر خاصی را در این خصوص شاهد نخواهیم بود و گروه جدید هم توانایی تغییرات اساسی و بنیادی که اقتصاد ما به آن احتیاج دارد را ندارند.

ادغام موسسه های مالی در بانک ها چقدر می تواند به رفع مشکلات فعلی بانک ها کمک کند؟

ادغام یا تملک یکی از راه حل هایی است که به حل مشکلات موجود سیستم بانکی کمک می کند، اما مسئله اصلی این است که چگونه می توان این راه حل ها را اجرا کرد و کدام راه حل مناسب تر است؟ در یک موقعیتی موسسه ای می تواند موسسه دیگر را تملک کند؛ یعنی سهام آن موسسه ای که دچار مشکل شده است را به طور کامل خریداری و آن موسسه را احیا کند. راه حل دیگر این است که خود دولت اقدام کند و موسسه ای که مشکل دارد را به طور کامل خریداری کند و مسئولیت تعهدات و بدهی های آن را برعهده بگیرد؛ مثل کاری که بعد از انقلاب با عنوان طرح ملی کردن بانک ها انجام شد. موضوع اصلی این است که اولاً راه حل واحدی در این خصوص وجود ندارد؛ نکته دیگر اینکه برای هر راه حلی به دانش تخصصی مربوط به آن نیاز است. ادغام کار بسیار سختی است؛ چه به لحاظ حسابداری، چه به لحاظ ارزش گذاری دارایی ها و چه مسائل فنی. یک پروسه پیچیده ای دارد که نمی دانیم دانش و تجربیات پایه را داریم یا خیر. به طور خلاصه می گویم ادغام در مواقعی می تواند راه حل خوبی باشد و در برخی مواقع دیگر هم نمی تواند راه حل مناسبی برای رفع مشکلات باشد.

معاون نظارتی بانک مرکزی تشریح کرد:

حریم ممنوعه در ادغام بانک‌ها

اولویت درجه یک بانک مرکزی در ساماندهی موسسات غیرمجاز، حفظ حقوق سپرده‌گذاران است

معاون نظارتی بانک مرکزی برای بحث ادغام بانک‌ها اصل بنیادی سیاستگذار پولی را تبیین کرد. به گفته فرشاد حیدری اولویت درجه یک بانک مرکزی در ساماندهی موسسات غیرمجاز، حفظ حقوق سپرده‌گذاران است و اگر سیاستگذار پولی احساس کند خدشه‌ای به این اصل وارد می‌شود، آن را به مرحله اجرا نخواهد گذاشت. حیدری از توافقات اولیه موسسه اعتباری کوثر با سهامداران ثامن و بانک مهر اقتصاد خبر داد که در صورت صلاحدید بانک مرکزی این کار به انجام می‌رسد. وی به سپرده‌گذاران اطمینان داد که بانک مرکزی مدافع حقوق آنان خواهد بود و آسیبی به سپرده‌هایشان وارد نخواهد شد. حیدری درباره آخرین وضعیت ساماندهی موسسه اعتباری کاسپین نیز صحبت کرد که براساس آن، تعداد شعب این موسسه اعتباری به ۶۰ عدد افزایش یافته و ساماندهی سپرده‌گذاران با میزان سپرده تا ۵۰ میلیون تومان آغاز خواهد شد.

خدشه‌ای به پول سپرده‌گذاران وارد نمی‌شود

حیدری با اعلام اینکه سپرده‌گذاران موسسه مالی ثامن به هیچ عنوان نگران سپرده‌هایشان نباشند، گفت: «مشتریان برحسب نیاز خود به این موسسه مراجعه کرده و سرویس دریافت کنند؛ زیرا ما به‌عنوان بانک مرکزی حمایت لازم را از موسسه ثامن و مدیران آن کردیم و خواهیم کرد.» معاون نظارتی بانک مرکزی گفت: «به این ترتیب هیچ خدشه‌ای در پرداخت‌های این موسسه ایجاد نمی‌شود. مذاکراتی بین موسسه کوثر با سهامداران ثامن و بانک مهر اقتصاد انجام شده، ولی اطلاع‌رسانی‌هایی از ناحیه این موسسات صورت گرفته بود که

لزوما ممکن است یکسان با نظر سهامداران نباشد.» حیدری افزود: «توافقات اولیه صورت گرفته که اگر مصلحت اینها به ادغام باشد با تشخیص بانک مرکزی این ادغام صورت بگیرد که بانک قوی‌تر، مستحکم‌تر و باثبات مالی بیشتر ایجاد شود.» وی گفت: «اولویت درجه یک ما حفظ حقوق سپرده‌گذاران و صیانت از منافع مردم است.»

معاون نظارتی بانک مرکزی افزود: «اگر احساس کنیم هر ادغامی ممکن است به این اصل خدشه وارد کند، قطعاً از آن جلوگیری خواهیم کرد. جای هیچ‌گونه نگرانی برای هموطنانمان درخصوص سپرده‌گذاری در بانک‌های رسمی و موسسات اعتباری وجود

ندارد.» وی افزود: «چتر نظارت بانک مرکزی بر این بانک‌ها وجود دارد و به دقت کنترل‌های لازم در شبکه بانکی کشور اعمال می‌شود و تحت هر شرایطی جای هیچ‌گونه نگرانی برای سپرده‌گذاران وجود ندارد.» معاون نظارتی بانک مرکزی با بیان اینکه اخیراً بحثی درباره موسسه ثامن در فضای مجازی برای افکار عمومی مطرح شده است، گفت: «این موسسه از سال‌ها قبل از بانک مرکزی درخواست مجوز کرده و اقداماتی از جمله پذیره‌نویسی در بورس و پرداخت سپرده قانونی به بانک مرکزی انجام داده بود.» حیدری افزود: «معمولاً مجوزها ممکن است منجر به صدور مجوز به‌عنوان موسسه مستقل شود یا اینکه به تشخیص

شورای پول و اعتبار اینها در یک بانک بزرگتر یا یک موسسه قوی‌تر ادغام شوند.» وی تأکید کرد: «نتیجه این ادغام‌ها قاعدتاً ایجاد موسسات قوی‌تر و با سلامت و ثبات مالی بیشتر خواهد بود. تحت هر شرایطی اگر صدور مجوز برای این موسسه یا ادغام در بانک یا موسسه اعتباری دیگر اتفاق بیفتد، هیچ خدشه‌ای در پول سپرده‌گذاران و حقوق آنها وارد نخواهد کرد؛ زیرا بانک مرکزی به دقت بر فرآیند صدور مجوز و ادغام در سایر موسسات نظارت خواهد کرد در نتیجه این اطمینان را به سپرده‌گذاران این موسسه می‌دهیم که خدشه‌ای از این بابت به سپرده‌گذاران وارد نخواهد شد.»

حیدری گفت: «البته برخی از پیام‌ها یا ویدئوها که در فضای مجازی مطرح می‌شود مربوط به سال‌های قبل است، مثلاً صف فروش سکه در سال ۹۰ را به‌عنوان سپرده‌گذاری که می‌خواهند سپرده خود را از بانک‌ها دریافت کنند، منتشر می‌کنند.» وی افزود: «هموطنان مطمئن باشند شبکه بانکی ما ایمن و مطمئن است و با نظارتی که بانک مرکزی بر اینها دارد، خلل و خدشه‌ای در سپرده‌های مردم نزد بانک‌ها و موسسات دارای مجوز وارد نخواهد شد.» معاون نظارتی بانک مرکزی گفت: «ما به موقع خبر قطعی و موثق درباره ادغام بانک‌ها را به هموطنان ارائه خواهیم داد. حیدری با بیان اینکه در حال حاضر مذاکراتی بین چند بانک و موسسه برای ادغام وجود دارد، افزود: اگر قطعیت پیدا کرد ما حتماً به اطلاع مردم خواهیم رساند.» وی خواستار توجه مردم به تفکیک میان موسسات مجاز و غیرمجاز بانکی شد و گفت: «برخورد بانک مرکزی با موسسات غیرمجاز بسیار سخت خواهد بود و به‌طور قاطع با اینها برخورد خواهد کرد، همانطور که در گذشته نیز تعداد زیادی از اینها یعنی حدود ۱۳۴ تعاونی غیرمجاز را توانستیم ادغام یا منحل کنیم و حقوق سپرده‌گذاران آنها را در حد کفایت دارایی اینها حفظ و مراعات کرده‌ایم.»

حیدری افزود: «تنباید افکار عمومی موسسات مالی و اعتباری مجاز و غیرمجاز را با یکدیگر یکی بداند؛ زیرا برخورد بانک مرکزی و مراجع قضایی با غیرمجاز‌ها با قدرت هرچه تمام‌تر انجام خواهد شد و ادامه هم پیدا خواهد کرد و امیدواریم در سال ۹۶ موضوع غیرمجاز‌ها را در کشور به‌طور کامل ساماندهی کنیم و از سال ۹۷ به بعد شاهد حضور و فعالیت هیچ موسسه و تعاونی غیرمجازی در کشور نباشیم.» وی درباره مجاز یا غیرمجاز بودن موسسه مالی ثامن گفت: «موسسه ثامن از نظر ما موسسه‌ای در شرف دریافت مجوز است. بانک مهر اقتصاد هم جزو بانک‌های در شرف دریافت مجوز بانک مرکزی است؛ زیرا اینها کارهای خود را نزد بانک مرکزی تا حدود زیادی انجام داده‌اند و اینکه شورای پول و اعتبار چه تصمیمی برای اینها خواهد گرفت می‌تواند صدور مجوز باشد یا می‌تواند ادغام اینها برای ایجاد یک بانک

و موسسه قوی‌تر و باثبات‌تر با سلامت مالی بالاتر باشد.» حیدری گفت: «آنچه شورای پول و اعتبار انجام خواهد داد و ما به‌عنوان بانک مرکزی اجرا خواهیم کرد قطعا در وهله اول برای صیانت از حقوق سپرده‌گذاران خواهد بود و در ادامه آن ایجاد بانکی برای ارائه خدمات به هموطنان مد نظر است.»

مجوز ایجاد ۶۰ شعبه جدید به موسسه کاسپین

معاون نظارتی بانک مرکزی در مورد آخرین وضعیت موسسه اعتباری کاسپین گفت: «موسسه کاسپین درباره سپرده‌گذارانش مشکل خاصی ندارد. ما در حال حاضر به موسسه کاسپین مجوز ایجاد ۶۰ شعبه جدید دادیم که به چرخه فعالیت اضافه خواهد شد تا بتوانند در سطح وسیع‌تر و مطلوب‌تر به

نباید افکار عمومی موسسات مالی و

اعتباری مجاز و غیرمجاز را با یکدیگر

یکی بداند؛ زیرا برخورد بانک مرکزی

و مراجع قضایی با غیرمجاز‌ها با قدرت

هرچه تمام‌تر انجام خواهد شد و ادامه

هم پیدا خواهد کرد و امیدواریم در سال

۹۶ موضوع غیرمجاز‌ها را در کشور به‌طور

کامل ساماندهی کنیم و از سال ۹۷ به

بعد شاهد حضور و فعالیت هیچ موسسه

و تعاونی غیرمجازی در کشور نباشیم

مشتریان خود خدمات‌دهی کنند.» او ادامه داد: «درباره سپرده‌گذاران تعاونی منحل فرشتگان هم در دو مرحله قبل از ۲۸ اردیبهشت، پرداخت مطالبه تا ۱۰ میلیون تومان را اعلام کرده بودیم و از نهم خرداد پرداخت سپرده‌های تا ۲۰ میلیون تومان را آغاز کرده است.» معاون نظارتی بانک مرکزی گفت: «پرداخت سپرده‌های تا ۵۰ میلیون تومان را در تعاونی فرشتگان شروع خواهیم کرد و به این ترتیب ۹۳ درصد تعداد سپرده‌گذاران تعاونی فرشتگان تعیین تکلیف خواهند شد.» وی با بیان اینکه تولید این کار با موسسه کاسپین است، افزود: «ان‌شاءالله در آینده بعد از اجرای پرداخت‌های تا ۵۰ میلیون تومان برای ۷ درصد باقیمانده نیز به‌تدریج اعلام برنامه خواهیم کرد.»

معرفی ۵ بانک

به هیأت انتظامی بانک‌ها

معاون نظارتی بانک مرکزی با بیان اینکه نرخ سود را شورای پول و اعتبار به شبکه بانکی ابلاغ کرده است، گفت: «ما وظیفه داریم بر اجرای این موضوع نظارت کنیم و اگر جایی غیر از نرخ سود مصوب، رفتاری در بانک‌ها ببینیم، وظیفه ما ایجاد اطلاعات لازم، تشکیل پرونده و ارجاع آن به هیأت انتظامی بانک‌ها

است.» حیدری افزود: «تعدادی از بانک‌ها این موضوع را به دقت مراعات نکردند که برخورد انتظامی لازم با اینها انجام شد. تعداد بانک‌هایی که به هیأت انتظامی بانک‌ها ارجاع شدند ۵ مورد است.» این مقام مسوول در بانک مرکزی گفت: «خوشبختانه روند کاهشی نرخ سود و تطبیق آن با مصوبه شورای پول و اعتبار به خوبی در حال اجراست و ان‌شاءالله در آینده نزدیک باز هم جلسه‌ای با مدیران عامل بانک‌ها در همین باره خواهیم داشت. البته برخی اقدامات دیگر نیز در این باره تصمیم‌گیری و به بانک‌ها ابلاغ خواهد شد.»

شرط دریافت وثیقه در «یاراکارت»

حیدری از رونمایی «یاراکارت» اعتباری در بانک کشاورزی خبر داد. وی در این زمینه گفت: «ماه پیش بخشنامه‌ای به بانک‌ها ابلاغ کردیم که خانوارها بتوانند از یارانه خود به‌عنوان وثیقه نزد بانکی که یارانه را دریافت می‌کنند استفاده کنند و از خدمات کارت اعتباری بهره‌مند شوند.» وی ادامه داد: «سقف استفاده از این کارت ۵ میلیون تومان و مدت بازپرداخت آن حداکثر تا سه سال است.» حیدری با بیان اینکه متناسب با یارانه‌ای که هموطنان دریافت می‌کنند می‌توانند تا ۵ میلیون تومان از این کارت‌ها استفاده کنند، افزود: «اگر شهروندان بیش از حد توان یارانه خود بخواهند از مبلغ این کارت استفاده کنند احتمالاً بانک‌ها ممکن است از آنها علاوه‌بر وثیقه یارانه، ضامن یا قرارداد لازم‌الاجرا یا وثیقه مطالبه کنند.» حیدری ادامه داد: «به این ترتیب متناسب با میزان یارانه، خانوار می‌توانند درصدی از این مبلغ تا سقف کارت را استفاده کنند و به استناد یارانه، ماهانه اقساط آن را پرداخت کنند.»

معاون نظارتی بانک مرکزی در گفت‌وگو با ایننا تصریح کرد: «اگر مشتری براساس یارانه خانوار خود می‌تواند کارت سه میلیون تومانی دریافت کند، ولی خواهان دریافت تسهیلات ۵ میلیون تومانی باشد، شعبه بانک ممکن است تفاضل این دو را وثیقه بخواهد.» حیدری گفت: «این ابزار به بانک‌های دیگر نیز ابلاغ شده که از نظر ما فاصله یک تا دو ماهه برای آمادگی ایجاد نرم‌افزار و آموزش کارکنان لازم است تا تدارک لازم دیده شود و استنباط ما این است که از تیر این تسهیلات می‌تواند در سایر بانک‌ها نیز عملیاتی شود.» این مقام مسوول در بانک مرکزی ادامه داد: «کارت اعتباری را ما به‌عنوان یک ابزار جدید برای خرید کالا و خدمات سال گذشته به شبکه بانکی ابلاغ کردیم. این کارت برای خرید کالا و خدمات است و از عملیات صوری در بانک‌ها نظیر ارائه اسناد صوری و همچنین طولانی شدن کار بسیار پیشگیری می‌کند.» معاون بانک مرکزی گفت: «بانک‌ها بر حسب توان مالی و منابع خود از این خدمت استفاده کردند و به برخی از هموطنان خدمات دادند.»

نشریه رسمی بانک مرکزی بررسی کرد:

۴ تب بانکی در ۴۴ سال

دو شاخص شکنندگی

این پژوهش در ابتدای گزارش به بررسی شاخص‌های شکنندگی در اقتصاد کشور می‌پردازد. از بزرگترین مشکلاتی که در حوزه اقتصاد کلان طی سه دهه اخیر در دنیا مشاهده شده؛ بحران‌های ارزی و بانکی در سطح کشورها، اتحادیه‌های پولی و حتی جهان بوده است. از آنجا که ابعاد تاثیر بحران‌های بانکی در همه بخش‌های اقتصادی قابل مشاهده است، تحلیل متغیرهای مهم اقتصاد کلان در زمان بحران، قبل و بعد از آن اهمیت قابل توجهی دارد؛ بنابراین به دست آوردن شاخصی که درجه شکنندگی سیستم بانکی را در دوره‌های مختلف به صورت کمی معرفی کند، از یکسو با بررسی بحران‌های قبلی شرایطی که اقتصاد کلان در این دوره تجربه کرده و عواملی که به تشدید یا تقلیل بحران کمک کرده‌اند را شناسایی می‌کند و از طرف دیگر با شناسایی شرایطی که بعد از آن بحران بانکی به وقوع پیوسته، بحران‌های بالقوه آینده را می‌توان کنترل و پیش‌بینی کرد. مطابق یافته‌های این پژوهش به طور کلی دو روش مختلف برای شناسایی بحران‌های بانکی و شکنندگی نظام بانکی وجود دارد. در روش اول که به روش «وقایع» معروف است، برای شناسایی بحران به مشاهدات وقایع قطعی مانند بسته شدن،

دوم می‌تواند برنامه کامل اصلاح ساختاری و نهادی نظام بانکی اجرایی شود. یک پژوهش با معرفی شاخص شکنندگی نظام بانکی به منظور ارزیابی سنجش ثبات نظام بانکی معتقد است که در دوره‌های ۱۳۵۱ تا ۱۳۹۴، اقتصاد ایران با ۴ شکنندگی مواجه و از این حیث با نوسانات گسترده‌ای روبه‌رو بوده است. مطابق این بررسی‌ها معضلات شکنندگی بانکی در سه لایه «مسائل ساختاری نهادی»، «تنگناهای اعتباری» و «افت جریان نقد بانک‌ها» طبقه‌بندی شده است که در مجموع در قالب افت نسبت تسهیلات اعطایی به سپرده‌ها، نرخ بالای سود و جنگ قیمتی بین موسسات مالی نمود یافته است. این پژوهش پیشنهادی اصلاح نظام بانکی را هدف رفع معضل شکنندگی بالای بانکی در دو مرحله عنوان می‌کند، در مرحله اول نیاز به اقدامات فوری نظیر حل معضل جریان نقد و انجماد دارایی‌ها، ساماندهی بدهی‌های دولت و افزایش سرمایه بانک‌ها است. پس از اجرای مرحله اول، در مرحله دوم می‌تواند برنامه کامل اصلاح ساختاری و نهادی نظام بانکی اجرا شود که البته این مرحله در بلندمدت صورت می‌گیرد. این پژوهش به کوشش محمد نادعلی با عنوان «سنجش میزان شکنندگی نظام بانکی در اقتصاد ایران» در نشریه روند منتشر شده است.

نشریه رسمی بانک مرکزی در پژوهشی از وقوع ۴ تب در فاصله سال‌های ۵۱ تا ۹۴ خبر داد. به استناد این پژوهش تب نخست پس از انقلاب اسلامی و با وقوع جنگ تحمیلی رخ داد. در برهه دوم این تب در سال‌های ۱۳۶۳ تا ۱۳۶۸ با افت بهای نفت، رکود اقتصادی تداوم یافت. شکنندگی یا تب سوم در سال ۱۳۷۳ با یکسان‌سازی ناموفق ارزی شروع شد و با رشد نقدینگی و افزایش بهای ارز تا سال ۱۳۷۵ به طول کشید. در آخرین مورد طی سال‌های ۱۳۸۷ تا ۱۳۹۲، تحریم‌های اقتصادی و کاهش ارتباطات بین‌المللی باعث وقوع بحران ارزی و رشد بالای بدهی بانک‌ها به بانک مرکزی شد. این پژوهش تاکید می‌کند که در این ۴ دوره به دلیل ساختار حاکم بر نظام بانکی، بحران‌ها نمود عملی نیافته و منجر به هراس بانکی نشده؛ اما تبعات این شکنندگی در بازار پول افت نسبت تسهیلات اعطایی به سپرده‌ها، نرخ بالای سود و جنگ قیمتی بین موسسات مالی بوده است. پژوهش نشان می‌دهد مجموع این چالش‌ها منجر به ۳ لایه چالش در نظام بانکی شده است. چالش‌هایی که باید در ۲ مرحله برطرف شود. در مرحله نخست نیاز به اقدامات فوری نظیر ساماندهی بدهی‌های دولت و افزایش سرمایه بانک‌ها است. پس از اجرای مرحله اول، در مرحله

بانک مرکزی بود که تا حدود ۲۸۰ درصد افزایش داشته است. آخرین شکستگی بانکی در اواخر نیمه اول سال ۱۳۸۷ شروع شد و تا دومین ماه سال ۱۳۸۸ ادامه داشت. سپس با یک توقف ۱۸ ماهه دوباره از ماه چهارم سال ۱۳۹۱ شروع و تا دی ماه سال ۱۳۹۲ ادامه داشت. بحران ارزی، تشدید تحریم‌های اقتصادی و مالی، کاهش ارتباط بین‌المللی بانک‌ها، رشد بالای بدهی بانک‌ها به بانک مرکزی و گسترش موسسات اعتباری غیربانکی از جمله مهم‌ترین شرایط کلان حاکم بر اقتصاد در این بازه زمانی بوده است.

دو مرحله اصلاحی

این پژوهش در جمع‌بندی نتایج خود تاکید می‌کند که به‌طور کلی معضلات مربوط به شکستگی نظام بانکی را می‌توان در سه لایه طبقه‌بندی کرد. لایه نخست معضلات بنیادین است که از جنس مسائل ساختاری و نهادی است. لایه دوم تنگنای اعتباری بانک‌ها بوده که به کاهش درآمدزایی دارایی‌های بانک‌ها منجر شده است. لایه سوم نیز معضل افت جریان نقد بانک‌ها است که در قالب افت نسبت تسهیلات اعطایی به سپرده‌ها، نرخ بالای سود و جنگ قیمتی بین موسسات مالی نمایان شده است. این پژوهش پیشنهاد اصلاح نظام بانکی با هدف رفع معضل شکستگی بالای بانک‌ها را در دو مرحله عنوان کرده است. مرحله اول شامل حل معضل جریان نقد و انجماد دارایی‌ها، ساماندهی بدهی‌های دولت و افزایش سرمایه بانک‌ها است. در این مرحله اقدامات فوری صورت پذیرفته و اقدامات اولیه برای اصلاحات بنیادین اجرا می‌شوند. از جمله این اقدامات می‌توان به دسته‌بندی بانک‌ها و نظارت بر رفتار بانک‌های مشکل‌دار، انتظام بخشی بازار پول با ساماندهی موسسات غیرمجاز، افزایش سرمایه بانک‌ها، حل و فصل مطالبات غیرجاری بانک‌ها، ادغام، اصلاح و بازسازی، تصفیه و انحلال بانک‌ها و موسسات اعتباری، ارتقای نظارت موثر بر فعالیت بانک‌ها و ساماندهی بدهی دولت به شبکه بانکی در قالب اوراق بدهی و نظایر آن اشاره کرد. پس از اجرای مرحله اول و دستیابی به اهداف تعیین شده در این زمینه در مرحله دوم برنامه کامل اصلاح ساختاری و نهادی نظام بانکی اجرا می‌شود. در مجموع اقدام فوری پیش روی سیاست‌گذار برای سالم‌سازی فضای بازارهای پولی و مالی، ورود به فرآیند اصلاح بخش مالی، تجدید ساختار بازار پول، بازنگری اساسی در ساختار ترازنامه‌ای بانک‌های کشور و سالم‌سازی ترکیب آن است.

از آن است که این شاخص از روند باثباتی برخوردار نبوده و در برخی سال‌ها نوسانات زیادی را تجربه کرده است. نتایج بررسی این شاخص حاکی از آن است که در بازه مورد بررسی نظام بانکی ایران با ۴ مورد شکستگی مواجه بوده است که هر کدام چند سال به طول انجامیده‌اند. ۴ شکستگی مذکور در چهار دوره ۱۳۵۸-۱۳۵۹، ۱۳۶۳-۱۳۶۸، ۱۳۷۳-۱۳۷۵، ۱۳۸۷-۱۳۹۳ اتفاق افتاده است. در این دوره‌ها احتمال فراهم‌شدن زمینه برای وقوع بحران بانکی وجود داشته که به خاطر ساختار حاکم بر نظام بانکی این موضوع عملی نشده است.

مهمترین موضوعی که در شناسایی بحران‌های قبلی و همچنین ممانعت از وقوع بحران در آینده می‌تواند کمک‌کننده باشد، بررسی وضعیت حاکم بر اقتصاد ایران در مقاطع با شکستگی بالای نظام بانکی بوده است. به بیان دیگر در این دوره‌ها اینکه متغیرهای کلان اقتصادی چه روندی داشته و چه سیاست‌ها و شرایطی بر بانک‌های کشور حاکم بوده است باید مورد تحلیل قرار گیرد. اولین شکستگی بانکی در ماه چهارم سال ۱۳۵۸ اتفاق افتاد و در بهمن ماه همین سال به مدت ۱۰ ماه متوقف و مجدداً در ماه یازدهم سال ۱۳۵۹ شروع شد و تا ماه سوم سال ۱۳۶۲ ادامه پیدا کرد. وقوع این بحران با چهار واقعیت اقتصادی بزرگ وقوع انقلاب اسلامی، تعطیلی موقتی بانک‌ها، ملی شدن بانک‌ها و وقوع جنگ ایران و عراق همراه بود. در این مدت بدهی بانک‌ها به بانک مرکزی تا حدود ۵۰ درصد رشد داشت. اعتبارات اعطایی بانک‌ها تا حدود ۴۰ درصد افزایش و نرخ ارز اسمی تا حدود ۷۵ درصد افزایش داشت. در این مدت رشد اقتصادی با کاهش شدید روبه‌رو بوده است. دومین شکستگی در نیمه دوم سال ۱۳۶۳ شروع شد و تا ماه سوم سال ۱۳۶۸ ادامه داشت. به نظر می‌رسد علت اصلی این شکستگی رکود اقتصادی است که در این بازه زمانی اقتصاد ایران با آن مواجه شده است. طوری که در سال ۱۳۶۵ اقتصاد ایران رشد منفی ۹ درصد را تجربه کرد. البته این رکود با افت ۵۵ درصدی قیمت نفت همراه بود. همچنین در این بازه زمانی اعتبارات بانکی تا حدود ۳۳ درصد رشد داشت. سومین شکستگی در بازه زمانی سه ساله ۱۳۷۳ تا ۱۳۷۵ اتفاق افتاد. در این بازه زمانی یکسان‌سازی ناموفق نرخ ارز از سوی سیاست‌گذاران اعمال شد که به ۳۸ درصد رشد نقدینگی، حدود ۵۰ درصد تورم و افزایش ۵۵ درصد نرخ ارز در سال ۱۳۷۴ منجر شد. از دیگر شرایط حاکم بر اقتصاد ایران در این دوره نوسان بسیار بالای بدهی بانک‌ها به

ادغام و فروش بانک‌ها به دولت یا نهادهای مالی دیگر اتکا می‌شود. از مهمترین معایب این روش این است که زمان آغاز واقعی بحران را به خوبی مشخص نمی‌کند و پیش‌بینی بحران بانکی در چارچوب زمانی کوتاه مانند ماهانه امکان‌پذیر نیست. روش دوم که کاستی‌های عمده روش اول را رفع می‌کند یک شاخص شکستگی معرفی می‌کند که میزان آسیب‌پذیری نظام بانکی را به‌طور ماهانه اندازه‌گیری می‌کند. در این شاخص ماهیت فعالیت بانک‌ها و همین‌طور متغیرهای مهمی که فعالیت بانک‌ها را وارد ورطه خطر می‌کند، مورد هدف قرار گرفته شده‌اند. در این روش ارزش خالص بانک که از تفاوت میان دارایی‌ها و بدهی‌های بانک به‌دست می‌آید و تغییرات آن طی زمان مبنای محاسبه شاخص قرار گرفته است. پایه محاسباتی این شاخص سه ریسک مختلف است که ارزش خالص بانک را در معرض خطر قرار می‌دهد. ریسک نقدینگی که از مدیریت نقدینگی از سوی بانک‌ها متأثر می‌شود و بانک را در معرض هجوم بانکی قرار می‌دهد. متغیری که در شاخص به‌عنوان نماینده ریسک نقدینگی مورد استفاده قرار گرفته شده، سپرده‌های بانکی است. ریسک اعتباری که مهمترین نمود آن افزایش مطالبات غیرجاری است و متغیری که در شاخص به‌عنوان نماینده ریسک اعتباری استفاده شده اعتبارات اعطایی به بخش خصوصی است. ریسک نرخ ارز که از طریق افزایش بدهی‌های ارزی پوشش داده نشده بانک متأثر می‌شود سومین ریسکی است که در شاخص مورد نظر استفاده می‌شود. متغیر نماینده آن در محاسبات بدهی‌های ارزی بانک است. مکانیزم این شاخص به‌گونه‌ای است که مقدار این سه متغیر را در هر سال با میانگین آن در سال‌های مختلف مورد بررسی قرار می‌دهد؛ بنابراین هر چه این شاخص به صفر نزدیک‌تر باشد به این معنی است که این سه متغیر روند ثابتی داشته‌اند و دلیلی مبنی بر وجود یک مشکل شدید در بخش بانکی نیست.

۴ شکستگی در ایران

به دلیل نقایص بازار سرمایه بانک‌ها نقش کلیدی در تجهیز سپرده‌ها به سمت مصارف سرمایه‌گذاری در ایران دارند. در واقع بخش بانکی در ایران مهمترین مجرای ارتباطی میان عرضه و تقاضای منابع پولی است. در این پژوهش برای محاسبه شاخص شکستگی نظام بانکی در اقتصاد ایران، از اطلاعات ماهانه متغیرهای پولی و بانکی موجود در نشریات مختلف آماری بانک مرکزی در دوره ۱۳۹۴-۱۳۵۱ استفاده شده است. بررسی ۴۴ ساله شاخص شکستگی بانک‌ها در اقتصاد ایران حاکی

دکتر آیت الله ابراهیمی مدیرعامل بانک انصار در گفت و گو با "پولس و بانک":

ادغام بانک‌ها و موسسات مالی و اعتباری مشکل شبکه بانکی را حل نمی‌کند

✍ حمیدرضا درخشان

آنها منجر شود، عدم مدیریت سود پرداختی به سپرده گذاران و هزینه های عملیاتی است. این هزینه ها در حال حاضر سرسام آور است و تناسبی با درآمدهای بانک ها حاصل از واسطه گری مالی ندارد.

✦ آیا آماری از میزان سپرده های مردم به تفکیک در بانک های دولتی و خصوصی دارید؟ از نظر شما تمایل مردم به خروج سپرده های بانکی از بانک های دولتی بیشتر است یا خصوصی؟

کمتر از ۳۰ درصد سپرده ها در بانک های خصوصی قرار دارد. بانک های دولتی و نیمه خصوصی که باید آنها را هم دولتی به حساب آورد تا ۷۰ درصد سپرده های مردم را در اختیار دارند. با توجه به مشکلاتی که در بازار پول وجود دارد، همچنین بر اساس تجربه و

✦ آیا اخبار منتشره در خصوص ورشکستگی برخی از بانک ها و موسسات پولی و بانکی صحت دارد؟ به نظر شما این امر شامل بانک های خصوصی می شود یا دولتی؟

وجود اختلال در هزینه و درآمد بانک ها به طور طبیعی وجود دارد؛ اما اینکه مشکلات کنونی به معنای ورشکستگی بانک ها تلقی شود، به هیچ وجه صحت ندارد. با توجه به اقدامات انجام شده بانک ها در راستای پوشش درآمدهای حاصل از خدمات و کاهش هزینه ها و تمهیدات اندیشیده شده ورشکستگی بانک ها رخ نخواهد داد.

✦ چه عواملی باعث ورشکستگی بانک ها می شود؟

تهدید اساسی در عملیات کنونی بانک ها که می تواند در درازمدت به خطر تداوم فعالیت

مدتی است شایعه ورشکستگی بانک ها با انگیزه های مختلفی از جمله ترغیب مردم به خارج کردن سپرده ها و سرمایه های خود از سیستم بانکی کشور و روان شدن پول های سرگردان به منظور تخریب اقتصاد و ایجاد بحران در بازارهای داخلی شنیده می شود. این شایعات و خبرسازی ها هر روز به صورتی درصدد است افکار عمومی را تحت تاثیر خود قرار دهد. خبرنگار "پولس و بانک" به همین بهانه و در خصوص چرایی شکل گیری این شایعات و عواملی که می تواند موجب ورشکستگی بانک ها شود، به سراغ دکتر آیت الله ابراهیمی مدیرعامل بانک انصار رفت و نظرات وی پیرامون "نقدبنگی"، "طرح تحول نظام بانکداری"، "نظام بانکداری اسلامی" و موضوع "ادغام موسسات مالی در بانک ها" را جویا شده است که ماحصل این گفت و گو در پی می آید:

**تا رسیدن به نظام بانکداری
اسلامی فاصله زیادی داریم؛
چراکه مشکلات و موانع زیادی
بر سر راه اجرای آن وجود
دارد. زیرساخت های اطلاعاتی
و اقتصادی کشور امروز برای
رسیدن به نظام بانکداری
اسلامی فراهم نیست. نظام
جاری و کنونی بانکی کشور ضمن
برخورداري از پیچیدگی لازم از
شفافیت کافی برخوردار نیست**

عدم شکوفایی و رونق اقتصاد کشور باشیم. در اقتصاد اسلامی و سالم، نقدینگی باید به سمت بخش های واقعی اقتصاد حرکت کند. نقش مخرب پرداخت سودهای بالا به سپرده های بانکی باعث شده است که واحدهای تولیدی و صنعتی به فروش دارایی های خود متمایل شوند و به علت دریافت سود بالا، بدون ریسک و معاف از مالیات از بانک ها، به سپرده گذاری در بانک ها گرایش پیدا کنند و تمایلی به حضور در بخش واقعی اقتصاد نداشته باشند. اگر ما نقدینگی را به سمت بخش های واقعی اقتصاد سوق دهیم، این مشکل به مرور زمان حل خواهد شد. بنابراین در حال حاضر نقش مخرب پرداخت سودهای بالای علی الحساب به سپرده ها بیشتر از سرگردانی نقدینگی است.

**❖ ادغام موسسات مالی در بانک ها
چقدر به رفع مشکل موجود نظام بانکی
کمک می کند؟**

به نظر من ادغام موسسات مالی مشکلی را حل نمی کند. با ادغام موسسات و بانک ها شرایط پیچیده تر می شود. هر کدام از این موسسات دارای اندازه های متفاوت، فرهنگ سازمانی مختلف، کیفیت دارایی و بدهی خاص هستند. آنها ساختار، شرایط و ویژگی های خاص خود را دارند و هماهنگ کردن و تنظیم روابط آنها در ساختار جدید نیازمند صرف انرژی و وقت زیاد و دارای پیامدهای غیرقابل پیش بینی است.

**❖ در پایان اگر نکته و یا بحث خاصی
دارید، بفرمایید.**

اقتصاد کشور در شرایط حساسی قرار دارد و وضعیت حساس تری در امور بانکی کشور را سپری می کنیم. ما به پایداری بیشتری در شبکه بانکی نیازمندیم که باید در رأس همه مسائل و مشکلات به آنها توجه کنیم. شبکه بانکی کشور باید پشتیبان اقتصاد مقاومتی باشد. حل مسئله بانک ها اولویت دارد و باید تلاش کنیم که این شبکه در خدمت بخش واقعی اقتصاد قرار گیرد.

اجرا نمی شود؟

نظام بانکی سهم بسیار مهمی در اقتصاد کشور دارد و هر تغییری در این نظام موجب بروز پیامدهایی در عرصه های مختلف اقتصاد می شود. بنابراین هر تغییری در این سیستم نیازمند مرور زمان و پیش بینی و کنترل ابعاد، پیامدها و نتایج تصمیمات است. این موضوع در دولت های قبلی هم مطرح بوده است. گندی تصمیم گیری طی سال های گذشته عامل مهمی در عدم تحول بانک ها بوده است. تحول بانک ها در گام نخست خود نیازمند تغییر در قوانین و مقررات بانکی است. در حال حاضر مجلس شورای اسلامی بررسی موضوع را در دستور کار خود دارد و ان شاءالله بزودی تصمیمات لازم در این خصوص اتخاذ خواهد شد.

**❖ چه زمانی می توانیم شاهد اجرای
دقیق نظام بانکداری اسلامی در کشور
باشیم؟ بسیاری از علما هم این سیستم
را اسلامی نمی دانند.**

تا رسیدن به نظام بانکداری اسلامی فاصله زیادی داریم؛ چراکه مشکلات و موانع زیادی بر سر راه اجرای آن وجود دارد. زیرساخت های اطلاعاتی و اقتصادی کشور امروز برای رسیدن به نظام بانکداری اسلامی فراهم نیست. نظام جاری و کنونی بانکی کشور ضمن برخورداري از پیچیدگی لازم از شفافیت کافی برخوردار نیست. با این وجود می توان گام های زیادی را در این راستا طراحی و عملیاتی کرد و در این زمینه متناسب سازی سیستم بانکی با وضعیت اقتصادی، متناسب سازی سود علی الحساب سپرده ها با شرایط تورمی و بازده بخش های مختلف اقتصاد و متناسب سازی بهره تسهیلات با بازده بخش های مختلف اقتصادی از جمله این گام ها به شمار می رود. البته باید یادآور شد حل این معضل مستلزم هماهنگی و همدلی شبکه بانکی و نقش پر رنگ تر بانک مرکزی است.

**❖ به نظر شما برای جلوگیری از
سرگردانی نقدینگی در جامعه چه
راهکارها و تدابیری باید اندیشیده
شود؟**

در کشور ما سرگردانی نقدینگی وجود ندارد. مشکل اساسی ما رشد نقدینگی کاذب ناشی از اعمال سود علی الحساب بالای سپرده هاست. این امر باعث شده که هر ساله شاهد رشد بالای نقدینگی کشور باشیم. در حالی که چون این رشد ناشی از ارزش افزوده فعالیت های بخش واقعی اقتصاد نیست؛ نمی تواند از اثربخشی لازم برخوردار باشد. در حال حاضر فضای پولی و بانکی کشور کاغذی شده و برخی از سودها بر روی کاغذ شناسایی می شوند و چون متأسفانه درآمدهای متناظری در مقابل سود سپرده ها وجود ندارد، این خطر وجود دارد که ما بازهم شاهد

مشاهدات تمایل مردم برای خروج سپرده هایشان از موسسات اعتباری و بانک های خصوصی بیشتر است؛ چراکه آنها احساس می کنند ریسک کمتری در حفظ سپرده های خود در بانک های دولتی وجود دارد.

**❖ از نظر قانون، بانک مرکزی تضمین
کننده سپرده های مردم نزد بانک ها
و موسسات پولی و مالی محسوب
می شود؟**

بانک مرکزی یک صندوق ضمانت سپرده ها تشکیل داده که بانک ها از طریق پرداخت حق بیمه سپرده ها هزینه اداره آن صندوق را تأمین می کنند. سپرده گذاران زیر ۱۰۰ میلیون تومان آن دسته از بانک ها که در این صندوق عضویت دارند و حق بیمه سپرده ها و هزینه اداره آن صندوق را می پردازند، تحت پوشش ضمانت پرداخت سپرده های خود توسط بانک مرکزی قرار دارند.

**❖ به نظر شما خروج سپرده های مردم
از بانک ها چه پیامدهایی دارد؟ این
پول ها وارد چه بخش هایی از اقتصاد
می شود و می تواند چه نتایجی برای
اقتصاد کشور بدنبال داشته باشد؟**

خروج سپرده های مردم از بانک ها را می توان به دو شکل تحلیل کرد؛ یکی ایجاد تقاضای بیشتر برای اوراق دولتی و خرید ارز است که به طور طبیعی باعث می شود این منابع وارد خزانه دولتی و بانک مرکزی شود و کاهش نقدینگی را به وجود بیاورد. دیگر اینکه سپرده های خارج شده از بانک ها و موسسات پولی و مالی در چرخه های اقتصادی مختلف مجدداً به بانک ها باز می گردند؛ چراکه این ها می توانند بازار طلا، مسکن و یا بورس را تحت تأثیر قرار دهند و در نهایت به بانک ها سرازیر خواهند شد. بنابراین در این حوزه نگرانی خاصی وجود ندارد.

**❖ از نظر شما آیا وجود این همه بانک با
شعب متعدد در کشور ضروری است؟
استانداردهای جهانی در این خصوص
چیست؟**

متأسفانه تعداد شعب بانک ها در کشور ما بسیار زیاد است. گزارش ها نشان می دهد که ما دارای پراکندگی ناموزون شعب و عدم کشش جامعه نسبت به این تعداد شعب بانک بیشتر از استانداردهای جهانی هستیم و این امر موجب افزایش هزینه های سربار در بانک ها شده است. پیشرفت های حوزه فناوری که با سرعت و در ابعاد جدید و در آینده نیز ادامه خواهد داشت، باعث کاهش حضور فیزیکی مردم در شعب بانک ها در جهان و ایران شده است. آمارها نشان می دهد که حضور فیزیکی مردم در شعب با وجود فناوری های نوین بانکی، چیزی جز افزایش هزینه های سربار و مازاد را در بر ندارد.

❖ چرا طرح تحول نظام بانکی در کشور

مدیر ستاد ساماندهی موقت تعاونی‌های بحران‌زده (وحدت، بیهق و ...) از سوی بانک مرکزی در سال ۸۹:

سرمایه و زیان عملیاتی

اصلی‌ترین شاخص ورشکستگی بانک‌ها

مطابق ماده ۱۱ فصل دوم قانون پولی و بانکی کشور؛ یکی از وظایف اصلی بانک مرکزی نظارت بر بانک‌ها و موسسات اعتباری است. تعیین نسبت دارایی‌های آبی بانک‌ها به تمام دارایی‌ها، انواع بدهی‌های آنها، تعیین نسبت مجموع سرمایه پرداخت شده و اندوخته بانک‌ها به انواع دارایی‌ها، رسیدگی به عملیات و حسابها و اسناد و مدارک بانک‌ها و همچنین تایید صورت‌های مالی نیز از دیگر مواردی است که بر عهده بانک مرکزی است. به گفته مهندس دلبری عضو سابق هیات مدیره بانک شهر اگر ادغام موسسات و بانک‌ها بر اساس شاخص‌های علمی و منطقی صورت گیرد؛ قطعاً می‌تواند در کارآمدی بانک‌ها موثر باشد. اما متأسفانه ادغام‌های صورت گرفته تاکنون براساس اصول علمی نبوده و تنها با سیاست کوچک و کم کردن به هر شکل ممکن در حال انجام است که این موضوع ایراداتی از جمله مواردی که اخیراً شاهد آن بوده ایم (کاسپین و ...) را به همراه دارد. مهندس محمد دلبری عضو سابق هیات مدیره بانک شهر و کارشناس ارشد امور بانکی در گفت و گو با خبرنگار بورس و بانک در خصوص چالش‌های نظام بانکی و ضرورت ادغام بانک‌ها و موسسات مالی توضیحاتی را ارائه کرده است که متن کامل این گفت و گو در ادامه می‌آید:

طاهره گودرزی

در ماده ۹ قانون اداره بانک‌ها تصریح شده عملاً غیر اجرایی تلقی گردید. حال اگر فرض کنیم قانون تجارت بر بانک‌ها هم حاکم باشد، در ماده ۴۱۲ قانون تجارت ورشکستگی را این‌چنین تعریف کرده است: ورشکستگی فرد یا شرکت در نتیجه توقف از تادیه بدهی که بر عهده اوست حاصل می‌شود. در ماده ۱۴۱ هم این‌چنین آمده است: اگر بر اثر زیان‌های وارده حداقل نصف سرمایه از بین رود، عملاً شرکت ورشکسته است که در این صورت یا باید مجمع عمومی فوق‌العاده انحلال شرکت را اعلام کند و یا با پرداخت زیان خود از محل سرمایه یا جذب آورده بیرونی بتواند به فعالیت خود ادامه دهد. اگر این دو قانون را با بانک‌های فعال (که بالغ بر ۴۳ بانک و موسسه است) تطبیق دهیم می‌توان فهمید که آیا ورشکسته هستند یا خیر؟ این شاخص‌ها برای بانک‌های دولتی یا خصوصی تفاوتی ندارد. برخی بانک‌ها

ورشکستگی آنها باشد؛ می‌توان به مواردی از جمله عدم پرداخت سپرده‌ها توسط بانک اشاره کرد که به پیشنهاد رئیس کل بانک مرکزی و تایید شورای پول و اعتبار از فعالیت بانک‌ها جلوگیری می‌شود. این ماده از قانون با تصویب لایحه قانون اداره امور بانک‌ها که در مهرماه ۵۸ یعنی بعد از قانون پولی و بانکی تصویب شده است، از حیز انتفاع افتاد؛ چراکه در ماده ۹ لایحه اداره امور بانک‌ها تصمیم‌گیری برای انحلال یا ادغام بانک‌ها منحصراً در صلاحیت مجمع عمومی فوق‌العاده بانک‌ها قرار دارد. به دلیل اینکه آن زمان همه بانک‌ها دولتی و اعضاء مجمع از وزرای دولت بودند، این تصمیم‌گیری عملاً در اختیار دولت بود. اما با ایجاد و تاسیس بانک‌های خصوصی و همچنین اجرای اصل ۴۴ قانون اساسی و واگذاری سهام بانک‌های دولتی به مردم و بخش غیردولتی؛ ترکیب هیات مدیره و مجامع عمومی بانک‌ها تغییر کرد و طرحی که

♦ **آیا اخبار منتشره در خصوص ورشکستگی برخی بانک‌ها و موسسات پولی - مالی صحت دارد؟ به نظر شما این موضوع شامل بانک‌های دولتی می‌شود یا خصوصی؟**

به نظر بنده قانون جاری حاکم بر نظام بانکداری جامعیت لازم برای دوره کنونی را ندارد و این قانون نیاز به بروزرسانی و بازنگری دارد و خلأها و نواقص موجود باید اصلاح شود. یکی از خلأهای موجود در این خصوص عدم شاخص‌های شفاف و روشن برای تبیین ورشکستگی بانک‌هاست. باید به صراحت تصریح شود آیا قانون تجارت بر بانک‌ها حاکم است؟ و آیا این قوانین مدیران، اعضاء هیات مدیره و سهامداران و ذینفعان را سردرگم نمی‌کند؟ به عنوان مثال در این مورد در فصل سوم قانون پولی و بانکی در ماده ۳۹ که در خرداد ماه ۵۸ تصویب شده است؛ در خصوص لغو فعالیت بانک‌ها که می‌تواند همان انحلال و یا

دولت و بانک مرکزی باید برنامه ریزی لازم برای جلب اعتماد مردم به بانک‌ها را داشته باشند؛ چرا که در هر نظام و کشوری بانک‌ها جزء عوامل پایدار اصلی به شمار می‌روند و به طور قطع عملکرد آنها می‌تواند مستقیماً بر اقتصاد، اشتغال و رفاه خانواده‌ها تأثیر محسوسی داشته باشد

بانک‌ها بیشتر به سمت مسکن و سایر بازارهای مالی سوق پیدا می‌کند. اما در شرایط خاصی که مردم فقط از نگرانی و نداشتن اعتماد منابع خود را از بانک‌ها خارج می‌کنند، متأسفانه به سمت و سویی سوق پیدا می‌کند که برای اقتصاد کشور مفید نیست؛ مانند ترویج ربا که سوء استفاده کنندگان از این فرصت استفاده می‌کنند. یا انتقال وجوه به خارج از کشور به ویژه در شرایط کنونی که وضعیت بازار بورس و سهام شرایط خوبی ندارد؛ این نگرانی بیشتر وجود دارد. البته سیاست‌های دولت می‌تواند در هدایت و راهبری این منابع بسیار موثر باشد.

از دیدگاه شما آیا وجود این همه بانک با شعب متعدد در کشور ضروری است؟ استانداردهای جهانی در این خصوص چه تعریفی دارد؟

اولاً از نظر جهانی استاندارد خاصی برای تعداد شعب بانک‌ها وجود ندارد. ثانیاً در رتبه‌بندی که در کشور‌های مختلف صورت می‌گیرد کشور ما از نظر سرانه تعداد شعب به جمعیت به نسبت وضعیت مناسب تری دارد. از جمله نکات مهم و قابل تامل در نظام بانکی کشور موضوع کمی و کیفی شعب بانک‌هاست که از نظر تعداد و همچنین پراکندگی و کارایی قابل بحث است. ایران با این وسعت و جمعیت و از همه مهمتر شرایط اقلیمی و جغرافیایی حاکم بر کشور می‌تواند از نظر اقتصادی و میزان تولید ناخالص داخلی قابلیت‌های خوبی داشته و به تناسب هر استان و به نسبت جمعیت آن محدوده اثرگذار باشد. برای هدایت و راهبری صحیح منابع و درآمد هر منطقه، بانک‌ها می‌توانند نقش حائز اهمیتی ایفا کنند. هرچند با توسعه و ایجاد بستر بانکداری الکترونیکی و هزینه‌های بالای شعب فیزیکی، شاید بهتر باشد تعداد شعب از لحاظ فیزیکی کاهش یابد و به سمت مجازی برود و سرعت عملیات بانکی و در نتیجه سرعت گردش پول بدین طریق افزایش یابد. بر اساس آمار صندوق بین‌المللی پول در ایران به ازای هر ۱۰۰ هزار نفر حدود ۲۷ شعبه بانکی وجود دارد که در این فرض برای هر ۳۷۰۰ ایرانی یک شعبه بانک فعالیت می‌کند. البته با وجود انتقاداتی که نسبت به تعداد بالای شعب در کشور مطرح می‌شود، در مقایسه با سایر کشورهای منطقه و حتی کشورهای توسعه یافته آمارها حاکی از این است که ایران از وضعیت نسبتاً متعادلی برخوردار است. به عنوان مثال در فرانسه به ازای هر ۱۰۰ هزار نفر حدود ۳۸ شعبه بانکی و یا در ژاپن به ازای ۱۰۰ هزار نفر ۳۴ شعبه بانکی وجود دارد. البته کشورهایی مانند پاکستان، عربستان، هند و حتی ترکیه تعداد کمتری

شایعات و اخباری که بعضاً همراه با غلو و بزرگمایی است، مردم اعتماد بیشتری به بانک‌های دولتی دارند. این نکته را هم باید خاطرنشان کرد در کشور ما بالغ بر ۲۱۵۰۰ شعبه بانک و موسسه اعتباری وجود دارد که بانک‌های دولتی سهم بیشتری در این خصوص دارند (بانک ملی بیش از ۳۰۰۰ شعبه، بانک صادرات بیش از ۲۵۰۰، بانک کشاورزی حدود ۲۰۰۰ شعبه، بانک سپه بیش از ۱۷۰۰ شعبه و بقیه بانک‌های دولتی بالای ۱۰۰۰۰ شعبه دارند).

به نظر شما از نظر قانون، بانک مرکزی تضمین‌کننده سپرده‌های مردم نزد بانک‌ها و موسسات پولی و مالی محسوب می‌شود؟

پاسخ این سوال را از دو جنبه بررسی می‌کنم: نخست اینکه آیا در قانون به صراحت آمده بانک مرکزی تضمین‌کننده سپرده‌های مردم نزد بانک‌هاست؟ خیر، اینطور نیست. البته یکی از وظایف اصلی بانک مرکزی نظارت بر بانک‌ها و موسسات اعتباری است (ماده ۱۱ فصل دوم قانون پولی و بانکی). از سوی دیگر، تعیین نسبت دارایی‌های آنی بانک‌ها به تمام دارایی‌ها، انواع بدهی‌های آنها، تعیین نسبت مجموع سرمایه پرداخت شده و اندوخته بانک‌ها به انواع دارایی‌ها، رسیدگی به عملیات و حساب‌ها و اسناد و مدارک بانک‌ها و همچنین تأیید صورت‌های مالی بر عهده بانک مرکزی است و این موارد اگر درست، دقیق و به موقع انجام شود به طور قطع از بحران‌های اتفاق افتاده، پیشگیری خواهد شد. ناگفته نماند موارد اتفاق افتاده اخیر در برخی از موسسات که قبلاً براساس خلاءهای قانونی که وجود داشته شکل گرفته است و متأسفانه مردم هم فریب وعده‌های آنها را خورده و سپرده‌هایشان را نزد آنها گذاشته‌اند، هم اکنون با برنامه‌های صورت گرفته توسط بانک مرکزی در حال ساماندهی است. همانطور که گفتم دولت و بانک مرکزی باید برنامه ریزی لازم برای جلب اعتماد مردم به بانک‌ها را داشته باشند؛ چرا که در هر نظام و کشوری بانک‌ها جزء عوامل پایدار اصلی به شمار می‌روند و به طور قطع عملکرد آنها می‌تواند مستقیماً بر اقتصاد، اشتغال و رفاه خانواده‌ها تأثیر محسوسی داشته باشد. لذا اگر بانک مرکزی به طور قانونی تضمین‌کننده سپرده‌های مردمی نیست؛ حداقل می‌تواند با رتبه‌بندی بانک‌ها بر اساس نظارت‌ها و شاخص‌هایی که تضمین می‌کند، مردم را راهنمایی کند.

به نظر شما خروج سپرده‌های مردم از بانک‌ها چه تبعاتی دارد؟ این پول‌ها وارد چه بخش‌هایی از اقتصاد می‌شود و چه نتایجی را به دنبال خواهد داشت؟

در شرایط عادی صاحبان سپرده با توجه به آینده‌نگری و پیش‌بینی‌هایی که دارند تصمیم می‌گیرند که وجوه خود را از بانک خارج کنند. به عنوان مثال آمارهای بانکی نشان می‌دهند در ماه‌های پایانی سال معمولاً برای هزینه‌های جاری و ساماندهی حساب‌های صاحبان سپرده، خروج منابع از بانک‌ها بالاست و در استان‌های مختلف به تناسب اقلیم و شرایط اقتصادی آن استان متغیر است. مثلاً استان‌هایی که در فصل کاشت در بخش کشاورزی فعالیت بیشتری دارند، خروج منابع زیاد است و در فصل برداشت ورود منابع را شاهد هستیم. یا استان‌هایی که درآمد آنها از طریق گردشگری، توریست و بازار تامین می‌شود؛ ورود و خروج پول در زمان مربوطه طبیعی است. همچنین زمانی که بازار مسکن رونق بیشتری دارد، منابع

در بحران‌های پیش آمده اخلاق حرفه‌ای را رعایت نکردند و بعضاً با نصب بنر و یا به صورت چهره به چهره به مشتریان عنوان می‌کردند دولتی هستند. به عبارت دیگر شاخصه‌های برآمده از صورتهای مالی بانک‌ها تعیین‌کننده ورشکستگی آنهاست؛ نه دولتی و خصوصی بودنشان. نکته بسیار حائز اهمیت دیگر، اینکه دولت و بانک مرکزی باید تدابیر لازم برای تقویت اعتماد مردم به بانک‌ها را اتخاذ کند و با نظارت‌های مستمر و با اعمال و اجرایی شدن مقررات کمیته بال که طی چند سال اخیر بانک مرکزی آن را ابلاغ و بانک‌ها را ملزم به رعایت آن کرده است، با انتشار نتایج و گزارش‌های آن همراه با تحلیل و تصمیم‌گیری قبل از وقوع مشکلات و بحران‌ها اجازه ندهند این بی‌نظمی‌ها که در برخی موسسات و بعضاً بانک‌ها اتفاق افتاده است، به بدنه مردم و سپرده‌گذاران کشیده شود.

به نظر شما چه عواملی باعث ورشکستگی بانک‌ها می‌شود؟

با توجه به اینکه امروزه، "سرمایه" و "زبان عملیاتی" به عنوان اصلی‌ترین شاخص‌های اعلام ورشکستگی بانک‌ها تلقی می‌شود، لذا موارد ذیل که مرتبط با این دو شاخص است، به عنوان عوامل اصلی ورشکستگی محسوب می‌شوند.

(۱) در کاهش و یا افزایش سرمایه باید نظارت و سخت‌گیری‌های دقیقی صورت گیرد و به صورت واقعی و صحیح افزایش سرمایه انجام شود؛ یعنی به زبان ساده بتوان در مواقع لزوم از محل سرمایه به راحتی زبان را پوشش و دارایی‌ها را به نقدینگی تبدیل کرد.

(۲) مورد دیگر، صاحبان سهام و مسأله دینفع واحد است که متأسفانه تاکنون در برخی از بانک‌ها رعایت نشده است.

(۳) تامین مالی پایدار و همچنین تامین منابع با نرخ معقول در شرایطی که نرخ تسهیلات پرداختی دستوری اعمال می‌شود.

(۴) رقابت‌های غیر حرفه‌ای با رقبای.

(۵) نبود توجه به بازدهی و بهره‌وری در فعالیت‌های بانکی.

(۶) عدم تطابق هزینه‌ها و درآمدهای بانک‌ها.

(۷) پرداخت تسهیلات ضعیف و غیرحرفه‌ای و همچنین اعطای آن به اشخاص مرتبط.

(۸) پذیرش ریسک بالا برای فعالیت‌های سازمانی.

(۹) عدم استقرار حاکمیت شرکتی و نظارت‌های سازمانی.

(۱۰) عدم شفافیت در صورت‌های مالی و توافقات بین بانکی برای پوشش زبان عملیاتی.

آیا آماری از میزان سپرده‌های مردم نزد بانک‌های دولتی و خصوصی به تفکیک دارید؟ از نظر شما تمایل مردم به خروج سپرده‌های بانکی از بانک‌های دولتی بیشتر است یا خصوصی؟

بالغ بر ۱۳ هزار میلیارد ریال سپرده‌های مردمی نزد بانک‌هاست که این میزان با توجه به افزایش نقدینگی نسبت به سالهای قبل افزایش داشته است. البته به دلیل ارائه خدمات بهتر بانک‌های خصوصی سپرده‌های مردمی نزد بانک‌های خصوصی بیشتر است اما با توجه به منابع دولتی نزد بانک‌های دولتی معمولاً مبالغ بانک‌های دولتی قابل توجه است. در شرایط بحران و با وجود شبکه‌های اجتماعی و

تمییز نمی دهند) از مراجع می پرسیدند که سپرده ای باز کردند به عنوان قرض و معادل آن سپرده هر ماه یا سالانه بانک به آنها سود می دهد، از نظر مراجع هر مازادی بر قرض حرام است. اما وقتی که توضیح می دادیم که ماهیت این قراردادی که بسته شده، مشارکت است و این سپرده در سرمایه گذاری ها استفاده می شود و چون زمان آن ۵ ساله است به تناسب آن سود بیشتری به صورت علی الحساب عاید می شود و به صورت مقطوع هم پرداخت می شود. این سوال با این توضیح معلوم می شد مشکلی ندارد و حلال اعلام می کردند. اینها نکات ریزی است که به نظر من مجموعه متولیان امور بانکی چه بانک مرکزی که در راس است و چه وزارت اقتصاد و دارایی باید این خلاء را پر کنند و خواسته مراجع عظام را محقق کنند.

آیا نباید مراجع به یک اجماعی بین خود برسند؟

در چنین موضوعاتی قوانین بانکداری حاکم بر کشور را شورای نگهبان تایید کرده و نظر فقهی خود علماست و مقلدین آنها هم ملزم به اجرای آن هستند. اما در موارد ریز خیلی جای بحث نیست. تمامی مراجع و علما و عموم مردم نسبت به کلیات نظرشان یکی است؛ مثلا در مورد عقود بر این باورند اگر عقد شرعی بسته و صحیح اجرا شود؛ اشکالی ندارد. مشکل زمانی پیش می آید که این عقود و قوانین درست اجرا نمی شود. وقتی درخواست، عقد، فاکتور و ... صورتی هستند و نوع پولی که برای این کار داده می شود در جای دیگری استفاده می شود؛ به اصل قرارداد شبهه وارد می شود. بنابراین در این خصوص نیاز به عزم دو جانبه ای داریم؛ هم مراجع باید نمایندگان خاصی را که امین آنها هستند، معرفی کنند و بانک مرکزی هم شورا و یا مشاوره در این خصوص تعیین کند که مورد قبول مراجع باشد و اینگونه موضوعات را در آن شورا حل کنند. نکته حائز اهمیت اینکه جای تاسف دارد هنوز نسبت به بانکداری ما شبهه وارد است.

به نظر شما برای جلوگیری از سرگردانی نقدینگی در جامعه چه راهکارها و تدابیری باید اندیشیده شود؟

نقدینگی به پول و شبه پول اطلاق می شود و به عنوان مهمترین متغیر بازار پول از اهمیت ویژه ای در کشور برخوردار است. در کشورهایی که در هدایت نقدینگی صحیح عمل کرده اند، رشد اقتصادی، اشتغال و افزایش بهره وری را شاهد بوده ایم. به عنوان مثال اگر نقدینگی کشور به سمت تولید و بخش های مولد اعم از صنعت، کشاورزی، استفاده از ظرفیت ها و منابع خدادادی مانند معدن، دریا و ... سوق پیدا کند؛ شاید طی سال های اول سختی هایی را به دنبال داشته باشد اما در میان مدت و به ویژه درازمدت اثرات بسیار خوبی بر اقتصاد خواهد گذاشت. از آنجا که کالاها و قیمت آنها ارتباط مستقیمی با میزان نقدینگی و سرعت گردش آن دارد، رشد بی رویه نقدینگی باعث رشد سریع تقاضا برای کالا و خدمات شده و برای اینکه در کوتاه مدت عرضه کالا و خدمات محدود است، این امر منجر به ایجاد تورم در اقتصاد می شود. یکی از وظایف بانک مرکزی سیاست های پولی است که با ابزارهایی که در اختیار دارد حجم نقدینگی را باید کنترل کند تا به اهداف کلان اقتصادی مانند کنترل تورم، توسعه تولید و ایجاد توازن در پرداخت های خارجی و همچنین ایجاد اشتغال دست یابد. کنترل نقدینگی

اینکه سیاست ها هم در سیستم بانک مرکزی و هم در مجموعه هیأت مدیره بانک ها در کلان بسته می شود، قطعاً اعتقاد، باور و تصمیم آنها بر این است که نظام بانکداری بدون ربا را در مجموعه های خود اجرا کنند، اما هنگامی که این قوانین به زیر مجموعه ها می رسد و در موقع اجرا یک سری تفسیرهایی پیش می آید که عملاً اجرای کامل آن قوانین میسر نمی شود. این امر دو دلیل دارد؛ نخست اینکه قوانین ما جامعیت لازم را ندارد و برای ضرورت وضع موجود نوشته و تصویب شده بود. ثانیاً تعداد عقود در بانکداری بدون ربا و ضوابطی که برای اجرا تدوین می شود؛ حائز اهمیت است. بازنگری قوانین بانک مرکزی تشکیل شد که مقام معظم رهبری فقهی بانک مرکزی تشکیل شد که مقام معظم رهبری تاکید داشتند موضوع این شورا باید کاربردی تر و اثرگذارتر باشد؛ به گونه ای که در ساختار بانک مرکزی دیده شود و تشکیلات ساختاری به آن دهند. اما بخشی از گله مندی مراجع واقعیت هایی است که در سطح بانک ها مشاهده می کنند و مطابق با موازین شرعی نیست. بخش عمده ای از این اشکالات به نبود یک رابط مسلط به امور فقهی و شرعی در بانک ها برمی گردد که بتواند عملکرد بانکی را با موازین شرعی و همچنین نظر مراجع تطبیق دهد. مراجع نظریات مختلفی در مورد قرض، کارمزد قرض الحسنه و عقود مشارکتی و ... دارند. جا دارد یک خاطره ای را برایتان بازگو کنم؛ زمانی که مدیرکل مجموعه بانکی در استان قم بودم، یکی از ابتکارات ما این بود که یک کمیته تطبیق عملکرد بانک خودمان را با موازین شرعی تشکیل دهیم. در همین راستا از مراجع عظام دعوت کردیم در این کمیته نمایندگانی داشته باشند. یک سری جلسات مستمر و مشخص تعریف کرده و از آن طرف هم به مقلدین آنها اعلام کردیم هر سوالی دارند به این کمیته ارسال کنند تا پاسخ آنها را بدهیم. یکی از مشکلات مردم این بود که اشکالاتی در طرح سوالات داشتند. به عنوان مثال سپرده ای داشتیم که ماهیت آن مشارکت بود، (از آنجا که عوام تفکیک انواع سپرده را

نسبت به ایران شعبه بانکی دارند. چرا طرح تحول نظام بانکی کشور اجرایی نمی شود؟

یکی از اقدامات بسیار خوب دولت یازدهم و بانک مرکزی موضوع طرح تحول نظام بانکی کشور بود که کلید آن از دو سال پیش زده شد و مباحث و موضوعات خوبی را در این خصوص مطرح و تصمیم گیری کردند که مهمترین آن شناسایی و رفع چالش های حوزه نظام بانکی و افزایش کارآمدی و بهره وری بانک ها بویژه در توسعه و رشد اقتصادی کشور بود. سال گذشته نیز دکتر روحانی رئیس جمهور محترم، با اعلام طرح تحول موارد خوبی همچون "انضباط پولی و شفافیت" و "نظم دهی به بدهی های دولت" را بیان داشت و قرار بود با اجرای این طرح رونق اقتصادی کشور را شاهد باشیم. با ابلاغ این طرح از سوی دولت و نامگذاری سال ۹۵ و ۹۶ از سوی مقام معظم رهبری به نام اقتصاد مقاومتی، تولید- اشتغال انتظار می رفت تحولات شکلی و محتوایی در اقتصاد صورت گیرد، اما متأسفانه هم به دلیل عدم جامعیت طرح و هم عدم اجرای دقیق توسط همه دستگاه های ذیربط نتیجه مطلوب را دنبال نداشت.

از دیدگاه شما چه زمانی می توانیم شاهد اجرای دقیق نظام بانکداری در کشور باشیم؟ بسیاری از علما سیستم فعلی را اسلامی نمی دانند.

باز می گردیم به نکته ای که در ابتدا به آن اشاره کردم؛ قوانین بانکی موجود جامعیت لازم در خصوص بانکداری بدون ربا و همچنین بانکداری نوین را ندارد و ابتدا باید آسیب شناسی جامعی در این خصوص صورت پذیرد، سپس نسبت به رفع آسیب ها و خلاءهای قانونی اقدامات لازم انجام شود. در خصوص گله مندی علما و مراجع عظام از سیستم بانکی که البته بخشی از مطالب آنها متأسفانه در اجرای صحیح بانکداری بدون ربا در شبکه گسترده بانکی رعایت نمی شود باید بگویم شبکه بانکی یک سیستم گسترده ای است. با توجه به

نقدشوندگی خیلی پایینی دارد و با سرمایه گذاری هایی با ریسک بالا انجام داده اند و این تزلزل ها در سیستم بانکی متأسفانه مترتب است و هر لحظه ممکن است آنها را دچار بحران کند. با توجه به اینکه بانک ها نقش موثر و جایگاه ویژه ای در اقتصاد کشور دارند اگر اعتماد از مردم سلب شود و نتوانند با مدیریت صحیح و جلب اعتماد مردم منابع را جذب کنند، هم در سیاست های مدیریت نقدینگی کشور دچار مشکل می شوند هم منابع و نقدینگی مردم در جاهایی سرمایه گذاری می شود که به صلاح کشور نیست. به عنوان مثال زمانی که بازار هایی مثل مسکن و بورس موقعیت مناسبی دارند سرمایه های سرگردان در این بخش ها سرمایه گذاری می شود. اما زمانی که وضعیت تولید و بازارهای دیگر نامناسب است به جای اینکه نقدینگی در این بازارها سرمایه گذاری شود هر لحظه ممکن است این پولها از کشور خارج شده و منافع آن نصیب دیگران شود.

اعلام شده ۱۲ بانک نمی توانند به سرمایه گذاران خود سود بدهند و کفایت سرمایه گذاری آنها زیر ۸ درصد است. نظر شما در این خصوص چیست؟

این صحبت وجهت قانونی ندارد. برای اینکه توافقات بانک از یک ماهیت حقوقی برخوردار است که با سرمایه گذار توافق کرده پولی را با شرایط مشخص و با سود علی الحساب در بانک سرمایه گذاری کند، لذا یا بانک باید اعلام ورشکستگی کند که طبق ضوابط و قوانین خاص خود، ورشکستگی را محاکم قضایی اعلام می کند (که یک مجموعه ورشکسته است و طلبکاران با این شرایط اصل سرمایه خود را بگیرند و دیگر سودی به آنان تعلق نمی گیرد)، و یا اگر قانون تایید نکرده که این مجموعه ورشکسته است نمی توانند بگویند سود نمی دهند و عملاً سرمایه گذاران می توانند اقدامات حقوقی علیه آنها انجام دهند. مشکل اساسی اکثر بانک ها عدم بهره وری لازم است؛ یعنی نمی توانند از کمترین امکانات و دارایی ها و منابع بیشترین منافع را ایجاد کنند. هزینه تمام شده پول بانک ها بالاست و رقابت های غیرحرفه ای با هم دارند. اعم از هزینه شعبه ها که بهترین مکان ها را انتخاب و شیک ترین و بهترین تجهیزات را نصب می کنند و از طرف دیگر هزینه نیروی انسانی آنها و تامین منابع افزایش پیدا می کند؛ اما درآمدشان هیچ افزایشی پیدا نمی کند که بعضاً کم هم می شود. بسیاری از بانک ها در قبال طلب خود ملکی که در رهن بانک بوده را بر می دارند و به دلیل اینکه طی چند سال اخیر بازار مسکن، رکود داشته و هیچ رشدی نکرده است اما در مقابل، بانکها سود را به صورت روز شمار به سرمایه گذارها داده اند، باعث شده بانکها زیان بالایی را متحمل شود.

چنانچه بتوان وضعیت سود را در سیاست های کلان و در مجموعه هیات مدیره بانک ها مشخص کرد، قیمت تمام شده پول را کاهش داد، منابع ارزان تری ایجاد و تسهیلات را در جای درست استفاده کرد، هزینه های غیرضروری را کاهش داده و نهایتاً آنکه انتخاب مدیریت عالی بانکها از بین افراد متخصص و باسابقه حیطه مدیریت مالی صورت پذیرد، آنگاه می توان از محل سرعت گردش پول، زایش درآمد بیشتری را ایجاد کرد که این موضوع از نکات اصلی و مهمی است که باید در سیستم بانکی اعمال شود.

اشاره کردید وظیفه بانک مرکزی نظارت است نه تضمین سپرده ها. آیا بانک مرکزی موظف نیست به هنگام ورشکستگی بانک ها به آنها پول تزریق کند تا مشکلی برای آنها و سپرده های مردم پیش نیاید؟

ورشکستگی در سیستم نظام بانکی از منظر دو قانون مورد بررسی قرار می گیرد. یکی قوانین تجارت است که به صراحت آمده اگر میزان زیان عملیاتی از نصف سرمایه بیشتر باشد؛ آن مجموعه ورشکسته است و یا باید منحل شود و یا باید سرمایه اش را افزایش دهد تا بتواند از آن محل زیان را پوشش دهد. دیگری در قوانین پولی و بانکی است که در خرداد ۵۸ مصوب شد. یکی از مواردی که می تواند انحلال مجموعه ای را به پیشنهاد رئیس کل بانک مرکزی به رئیس شورای پول و اعتبار اعلام کند ضعف یا عدم قدرت پرداخت سپرده های مردم است که البته بعداً در ماده ۹ قانون مدیریت امور بانک ها این موضوع به مجامع عمومی فوق العاده بانک ها منتقل شد. تا زمانی که هنوز بانک های خصوصی به وجود نیامده بودند مجمع عمومی فوق العاده بانک ها را دولت انتخاب می کرد. اما بعد از تاسیس بانک های خصوصی مجامع هم از اختیار دولت خارج شد؛ چرا که هیات مدیره و مجامع را صاحبان سهام مشخص می کردند. بنابراین بانک مرکزی نمی تواند زیان عملیاتی سوء مدیریت بانک ها را پرداخت کند.

یکی از اقدامات بسیار خوب دولت یازدهم و بانک مرکزی موضوع طرح تحول نظام بانکی کشور بود که کلید آن از دوسال پیش زده شد و مباحث و موضوعات خوبی را در این خصوص مطرح و تصمیم گیری کردند که مهمترین آن شناسایی و رفع چالش های حوزه نظام بانکی و افزایش کارآمدی و بهره وری بانک ها بویژه در توسعه و رشد اقتصادی کشور بود

در بحث نقدینگی بانک هایی که ذخیره قانونی نزد بانک مرکزی دارند که کمتر از ۱۰ درصد و بیشتر از ۳۰ درصد نباید باشد اگر ضرورت داشت به آنها تزریق می کند. مشکل این مجموعه های بانکی این است که هنوز تحت نظارت کامل بانک مرکزی درنیامده اند و آن ذخیره قانونی را نزد بانک مرکزی تودیع نکرده اند؛ به همین دلیل بانک مرکزی نمی تواند آنها را پشتیبانی کند. این را هم ضعف بانک مرکزی می توان قلمداد کرد؛ زیرا مجموعه ای که در تابلو آن نوشته شده است تحت نظارت بانک مرکزی، چه طور بانک مرکزی نتوانسته ذخیره قانونی را از آنها بگیرد؟ البته دولت راهکارهایی را برای موسساتی مثل کاسپین پیشنهاد داده و یک خط اعتباری برای این موسسه تعیین کرده است. اما واقعیت این است که بسیاری از بانک های ما به این مشکل دچار هستند. یعنی منابع و سپرده ها را در جاهایی که بانک مرکزی مشخص کرده، سرمایه گذاری نکرده اند، یا تسهیلات به افراد خودی و صاحبان سهام ارائه شده، یا در کارهای اقتصادی برای مجموعه خود مصرف کرده و یا دارایی هایی را خریداری کرده اند که قدرت

به عنوان وسیله ای برای رسیدن به اهداف نهایی اقتصاد است. می توان گفت سرگردانی پول های نقد موجب بروز مشکلاتی در اقتصاد خواهد شد. لذا باید بتوانیم نقدینگی های سرگردان را در مسیر خود قرار دهیم و از این سرمایه ملی به بهترین شکل استفاده کنیم. البته طی سال های اخیر متولیان اقتصاد و مجریان پولی توانسته اند در بسیاری از این زمینه ها موفقیت هایی کسب کرده و در مسیر رشد قرار گیرند. اما تغییر و تحولات و عدم ثبات مدیریتی، متغیرهای اقتصادی را عاری از فراز و نشیب نگذاشته است و در این میان بانک ها می توانند نقش پررنگی در هدایت نقدینگی در مسیر اصلی به دولت ها ایفا کنند؛ البته اگر مدیریت دستوری در این موارد حاکم نباشد.

ادغام موسسات مالی در بانک ها چقدر می تواند به رفع مشکلات موجود سیستم بانکی کمک کند؟

موضوع ادغام موسسه ها و بانک ها اگر بر اساس شاخص های علمی و منطقی صورت گیرد؛ قطعاً می تواند در کارآمدی بانک ها موثر باشد. متأسفانه ادغام های صورت گرفته براساس اصول علمی نبوده و تنها با سیاست کوچک کردن و کم کردن به هر شکل ممکن در حال انجام است که این موضوع خود اشکالاتی از جمله مواردی که اخیراً شاهد آن بوده ایم (کاسپین و ...) را به همراه دارد. اگر ادغام ها بر اساس شاخص های کمی و کیفی باشد، به این صورت که بانک مرکزی رتبه بندی بانک ها را از A تا D اعلام کند؛ بعد مشخص کند بانک هایی که در دسته چهارم قرار دارند یا باید خود را به شرایط موردنظر برسانند یا اگر نمی توانند با بانک های گرید C ادغام شوند و حاصل آن یک بانک با گرید B شود. سپس در یک پروسه و زمان مشخصی در کشور اعلام کنیم که تمام بانک ها در دو شاخه و گرید A و B هستند و این یک موفقیت بزرگ محسوب می شود. مردم هم انتخاب می کنند چه حجم سرمایه گذاری را می توانند در بانک ها با رتبه های مختلف انجام دهند. رتبه بندی بانک ها یک خلاء اساسی است. اگر بانک مرکزی رتبه بندی بانک ها را از نظر کیفیت و کمیت و بر اساس شاخص های استاندارد و مقررات کمیته بال اعلام کند و اینکه آیا می توان این رتبه بندی را در ایران هم اجرا کرد و بانک ها را در آن شاخص بندی قرار داد و رتبه بانک ها معلوم شود؛ بسیاری از مسائل و مشکلات حل می شود. در آن صورت ادغام بانک ها بر اساس اصول علمی صورت می گیرد و توانمندی بانک ها بیشتر می شود. به عنوان مثال ۸ مجموعه بانکی با هم ادغام و موسسه ای به نام آرمان تشکیل شد. سپس موسسه آرمان را با فردوسی و یکی دو مجموعه دیگر ادغام کردند و موسسه کاسپین شکل گرفت که عملاً نتوانستند ظرفیت، توانمندی و هم افزایی لازم را در این بانک تازه ادغام شده ایجاد کنند که بتواند جوابگوی مردم باشد. (البته از نظر حقوقی و اصولی ادغام معنی ندارد؛ یعنی باید مجموعه ای منحل شود بعد دارایی ها و بدهی های آن را به یک مجموعه دیگر منتقل کنند و تعهدات آن را بپذیرند). هدف از ادغام ها این است که نظارت بانک مرکزی بیشتر شود؛ اما متأسفانه طی این سالها شاهد بودیم که ادغام ها بصورت اسمی بوده است و در عمل، هر مجموعه کار خود را ذیل یک تابلو مشترک انجام می داده و از نظر قانون مشکلاتی را بوجود آورده اند که نتیجه آن مسائلی است که اخیراً شاهد بودیم؛ مثل موسسات فرشتگان، میزان، آرمان و کاسپین.

ضربه گیر بحران بانکی

دکتر محمد طالبی

مدیرعامل صندوق ضمانت سپرده ها

مالی لازم برای بازپرداخت سپرده‌های مردمی موسسه ورشکسته از سوی دیگر، در نقش ناظر و ضابط قدرت‌مند قوانین مالی انجام وظیفه کرده و موجب ایجاد، توسعه و استحکام شبکه سلامت مالی در کشور می‌شود.

لازم به تاکید است یک نظام ضمانت سپرده به تنهایی نمی‌تواند از نظام بانکی محافظت کند و سایر اجزای مشتمل بر نظام تنظیم‌گر و نظارت بانکی قوی، نهاد گزیر (برای رسیدگی به وضعیت مؤسسات اعتباری مشکل‌دار) و یک حامی مالی در قامت آخرین اعتباردهنده (مبتنی بر نقش موثر بانک مرکزی) نیز مورد نیاز است. نهادهای ضمانت سپرده یا به‌صورت یک نهاد حاکمیتی، به‌عنوان بخشی از بانک مرکزی یا به‌صورت یک نهاد عمومی و غالباً غیردولتی، لیکن با پشتوانه دولتی و گاه نیز به شکل یک شخصیت کاملاً خصوصی تشکیل می‌شوند و از طریق دریافت حق عضویت از مؤسسات اعتباری و بانک‌ها، به بیمه‌گری سپرده‌ها، نظارت بر عملکرد بانک‌ها و ارزیابی آنها پرداخته و در صورت وقوع بحران به کمک بانک‌ها، مؤسسات اعتباری و سپرده‌گذاران می‌آیند. یک نظام ضمانت سپرده کاراً، هم با ایجاد اطمینان در میان سپرده‌گذاران خرد، هراس ورشکسته شدن بانک‌ها را در میان آنها کاهش می‌دهد و هم با

مالی در برابر پدیده هجوم بانکی (Bank Run) و اطمینان بخشی از وجود امنیت و قابلیت نقدشوندگی سپرده‌های خرد، موجب تحکیم ثبات مالی و استمرار آن در کشور می‌شود که این امر هدف اصلی ایجاد نظام ضمانت سپرده‌ها را تشکیل می‌دهد. در شرایطی که برنامه‌ای نظام‌مند برای حفاظت از سپرده‌های مردمی وجود نداشته باشد، دولت‌ها غالباً برای اجتناب از بروز هزینه‌های اجتماعی، به کمک مؤسسات مالی ورشکسته شتافته و لاجرم هزینه بحران‌های ناشی از ریسک‌های عملکردی و سوء مدیریت آن مؤسسات را تقبل می‌کنند. در این صورت، پوشش هزینه‌های ناشی از سوء مدیریت مؤسسات موجب ایجاد نابرابری شده و در واقع هزینه‌ای را که باید صاحبان موسسه مالی به دلیل انتخاب مدیران غیرمتخصص متحمل شوند، بر عهده دولت‌ها و بانک مرکزی قرار می‌گیرد و موجب هدر رفتن منابع عمومی می‌شود. بنابراین وجود برنامه‌ای تشکیل‌یافته در قالب نهادهای که اختیارات لازم را در نظم دهی نظام مالی از طریق اجرای ضوابط مربوطه و نظارت و ارزیابی مستمر دارا باشد، ضروری است. این نهاد با در اختیار داشتن ابزار کنترلی کافی همچون اعمال جریمه و محدود کردن فعالیت موسسه خاطی از یکسو و تجهیز منابع

ایجاد ثبات مالی یکی از اساسی‌ترین دغدغه‌ها در نظام مالی محسوب می‌شود و به همین دلیل است که نهادهای مختلفی در نظام مالی هر کشور برای برقراری ثبات مسوولیت‌هایی را عهده‌دار هستند. یکی از نهادهایی که وظیفه ایجاد ثبات در میان مؤسسات اعتباری را بر عهده دارد؛ نهاد بیمه سپرده است. قدیمی‌ترین نظام بیمه سپرده جهان متعلق به ایالات متحده آمریکا است. شرکت بیمه سپرده فدرال بر اساس قانون بانکداری سال ۱۹۳۳ و باهدف ایجاد ثبات مالی و تضمین سپرده افراد تا یک سقف مشخص ایجاد شد. بعدها سایر کشورها نیز به سمت ایجاد نهاد ضمانت سپرده رفتند و در حال حاضر بیشتر کشورهای جهان از این نهاد برای ضمانت سپرده‌های اشخاص استفاده می‌کنند. حفاظت از سپرده‌های خرد سپرده‌گذاران در برابر زیان‌های ناشی از ورشکستگی بانک‌ها و مؤسسات اعتباری از سازوکارهای ارتقای ثبات نظام بانکی هر کشوری است که از طریق ایجاد نهاد ضمانت/ بیمه سپرده‌ها انجام می‌شود. نهاد ضمانت سپرده‌ها در کنار قوانین و مقررات بانکی، نظام نظارت بانکی و بانک مرکزی از عناصر مهم شبکه گسترده امنیت مالی هر کشوری محسوب می‌شود. نهاد ضمانت سپرده‌ها با حفاظت از نظام

مدیرعامل: مدیرعامل به عنوان بالاترین مقام اجرایی و اداری صندوق است که به پیشنهاد هیات مدیره و با تصویب هیات امناء و تایید و حکم رئیس هیات امناء، برای سه سال تعیین می شود. بازرس قانونی: وظایف بازرس قانونی بر عهده سازمان حسابرسی می باشد که باید گزارش های خود را به هیات امناء ارائه کند. در حال حاضر سپرده های هر سپرده گذار در هر موسسه اعتباری دارای مجوز از بانک مرکزی و عضو صندوق ضمانت سپرده های ایران، تا یک میلیارد ریال تحت پوشش تضمین قرار دارد. همچنین برای بقیه سپرده های بالاتر از یک میلیارد ریال در هر یک از موسسات اعتباری مذکور برای هر سپرده گذار نیز تا یک میلیارد ریال تحت تضمین صندوق قرار دارد. به این ترتیب برآوردهای این صندوق نشان می دهد که بالغ بر ۹۹/۷ درصد سپرده گذاران به لحاظ تعدادی مشمول تضمین صندوق هستند که جای هیچ گونه نگرانی برای سپرده گذاران باقی نمی گذارد. گرچه عملاً صندوق ضمانت سپرده ها مصوبات نهایی مربوط به عملیات اصلی خود را در اواسط سال ۹۴ اخذ کرده است، لکن با حمایت همه جانبه بانک مرکزی و شبکه بانکی، پرداخت حق عضویت های توسط بانک ها و موسسات اعتباری در همین مدت کوتاه مراحل تاسیس صندوق به نحو مطلوبی پیش رفته است. در این مدت با پیگیری های رئیس کل بانک مرکزی و هیات وزیران، تمهیدات لازم برای اصلاح و ارتقاء مقررات صندوق را فراهم کرده است. بنابراین امروزه صندوق ضمانت سپرده ها به عنوان یک رکن مهم برای حمایت و حفاظت از آحاد سپرده گذاران شبکه بانکی در عرصه اقتصاد حضور پیدا کرده است. در تداوم این مسیر متن پیش نویس قانون دائمی صندوق ضمانت سپرده ها با بهره گیری از تجربیات کشورهای مختلف تدوین و در قالب لایحه قانون بانکداری جمهوری اسلامی ایران در حال طی مسیر می باشد. در قانون جدید ضمن محول شدن وظایف جدید به صندوق منابع متعدد دیگری برای ارتقای توانمندی های مالی صندوق پیش بینی شده است.

دولت ها غالباً برای اجتناب از بروز هزینه های اجتماعی، به کمک موسسات مالی ورشکسته شتافته و لاجرم هزینه بحران های ناشی از ریسک های عملکردی و سوء مدیریت آن موسسات را تقبل می کنند. در این صورت، پوشش هزینه های ناشی از سوء مدیریت موسسات موجب ایجاد نابرابری شده و در واقع هزینه ای را که باید صاحبان موسسه مالی به دلیل انتخاب مدیران غیرمتخصص متحمل شوند، بر عهده دولت ها و بانک مرکزی قرار می گیرد

الف- هیات امناء، هیات مدیره، مدیرعامل و بازرس قانونی
هیات امناء: اعضای هیات امنای صندوق از شش (۶) نفر به شرح زیر تشکیل می شود:
الف- رئیس کل بانک مرکزی به عنوان رئیس هیات امناء
ب- وزیر امور اقتصادی و دارایی یا معاون وی
پ- معاون رئیس جمهوری و رئیس سازمان برنامه و بودجه یا معاون وی
ت- عضو هیات عامل ناظر بر بخش نظارت بانک مرکزی
ث- یک نفر از مدیران عامل بانک های دولتی به انتخاب وزیر امور اقتصادی و دارایی
ج- یک نفر از مدیران عامل بانک های غیردولتی به انتخاب وزیر امور اقتصادی و دارایی
هیات مدیره: اعضای هیات مدیره، با پیشنهاد رئیس هیات امناء و تصویب هیات امناء و با حکم رئیس هیات امناء، به مدت سه سال منصوب می شوند. اعضای هیات مدیره باید از میان افراد صاحب نظر و باتجربه در امور پولی، بانکی، اقتصادی، حقوقی، مالی و برنامه ریزی با حداقل ده سال سابقه کار مرتبط و حداقل مدرک تحصیلی کارشناسی مرتبط انتخاب شوند.

پایش به موقع ریسک موسسات اعتباری عضو از رفتارهای پرخطر در آنها ممانعت می کند. در ایران نیز از سال های دور مطالعات بسیاری در بانک مرکزی در خصوص تشکیل یک نهاد پر قدرت در نظام بانکی در جهت ضمانت سپرده ها صورت گرفته که منجر به تدوین ماده ۹۵ قانون برنامه پنج ساله پنجم توسعه جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۳۸۹ شده است. به موجب این قانون، بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران مجاز به ایجاد صندوق ضمانت سپرده ها به منظور تضمین بازپرداخت وجوه متعلق به سپرده گذاران بانک ها و سایر موسسات اعتباری در صورت ورشکستگی است. مأموریت صندوق ضمانت سپرده ها در ایران حمایت از سپرده گذاران از طریق تضمین بازپرداخت وجوه متعلق به سپرده گذاران بانک ها و سایر موسسات اعتباری عضو در صورت ورشکستگی آنها می باشد. وظایف و اختیارات صندوق عبارت است از:

الف- ضمانت سپرده های هر شخص اعم از ریالی و ارزی در هر موسسه اعتباری عضو
ب- دریافت «حق عضویت» از موسسات اعتباری
پ- پرداخت سپرده ها پس از اعلام کمیته اضطرار
ت- سرمایه گذاری در اوراق مالی ضمانت شده از سوی بانک مرکزی یا دولت، حداکثر تا سقف ۷۰ درصد منابع صندوق و صرفاً در مواقعی که منابع صندوق آزاد بوده و تعهدی بر ذمه صندوق وجود نداشته باشد. خرید اوراق یادشده در آخرین روز فروش اوراق مذکور مجاز است. محل تامین منابع برای ایفای تعهدات صندوق ضمانت سپرده ها عبارتند از:
الف- حق عضویت های بانک ها و مؤسسات اعتباری
ب- سود سرمایه گذاری ها
پ- اخذ تسهیلات از بانک مرکزی در صورت موافقت هیات عامل بانک مرکزی و تصویب هیات وزیران در صورت عدم تکافوی منابع صندوق برای ایفای تعهدات
ارکان صندوق ضمانت سپرده ها عبارتند از:

مسیر حذف زامبی‌های پولی

بررسی الگوی صندوق بین‌المللی پول برای مقابله با شکست بانکی

متداول‌ترین دستورالعمل حل پازل بانک ورشکسته پرداخته‌اند. بر مبنای اصول منعکس داده‌شده در این کتاب حل مساله شکست بانکی نیازمند اتخاذ مجموعه‌ای از اقدامات مشترک است. اقداماتی که در صورت چشم‌پوشی می‌تواند عمق مساله شکست بانکی را بیش از پیش افزایش دهد. «خطا در تخمین مولفه‌های موثر در روند تصفیه یا اصلاح بانک شکست‌خورده» و «تحریک ناشی از اطلاع‌رسانی اشتباه» دو نمونه از چنین اغماض‌هاست که در نهایت احتمال سرایت ورشکستگی به سایر اجزای نظام بانکی را افزایش می‌دهد. «دنیای اقتصاد» در این گزارش مهم‌ترین دستورالعمل‌های صندوق بین‌المللی پول در برخورد با بانک یا موسسه مالی و اعتباری ورشکسته را با نگاه به کتاب «شکست بانکی» بررسی کرده است.

الگوی تصفیه و اصلاح

هدف از مداخله بانکی مدیریت ترازنامه، کنترل دارایی‌ها و در صورت نیاز جبران تعهدات تضمین‌شده بانک بیمار در قبال مشتریان است. منظور از بانک بیمار، بانکی است که به علت مشکلات ساختاری و در پی چرخه‌ای از روندهای مخرب توان ادامه فعالیت خود را از دست داده است. در چنین شرایطی ممکن است سیاست‌گذاران با اصلاح این روندهای مخرب، بازتوان‌بخشی به بانک بیمار را در دستور کار خود قرار دهند. از سوی دیگر ممکن است شرایط بانک برای ادامه فعالیت به حدی وخیم باشد که سیاست‌گذار تصمیم به انحلال بانک یا ادغام بانک بیمار با بانکی که در درجه مطلوب سلامت قرار دارد، بگیرد. نکته قابل ملاحظه در اتخاذ هر یک از این تصمیمات توجه به این نکته است که علاوه بر وضعیت بانک بیمار وضعیت سایر اجزای نظام بانکی نیز نقشی تعیین‌کننده در فرآیند انتخاب بین این دو تصمیم دارد. برای مثال نباید ادغام یک بانک بیمار در ساختار یک بانک سالم باعث به‌خطر افتادن وضعیت ادامه حیات بانک سالم شود. در برنامه مداخله بانکی نهاد ناظر اقدام به ترسیم برنامه مداخله کرده و اجرای این برنامه را کلید می‌زند. بر مبنای توصیه‌های بانک جهانی سیاست‌گذاران باید توجه ویژه‌ای به جزئیات داشته باشند؛ چراکه ریسک ناشی از خطا در تخمین و طراحی در این مرحله پروسه بازسازی یا تصفیه بانک را با چالش‌ها و هزینه بیشتری روبه‌رو خواهد کرد. اگرچه «زمان» به‌عنوان کمیاب‌ترین منبع در بحث ادغام بانکی مطرح

کارشناسان صندوق بین‌المللی پول در کتابی با عنوان «شکست بانکی» مرسوم‌ترین دستورالعمل‌های موجود برای حذف سلول‌های بیمار از بدنه نظام بانکی را بررسی کرده‌اند. دستورالعمل‌هایی که از تجربه برخورد با شکست بانکی در دهه‌های گذشته استخراج شده است و می‌تواند به‌عنوان نقشه راه برخورد با بانک‌ها و موسسات مالی شکست‌خورده مورد استفاده قرار بگیرد. بر مبنای این دستورالعمل‌ها حل پازل بانک شکست‌خورده نیازمند رعایت مجموعه اصولی است که گستره وسیعی از کیفیت روابط عمومی در مواقع شکست بانکی تا استانداردهای مدیریت دارایی بانک ورشکسته را در برمی‌گیرد و چشم‌پوشی از آنها بر عمق مساله بانک یا موسسه مالی شکست‌خورده خواهد افزود. بر این اساس در مواقع شکست بانکی کارگروهی از متخصصان حوزه‌های مختلف به مدیریت نماینده نهاد ناظر وظیفه مداخله برای حذف بانک‌های بیمار را از مجموعه بانکی بر عهده می‌گیرد. این کارگروه باید در نخستین گام برنامه‌ای گام‌به‌گام و زمان‌بندی‌شده را در بستری مشارکتی و در تعامل با مدیران بانک تنظیم کند و به اطلاع مشتریان بانکی برساند. سپس هر یک از اجزای این کارگروه به حل مساله مربوط به خود خواهد پرداخت. «دنیای اقتصاد» در این گزارش با نگاه به توصیه‌های صندوق جهانی پول اصول تصفیه بانک‌های زامبی از سیستم بانکی را بررسی کرده است.

تجربه دهه‌های اخیر در بازار پول حاکی از آن است که وجود بازیگران بد، در اجزای این بازار باعث انحراف و در نتیجه بحرانی شدن وضعیت خواهد شد. این بازیگران در اقتصادهای کشور، با عنوان‌هایی نظیر «بانک‌های بد» یا «بانک‌های زامبی»، برای محیط سالم بازار پول نقش سلول بیماری را ایفا می‌کنند که می‌تواند در صورت تداوم فعالیت به سایر اعضا لطمه بزند. در این مسیر طی شدن مسیر ورشکستگی بانک‌ها باید به‌عنوان یکی از ابزار ضروری برای سیاست‌گذار به حساب آید، در این مسیر به‌کارگیری مولفه‌های مهم برای شناسایی بانک‌های زامبی و اطلاع‌رسانی پویا و شفاف به‌عنوان دو ابزار مهم نقش ایفا می‌کند. بر مبنای آمارهای صندوق بین‌المللی پول در دهه گذشته، صدها مورد ورشکستگی بانکی در کشورهای مختلف گزارش شده است. با توجه به فرکانس بالای این پدیده، کارشناسان صندوق بین‌المللی پول در کتابی با عنوان «ورشکستگی بانکی» به

مدیریت دارایی

بانک به عنوان یک شخصیت حقوقی واحد همواره در معرض ریسک‌های مختلف است. یکی از مهمترین استراتژی‌های بانکی که می‌تواند بانک را از لحاظ مواجهه با ریسک‌های مختلف در امان نگه دارد، مدیریت دارایی است. هدف از مدیریت دارایی محافظت از ارزش وام‌های اعطاشده به افراد و سایر دارایی‌ها از جمله دارایی‌های خارج از ترازنامه است تا به این طریق بانک از لحاظ عملیاتی در یک وضعیت مطمئن قرار گیرد. یکی از مهمترین دارایی‌های بانک، وام‌های اعطا شده به مشتریان است. از آنجا که بخش عمده وام‌ها معمولاً از محل سپرده‌هایی اعطا شده‌اند که زمان ثابتی برای برداشت آنها از سوی مشتری وجود ندارد؛ بنابراین مدیریت دارایی و برنامه‌ریزی مطمئن تر در این زمینه از جمله مهمترین اقداماتی است که زمینه ورود بانک به ورطه ورشکستگی را تنگ تر و از طرف دیگر به خروج بانک‌ها از این وادی کمک اساسی می‌کند. بر این اساس ابتدا باید دارایی‌های بانک به دسته‌بندی‌های متفاوت از جمله وام، سایر دارایی‌ها و دارایی‌های خارج از ترازنامه تفکیک شوند و وضعیت فعلی هر یک از این دارایی‌ها در حیطه ریسک، قدرت نقدشوندگی و درجه مالکیت مورد ارزیابی قرار گیرند. از آنجا که وام‌های مختلف پتانسیل متفاوتی در استحکام‌سازی وضعیت نقدینگی بانک دارند؛ بنابراین تفکیک وام‌ها به درجه‌های مختلف احتمال وصول و همین‌طور جدا کردن وام‌های سوخت شده از تسهیلات قابل وصول، از جمله مهمترین اقداماتی است که می‌تواند در مدیریت نقدینگی بانک کمک قابل توجهی کند. از آنجا که ممکن است ارزش دارایی‌ها تحت‌الشعاع عوامل مختلف از جمله گذر زمان قرار گیرند؛ بنابراین بعد از تفکیک دارایی‌ها استفاده از ساز و کارهای مختلف برای حفظ ارزش این دارایی‌ها از یک طرف و به حداقل رساندن ریسک مربوط به هر دارایی از طرف دیگر مهمترین اقدامی است که باید صورت گیرد. حیطه فعالیت بانک به عنوان یک شخصیت حقوقی واحد معمولاً به یک شعبه محدود نمی‌شود؛ بنابراین توجه به مدیریت دارایی بانک و تفکیک شعبه‌های موجود نیز از جمله اقدامات مهمی است که به شناسایی وضعیت و مدیریت بهتر کمک می‌کند. در این راستا در مرحله اول باید دارایی‌های هر شعبه به تفکیک وجه نقد، وام‌های در دست مشتری و سایر دارایی‌ها محاسبه و مورد ارزیابی قرار گیرند. پس از این مرحله دارایی‌های مسموم و پرریسک از دارایی‌های سالم تفکیک و تحت مدیریت کاملاً مجزا تعیین تکلیف شوند. یکی از پرکاربردترین ابزارها برای مدیریت دارایی‌های مسموم تشکیل شرکت مدیریت دارایی است. در این روش دارایی‌های مسموم از ترازنامه بانک مسموم به ترازنامه یک نهاد خاص منظور (موسوم به بانک بد) منتقل می‌شوند. به این ترتیب بین نهاد مدیریت دارایی مسموم و بانک عاری شده از دارایی مسموم چه از لحاظ سازمانی و چه از لحاظ عملکردی مرز مشخصی ترسیم می‌شود. بررسی‌ها نشان می‌دهد این سازوکار عمدتاً به دو روش مورد استفاده قرار می‌گیرد. در روش نخست دارایی‌های سمی بانک به نوعی از سوی دولت خریداری می‌شود؛ اما در روش مرسوم‌تر دولت اقدام به تضمین اوراقی می‌کند که توسط بانک بد و به پشتوانه دارایی‌های سمی منتشر می‌شود.

تسویه تعهدات

با تعیین وضعیت بانک بازپرداخت تعهدات آغاز می‌شود. بر مبنای بررسی‌های صندوق بین‌المللی پول در اغلب کشورها «اژانس تضمین سپرده» (Deposit Insurance Agency) بازپرداخت تعهدات بانکی را تضمین می‌کند؛ بنابراین در شرایط شکست بانکی این اژانس مسوولیت رسیدگی به بازپرداخت تعهدات را برعهده می‌گیرد. بر مبنای استانداردهای بانک مرکزی اروپا بازپرداخت تعهدات فعلی بانک شکست خورده باید در مدت زمان سه ماه صورت بپذیرد. استانداردی که بسیاری از کشورها از آن پیروی می‌کنند، با این وجود کیفیت و سررسید تعهدات بانکی نقش تعیین‌کننده‌ای در انتخاب استراتژی بازپرداخت دارد. صندوق بین‌المللی پول توصیه می‌کند که تعهدات بانکی بر مبنای اولویت زمان سررسید بازپرداخت شود. افزون بر این بازپرداخت سپرده‌های خرد در مراحل ابتدایی بازپرداخت، با توجه به اثرگذاری بر کم شدن حجم مسائل پیش‌روی کارگروه مداخله بانکی توصیه شده است. به عقیده کارشناسان صندوق بین‌المللی پول نگرانی از عدم بازپرداخت تعهدات بانکی نقش به مراتب معنادارتری در مراجعه سپرده‌گذاران به دریافت مطالبات در مقایسه با نیاز سپرده‌گذاران به منابع سپرده‌گذاری شده دارد؛ بنابراین نهاد مسوول در زمینه بازپرداخت بدهی‌های بانکی باید اعتماد عمومی نسبت به بازپرداخت بدهی را در میان سپرده‌گذاران ایجاد کند. در صورت ایجاد چنین اعتمادی، سرمایه اجتماعی بانک حفظ و مساله شکست بانکی به مراتب ساده‌تر خواهد شد.

نقل از روزنامه دنیای اقتصاد

است، اما به نظر می‌رسد تحمیل ضرب‌الاجل زمانی به طراحان برنامه اصلاح در چنین شرایطی دو اثر منفی در پی خواهد داشت. نخست احتمال مخاطره را افزایش می‌دهد و از سوی دیگر با ایجاد انتظار زمانی در میان مشتریان بانکی، فشارها را بر نهاد ناظر افزایش می‌دهد. بنابراین توصیه می‌شود که برنامه زمانی اصلاح نظام بانکی از سوی نهاد مسوول منتشر شود و قوای موثره کشور به جای تعیین ضرب‌الاجل در تسهیل اجرای برنامه ترسیم‌شده ایفای نقش کنند. بر مبنای توصیه‌های صندوق بین‌المللی پول در قالب برنامه مداخله، چارچوب مشخصی شامل مجموعه‌ای از شاخص‌های معرف سلامت بانکی برای بانک‌ها و موسسات مالی ورشکسته تعیین می‌شود. پس از تنظیم این برنامه وضعیت سلامت هر بانک با برخی از مقادیر حدی که به عنوان مرز بین بانک دارای پتانسیل بازطراحی و بانک نیازمند انحلال تعیین شده‌اند، مشخص می‌شود. در صورتی که بانک در محدوده احیاشدنی قرار بگیرد برنامه حفظ و اصلاح و در غیر این صورت برنامه‌های اصلاحی کلید خواهد خورد. همچنین کارگروه یاد شده پیش از آغاز برنامه اصلاحی هیات‌مدیره بانک ورشکسته را از محتوای برنامه اصلاحی و اقداماتی که باید از سوی بانک انجام گیرد با خبر می‌کند.

روابط عمومی تصفیه

بر مبنای الگوی پیشنهاد شده از سوی صندوق بین‌المللی پول در شرایط برخورد با بانک یا موسسات مالی و اعتباری شکست‌خورده، نهادهای رسمی باید اخبار مربوط به پروسه درمان بانکی را تنها از مرجع سخنگوی کارگروه انحلال یا ادغام بانک منتشر کنند. اهمیت این موضوع به حدی است که تعیین تیم اطلاع‌رسانی یکی از اولویت‌هایی است که صندوق بین‌المللی پول پیش از پرداختن به مساله بانک یا موسسه مالی شکست‌خورده، به ضرورت ارائه الزامات اطلاع‌رسانی در مواقع وقوع بحران پرداخته‌است. عدم تناقض در خبررسانی، صداقت، اطلاع‌رسانی از روند زمانی بازپرداخت مطالبات و نحوه پرداخت سپرده‌های تضمین‌شده از جمله اصولی است که کارشناسان صندوق بین‌المللی پول در رابطه با اطلاع‌رسانی در مواقع وقوع شکست بانکی به آن اشاره کرده‌اند. باید توجه کرد که پالس نادرست در زمان وقوع شکست بانکی ممکن است به هجوم بانکی و در نهایت واگیردار شدن بیماری ورشکستگی شود، به همین دلیل اطلاعیه‌ها و اخبار ارائه شده در چنین مواقعی باید در بردارنده پاسخ به نگرانی‌های سپرده‌گذاران بانکی باشد؛ بنابراین افزون بر اطمینان‌بخشی به سپرده‌گذاران، تمامی سوالات محتمل در ذهن سپرده‌گذاران در اطلاعیه‌های کارگروه رسیدگی به بحران هدف قرار بگیرد. تجربه جهانی ثابت کرده‌است که توصیف دقیق مراحل و نحوه احقاق حق سپرده‌گذاران نقش اساسی در فروکش کردن موج بحران جلوگیری از سرایت بحران به سایر اجزای نظام بانکی دارد.

کارگروه مداخله

طبق الگوهای پیشنهاد شده در منابع منتشر شده از سوی صندوق بین‌المللی پول ترکیب کارگروه بیماری‌زدایی از بدنه بانکی از ترکیبی از متخصصان در حوزه‌های مختلف از کارشناسان رسانه‌ای و حساب‌رسان گرفته تا تیم مدیریت دارایی، مدیریت شعب و متخصصان حقوقی تشکیل می‌شود. در چنین کارگروهی نماینده نهاد ناظر وظیفه مدیریت پروسه اصلاح یا انحلال را بر عهده می‌گیرد و تیمی از متخصصان نیز وظیفه رسیدگی به مساله کارکنان بانک را بر عهده می‌گیرد. با توجه به اینکه هر گونه مساله پاسخ داده‌نشده احتمال تبدیل به یک گلوگاه در پروژه تصفیه، اصلاح یا ادغام بانکی را دارد، متخصصان صندوق بین‌المللی پول توصیه کرده‌اند که کارگروه تشکیل شده برای رسیدگی به پازل ورشکستگی، برنامه اصلاحی را با مشورت مدیران و کارشناسان ارشد بخش‌های مختلف (پرسنل، سرمایه، حوزه حقوقی و...) بانک مساله‌دار تنظیم شود. با آغاز برنامه مداخله بخش عمده‌ای از خدمات ارائه شده از سوی بانک یا موسسه مالی و اعتباری شکست خورده تا زمان تعیین وضعیت بانک متوقف می‌شود. پس از آن متخصصان حسابداری ساکن در کارگروه مداخله بانکی اقدام به تعیین رقم دقیق و ترکیب تعهدات و مطالبات بانک یا موسسه شکست خورده می‌کنند. بر مبنای الگوی پیشنهاد شده از سوی صندوق بین‌المللی پول پس از پایان این مرحله باید اطمینان حاصل کرد که ترازنامه و گزارش‌های مالی به‌روز شده در کارگروه مداخله، دقیق‌ترین تصویر ممکن از تراز تعهدات و مطالبات و درجه نقدشوندگی این اجزا ارائه کند. پس از آن به مساله دارایی‌های بانکی پرداخته می‌شود. باید مشخص شود که هر یک از دارایی‌های بانک از چه نوعی هستند و کیفیت این دارایی‌ها با استفاده از دیرش و کیفیت نقدشوندگی این دارایی‌ها تعیین می‌شود. از آنجا که انباشت دارایی‌های راکد یکی از مهمترین متهمان شکست بانک یا موسسه مالی و اعتباری است، کیفیت و کمیت این اجزا باید از نظر نوع دارایی و ارزش دفتری در زمان حال مشخص شود. در چنین شرایطی قیمت بازار به عنوان مینا در نظر گرفته می‌شود و دارایی‌هایی که برای آنها بازاری وجود نداشته باشد با ارزش صفر در گزارش‌های مالی به ثبت می‌رسند.

دکتر محمود ترابیان
کارشناس ارشد روابط عمومی

جنگ نرم شبکه‌های ماهواره‌ای علیه نظام بانکی کشور

از بیرون مرزها علیه نظام بانکی ما به‌عنوان قدرتمندترین و اصلی‌ترین منبع مالی حامی اقتصاد و تولید ملی ما به راه افتاده است.

طراحان و نویسندگان سناریوی شایعه پراکنی علیه موسسات اعتباری و بانک‌های ما، به آسیب‌ها و خسارت‌های مالی سنگینی که از رهگذر هجوم سپرده‌گذاران به شعب بانک‌ها و موسسات اعتباری به آنها وارد می‌شود و سامانه زندگی آنها را در هم می‌ریزد، کاری ندارند که همگی چون گردانندگان شبکه ماهواره‌ای مذکور و امثال آن مأمورند و معذور و باید مأموریتی را که در غربت و تبعید از سوی اربابان برایشان تعیین شده به زعم خود به نحو احسن اجرا کنند. اما جد و جهد و تلاش شبانه‌روزی بانک مرکزی در تامین خطوط اعتباری برای بازپرداخت سپرده‌های سپرده‌گذاران در موسسات تعاونی و اعتباری در حال ساماندهی و هوشیاری افکار عمومی تاکنون اجازه نداده که این بحران‌سازی‌ها به یک چالش بزرگ و مخرب برای بازار پول و نظام بانکی کشور تبدیل شود.

هر چند که طبق برخی گزارش‌های واصله از منابعی در داخل ساختار تشکیلات شبکه ماهواره‌ای «من و تو» و شبکه‌های ماهواره‌ای دیگری که توسط معاندان لس آنجلس نشین اداره می‌شود، در روزها و هفته‌های آینده هم شاهد موج دیگری از جنگ روانی و فرسایشی این شبکه‌ها علیه تعدادی از بانک‌های خصوصی مجاز و معتبر کشور خواهیم بود که بانک مرکزی به‌عنوان نهاد ناظر بر فعالیت بانک‌ها و موسسات اعتباری کشور و حافظ و نگهدارنده سپرده‌های مردم در این بانک‌ها و موسسات اعتباری پیشاپیش اعلام می‌کند تمامی بانک‌های دولتی، بانک‌ها و موسسات اعتباری خصوصی که بانک مرکزی فعالیت آنها را مجاز شناخته و اسامی آنها در سایت رسمی بانک مرکزی به نشانی www.cbi.ir درج شده است، با حداکثر قدرت و توان مالی به ارائه خدمات بانکی به مردم ادامه می‌دهند و با پایان یافتن برنامه ساماندهی موسسات تعاونی و اعتباری غیرمجاز که به‌طور جدی در جریان است، در آینده نه چندان دور دیگر پدیده‌ای به نام غیرمجازها در نظام بانکی کشور وجود نخواهد داشت.

اقتصاد ایران به شدت بانک محور است؛ به همین سبب سرنوشت بخش مهمی از اقتصاد کشور به سرنوشت بانک‌های ما گره خورده است. شریک دیگر این سرنوشت میلیون‌ها ایرانی هستند که اندوخته‌های خود را در بانک‌ها و موسسات اعتباری سپرده‌گذاری کرده‌اند تا از سودی که به دست می‌آورند، هم چرخ زندگی خود را بهتر بچرخانند و هم این سود را به سپر محافظتی در برابر نرخ تورمی که حتی تک رقمی آن قدرت خرید دارایی آنها را در گذر زمان کاهش می‌دهد، تبدیل کنند. در طرف مقابل و در غیاب یک بازار سرمایه پویا و توانمند در کشور اکثریت قریب به اتفاق فعالان اقتصادی و صنعتگران نقدینگی در گردش و منابع مالی مورد نیاز خود را از بانک‌ها و موسسات مالی تامین می‌کنند و منبع اصلی تامین‌کننده سرمایه بانک‌ها را نیز همان سپرده‌های مردم تشکیل می‌دهند که در غیاب آن هم بانک‌ها علت وجودی خود را از دست می‌دهند و هم چرخ‌های تولید کشور به دلیل محروم شدن از دسترسی به این منابع عمده تامین مالی از حرکت باز می‌ماند.

بحران‌سازی‌هایی که طی چند سال اخیر با شروع طرح برخورد و ساماندهی موسسات اعتباری و تعاونی‌های غیرمجاز توسط بانک مرکزی با انتشار شایعات سراسر کذب و بی‌پایه و اساس درخصوص ورشکستگی بانک‌های کشور و تحریک آنها به برگزاری تجمعات در برابر شعب این قبیل موسسات و حتی شعب بانک‌های مجاز و توانمند و تشویق آنها به بیرون کشیدن یکباره سپرده‌های خود از بانک‌ها و موسسات اعتباری صورت گرفته و می‌گیرد همه و همه یک هدف را دنبال می‌کند و آن به زانو درآوردن نظام بانکی و به تبع آن به زانو درآوردن اقتصاد کشور است. انتشار گسترده عکس‌ها، فیلم‌ها و خبرهای مربوط به این تجمعات در شبکه‌های مجازی و برخی تلویزیون‌های ماهواره‌ای و در راس همه آنها شبکه ماهواره‌ای «من و تو» که از کنار تاج و تخت دربار انگلیس برنامه‌های خود را پخش می‌کند، شاهد گویایی بر وجود یک اتاق فکر و جریان کاملاً سازمان‌یافته در ثبت این بحران‌سازی‌ها و جنگ روانی است که متأسفانه هم از داخل مرزها و هم

همایش سیاست‌های پولی و ارزی

ثبات مالی بستر رشد اقتصادی پایدار

دکتر جهانگیری در بیست و هفتمین همایش سیاست های پولی و ارزی:

وضعیت فعلی اقتصاد زینده ملت ایران نیست

دولت یازدهم با انضباط پولی موفق به ایجاد ثبات در اقتصاد شد

دولت یازدهم با اتخاذ سیاست هایی در زمینه انضباط مالی و پولی و مدیریت نقدینگی و کنترل انتظارات تورمی با وجود کاهش درآمدهای نفتی توانست ثبات را در شاخص های کلان اقتصادی کشور نگه دارد و پایدار کند.

دکتر اسحاق جهانگیری معاون اول رئیس جمهوری در بیست و هفتمین همایش سیاست های پولی و ارزی با بیان اینکه ثبات در بازار ارز از سیاست های مناسب دولت یازدهم بوده است، گفت: نرخ ارز تا یک سوم کاهش یافت؛ این در حالی است که نرخ ارزهای خارجی در برخی مواقع حتی تا سه برابر نیز افزایش یافته بود اما خوشبختانه دولت یازدهم توانست ثبات را به بازار ارز بازگرداند.

جهانگیری با اشاره به برگزاری نشست های مکرر برای تصمیم گیری در خصوص بازار ارز افزود: در نهایت پس از برگزاری نشست های مکرر، سیاست هایی اتخاذ شد که همسو با جهت گیری های ارزی کشور بود. این ثبات تاکنون وجود داشته و در مسیر برنامه های ما برای تک نرخی کردن ارز بوده که تا حدودی محقق شده است.

وی با بیان اینکه در ابتدا ارز مرجع، مبادله ای و آزاد داشتیم، تصریح کرد: از ابتدای دولت یازدهم تلاش برای ادغام ارزها انجام شد که این موضوع در حال حاضر تا حدودی صورت گرفته است.

معاون اول رئیس جمهور با تاکید بر اینکه برخی از سیاست های مرتبط با تک نرخی کردن ارز به دولت

بعد منتقل خواهد شد، گفت: به طور حتم در دولت دوازدهم این موضوع با اولویت پیگیری خواهد شد. جهانگیری با بیان اینکه مهمترین چالش کشور و مردم بیکاری است، افزود: مکرر گفته شده که نرخ بیکاری حدود ۱۱ درصد است؛ ولی بیکاری جوانان تحصیل کرده بالای ۲۵ درصد است؛ در حالی که سالانه یک میلیون فارغ التحصیل دانشگاهی داریم و باید ایجاد اشتغال به صورت جدی پیگیری شود. معاون اول رئیس جمهور ادامه داد: در حال حاضر نرخ مشارکت هنوز بالا بوده و لازم است حضور بیشتر زنان را در مشاغل مختلف داشته باشیم. جهانگیری با بیان اینکه انتظار جامعه و مردم از مسئولان این است که به چالش بزرگ بیکاری پاسخ دهند، اظهارداشت: در کنار این چالش بزرگ چالش بزرگتر به نام وضع معیشت نامناسب مردم نیز وجود دارد. وی افزود: اقتصاد ایران باید در منطقه ای که پرتلاطم است توانایی رقابت با کشورهای مختلف را داشته تا بتواند وضعیت اقتصادی ما را بهبود بخشد. معاون اول رئیس جمهور با بیان اینکه وضعیت فعلی اقتصادی زینده ملت ایران نیست، گفت: ایران در منطقه همیشه بزرگ بوده و کسی هم نمی تواند این بزرگی را از ما بگیرد.

جهانگیری با تاکید بر اینکه مهمترین راهکار پاسخ دادن به چالش های مذکور توجه به سیاست های اقتصاد مقاومتی است، تصریح کرد: همه مسئولان و

دستگاه ها موظفند در راستای سیاست های اقتصاد مقاومتی قرار بگیرند. وی ادامه داد: در این سیاست ها، جهت گیری های اصلی اقتصاد دیده شده و از این رو باید با توجه به نص صریح اصول اقتصاد مقاومتی، رشد اقتصادی را در دستور کار قرار دهیم. معاون اول رئیس جمهور با تاکید بر اینکه برای بهبود وضعیت اقتصادی کشور باید سرمایه گذاری مناسب داشته باشیم، افزود: متأسفانه در سال های اخیر وضع سرمایه گذاری در کشور ما به شدت منفی و کاهنده بوده است و هنوز وضع مطلوبی ندارد. جهانگیری ادامه داد: برای پاسخ دادن به بیکاری باید علاوه بر جذب سرمایه های خارجی به صادرات غیرنفتی و صادرات خدمات و کالاها توجه کنیم.

وی با تاکید بر اینکه اصلی ترین محدودیت کشور تامین منابع مالی است، گفت: تامین منابع از طریق نظام بانکی، دولت و منابع خارجی و بازار سرمایه و بخش خصوصی تامین می شود؛ از این رو باید سرمایه گذاری برای منابع بیشتر صورت بگیرد. معاون اول رئیس جمهور با تاکید بر اینکه مدیران نظام بانکی زحمات زیادی را متحمل شده اما همیشه در حق آنها بی انصافی می شود، افزود: مهمترین مسئولیت تامین مالی کشور بر عهده مدیران نظام بانکی است اما متأسفانه با بروز هر مشکلی، مدیران نظام بانکی مقصر شناخته می شوند.

دکتر دیواندري در بیست و هفتمین همایش سیاست های پولی و ارزی:

نظام بانکی علی رغم مشکلات همواره در خدمت اقتصاد بوده است

بیست و هفتمین همایش سالانه سیاست‌های پولی و ارزی با موضوع «ثبات مالی، بستر رشد اقتصادی پایدار» با قرائت بیانیه افتتاحیه توسط دکتر علی دیواندري رئیس پژوهشکده پولی و بانکی بانک مرکزی رسماً آغاز شد.

دکتر دیواندري در مراسم افتتاحیه این همایش سیاست‌های پولی و ارزی را مهمترین و عالی‌ترین نشست تخصصی و سیاستی کشور دانست و فعالیت در بازار بین بانکی، کاهش ذخایر قانونی بانک‌ها، کمک به تامین نقدینگی بانک‌ها، مهار تورم لحام گسیخته دوره‌های پیشین و خاتمه به نوسانات غیر منطقی ارزی را از مهمترین عملکردهای بانک مرکزی در جهت تحقق ثبات مالی برشمرد. دیواندري در ادامه افزود: اکنون برای دستیابی به ثبات در سطوح بالاتر و نیل به رشد اقتصادی بالاتر، نیازمند همراهی و همگامی تمامی نهادها و دستگاه‌های ذیربط اقتصادی هستیم. بر همین اساس مضمون اصلی همایش بیست و هفتم، «ثبات مالی: بستر رشد اقتصادی پایدار» انتخاب شده است. وی اذعان کرد تشخیص زودهنگام ریسک‌ها و نقاط آسیب‌پذیر در این بخش اعم از بازار پول و سرمایه و بازار بدهی تضمین‌کننده ثبات اقتصادی است؛ لذا ایجاد بستری قانونی و ساختاری برای نیل به هماهنگی و هم‌افزایی بازارها یک ضرورت جدی محسوب می‌شود. دبیر بیست و هفتمین همایش سیاست‌های پولی و ارزی با اشاره به سابقه سایر کشورها در مورد اجرای رفورم‌های مالی، نگرش جامع و منسجم به بخش مالی و تجهیز آن برای پشتیبانی همه جانبه از بخش واقعی اقتصاد را ضروری دانست و گفت: همایش سالانه سیاست‌های پولی و ارزی همواره به عنوان محفلی برای طرح چالش‌های پیش‌روی نظام بانکی و ارائه راهکارهای عملی برای برون رفت از آنها عمل

کرده است. وی با اشاره به برگزاری این همایش در آستانه شکل‌گیری دولت دوازدهم، ابراز امیدواری کرد: با بهره‌گیری از محضر صاحب‌نظران و فرهیختگان داخلی و خارجی می‌توان ضمن تبیین ضرورت تحول در بخش مالی، دستمایه مناسبی برای رویارویی با چالش‌های پیش‌رو ارائه کند. به گفته وی نظام بانکی به عنوان رکن کلیدی بخش مالی کشور علی‌رغم وجود مشکلات انباشته مانند انجماد دارایی‌ها و تنگنای اعتباری که ریشه در معضلات گذشته دارد، با بهره‌گیری از تمامی ظرفیت خود در خدمت بخش واقعی اقتصاد بوده و به منظور ارائه خدمات و تامین نقدینگی بنگاه‌های اقتصادی کشور تلاش مضاعفی کرده است. دکتر دیواندري گفت: همایش سیاست های پولی و ارزی با قدمت ۲۷ ساله مهمترین و عالی ترین نشست تخصصی و سیاستی است که سالیانه با حضور دست اندرکاران و مسئولین نظام بانکی کشور برگزار می شود و نتایج آن در قالب یادداشت ها و توصیه های سیاستی و نظارتی تقدیم سیاست گذار پولی کشور می شود تا از آراء علمی و تخصصی صاحب‌نظران و اندیشمندان اقتصادی کشور استفاده کند. رئیس پژوهشکده پولی و بانکی اظهار داشت: بانک مرکزی به عنوان سیاست گذار پولی با بکارگیری سیاست های مناسب و کاربردی برای تقلیل مشکلات پیشین توانسته است در بازار بین بانکی فعال ظاهر شود، ذخیره قانونی بانک ها را کاهش دهد، انتظار انبوه سپرده گذاران خرد مؤسسات غیرمجاز را تامین کند، به تامین نقدینگی بانک ها کمک کند و در عین حال تورم لحام گسیخته دوره پیش را مهار و به نوسانات غیر منطقی بازار ارز خاتمه دهد و در نهایت به سهم خود اقتصاد ملی را به ساحل ثبات و آرامش نزدیک کند.

رئیس پژوهشکده پولی و بانکی گفت: همانطور که جامعه به ثبات و امنیت دفاعی نیازمند است، به ثبات و امنیت پولی و مالی هم نیازمند است؛ ثبات مالی در کاهش ریسک سیستمی و در سطح بالاتر در تامین ثبات و امنیت اقتصادی کشور نقش انکارناپذیری دارد. وی تصریح کرد: در اقتصاد مدرن امروزین، روابط بخش‌های مختلف اقتصادی با بخش مالی پیچیده و درهم‌تنیده و غیرقابل تفکیک است؛ به گونه‌ای که بروز مشکل در بخشی از نظام مالی بر کل نظام اقتصادی اثرگذار خواهد بود. دبیر بیست و هفتمین همایش سیاست های پولی و ارزی گفت: دستیابی به بازارهای مالی سالم، کارا و قابل اعتماد در گرو نگاه یکپارچه به بخش مالی است. لذا تلاش برای اصلاح هریک از اجزا بدون داشتن نگرش سیستمی و در نظر گرفتن همه اجزای این بخش، قرین توفیق نخواهد بود. وی گفت: اگر مشکلاتی در تنظیم روابط بخش‌های مختلف اقتصادی داریم یا اگر اقتصاد ایران طی سالیان متمادی از برخی ایرادهای ساختاری رنج می برد، ریشه در فقدان زیربنای مستحکم قانونی و ساختاری دارد؛ ساختاری که اولاً اجزا و عناصر بخش مالی با نگرش سیستمی به خوبی تعریف و تبیین شده باشد و ثانياً نقش متقابل بخش مالی و بخش واقعی برای رسیدن به رشد و شکوفایی پایدار، طراحی و تنظیم شده باشد. رئیس پژوهشکده پولی و بانکی خاطرنشان کرد: طی دو دهه گذشته آنچه به عنوان رفورم های مالی در کشورهای مختلف دنیا مورد اجرا گذاشته شده ناظر به نگرش جامع و منسجم به بخش مالی و تجهیز آن برای پشتیبانی همه جانبه از بخش واقعی اقتصاد است. در شرایط فعلی چنین مطالعه ای برای کشور ما نیز مورد نیاز است.

دکتر طیب نیا در بیست و هفتمین همایش سیاست های پولی و ارزی اعلام کرد:

لزوم حفظ اعتماد مردم به دولت

حفظ ثبات در اقتصاد، اصل اساسی است

ناپایداری بوده که این موارد به همراه اعمال تحریم های پولی و مالی کشور را در شرایط بحران قرار داد.

وی افزود: دولت یازدهم توانست با تلاش بسیار و بردباری مردم به برخی از دستاوردها مانند کنترل انتظارات تورمی، کنترل بازار ارز، تورم کاهنده و رشد اقتصادی دست یابد. طیب نیا خاطرنشان کرد: نظام مالی با ترازنامه های آسیب دیده مالی مواجه است که بخشی محصول کاستی های سیاستی و عدم نظارت دقیق از سوی مراجع ذیربط است و مهمترین اولویت در این زمینه شناسایی راهکارهایی است که با تکیه بر آن بتوان از این وضعیت گذر کرد. وی افزود: طی دهه های گذشته سرمایه بانک های دولتی متناسب با نیاز جامعه افزایش نیافته بود و کفایت سرمایه در شرایط خوبی قرار نداشت و سرمایه بانک ها وابسته به سرمایه مردم بود و دولت یازدهم سرمایه بانک های دولتی را از ۱۱ هزار میلیارد تومان در سال ۹۲ به ۵۹ هزار میلیارد تومان در سال ۹۵ افزایش داد.

طیب نیا تصریح کرد: در بودجه ۹۶، قرار بود ۱۰ هزار میلیارد تومان از منابع عمرانی به افزایش سرمایه بانک ها اختصاص یابد که

گروه نفت بود. با این وجود رشد اقتصادی بدون نفت از منفی ۱.۸ درصد در ماه اول سال به ترتیب به ۳.۹، ۵.۴ و ۵.۶ درصد طی فصول دوم تا چهارم رسیده است. وی افزود: از منظر بلندمدت سطح پایین رشد، نوسانات شدید و سهم اندک بهره وری در رشد به عارضه ای جدی برای اقتصاد تبدیل شده است. میانگین رشد ۲.۳ درصد نمی تواند نیازهای جامعه را تامین کند و زمینه را برای ریشه کن سازی فقر فراهم کند که برای پایان دادن به آسیب پذیری و مقاوم سازی اقتصاد و پایان بیکاری راهی جز جهش به سطوح بالاتر و پایداری رشد اقتصادی نداریم. وی افزود: از منظر اقتصاد سیاسی، رشد اقتصادی هر کشوری وابسته به سیاست داخلی و خارجی است. بنابراین از دل واگرایی سیاست داخلی و تنش در سیاست خارجی، بی ثباتی و نوسانات رشد اقتصادی حاصل می شود. وزیر امور اقتصادی و دارایی ادامه داد: طی دهه گذشته نظام مالی در برخی شاخص ها، پایداری خوبی به نمایش گذاشته و برخی مواقع به مرزهای ناپایداری نزدیک شده است. مدیریت غیربهبوده، نظام ارزی مبتنی بر فروش ارز بانک مرکزی و ... از عوامل این

وزیر امور اقتصادی و دارایی با بیان اینکه حفظ ثبات و آرامش در اقتصاد مهمترین عامل در رسیدن به رشد اقتصادی است، گفت: اعتماد مردم به دولت مهمترین دستاورد دولت یازدهم بوده است که باید همه دست به دست هم دهیم تا این دستاورد را حفظ کنیم.

وزیر امور اقتصادی و دارایی در بیست و هفتمین همایش سالانه سیاست های پولی و ارزی در مرکز همایش های بین المللی صدا و سیما گفت: این همایش به نهادی موثر برای بحث و گفتگو در زمینه مهمترین مسائل اقتصادی کشور تبدیل شده است. دکتر علی طیب نیا سال ۹۶ را سال شروع برنامه ششم توسعه خواند و تصریح کرد: برای این سال، رشد اقتصادی میانگین ۸ درصدی و نرخ بیکاری و نرخ تورم تک رقمی هدف گذاری شده است.

وی افزود: در سال گذشته از بحران رکود تورمی که در سال های ۹۱ و ۹۲ از آن رنج می بردیم رهایی یافتیم. از منظر اقدامات کوتاه مدت سال ۹۵، سال رونق غیرتورمی با رشد ۱۲.۵ درصد و تورم ۹ درصد بود که بخش عمده ای از رشد اقتصادی مربوط به افزایش تولید و صادرات

تحقق رشد پایدار اقتصادی تا حد زیادی در گرویک بازار باثبات مالی است. باید از فرصت‌های موجود سود برد و اقدامات انجام شده برای حذف عوامل ثبات‌زدا از این بازار را با جدیت پیگیری کرد. کشور ما بیش از گذشته به رویکردی هماهنگ و منسجم برای ساماندهی بازار مالی نیاز دارد و باید به الزامات چنین رویکردی گردن نهد

افزود: موسسات اعتباری غیرمجاز هماهنگی بین سیاست‌های پولی و مالی را از بین برده و کاهش نرخ سود بانکی را با وقفه مواجه می‌کنند. وزیر امور اقتصادی و دارایی در پایان سخنان خود تمرکز بر تحقق رشد پایدار اقتصادی را ضرورتی گریزناپذیر برای اقتصاد ایران دانست و گفت: تحقق رشد پایدار اقتصادی تا حد زیادی در گرویک بازار باثبات مالی است. باید از فرصت‌های موجود سود برد و اقدامات انجام شده برای حذف عوامل ثبات‌زدا از این بازار را با جدیت پیگیری کرد. کشور ما بیش از گذشته به رویکردی هماهنگ و منسجم برای ساماندهی بازار مالی نیاز دارد و باید به الزامات چنین رویکردی گردن نهد. امیدوارم نتایج حاصل از مباحث ارزشمندی که در این همایش مطرح می‌شود به سیاست‌گذاران کشور در دسترسی به چنین رویکردی کمک کند.

وی افزود: همزمان با افزایش نرخ سود تسهیلات، قدرت بازپرداخت تسهیلات کاهش یافته است و از این رو سودآوری عملیات بانکها نیز کاهش می‌یابد. وزیر امور اقتصادی و دارایی افزود: همزمان با کاهش قدرت بازپرداخت تسهیلات، مطالبات بانکها افزایش یافته و منجر به این شده است که بانکها درآمدهای موهوم را شناسایی کنند. نرخ بالای سود سپرده انگیزه سرمایه‌گذار را برای سرمایه‌گذاری در بازار مسکن کاهش داده است، از این رو باید بدانیم رونق صنعت ساختمان بدون کاهش نرخ سود ممکن نیست.

وی تصریح کرد: نرخ سودی که در حاشیه نرخ تورم باشد؛ انگیزه سرمایه‌گذاری را افزایش خواهد داد؛ اما برخی ناهماهنگی‌های سیاست پولی و بانکی و همچنین نبود درک مشترک در ارکان سیاست‌گذار به تثبیت چنین نرخ‌هایی کمک کرده است.

این عضو کابینه دولت یازدهم یادآور شد: نرخ بالای سود بانکی به دستاوردهای مهم دولت و بازار سرمایه صدمه زده و ایجاد بازار بدهی و بی‌ثباتی آن را رقم می‌زند. اگر الزامات نهادی، سیاستی و اجرایی لازم برای کاهش نرخ سود شکل نگیرد، نه تنها آمیدی به رشد و اشتغال نخواهیم داشت؛ بلکه آرامش موجود در بازار نیز لطمه خواهد دید. طیب‌نیا در ادامه صحبت‌های خود با تأکید بر هماهنگی بین سیاست‌های پولی و مالی از طریق ایجاد نهاد نظارت مالی، گفت: باید بتوانیم در کوتاه مدت با ایجاد کمیته یا ستاد، نیاز مالی این حوزه را مرتفع کرده و بدنبال راهکاری باشیم تا به درک مشترک از مخرب بودن تداوم اینگونه نرخ‌ها برسیم. وی

در مجلس به تصویب نرسید. امیدوارم همه دستگاه‌ها افزایش سرمایه بانکها را در اولویت قرار دهند؛ چراکه سرمایه‌گذاری بانکی بیشترین اثرگذاری را در رشد اقتصاد دارد. طیب‌نیا مشکل انجماد مالی و افزایش حجم بدهی دولت به نظام بانکی و افراد حقیقی و حقوقی را ناشی از دولت گذشته دانست و گفت: دولت یازدهم با تشکیل و استقرار بازار بدهی و بازپذیر کردن بدهی‌های دولت به نظام بانکی و اشخاص در این زمینه گام برداشت.

وی افزود: تامین مالی شرکت‌های بزرگ و کاهش بدهی به آنها و همچنین تامین مالی بخشی از نیازهای دولت از اهداف دیگر دولت در این زمینه بود؛ چراکه رفع انجماد از بدهی‌های دولت منجر به حرکت درآمدن چرخ‌های تولید و رشد اقتصاد می‌شود.

وزیر امور اقتصادی و دارایی با اشاره به اجرای برجام و رفع محدودیت بانکها در ایجاد روابط کارگزاری و تسهیل مبادلات بانکی بین‌المللی گفت: در دوران تحریم تنها ۳۰ بانک کوچک و پرریسک با ایران کار می‌کردند اما امروز بیش از ۲۴۰ بانک روابط کارگزاری دارند و در آینده نزدیک با عموم بانک‌های دنیا روابط برقرار خواهد شد.

طیب‌نیا با بیان اینکه نرخ بالای سود بانکی و نرخ سود در بازار مالی به یک مانع مهم برای رونق سرمایه‌گذاری و اشتغال و به عنوان یک منبع ثبات‌زدا تبدیل شده است، خاطرنشان کرد: نرخ اسمی سود تناسبی با نرخ تورم ندارد از این رو هزینه‌های مالی واحدهای تولیدی افزایش و قدرت رقابت تولیدات داخلی کاهش یافته است.

دکتر سیف در بیست و هفتمین همایش سیاست های پولی و ارزی خبر داد:

اعطای ۳۰۰ هزار میلیارد ریال تسهیلات به بنگاه‌های کوچک و متوسط

بخش مهمی از مشکلات امروز پیش‌روی اهداف مقام ناظر پولی به مجموعه‌ای از کاستی‌ها و نارسایی‌های ساختاری و سیاست‌گذاری گذشته و نیز متغیرهای برون‌زای خارج از کنترل بانک مرکزی باز می‌گردد. البته تلاش برای بهبود سلامت بانک‌ها کماکان به واسطه ساماندهی بدهی‌های دولت و فعالیت صندوق ضمانت سپرده‌ها ادامه خواهد داشت.

دکتر ولی‌الله سیف رییس کل بانک مرکزی در مراسم افتتاحیه بیست و هفتمین همایش سیاست‌های پولی و ارزی با بیان اینکه نظام بانکی در اقتصاد بانک محور ما از اهمیت بسزایی برخوردار است، تصریح کرد: نظام بانکی طی سال‌های اخیر با تنگناها و محدودیت‌هایی روبه‌رو بوده است که در کنار آن از نظام بانکی انتظار می‌رود به عنوان تامین‌کننده منابع مالی، نقش محرک و پیش‌ران در رشد اقتصادی داشته باشد اما در همان حال نظام بانکی خود نیز نیازمند توجه و مراقبت جدی است. وی با بیان اینکه مدت زیادی از برگزاری انتخابات ریاست جمهوری نگذشته است، برنامه‌ریزی برای ادامه تصمیمات و سیاست‌های مناسب به منظور فاصله‌گرفتن از روندهای منفی گذشته را در شرایط فعلی مهم و ضروری خواند و گفت: تلاش برای حفظ ثبات مالی و ایجاد بسترهای مناسب رشد اقتصادی پایدار که در این دوره به عنوان موضوع همایش سیاست‌های پولی و ارزی انتخاب شده است، از جمله سرفصل‌های اصلی وظایف قانونی بانک مرکزی در حوزه سیاست‌گذاری است. همچنین با توجه به محورهای تعیین شده برای همایش سالجاری نیم‌نگاهی به عملکرد گذشته بانک مرکزی در چهار حوزه ثبات پولی، ثبات ارزی، نظارت و سلامت بانکی و در نهایت کمک به بهبود ابعاد مختلف فعالیت‌های حقیقی اقتصاد انداخته و آن را چراغی برای آینده روشن قرار می‌دهیم. رییس شورای پول و اعتبار مدیریت بهینه انتظارات در

چهارچوب یک سیاست ارتباطی منسجم و نیز مدیریت مناسب نقدینگی و ارتقای انضباط پولی را در زمره مهمترین اهداف بانک مرکزی در حوزه ثبات پولی و کنترل تورم دانست و عنوان کرد: حصول به موفقیت کامل در این زمینه مستلزم ارتقای انضباط مالی و بودجه‌ای دولت خواهد بود و مقاومت‌های بانک مرکزی در این زمینه به تنهایی نمی‌تواند ثمربخش باشد. با این وجود با توجه به پویایی‌های نرخ تورم طی سال‌های گذشته و پیش‌بینی‌های موجود از روند تحولات آتی آن عملکرد بانک مرکزی در این حوزه مثبت ارزیابی می‌شود. سیف دستاوردهای تورمی این دولت از نظر ماندگاری تورم پایین را در تاریخ اقتصادی جمهوری اسلامی ایران قابل توجه ارزیابی کرد و گفت: این موضوع دستاوردی مهم برای بانک مرکزی در ایجاد فضای اطمینان و آرامش در سطح اقتصاد کلان، حفظ نظام قیمت‌های نسبی کالا و کسب اعتبار بین‌المللی بوده و نمی‌توان نقش آن را در دستیابی به دیگر اهداف از جمله ثبات بازار ارز و کمک به رشد اقتصادی نادیده گرفت. وی در ادامه خاطر نشان کرد: با وجود موفقیت‌های حاصله در زمینه کاهش مستمر نرخ تورم و حفظ این دستاورد طی چهار سال گذشته، افزایش نرخ تورم به ۱۰.۲ درصد در خرداد ماه سالجاری، حاکی از ریسک‌های موجود پیرامون حفظ دستاوردهای حاصله در زمینه مهار تورم و لزوم هوشیاری مجموعه سیاست‌گذاری کشور در این زمینه است و امید است با تقویت انضباط پولی، مالی و اتخاذ راهکارهای موثر، به زودی شاهد بازگشت مجدد نرخ تورم به سطوح تک رقمی باشیم.

یکسان سازی نرخ ارز

اقدامی با هدف صیانت از منابع بانک مرکزی

رییس کل بانک مرکزی سیاست ارزی بانک مرکزی را هم راستا با بهبود شرایط رشد اقتصادی عنوان کرد و گفت: یک جنبه مهم از این سیاست به ایجاد ثبات در بازار ارز مربوط می‌شود. آرامش در این بازار از یک سو کارایی نظام

قیمت‌گذاری را برای صادرکنندگان و واردکنندگان بهبود بخشیده و از سوی دیگر اعتبار بین‌المللی اقتصاد ایران را با هدف جذب سرمایه‌گذاری‌های خارجی ارتقاء می‌بخشد. عالی‌ترین مقام بانک مرکزی مدیریت نرخ ارز، حجم و ترکیب ذخایر خارجی بانک مرکزی را از پیچیده‌ترین و حساس‌ترین نقاط تمرکز سیاست‌گذار پولی برشمرد و گفت: بر کسی پوشیده نیست که بانک مرکزی در بازار ارز میراث‌دار تلاطم‌های اوایل دهه ۱۳۹۰ و ناطقینانی‌ها و بی‌ثباتی‌های ناشی از آن بوده است. علاوه بر این نوسانات قیمت در بازار جهانی نفت و کالاهای اساسی چالش‌های اساسی را در خصوص مدیریت بازار ارز به وجود آورد. به دنبال عملکرد مناسب بانک مرکزی در مهار هیجانات کاذب و کنترل تقاضای سفته‌بازی در بازار ارز، نرخ ارز با شیبی ملایم و متناسب با تحولات بخش واقعی اقتصاد و با حداقل نوسانات ممکن تعدیل شده که به نوبه خود نقش تعیین‌کننده‌ای در شکل‌دهی به ثبات اقتصاد کلان و کنترل نرخ تورم داشته است. سیف با بیان اینکه بانک مرکزی تلاش می‌کند مستقل از افزایش یا کاهش درآمدهای نفتی و دیگر عوامل و متغیرهای برون‌زا عمل کند، گفت: این بانک سعی دارد سیاست‌های ارزی خود را در تناسب و هماهنگی با سایر حوزه‌های سیاست‌گذاری و حفظ رقابت‌پذیری تولیدات داخلی تنظیم و اجرا کند؛ لذا بانک مرکزی ضمن جلوگیری از بروز زمینه‌هیجان و سفته‌بازی در بازار ارز، روند تغییرات آتی نرخ ارز را متناسب با شکاف تورم داخل و خارج و در چارچوب اولویت‌های سیاست‌گذار در خصوص کنترل نرخ تورم و تشویق صادرات غیرنفتی مدیریت کند.

رییس شورای پول و اعتبار یکسان‌سازی نرخ ارز را اقدامی مهم و با هدف صیانت از منابع بانک مرکزی خواند و گفت: انتظار می‌رود این مهم در آینده‌های نزدیک و با هدف صیانت از منابع بانک مرکزی و از بین بردن زمینه‌های فساد در نظام تخصیص ارز به سرانجام برسد.

مورد نیاز ۶ هزار طرح نیمه تمام با پیشرفت فیزیکی حداقل ۶۰ درصد و تامین مالی مورد نیاز در بازسازی و نوسازی ۵ هزار واحد از محل منابع تسهیلاتی در اولویت شبکه بانکی کشور قرار گیرد؛ براساس پیش بینی ها، اهداف مورد اشاره با تخصیص حدود ۳۰۰ هزار میلیارد ریال تسهیلات در سالجاری تحقق یابد. وی با بیان اینکه نباید الزامات رشد و بالندگی تولید در کشور صرفاً محدود به مسئله تامین مالی واحدهای تولیدی شود، تصریح کرد: بانک مرکزی در حمایت از بخش صنعت و واحدهای تولیدی در کمک به رشد اقتصادی مساعدتهای لازم را داشته است، با این وجود نباید الزامات رشد و بالندگی تولید در کشور صرفاً محدود به مسئله تامین مالی واحدهای تولیدی شود. به بیان دیگر ارتقای همه جانبه سطح تولید در کشور در چارچوب گفتمان اقتصاد مقاومتی نیازمند برنامه ریزی برای رفع تمامی مشکلات ساختاری و نهادی پیش روی واحدهای تولیدی است. رییس شورای پول و اعتبار مجموعه اقدامات بانک مرکزی به همراه دیگر سیاستهای اقتصادی و غیراقتصادی دولت و دیگر نهادهای تصمیم گیرنده را زمینه ساز تحقق رشد ۱۲.۵ درصدی در سال ۱۳۹۵ عنوان کرد و گفت: هر چند سهم عمده ای از رشد مذکور به رشد قابل ملاحظه ارزش افزوده بخش نفت مربوط بوده، اما با این حال شاهد تحرک مناسبی در بخش غیر نفتی اقتصاد نیز بوده ایم؛ به گونه ای که روند رشد تولید ناخالص داخلی بدون نفت (به قیمت های ثابت سال ۱۳۹۰) در تمام فصول سال ۱۳۹۵ رو به افزایش بوده است. رشد اقتصادی بدون نفت از منفی ۱.۸ درصد در فصل اول سال ۱۳۹۵ به ترتیب به ۲.۹، ۵.۴ و ۵.۶ درصد در فصول دوم، سوم و چهارم افزایش یافته و در مجموع رشد تولید ناخالص داخلی بدون نفت در سال ۱۳۹۵ نسبت به سال قبل از آن معادل ۳.۳ درصد بوده است.

رییس کل بانک مرکزی از رشد و بهبود عملکرد در دیگر بخش های اقتصاد همچون بخش صنعت، خدمات و کشاورزی در سال گذشته خبر داد و گفت: سال گذشته در بخش صنعت و به موجب مساعدتهای انجام شده در زمینه تامین مالی بنگاه های تولیدی، رشد این بخش از عدد منفی ۴.۶ درصد در سال ۱۳۹۴ به ۶.۹ درصد در سال ۱۳۹۵ افزایش یافته است. سیف با بیان اینکه رشد اقتصادی سال گذشته در شرایط سیاست کاهش تورم محقق شده است، تصریح کرد: در سال های گذشته فعالیت بسیاری از بنگاه های اقتصادی به تورم بالا و بی ثباتی های ناشی از آن وابسته بوده، ولی رشد سال گذشته در شرایطی تحقق یافت که سیاست کاهش تورم در دستور کار قرار داشت و البته در این میان نوع نگاه مدیران این بنگاه ها به سیاست های جدید به سادگی قابل تغییر نبود. رییس شورای پول و اعتبار ضمن تقدیر از فعالیت همکاران شبکه بانکی گفت: همکاران من در بانک های کشور در تلاشند ضمن حرکت تدریجی در رفع نارسایی ها و مشکلات ساختاری، نقش موثری در تحقق اهداف اقتصادی کشور ایفا کنند. وی در پایان نقدها و پیشنهادات ارزشمند صاحب نظران را راهگشای فعالیت مجموعه بانک مرکزی خواند و گفت: تلاش مجموعه بانک مرکزی همواره بر شفاف سازی و سالم سازی اقتصاد و نیز جلوگیری از اقدامات، فعالیت ها و زمینه های فسادزا در حوزه های پولی و ارزی استوار بوده است و در همین راستا تدوین سیاست های پولی و اعتباری متناسب با سیاست های کلی اقتصاد مقاومتی نیز مدنظر این بانک قرار داشته است. مسلماً این اقدامات و سیاست گذاری ها عاری از خطا و اشتباه نبوده و نقدها و پیشنهادات ارزشمند صاحب نظران همواره راهگشای همکاران اینجانب در مجموعه بانک مرکزی خواهد بود.

بانک مرکزی است. رییس شورای پول و اعتبار با بیان اینکه مجموعه اقدامات انجام شده تصویر قابل قبولی از ابعاد مختلف سلامت مالی بانک ها را می کند، تصریح کرد: قطعاً تلاش برای بهبود آنها کماکان ادامه خواهد داشت. همچنین ساماندهی بدهی های دولت و شروع فعالیت صندوق ضمانت سپرده ها از جمله مهمترین این اقدامات هستند.

تخصیص حدود ۳۰۰ هزار میلیارد ریال تسهیلات به بنگاه های کوچک و متوسط

سیف با اشاره به اینکه مباحث مرتبط با رشد اقتصادی فصل مشترک دولت و بانک مرکزی است، گفت: بانک مرکزی طی چند سال گذشته علاوه بر پیگیری اهداف کلان اقتصادی در حوزه کنترل نرخ تورم، اقدامات موثری را برای حمایت از تولید و رشد فعالیت های تولیدی انجام داده است. رییس کل بانک مرکزی از تلاش این بانک طی ۴ سال اخیر برای پایین نگه داشتن نرخ تورم و نیز نظارت دقیق تر بر تسهیلات دهی به بخش های تولیدی توسط شبکه بانکی خبر داد و گفت: بانک مرکزی سعی کرده ضمن تقویت توان تسهیلات دهی شبکه بانکی، بر تامین مالی سرمایه در گردش واحدهای تولیدی با هدف استفاده از ظرفیتهای بلااستفاده اقتصاد تمرکز کند. براین اساس حجم تسهیلات پرداختی شبکه بانکی در ۲ ماهه ابتدایی سالجاری به ۵۷۰ هزار میلیارد ریال رسیده که در مقایسه با دوره مشابه سال قبل ۱۶.۴ درصد رشد داشته است. علاوه بر این سهم سرمایه در گردش از تسهیلات پرداختی در این دوره معادل ۶۷.۸ درصد بوده و این سهم برای تسهیلات پرداختی در بخش صنعت و معدن بالغ بر ۸۷.۹ درصد بوده است.

رییس شورای پول و اعتبار نقش صنایع کوچک و متوسط را در رفع بیکاری و ایجاد رشد و رفاه اقتصادی موثر ارزیابی و اظهار کرد: با توجه به آسیب پذیری روش های تامین مالی این صنایع در دوره های رکود فعالیت های اقتصادی، توجه به این صنایع همواره در صدر اقدامات بانک مرکزی قرار داشته است. از این رو و با توجه به تاکیدات ویژه مقام معظم رهبری (مدظله العالی) مبنی بر تقویت و حمایت از واحدهای کوچک و متوسط، دستورالعمل «تامین مالی بنگاه های کوچک و متوسط» تهیه و در اردیبهشت ماه سال گذشته به شبکه بانکی کشور ابلاغ شد. وی در خصوص دستورالعمل ابلاغی سال گذشته بانک مرکزی در زمینه تامین مالی بنگاه های کوچک و متوسط گفت: براساس این دستورالعمل مقرر شد، به منظور تامین نقدینگی مورد نیاز بنگاه های تولیدی و حفظ اشتغال موجود و نیز ایجاد اشتغال جدید، بنگاه های کوچک و متوسطی که از بازار محصول مناسبی برخوردار بوده، ولی به دلیل تنگناهای مالی و نداشتن سرمایه در گردش، فعالیت آنها متوقف شده و یا با ظرفیت پایین فعالیت می کنند و همچنین طرح های تولیدی با پیشرفت فیزیکی بالای ۶۰ درصد، از پشتیبانی مالی بیشتری برخوردار شوند. رییس کل بانک مرکزی کمک به تامین مالی بنگاه های کوچک و متوسط در سالجاری را از اولویت های شبکه بانکی خواند و گفت: خوشبختانه آمار عملکرد در یافتی، نشانگر استقبال خوب متقاضیان و همکاری مناسب شبکه بانکی در اجرای این طرح بوده و براین اساس بانک مرکزی با ابلاغ «دستورالعمل تامین مالی بنگاه های کوچک و متوسط» به شبکه بانکی، در سالجاری نیز کمک به تامین مالی این واحدها را در اولویت قرار داده است.

سیف از تخصیص حدود ۳۰۰ هزار میلیارد تسهیلات توسط شبکه بانکی در قالب این طرح خبر داد و گفت: به موجب این دستورالعمل مقرر شد در سالجاری تامین سرمایه در گردش مورد نیاز ۱۰ هزار بنگاه اقتصادی، تامین تسهیلات

لازم به ذکر است اهمیت حفظ ثبات بازار ارز برای تامین ثبات اقتصادی کشور و نیز اطمینان خاطر از اجرای موفق و پایدار سیاست یکسان سازی نرخ ارز، از مهمترین دلایل توضیح دهنده حساسیت های موجود در پیاده سازی این سیاست به شمار می روند.

موسسات اعتباری غیرمجاز

عاملی برای رقابت بر سر نرخ سود بانکی

رییس کل بانک مرکزی تامین مالی در اقتصاد ایران را بانک محور خواند و گفت: این امر موجب می شود بعد نظارتی بانک مرکزی و ارتقای سلامت مالی بانک ها از اهمیت دو چندانی برخوردار شود. در این زمینه بحران مالی دهه اخیر در کشورهای توسعه یافته درس های آموزنده ای را در خصوص لزوم بهبود نظارت موثر بر بانک ها و موسسات اعتباری و توجه به شاخص های سلامت بانکی برای ما داشته است. وی اهرم بالا در ترازنامه بانک ها را یکی از دلایل عمده عدم تعادل موجود عنوان کرد و گفت: فرسایش تدریجی سطح و کیفیت سرمایه، کافی نبودن سپرده های نقدینگی، عدم جذب زیان های تجاری و اعتباری سیستماتیک توسط نظام بانکی، رفتار موافق چرخه های فروش دارایی ها و بازپرداخت بدهی ها، ارتباط پیچیده مبادلات مؤسسات مالی با یکدیگر و تضعیف اعتماد نسبت به توانایی پرداخت دیون و قدرت نقدشوندگی در بسیاری از بانک ها و مؤسسات اعتباری چالش های زیادی را برای سیستم بانکی کشور ایجاد کرده بود. سیف بخش مهمی از مشکلات امروز پیش روی اهداف مقام ناظر پولی را معطوف به مجموعه ای از کاستی ها و نارسایی های ساختاری و سیاست گذاری گذشته و نیز متغیرهای برون زای خارج از کنترل بانک مرکزی دانست و گفت: به عنوان نمونه عواملی از جمله رکود در فعالیت های بخش حقیقی که ریشه آن خارج از سیستم بانکی بوده است، نظیر تحریم های بین المللی، رسوب بدهی های انباشته دولت و شرکت های دولتی در ترازنامه بانک ها، درجه نقدشوندگی پایین این دارایی ها، مکلف کردن بانک ها به سرمایه گذاری در پروژه های کم بازده و به طور کلی کیفیت پایین دارایی های بانک ها سبب شده جریان نقدی ناشی از دارایی ها تقلیل و اجرای ماموریت های بانک ها با مشکل مواجه شود.

رییس شورای پول و اعتبار با بیان اینکه فعالیت مؤسسات اعتباری غیرمجاز موجب شده بانک ها برای ادامه فعالیت به رقابت غیر اصولی بر سر نرخ سود بانکی روی آورند، یادآور شد: این موضوع با ورود ابزارهای بدهی دولت و انتشار بی رویه این ابزارها ابعاد تازه ای به خود گرفت. برآیند این اثرات موجب شد در درجه اول وضعیت سودآوری شبکه بانکی و پس از آن وضعیت شاخص هایی نظیر کیفیت و کمیت سرمایه تحت تاثیر قرار گیرد. وی در ادامه افزود: در چنین شرایطی ارتقای سلامت بانک ها با ابزارهای نظارتی، فرآیندی پیچیده و دشوار بوده و بیش از هر چیز به ایجاد هماهنگی میان اجزای شبکه ای وسیع از نهادهای اجرایی، قانون گذاری، نظارتی و قضایی مربوط می شود. سیف در ادامه مهمترین سرفصل های اقدامات بانک مرکزی در حوزه نظارت را برشمرد و گفت: شفاف سازی صورتهای مالی بانک ها و مؤسسات اعتباری و عملیاتی کردن سیستم گزارشگری مالی همگرا با استاندارد IFRS، پایش عملکرد بانک ها و مؤسسات اعتباری تحت نظارت و ساماندهی بازار غیرمتمشکل پولی، بررسی مستمر نرخ سود سپرده ها و تسهیلات، تاکید بر لزوم استقرار حاکمیت شرکتی و ارتقای کیفیت آن در بانک ها، تاکید بر اجرای معیارهای «گروه ویژه اقدام مالی مرتبط با مبارزه با پولشویی و تامین مالی تروریسم» از جمله مهمترین اقدامات حوزه نظارت

دکتر کمیجانی در بیست و هفتمین همایش سیاست های پولی و ارزی اعلام کرد:

۱۰ برنامه بانک مرکزی برای اصلاح نظام بانکی

بانک مرکزی در صدور حضور فعال تر در بازار بین بانکی است

هیچ کس در دولت و نظام بانکی موافق سود بالا نیست و جنگ قیمتی که در بانک ها رخ داده حاصل مشکل نقدینگی بانک هاست.

قائم مقام بانک مرکزی ضمن ابراز امیدواری از روند کاهشی نرخ سود بازار بین بانکی گفت: بانک مرکزی در تلاش است نقش هدایت گری خود در بازار بین بانکی را با حضور فعالانه در این بازار ایفا کند و امید است شاهد روند کاهشی نرخ سود بازار بین بانکی در ماه های آینده باشیم. همچنین نرخ سود بازار بین بانکی با کاهش قابل ملاحظه از ۲۸.۱ درصد در فروردین ماه سال ۹۴ به ۱۸.۸ درصد در پایان این سال و سپس به ۱۹.۲ درصد در سال ۹۵ رسید.

دکتر اکبر کمیجانی در بیست و هفتمین همایش سیاست های پولی و ارزی ضمن ارایه توضیحاتی در خصوص آخرین تحولات اقتصاد کلان و وضعیت بازار پول کشور گفت: رشد اقتصادی در سال گذشته براساس قیمت های ثابت سال پایه ۱۳۹۰، ۱۲.۵ درصد بوده که این نرخ بدون احتساب نفت ۳.۳ درصد بوده است. براین اساس رشد اقتصادی از ۳.۳ درصد در سال ۱۳۹۰ به ۱۲.۵ درصد در سال ۱۳۹۵ افزایش یافته است.

کمیجانی برجام را فرصتی مطلوب برای بهره گیری از ظرفیت های خالی بخش نفت خواند و گفت: به دلیل تحریم های بین المللی بخش نفت دارای ظرفیت های خالی بسیاری بود که با

اجرای برجام و در سایه تلاش های مجدانه وزارت نفت به خوبی از ظرفیت های موجود در بخش نفت استفاده شد که نتیجه آن رشد ۶۱.۶ درصدی این بخش در سال ۹۵ بود. با این وجود و با توجه به استفاده مناسب و کامل از ظرفیت های بخش نفت در سال ۹۵ انتظار نمی رود که رشد این بخش در سال ۹۶ روند مشابهی را نسبت به سال گذشته داشته باشد.

وی از افزایش رشد در بخش صنعت خبر داد و تصریح کرد: با حمایت های بانک مرکزی از بخش صنعت و معدن به ویژه تأکید بر تأمین مالی سرمایه در گردش بنگاه های اقتصادی و نیز مساعدت های انجام شده در خصوص بنگاه های کوچک و متوسط این بخش از رشد منفی ۴.۶ درصد در سال ۹۴ به رقم ۶.۹ درصد در سال ۹۵ رسید. امید می رود رشد این بخش در سال جاری نیز تداوم یابد.

وی افزایش رشد در بخش کشاورزی را ناشی از دو عامل تأمین مالی و نیز سطح مناسب بارندگی دانست و گفت: با توجه به حمایت های بانک مرکزی از بخش کشاورزی در حوزه تأمین مالی و همچنین وجود سطح مناسبی از بارندگی در سال ۹۵، رشد این بخش نیز در سال ۹۵ قابل توجه بود و به رقم ۴.۲ درصد در سال گذشته رسید. قائم مقام بانک مرکزی با بیان اینکه انتظار می رود رشد بخش غیرنفتی در سال ۹۶ روند مناسب تری داشته باشد، عنوان کرد: با توجه به بهبود روابط بانکی خارجی، ثبات نسبی ارز،

سیاست های سازگار اقتصاد کلان، رعایت انضباط مالی و پولی، کاهش نرخ تورم و سرایت آثار مثبت برجام بر بخش های غیرنفتی انتظار می رود که رشد بخش غیرنفتی در سال ۹۶ روند مناسب تری را نسبت به سال ۹۵ تجربه کند.

وی در ادامه در خصوص سیاست های اعتباری بانک مرکزی در بخش مسکن گفت: معرفی ابزار جدید مالی، کاهش نرخ سود تسهیلات پس انداز صندوق یکم، افزایش سقف تسهیلات (تا ۱۶۰ میلیون تومان برای زوجین، تا ۸۰۰ میلیون ریال تسهیلات انفرادی) و نیز تقویت منابع مالی از جمله سیاست های اصلی اعتباری بانک مرکزی در این باره است.

قائم مقام بانک مرکزی از رشد شاخص تولید کارگاه های بزرگ صنعتی در سال ۹۵ نسبت به سال قبل خبر داد و تأکید کرد: شاخص تولید کارگاه های بزرگ صنعتی حدود ۷۰ درصد ارزش افزوده بخش صنعت را به خود اختصاص می دهد. رشد این شاخص در سال ۹۵ نسبت به سال قبل معادل ۷.۹ درصد بوده است. همچنین در میان ۲۴ گروه عمده صنعتی، شاخص ۱۶ گروه که در مجموع ۸۳.۷ درصد از وزن شاخص را به خود اختصاص می دهند، در سال ۹۵ نسبت به سال ۹۴ رشد مثبت داشته است. این در حالی است که در سال ۹۴ تنها ۱۰ گروه از مجموع ۲۴ گروه نسبت به سال قبل از آن رشد مثبت را تجربه کرده بودند.

ثبات بخشی اقتصاد کلان گفت: تداوم برنامه اجرای اصلاح نظام بانکی، برنامه تأمین مالی بنگاه های کوچک و متوسط، تأمین مالی سیاست های اشتغالزایی (موضوع تبصره ۱۸ قانون بودجه ۹۶)، همراه با هماهنگی میان سیاست های پولی، ارزی و تجاری و نیز لزوم کاهش سلطه مالی و تقویت انضباط سیاست های مالی از جمله موارد لازم برای ثبات اقتصاد کلان است.

کمیجانی در خصوص جهت گیری های میان مدت و بلندمدت بانک مرکزی گفت: بانک مرکزی ۱۰ برنامه برای اصلاح نظام بانکی را مدنظر قرار داده است که از این موارد می توان به ۱- مدیریت فعالانه بازار بین بانکی، ۲- بهبود تجهیز و تخصیص منابع شبکه بانکی، ۳- تعدیل نسبت سپرده قانونی بانک های تجاری، ۴- دسته بندی بانک ها و نظارت بر رفتار بانک های مشکل دار، ۵- به کارگیری عملیات بازار باز در اجرای سیاست های پولی، ۶- انتظام بخشی بازار پول با استمرار ساماندهی موسسات غیرمجاز، ۷- افزایش سرمایه بانک های غیردولتی، ۸- حل و فصل مطالبات غیرجاری بانک ها، ۹- ادغام، تصفیه و انحلال بانک ها و موسسات اعتباری ۱۰- ارتقای نظارت موثر بر فعالیت بانک ها اشاره کرد.

قائم مقام بانک مرکزی از استمرار حمایت از بنگاه های کوچک و متوسط با هدف ایجاد اشتغال و افزایش رشد اقتصادی خبر داد و گفت: در سال جاری در قالب طرح بنگاه های کوچک و متوسط و از محل منابع داخلی شبکه بانکی، تأمین سرمایه در گردش مورد نیاز ۱۰ هزار بنگاه اقتصادی، تأمین منابع مالی مورد نیاز تعداد ۶ هزار طرح نیمه تمام با پیشرفت فیزیکی حداقل ۶۰ درصد، تأمین مالی مورد نیاز برای بازسازی و نوسازی ۵ هزار واحد اقتصادی در دستور کار قرار گرفته است. وی هماهنگی میان سیاست های پولی، ارزی و تجاری را از الزامات ثبات اقتصاد کلان و کنترل دانست و گفت: ایجاد ثبات در بازار ارز، کاهش ناترازی در نرخ ارز در حوزه سیاست های ارزی، رقابت پذیری تولیدات داخلی در حوزه سیاست های تجاری و نیز انتظام بخشی به بازار پول و کاهش سلطه مالی در بازار پولی از جمله الزامات برای تحقق ثبات در اقتصاد است.

۹۱ به رقم ۶۴ درصد در سال ۹۵ افزایش یافته است. سهم بخش صنعت و معدن از این تسهیلات در سال ۹۵ معادل ۸۲.۳ درصد بود.

وی در ادامه خاطر نشان کرد: علاوه بر موارد مزبور تأمین مالی بنگاه های کوچک و متوسط همواره مدنظر سیستم بانکی بوده و بانک ها و موسسات اعتباری غیربانکی در سال گذشته رقمی معادل ۱۶۸ هزار میلیارد ریال در اختیار بنگاه های مزبور قرار داده اند. وی رقم کل تسهیلات پرداختی طی دو ماهه نخست سال ۹۶ را ۵۶۹.۷۱ هزار میلیارد ریال ذکر کرد که نسبت به رقم مشابه سال گذشته به میزان ۱۶.۴ درصد رشد داشته است. همچنین طی دو ماهه نخست سال جاری ۶۷.۸ درصد از تسهیلات پرداختی شبکه بانکی به تأمین سرمایه در گردش واحدهای تولیدی اختصاص داشته که این میزان برای بخش صنعت و معدن معادل ۸۷.۹ درصد بوده است.

موفقیت های حاصل شده در زمینه ایجاد ثبات در بازار ارز طی سال های گذشته قابل اعتنا است این موفقیت ها در حالی به دست آمد که به واسطه تحریم های بین المللی، دسترسی به منابع ارزی بسیار محدود بود و نقل و انتقال ارز کشور با دنیای خارج با تنگنای جدی و توام با هزینه بالا مواجه بود

مقام مسئول بانک مرکزی از اختصاص ۱۷۷.۹ هزار میلیارد ریال به تسهیلات به بنگاه های کوچک و متوسط خبر داد و گفت: از ابتدای سال ۹۵ تا ۲۷ خرداد ماه سال ۹۶، معادل ۱۷۷.۹ هزار میلیارد ریال تسهیلات به ۲۵.۳ هزار واحد بنگاه کوچک و متوسط در سراسر کشور اختصاص یافته است.

همراهی سیاست های پولی، ارزی و تجاری لازمه ثبات اقتصادی

وی در خصوص برنامه های آتی بانک مرکزی برای

کمیجانی رعایت انضباط پولی و مالی، ثبات و آرامش در بازار ارز، بهبود نسبی روابط مالی در سطح بین المللی و مدیریت انتظارات را از عوامل موثر در تک رقمی شدن نرخ تورم دانست و گفت: با این وجود انباشت بالای صورت گرفته در حجم نقدینگی طی سالهای اخیر نشاندهنده ظرفیت بالای بازگشت به نرخ های دورقمی است. گواه این ادعا رسیدن نرخ تورم به رقم ۱۰.۲ درصد در خرداد ماه ۹۶ است. براین اساس نرخ تورم پس از رسیدن به پایین ترین میزان در دی ماه ۹۵ به تدریج طی ماه های بعدی به ترتیب به ۸.۷، ۹.۰، ۹.۵، ۹.۸ و ۱۰.۲ درصد افزایش یافت. وی با بیان اینکه مقابله با تورم و جلوگیری باید همچنان برای دولت دوازدهم از اولویت بالایی برخوردار باشد، گفت: با توجه به ظرفیت بالای تخلیه آثار انبساطی رشد نقدینگی بر نرخ تورم در سال ۹۶ و سال های آتی صیانت از مهمترین دستاورد اقتصادی دولت و تداوم اولویت های مقابله با تورم و جلوگیری از نوسانات نرخ ارز، در دولت دوازدهم نیز مانند دولت قبل باید از اولویت بالایی برخوردار باشد.

قائم مقام بانک مرکزی موفقیت های حاصل شده در زمینه ایجاد ثبات در بازار ارز طی سال های گذشته را قابل اعتنا توصیف کرد و گفت: این موفقیت ها در حالی به دست آمد که به واسطه تحریم های بین المللی، دسترسی به منابع ارزی بسیار محدود بود و نقل و انتقال ارز کشور با دنیای خارج با تنگنای جدی و توام با هزینه بالا مواجه بود. لازم به ذکر است در حالی که به واسطه کاهش شدید قیمت نفت کشورهای صادرکننده نفت با مشکلات قابل توجهی در زمینه مدیریت بازار ارز مواجه شدند و بسیاری دیگر از کشورها نیز با کاهش ارزش پول ملی خود در مقابل دلار روبرو بودند، رشد متوسط نرخ دلار در سال ۹۵ صرفاً معادل ۵.۴ درصد بود.

کمیجانی با بیان اینکه جهت گیری اصلی سیاست های اعتباری سیستم بانکی طی سال های اخیر، عمدتاً بر استفاده از ظرفیت های خالی اقتصاد متمرکز بوده است، تصریح کرد: این امر از مسیر هدایت تسهیلات به سمت تأمین مالی سرمایه در گردش واحدهای تولیدی انجام شده است؛ به گونه ای که سهم تأمین مالی سرمایه در گردش بنگاه های تولیدی از ۴۶.۰ درصد در سال

مدیرعامل بانک توسعه صادرات:

افزایش هماهنگی بازارهای مالی مختلف يك ضرورت است

در حالی که بسیاری از بانک‌های دنیا درآمدهای کارمزدی قابل توجهی دارند اما در ایران تکیه بانک‌ها بر این نوع از درآمدها کمتر است.

دکتر علی صالح آبادی مدیرعامل بانک توسعه صادرات ضمن بیان مطلب فوق در بیست و هفتمین همایش سیاست‌های پولی و ارزی با موضوع «ثبات مالی؛ بستر رشد اقتصادی» انتشار اوراق توسط دولت را یکی از کلیدی‌ترین ابزارهای تامین مالی دولت‌ها در دنیا معرفی و اذعان کرد: هر چند نباید از توسعه این ابزار در کشور غافل شد اما باید عرضه این اوراق متناسب با کشش و تقاضای بازار باشد. علاوه بر این نباید از خاطر برد که با ارتقای اعتبار این اوراق از طریق ایجاد امکان وثیقه‌گذاری یا فراهم کردن امتیازات مالیاتی، تقاضا برای این اوراق را می‌توان افزایش داد. نهایتاً فراهم کردن پشتیبان نقدشوندگی و نیز تخصیص بازارگردان برای این ابزارها می‌تواند نرخ این اوراق را کاهش دهد.

مدیرعامل بانک توسعه صادرات همچنین به ضرورت ارتقاء هماهنگی بازارهای مالی مختلف به عنوان یک ضرورت اشاره کرد. به

عنوان مثال در حالی که اوراق در بازار سرمایه منتشر می‌شوند اما آثار آنها در بازار بانکی به خوبی احساس می‌شود؛ این در حالی است که کماکان ارتباط وثیقی بین بازارهای مختلف در ایران وجود ندارد. بر این مبنا باید با تغییر زیرساخت‌های قانونی، نهادسازی‌های لازم برای ایجاد هماهنگی هرچه بیشتر بین بازارهای مالی فراهم شود.

وی توجه به عوامل برون‌زا برای مدیریت اقتصاد کشور را یک ضرورت قلمداد کرد و با اشاره به بوجود آمدن مشکلاتی در زمینه دسترسی به منابع ارزی و نظام مالی بین‌المللی در دوران تحریم عنوان کرد: در تحقیقات پژوهشی باید به این دست از عوامل به عنوان یکی از مهمترین عوامل موثر بر اثربخشی و ابزارهای در دسترس سیاست‌گذاران توجه شود. صالح آبادی برقراری قاعده مالی و گسترش افق بودجه‌ای به افق‌های میان‌مدت را یکی دیگر از ضرورت‌های اقتصاد ایران قلمداد کرد. وی عنوان کرد که انضباط بودجه‌ای معمولاً با تعیین افق‌های بودجه‌ای یک‌ساله قابل تحصیل نیست و تعیین افق‌های بلندمدت و پنج ساله را برای دولت ضروری دانست. این صاحب‌نظر پولی توجه به ظرفیت صندوق

توسعه ملی و حساب ذخیره ارزی را نیز از دیگر ضرورت‌های اقتصاد ایران دانست و این ساختارها را یکی از موثرترین عوامل برای کاستن از ناپایداری‌های قیمت و درآمدهای نفتی در اقتصادهای نفتی دانست.

صالح آبادی ایجاد امکان پوشش ریسک را یکی دیگر از اولویت‌های اقتصاد ایران دانست و با اشاره به نیازهای بنگاه‌ها و پروژه‌های کشور به تامین مالی خارجی، ایجاد امکان پوشش ریسک برای این دسته از بنگاه‌ها و پروژه‌ها را یک ضرورت برای مقاومت‌سازی اقتصاد پرشمرد. مدیرعامل بانک توسعه صادرات نهایتاً کاهش شکاف نرخ سپرده و تسهیلات را یکی دیگر از ارکان اصلاحات اقتصادی در ایران دانست و عنوان کرد: در حالی که بسیاری از بانک‌های دنیا درآمدهای کارمزدی قابل توجهی دارند، اما در ایران تکیه بانک‌ها بر این نوع از درآمدها کمتر است. این در حالی است که در دوران پیش از تحریم، درآمد خدمات ارزی و نیز عملیات شعب خارجی بانک‌ها نقش مهمی در ایجاد درآمد برای بانک‌ها داشت. وی با اشاره به اقدامات اخیر بانک مرکزی در این زمینه ابراز امیدواری کرد این اصلاحات بتواند بخشی از مشکلات نظام مالی ایران را برطرف کند.

بازار سرمایه

دکتر محمدی رییس سازمان بورس و اوراق بهادار خبر داد:

تعیین تکلیف چند پروژه مهم تا ۲ ماه آینده

دکتر محمدی با اشاره به این نکته که سازمان بورس می خواهد از درآمدهای خودش کم کند تا فعالان بازار بتوانند راحت تر کار کنند، خاطر نشان کرد: در حوزه مالیات مقطوع نیم درصد، با سازمان امور مالیاتی صحبت شده و فرآیندی جلو می رود که این مکانیسم نیز اصلاح شود چون نیم درصد از نظر ما زیاد است و بعضی از مواقع سهامداران ضرر کردند، در این شرایط پرداخت مالیات متصفانه نیست و این موضوعی است که برای رفع آن در حال رایزنی با سازمان امور مالیاتی هستیم. سازمان بورس و اوراق بهادار فرآیندها را زمان سنجی کرده و تمرکز بر کوتاه تر شدن زمان هاست و در حوزه فعالیت شرکت های پردازش اطلاعات مالی تسهیلات خوبی صورت گرفته است.

کار اجرایی آن تنظیم شده و امیدواریم در چند ماه آینده به جمع بندی نهایی می رسیم. دبیر شورای عالی بورس در خصوص کاهش کارمزدها نیز گفت: به دنبال کاهش کارمزد سازمان بورس و سایر ارکان هستیم، البته در این مورد با توجه به سیاست حمایت از صنعت کارگزاری، کارمزد کارگزاری ها کاهش نمی یابد.

وی با بیان اینکه این اقدام تا دو ماه آینده به سرانجام می رسد و به بازار اعلام می شود، اظهار داشت: با این اقدام کمک می شود که معاملات الگوریتمی شکل بگیرد و سیالیت بازار بیشتر شود، همچنین سود کسانی که فعالیت

جدید توقف و بازگشایی نمادهای نیز گفت: دستور العمل نهایی شده و به زودی به مرحله اجرا می رسد و بدین ترتیب یکی از وعده ها برای رفع محدودیت ها از این طریق برطرف می شود.

دکتر محمدی در ادامه در خصوص رفع سایر محدودیت ها گفت: در خصوص تغییر در ساز و کار فعلی حجم مبنا و دامنه نوسان نیز کارشناسی های لازم در جهت بازنگری در بحث های مقرراتی و آیین نامه ها صورت گرفته است.

وی ادامه داد: موضوعاتی که در این رابطه به سامانه معاملاتی مرتبط است نیز دنبال و سازو

دکتر شاپور محمدی رییس سازمان بورس و اوراق بهادار با بیان مطلب فوق گفت: در خصوص نرم افزارهای مورد استفاده سازمان بورس و بازار سرمایه ارزیابی های تخصصی انجام شده و در این زمینه صاحب نظران و فعالان نظرات کارشناسی خود را به این سازمان اعلام کرده اند و اکنون به مرحله اجرا وارد شده است.

وی در ادامه افزود: در پی این اقدام در زمان عملکرد نهایی نرم افزارها با افزایش محسوس سرعت مواجه شدیم، بدین ترتیب لازم نیست برای تایید نرم افزارها زمان زیادی صرف شود. سخنگوی سازمان بورس درباره دستورالعمل

بازگشایی نمادها بود که این مهم مورد توجه سازمان قرار گرفت و دستورالعمل جدید آن کامل و حداکثر تا یک ماه آینده در هیات مدیره تصویب و در زمان بندی مشخص اجرایی می شود.

محمدی به صدور مجوزهای بازار سرمایه در جهت بهبود فضای کسب و کار اشاره کرد و افزود: هم اکنون مجوزهای مورد نیاز کارگزاریها از ۲۱ مجوز به ۷ مجوز کاهش پیدا کرده است؛ همچنین در خصوص صندوق های سرمایه گذاری و سبدها و اخذ کد معاملاتی با هماهنگی با سپرده گذاری، فرایندها کوتاه شده است.

رئیس سازمان بورس و اوراق بهادار تفویض اختیار به بورس ها و تمرکز زدایی را دهمین اقدام سازمان بورس دانست و گفت: اقداماتی در جهت تمرکز زدایی در حال اجرایی شدن است تا بدین طریق کارآمدی نظارتی سازمان بورس کند و همچنین جایگاه نظارتی سازمان بورس پررنگ تر شده و اقدامات اجرایی به بورس ها نیز تفویض شود.

محمدی به اهمیت فرهنگ سازی در حوزه بازار سرمایه اشاره و عنوان کرد: در حوزه فرهنگ سازی، امسال نمایشگاه بین المللی بورس و بانک و بیمه اقدامات اساسی و خاصی برای افزایش سواد عمومی داشت و در این باره روابط عمومی سازمان بورس و اوراق بهادار تلاش مستمری داشته و دارد.

وی در ادامه به برخورد با سایت ها و شبکه های مجازی که به انحراف سرمایه گذاران اقدام کرده بودند اشاره کرد و گفت: برخی از شبکه ها، سایت های اینترنتی و تلگرامی در صدد انحراف سرمایه گذاران بودند که با آنها برخورد شد.

محمدی تصریح کرد: در این خصوص با سایت هایی که قیمت ها را منحرف یا جهت دهی می کردند، برخورد شد که موجب ناراحتی تعدادی از سرمایه گذاران شد، اما نسبت به ۱۰ میلیون سهامدار و انتظاراتی که اکثریت سرمایه گذاران در بازار داشتند، این اقدام یک اقدام جدی و قاطع در جهت منافع عموم سرمایه گذاران بوده است.

محمدی به افزایش سرمایه شرکت هایی که دچار وقفه شده بودند، اشاره کرد و گفت: برخی از این شرکت ها به دلیل مشکل در برگزاری مجمع و سایر مشکلات دیگر، امکان استفاده از فرصت تامین مالی را از دست داده بودند که هم اکنون اقداماتی در جهت حل و فصل آن صورت گرفته و حتی اقداماتی برای برخی شرکت های خارج از بازار سرمایه انجام گرفته است.

رئیس سازمان بورس و اوراق بهادار به نامه وزیر اقتصاد در خصوص حل و فصل مشکلات برخی از شرکت ها اشاره کرد و ابراز داشت: دستور صادر شده تا تمامی شرکت هایی که به دلیل برگزاری مجمع یا تصمیمات هیات مدیره آسیبی به سهامداران آن رسیده و خسارتی متحمل شده اند، احقاق حقوق شوند.

فرصت های برابری برای تمام سرمایه گذاران فراهم کرد و با تقویت مکانیسم آن، به نیاز مهم فعالان بازار سرمایه پاسخ داده شد.

وی در ادامه به الزام افشای ماهانه آمار تولید و فروش اشاره کرد و گفت: پیش از این بخشی از اطلاعات افشا می شد، اما بر اساس این الزام مبنا و پایه اطلاعات شرکت ها از حدس و گمان و مفروضات به اطلاعات واقعی هدایت شد.

رئیس سازمان بورس و اوراق بهادار به روز رسانی سامانه معاملاتی "آتوس" را مورد اشاره قرار داد و خاطر نشان کرد: طی ۲ ماه آینده عملیات بهره وری از سامانه معاملاتی جدید را خواهیم داشت که یکی از اقدامات بسیار مهم در جهت توسعه بازار است.

محمدی به لزوم اصلاح قوانین بازار سرمایه اشاره کرد و ادامه داد: مرکز پژوهش های سازمان بورس، طی اقداماتی تمامی قوانین و

رئیس سازمان بورس و اوراق بهادار

به روز رسانی سامانه معاملاتی

"آتوس" را مورد اشاره قرار داد و

خاطر نشان کرد: عملیات بهره وری

از سامانه معاملاتی جدید را خواهیم

داشت که یکی از اقدامات بسیار مهم

در جهت توسعه بازار است. همچنین

تا دو ماه آینده اصلاح قانون بازار

سرمایه نهایی می شود و به شورای

عالی بورس تقدیم خواهد شد

مقررات در حوزه بازار سرمایه را تنقیح و در سامانه ای مقررات حاضر بازار سرمایه را با تمام تغییرات در اختیار عموم قرار داده است.

رئیس سازمان بورس و اوراق بهادار راه اندازی "معاملات آپشن" در بورس تهران و بورس کالا را از دیگر اقدامات اثرگذار سال گذشته خواند و ابراز داشت: حجم معاملات آپشن در بورس تهران و بورس کالا رو به رشد است و در آینده فرصت های بیشتری پیش روی سهامداران در معاملات آپشن خواهد بود.

وی در ادامه به معاملات الگوریتمی اشاره کرد و گفت: معاملات الگوریتمی هم اکنون به رقم چند ۱۰ میلیارد رسیده، به طوری که در مجموع، کارگزاری ها ۱۰۰ میلیارد تومان معاملات پربسامد تا کنون انجام داده اند.

رئیس سازمان بورس و اوراق بهادار به آخرین وضعیت لایحه اصلاح قانون بازار سرمایه اشاره و تصریح کرد: تا دو ماه آینده اصلاح قانون بازار سرمایه نهایی می شود و به شورای عالی بورس تقدیم خواهد شد.

وی هشتمین اقدام سازمان بورس طی یک سال گذشته را اصلاح دستورالعمل توقف و بازگشایی نمادها خواند و گفت: یکی از دغدغه های فعالان بازار روند و چگونگی توقف و

می کنند بدین ترتیب بیشتر می شود.

دکتر محمدی با اشاره به این نکته که سازمان بورس می خواهد از درآمدهای خودش کم کند تا فعالان بازار بتوانند راحت تر کار کنند، خاطر نشان کرد: در حوزه مالیات مقطوع نیم درصد با سازمان امور مالیاتی صحبت شده و فرایند به گونه ای جلو می رود که این مکانیسم نیز اصلاح شود.

دبیر شورای عالی بورس خاطرنشان کرد: نیم درصد مالیات از نظر ما زیاد است. چون یک سوی سرمایه گذاری در بازار سرمایه ضرر است. به عبارتی بعضی از مواقع سهامداران ضرر کردند پس وقتی کسی در خرید و فروش ضرر می کند پرداخت مالیات منصفانه نیست و این موضوعی است که برای رفع آن در حال رایزنی با سازمان امور مالیاتی هستیم.

وی در این باره ادامه داد: همانطور که در خصوص توقف و بازگشایی ها نظرخواهی از کارشناسان و فعالان بازار مبنای عمل سازمان بوده در مورد بحث مالیات هم حتما از اهالی بازار نظرخواهی خواهد شد.

رئیس سازمان بورس در خصوص امکان تغییر در فرایند اعلام EPS نیز گفت: در این مورد به سمت استانداردهای بین المللی حرکت می کنیم تا از مفروضاتی که امکان خدشه و تحركات عمدانه به آن وجود دارد دوری شود و حفظ شفافیت بیشتر مورد توجه ویژه سازمان بورس است.

دکتر محمدی با بیان اینکه در دنیا، مفروضات مدیریتی، بیشتر از کشور ما افشا می شود، در این باره تشریح کرد: به دنبال این موضوع هستیم که از این پس این رویه مبنای عمل ما قرار بگیرد تا در بعضی از مسایلی که حوزه افشای اطلاعات مدیریتی است دقت عمل بیشتری صورت بگیرد و مدیران مسوولیت پذیری بیشتری داشته باشند.

سخنگوی سازمان بورس تصریح کرد: یکی از اقدامات خوبی که سال قبل در زمینه افشای اطلاعات واقعی انجام شده افشای اطلاعات واقعی تولید و فروش ناشران بود که از این پس اعداد و ارقام واقعی و معتبر مبنای عمل باشد.

وی تصریح کرد: در حوزه اصلاح قوانین و مقررات بازار سرمایه مباحثی مربوط به دستکاری یا پیش دستی در معاملات که بعضاً به ضرر سهامداران منجر می شد حتماً در قانون جدید بازار سرمایه مورد توجه ویژه قرار می گیرد و از این پس سعی می شود که بازار با اطمینان و سلامت بیشتری به پیش رود.

چهارده اقدام شاخص سازمان بورس

رئیس سازمان بورس و اوراق بهادار همچنین بیش از ۱۴ مورد از آخرین اقدامات این سازمان در حوزه شفاف سازی و بازار سالم و مطمئن طی یک سال گذشته را تشریح کرد.

دکتر شاپور محمدی انجام معاملات به سبک "بوک بیلدینگ" را به عنوان یکی از دغدغه های اصلی قیمت گذاری سهام در عرضه های اولیه خواند و اظهار داشت: بوک بیلدینگ

مدیرعامل بورس انرژی مطرح کرد؛

حضور مصرف‌کنندگان برق بالای پنج مگاوات در بورس انرژی

به گفته مدیرعامل بورس انرژی نخستین عرضه برق در تابلوی برق بازار فیزیکی بورس انرژی به صورت بار پایه ماهانه و برای دوره تحویل مرداد ماه است و خریداران به منظور تحویل فیزیکی برق باید حداقل هزار کیلووات در هر ساعت برق خریداری کنند.

کرد به زودی شاهد رونق معاملات برق در کنار سایر حامل‌های انرژی در بورس انرژی ایران باشیم.

دعوت از اتحادیه‌های پایین دستی پتروشیمی

مدیرعامل بورس انرژی از عرضه قریب الوقوع گاز مایع و گازوئیل شرکت پالایش نفت ستاره خلیج فارس در تالار سبز خبر داد و گفت: با توافق شرکت بازرگانی گاز ایران قراردادهای بلندمدت دست‌کم یکساله برای گاز مایع ارائه خواهد شد. در مورد هدف‌گذاری این بازار برای کمک به تامین مالی حوزه نفت و انرژی در سالجاری گفت: رایزنی‌هایی از ابتدای امسال با تولیدکنندگان بزرگ از جمله پالایشگاه‌های بزرگ و شرکت ملی نفت ایران انجام شده که نتیجه آن ایجاد تقاضا برای انتشار اوراق سلف در رینگ فرآورده‌های نفتی بورس انرژی بوده است. حسینی ادامه داد: امسال یکی از پالایشگاه‌های بزرگ کشور حداقل تا مبلغ ۱۰۰۰ میلیارد تومان اوراق سلف مصوب هیات مدیره خود را از طریق بورس انرژی منتشر خواهد کرد و هم اکنون نیز با شرکت تامین سرمایه رایزنی خود را آغاز کرده است. شرکت ملی نفت ایران نیز در سال ۹۶ برای انتشار اوراق سلف به منظور تامین مالی اعلام آمادگی کرده که هم اکنون در حال مذاکره با بورس انرژی است. این مقام مسئول با اشاره به اتفاق‌های بزرگ رخ داده در رینگ نفت و گاز بورس انرژی گفت: با تفاهم شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی طی امسال تمامی عرضه‌های صادراتی زمینی شرکت ملی پخش از طریق بورس انرژی انجام خواهد شد. بازار نفت و گاز بورس انرژی نیز تاکنون به صورت هفتگی شاهد عرضه‌های مناسب و معاملات پر حجم بوده است. وی افزود: به تازگی گاز مایع و گازوئیل شرکت پالایش نفت ستاره خلیج فارس نیز در بورس انرژی پذیرش شده که به زودی عرضه آنها نیز در این بازار آغاز خواهد شد. این پالایشگاه از جمله شرکت‌های بزرگ و قدرتمند کشور است که در رینگ صادراتی بورس انرژی گازوئیل و LPG تولیدی آن عرضه خواهد شد. حسینی از توافق با شرکت بازرگانی گاز ایران به منظور انعقاد قراردادهای بلند مدت دست‌کم یکساله برای گاز مایع برای مشتریان بورس انرژی خبر داد و گفت: امید می‌رود این قراردادها به زودی در بورس انرژی در اختیار متقاضیان قرار داده شود. وی با بیان اینکه برنامه‌های توسعه‌ای بورس انرژی از فروردین و اردیبهشت ماه امسال کلید زده شده، عنوان کرد: به طور حتم این رخدادهای سال ۹۶ به افزایش حجم و ارزش معاملات بورس انرژی ختم خواهد شد. مدیرعامل بورس انرژی با دعوت از تشکل‌ها و اتحادیه‌های سراسری تعاونی‌های پتروپالایشی برای استفاده از ظرفیت‌های بورس انرژی گفت: هم اکنون بورس انرژی با اتحادیه صادرکنندگان نفت، گاز و پتروشیمی ارتباط خوبی داشته و توانسته در زمینه میعانات گازی نیز توپوگرافی مصرف کشور را به منظور بررسی میزان مصرف هر منطقه جغرافیایی از این اتحادیه دریافت کرده است. در همین ارتباط نیز شرکت ملی نفت ایران در تدارک افزایش حجم عرضه فرآورده‌های نفتی متناسب با نیاز مصرف‌کنندگان است. وی ادامه داد: اتحادیه‌ها تشکل‌های صنفی کشور هستند و در استراتژی‌های کلان کشور باید تقویت شوند از این رو علاقه‌مندیم در حوزه‌های مشترک بتوانیم همکاری داشته باشیم. از جمله این تشکل‌ها اتحادیه سراسری صنایع پایین دستی پتروشیمی است که اعضای آنها در بورس‌های کالا و انرژی فعال هستند و چنانچه نیازهای خود را به طور مدون به بورس انرژی بدهند، وظیفه خود می‌دانیم که در مذاکرات دولتی و بالادستی درخواست‌های آنها را پیگیری کند. حسینی در مورد هدف‌گذاری بورس انرژی برای انتشار اوراق تامین مالی در سال جاری گفت: پارسال ارزش معاملات بورس انرژی در حالی به ۴۲ هزار میلیارد ریال رسید که امسال با افزایش ۵۰ درصدی نسبت به سال قبل این رقم به ۶۰ هزار میلیارد ریال خواهد رسید که از این رقم بین ۱۵ تا ۲۰ هزار میلیارد ریال نیز برای اوراق سلف به منظور تامین مالی بنگاه‌های اقتصادی اختصاص خواهد یافت.

سید علی حسینی مدیرعامل بورس انرژی ایران از نخستین عرضه برق در تابلوی برق بازار فیزیکی بورس انرژی ایران در رینگ داخلی خبر داد و گفت: با وزارت نیرو بر سر عملیاتی شدن معاملات مستقیم مصرف‌کنندگان بزرگ برق مذاکراتی را دنبال کردیم و در حال حاضر دستورالعمل‌ها و آیین‌نامه‌های این موضوع ابلاغ شده و اولین عرضه برق بالای پنج مگاوات به صورت مستقیم بر روی تابلوی معاملات رفته است. مدیرعامل بورس انرژی ایران با بیان این موضوع که این نخستین عرضه برق در بازار فیزیکی بورس انرژی ایران است، اظهار داشت: حجم عرضه مذکور ۲۰ هزار کیلووات به قیمت پایه هر کیلووات ساعت ۵۵۰ ریال است، نوع معامله نیز سلف بوده و خریداران باید وجه معامله را به صورت نقدی پرداخت کنند. همچنین عرضه فوق به صورت بار پایه ماهانه و برای دوره تحویل مردادماه است و خریداران به منظور تحویل فیزیکی برق باید حداقل هزار کیلووات در هر ساعت برق خریداری کنند. وی در ادامه با ذکر این موضوع که خریداران کالای برق در تابلوی برق بازار فیزیکی می‌توانند مصرف‌کنندگان برق بالای پنج مگاوات موضوع مصوبه شماره ۹۵/۵۰۳۳۲/۲۰/۱۰۰ مورخ ۷ اسفند ۹۵ و وزیر نیرو و شرکت‌های خردفروشی برق باشند، بیان کرد: خریداران به منظور شرکت در عرضه باید ۷ درصد ارزش معامله با قیمت پایه را به عنوان پیش‌پرداخت قبل از عرضه واریز کنند. حسینی افزود: شرایط عمومی عرضه‌های برق در بازار فیزیکی مطابق با شرایط عمومی اطلاعیه "شرایط عرضه در رینگ داخلی تابلوی برق بازار فیزیکی بورس انرژی ایران" مورخ ۲۲ خرداد ۹۶ است. وی درباره اقداماتی که بورس انرژی از زمان ریاست شاپور محمدی تاکنون انجام داده گفت: از زمانی که آقای محمدی رئیس سازمان بورس شده، ما روی نهادسازی و ابزارسازی در بورس انرژی کار کردیم و در این مورد با سازمان مذاکراتی داشته‌ایم. مدیرعامل بورس انرژی افزود: یکی از صحبت‌هایی که صورت گرفته، مربوط به راه‌اندازی صندوق پروژه انرژی روی برق است که کار این صندوق نهایی شده است. البته برای این صندوق‌ها باید در دستورالعمل پذیرش و آیین‌نامه‌های معاملات اصلاحاتی انجام می‌شد. این موارد در دستور کار هیات مدیره سازمان بورس قرار گرفته است و به محض اینکه این موضوع تصویب شود و به ما آن را اعلام کنند، می‌توانیم این صندوق پروژه را عملیاتی کنیم. مدیرعامل بورس انرژی ادامه داد: همچنین بر سر قرارداد آتی نفت خام کمیته مشترک را با وزارت نفت باید تشخیص دهیم که در این مورد توافق اولیه انجام گرفته و منتظریم آنها نمایندگان خود را معرفی کنند. این کمیته قرار است روی قراردادهای آتی نفت خام کارهای امکان‌سنجی را انجام دهد. حسینی در پاسخ به اینکه در بورس انرژی روی چه محصولاتی اوراق سلف موزی منتشر شده گفت: اوراق سلف موزی روی فرآورده‌های نفتی بر روی نفت کوره و بنزین ستاره خلیج فارس منتشر شده است. همچنین برای LPG پتروشیمی بندر امام هم پذیرش انجام شده اما آنها هنوز این کار را نهایی نکرده‌اند و به مرحله عرضه نرسیده است. وی شاید امسال عرضه شود. مبلغ اوراق سلفی که در این مورد منتشر خواهد شد، برای یک مرحله ۴۰۰ میلیارد تومان است. وی تصریح کرد: خوشبختانه از زمان ابلاغ مصوبه وزیر نیرو در اسفندماه سال ۹۵ و اجرایی شدن حضور مصرف‌کنندگان بزرگ در بازار برق بورس انرژی ایران، مصرف‌کنندگان برق بالای ۵ مگاوات استقبال قابل توجهی از راه‌اندازی این بازار داشته و تاکنون چندین شرکت فرایند دریافت کد معاملاتی به منظور حضور در بازار فیزیکی برق را طی کرده‌اند. وی به برنامه‌های بورس انرژی ایران برای راه‌اندازی بازار مشتقه برق در قالب قراردادهای سلف موزی استاندارد جهت حضور مصرف‌کنندگان بزرگ بالای ۵ مگاوات در ماه‌های آتی اشاره کرد. مدیرعامل بورس انرژی ایران خاطر نشان کرد: هم‌اکنون امکان عرضه و معامله برق جهت خرید مستقیم مصرف‌کنندگان بزرگ از طریق بورس انرژی ایران فراهم آمده است. وی ابراز امیدواری

تفاهم نامه همکاری بورس کالا و ستاد مبارزه با قاچاق کالا و ارز

اطلاعات قابل رصد از مسیر بورس کالا اشاره کرد و گفت: در مباحث مرتبط با قاچاق کالا و ارز به یک اصل کلی رسیده ایم که اگر موضوع شفاف سازی در فرآیندهای مختلف پیرامون مسایل مرتبط با تجارت و خرید و فروش کالا و ارز در اولویت قرار گیرد، بخش زیادی از مشکلات که منجر به فساد یا قاچاق می شود، مرتفع شده و جلوی تخلفات احتمالی گرفته خواهد شد. حبیب الله حقیقی تاکید کرد: در این حوزه بورس کالا جزو سیستم هایی است که فرایند آرایه اطلاعات و خرید و فروش انواع کالا را به سمت شفاف سازی سوق داده و امکان بررسی و رصد اطلاعات را از ابتدای مرحله ارائه تا تحویل کالا فراهم می سازد. وی با بیان اینکه به منظور ارائه خدمات در حوزه کاری ستاد مبارزه با قاچاق کالا و ارز مراحل وجود دارد که می توان از قابلیت ها و دسترسی های بورس کالای ایران جهت تکمیل چرخه نظارتی استفاده کرد، گفت: در این راستا اقدامات موثری برای امضای این تفاهم نامه انجام شده که امیدواریم به کمک آن بستری برای دریافت خروجی های بهتر و موثرتر در حوزه فرایند انجام مأموریت های این ستاد فراهم شود. با تحقق این مهم بورس کالا ضمن تکمیل سامانه ها، امکانات و اطلاعات خود را در اختیار ما خواهد گذاشت تا به ستاد مبارزه با قاچاق کالا و ارز در حوزه قاچاق کالا کمک کند و در طرف مقابل ستاد مبارزه با قاچاق کالا و ارز نیز به صورت متقابل زمینه دسترسی امکانات و اطلاعات مرتبط خود به بورس کالا را فراهم می کند.

تأمین شده و بحث شفافیت نیز به طور کامل رعایت می شود؛ در این شرایط هم دسترسی سیستمی از طریق بورس کالا ایجاد شود و هم اطلاعات مورد نیاز نهادهای نظارتی تأمین خواهد شد. وی در خصوص همکاری بین بورس کالای ایران و ستاد مبارزه با قاچاق کالا و ارز اظهار داشت: با امضای این تفاهم نامه و تبادل اطلاعاتی که تحت این تفاهم نامه صورت می

یکی از مأموریت های اساسی بورس کالای ایران، ایجاد زیرساخت های نظارتی برای نهادهای نظارتی همچون ستاد مبارزه با قاچاق کالا و ارز است تا این نهادها بتوانند در بستر بورس کالا به ایفای بخشی از نقش های خود بپردازند

گیرد، شرایط به منظور انجام اقدامات لازم برای ممانعت از قاچاق برخی مشتقات نفتی از جمله قیر، جلوگیری از فرار مالیاتی و مباحث مرتبط با پولشویی فراهم می شود.

تکمیل چرخه نظارتی کشور به کمک بورس کالای ایران

رییس ستاد مبارزه با قاچاق کالا و ارز نیز طی مراسم امضای تفاهم نامه میان این ستاد با بورس کالای ایران به روند شفاف سازی و امکان ارائه

به گفته مدیرعامل بورس کالا یکی از مأموریت های اساسی بورس کالای ایران ایجاد زیرساخت های نظارتی برای نهادهای نظارتی همچون ستاد مبارزه با قاچاق کالا و ارز است تا این نهادها بتوانند در بستر بورس کالا به ایفای بخشی از نقش های خود بپردازند.

تفاهم نامه همکاری بورس کالای ایران و ستاد مبارزه با قاچاق کالا و ارز با حضور مدیران و مقامات ارشد دو مجموعه به امضا رسید.

در این مراسم که در محل ستاد مبارزه با قاچاق کالا و ارز برگزار شد، مدیرعامل شرکت بورس کالای ایران پیرامون امضای این تفاهم نامه گفت: یکی از مأموریت های اساسی بورس کالای ایران، ایجاد زیرساخت های نظارتی برای نهادهای نظارتی همچون ستاد مبارزه با قاچاق کالا و ارز است تا این نهادها بتوانند در بستر بورس کالا به ایفای بخشی از نقش های خود بپردازند.

حامد سلطانی نژاد افزود: نکته حائز اهمیت این است که نظارت، نیازمند اطلاعات و ابزار است و بورس کالای ایران علاوه بر اینکه می تواند به منظور جلوگیری از فروش خارج از شبکه و قاچاق کالا در کشور، اطلاعات جامعی را تهیه و در اختیار نهادهای نظارتی قرار دهد، ابزارهای مورد نیاز در همین راستا را نیز طراحی و راه اندازی کند. وی تاکید کرد: البته در هر بحث نظارتی و در مبادلات دو جانبه، بسیاری از ملاحظات در نظر گرفته نمی شود، اما زمانی که بورس با به میان می گذارد، منافع دو طرف

مدیرعامل فرابورس ایران:

صنایع دانش بنیان به بدنه بازار سرمایه متصل می‌شوند

روند بهبود و حرکت رو به جلو بازار سرمایه

هامونی با بیان اینکه نسبت به ۱۰ تا ۱۴ سال گذشته دائم روند بهبود را تجربه کرده‌ایم، افزود: اگر اصل سیاست‌های ۴۴ قانون اساسی اجرا نمی‌شد و شرکت‌ها وارد بازار بورس نمی‌شدند اکنون با یک بازار ۲۰ هزار میلیارد تومانی مواجه بودیم در حالی که بازار ما در حال حاضر حدود ۴۰۰ هزار میلیارد تومان ارزش دارد. وی در بخش دیگری از سخنانش با اشاره به اینکه اواخر سال گذشته نرخ بازار بدهی حدود ۲۴ تا ۲۵ درصد بوده و اکنون این رقم حدود ۴ تا ۵ درصد کاهش یافته و حدود ۲۰ درصد است، عنوان کرد: اگر نرخ سود بانکی در بازار بین بانکی اصلاح و مدیریت نشود بازار بدهی ما اصلاح نخواهد شد.

صنایع جدید در راه بازار سرمایه

مدیرعامل فرابورس ایران از ورود اقتصاد هنر به بازار سرمایه برای نخستین بار خبر داد و گفت: به زودی شاهد پذیره‌نویسی گروه توسعه هنر ایران در فرابورس هستیم و امید که با چنین رخدادهایی صنایع مختلف برای تامین مالی وارد بازار سرمایه شوند و در پی آن پرتفوی سهامداران نیز متنوع شود. وی بازار آینده سرمایه را متعلق به شرکت‌های دانش بنیان و صنایع کوچک و متوسط در کنار صنایع بزرگ کنونی دانست و افزود: رفته رفته شاهد طلوع صنایع جدید در کنار صنایع قدیم خواهیم بود و صنایع قدیم نیز برای بقا و رقابت، باید خود را دانش بنیان کنند؛ در غیر این صورت محکوم به شکست خواهند بود. هامونی با اشاره به اینکه تاکنون اکثر شرکت‌های حاضر در بورس با تجهیزات و ماشین‌آلات سنگین و یا زور بازو کار می‌کنند، ادامه داد: اخیراً شاهد درخواست صنایع جدید برای ورود به بازار هستیم؛ به گونه‌ای که در این هفته ۲۶۰ شرکت دانش بنیان از طریق معاونت علمی و فناوری ریاست جمهوری و ۱۵۰ شرکت کوچک و متوسط توسط سازمان صنایع کوچک درخواست ورود به بازار داده‌اند که حضور چنین شرکت‌هایی در بازار سرمایه آینده متفاوتی را برای این بازار رقم خواهد زد.

با بیان اینکه توقف نمادها تنها در کشور ما اتفاق نیفتاده و بورس‌های جهانی نیز شاهد این مسئله هستند، مثالی را در این زمینه ارائه کرد و افزود: به عنوان مثال بورس نزدک، نماد یکی از شرکت‌های چینی که در صورت‌های مالی‌اش ابهام داشت را متوقف کرده و مدامی که این صورت‌ها شفاف نشده و ابهامات آن برطرف نشود نماد را باز نخواهد کرد. به گفته وی آنچه در بازار سرمایه مطرح است رابطه مالکان بازار با بنگاه‌هاست، وقتی بحث مالکیت بنگاه یا بانک‌ها پیش می‌آید باید بدانیم سهم و ارزش واقعی بنگاه یا بانک از نوع قرارداد بانک با مشتریانش جداسازی و این وضعیت باید در صورت‌های مالی برای مشتریان شفاف باشد. هامونی یکی از راهکارهایی که سازمان بورس برای حل این موضوع در نظر گرفته را دستورالعمل افشای اطلاعات شرکت‌های پذیرفته‌شده عنوان کرد و افزود: با جمع‌بندی نظرات مردم و کانون کارگزاران دستورالعمل‌های افشا، پذیرش شرکت‌ها و انجام معاملات با رویکرد بهبود فرایند توقف و بازنامایی نمادها می‌تواند اصلاح شود.

شاخص، قابل اعتماد است

مدیرعامل فرابورس ایران در ادامه در پاسخ به سوالی پیرامون بلوک‌زنی با اشاره اینکه بلوک مربوط به شرکت‌های حقوقی است که معاملاتشان خارج از بازار معاملات نرمال و خرد انجام می‌شود، گفت: تداخل معاملات خارج از بورس با معاملات داخلی بورس پیش نمی‌آید و شاخص به درستی قابل اعتماد است. وی در پاسخ به سوالی در خصوص پیش‌بینی سودهای غیرواقعی از سوی شرکت‌ها و محقق نشدن آن گفت: در اکثر کشورهای دنیا خود شرکت‌ها سود سهام را پیش‌بینی نمی‌کنند؛ بلکه این وظیفه بر عهده تحلیلگران بازار قرار داده شده است. در ایران نیز شرکت‌ها اطلاعات واقعی خود را در سامانه کدال منتشر می‌کنند و شرکت‌های مشاور سرمایه‌گذاری و پردازشگر اطلاعات مالی که از سازمان مجوز گرفته‌اند موظفند اطلاعات درست را طبق تحلیل‌های خود به بازار ارائه کنند.

مدیرعامل فرابورس ایران با اشاره به اینکه تاکنون اکثر شرکت‌های حاضر در بورس با تجهیزات و ماشین‌آلات سنگین و یا زور بازو کار می‌کنند، ادامه داد: اخیراً شاهد درخواست صنایع جدید برای ورود به بازار هستیم؛ به گونه‌ای که ۲۶۰ شرکت دانش بنیان از طریق معاونت علمی و فناوری ریاست جمهوری و ۱۵۰ شرکت کوچک و متوسط توسط سازمان صنایع کوچک درخواست ورود به بازار داده‌اند که حضور چنین شرکت‌هایی در بازار سرمایه آینده متفاوتی را برای این بازار رقم خواهد زد.

به گزارش روابط عمومی فرابورس ایران؛ امیر هامونی در خصوص وضعیت کنونی بازار سرمایه، توقف نمادهای بانکی، بحث شفافیت و نقدشوندگی سهام، جایگاه و اهمیت شرکت‌های دانش بنیان و صنایع کوچک و متوسط در بازار سرمایه و مسائلی از این دست به ابهامات و سوالات مطرح‌شده پاسخ داد. هامونی به مسئله توقف برخی نمادها در بازار سرمایه پرداخت و در حالی که این موضوع را به رکن شفافیت در بازار سرمایه مرتبط دانست، افزود: در این خصوص بیشتر اوقات نوعی تعارض به وجود می‌آید که آیا باید نقدشوندگی را فدای شفافیت و یا شفافیت را فدای نقدشوندگی کنیم؟

هامونی با اشاره به اینکه در اواخر سال ۹۲ توقف طولانی مدت نمادهای پتروشیمی را شاهد بودیم و سال ۹۳ این اتفاق برای پالایشگاهی‌ها و سال ۹۵ نیز برای نمادهای بانکی رخ داد، گفت: ما در تلاشیم نمادهای بانکی را باز کنیم اما گاهی در برخی از صنایع شاهدیم نهادهای سیاست‌گذار که در سود شرکت‌های پذیرفته‌شده در بورس و فرابورس موثرند، سیاستی را اتخاذ می‌کنند که سبب ابهام در صورت‌های مالی شرکت‌ها می‌شود مثلاً صنعت بانکی مکانیسم‌های متفاوتی را در پیش می‌گیرد و اخیراً بانک مرکزی بخشنامه‌ای ابلاغ کرده که می‌تواند به بین‌المللی شدن بانک‌ها کمک کند اما در عین حال ابهاماتی را در صنعت بانکداری به وجود آورده که باید مرتفع شود. وی

مدیرعامل شرکت سپرده گذاری مرکزی:

نشت اطلاعات سهامداری در سمات ممکن نیست

شرکت سپرده گذاری مرکزی در نخستین ماه سال ۱۶ هزار کد سهامدار جدید در بازار سرمایه صادر کرد تا تعداد کدهای سهامداری به رقم ۹ میلیون و ۳۶۴ هزار کد برسد. شرکت سپرده گذاری مرکزی تعداد ۲۶۰ کد سهامدار خارجی در سال ۹۵ صادر کرد که در مقایسه با مدت مشابه سال قبل از آن، شاهد رشد ۴۶ درصدی صدور کد برای سرمایه گذاران خارجی بودیم. دکتر محمدرضا محسنی مدیرعامل شرکت سپرده گذاری مرکزی اوراق بهادار و تسویه وجوه (سمات) در گفت و گو با اقتصاد آنلاین به تشریح آخرین تحولات و جزییات اقدام های جدید این رکن مهم بازار سرمایه پرداخت.

◆ **نحوه تسویه و عملیات پایای معاملات الگوریتمی و شرطی به چه گونه است؟**
معاملات الگوریتمی در واقع نحوه انجام معاملات است که بر روی بازار و میزان کارمزد ارکان تأثیری ندارد، در نتیجه این موضوع تأثیری بر روی سامانه پس از معاملات ندارد، لذا تسویه معاملات همچنان به صورت عادی و مشابه قبل خواهد بود.

◆ **سال ۹۵ چقدر سمات سود محقق کرده است؟**
سود هر سهم شرکت سپرده گذاری مرکزی با ۲۶ درصد رشد به رقم ۶۶۰ ریال رسید که در مجمع ۱۰ درصد آن، میان سهامداران توزیع شد.

◆ **مذاکرات با کره جنوبی برای راه اندازی اتاق پایای مشترک و امکان حضور سرمایه گذار خارجی در بازار بدهی به کجا رسید؟**

مذاکرات گسترده ای در طول دو سال گذشته برای اتصال دو بازار انجام شده است و هم اکنون در مرحله تدوین ساز و کارهای نهایی برای آغاز همکاری ها هستیم. خوشبختانه جلسه خوبی با دکتر هادی اخلاقی فیض مدیرعامل بانک ملت برای رفع مبادلات ارزی و بانکی برگزار شد به طوری که این بانک، آمادگی خود را برای توسعه همکاری های بازار سرمایه ایران و کره جنوبی اعلام کرد. همچنین در این جلسه مقرر شد، دو کار گروه برای تدوین نظام پرداخت و تسویه معاملات با هدف پوشش ریسک و همکاری های مشترک برای افزایش تعاملات بین المللی راه اندازی شود تا راهکارهای عملیاتی در این زمینه برداشته شود. خوشبختانه شعبه بانک ملت در سئول پایتخت کره جنوبی به تازگی راه اندازی شده است و این شعبه می تواند همکاری های لازم را خصوص اتصال بازارهای مالی دو کشور انجام دهد.

◆ **برای ۴۹ میلیون نفر مشمول سهام عدالت چه تمهیدات ساختاری در صورت آزادسازی این سهام و یا تعریف مجدد در قالب صندوق های قابل معامله اندیشیده شده است؟**

هنوز در خصوص نحوه آزاد سازی سهام عدالت تصمیم گیری نهایی نشده است اما شرکت سپرده گذاری مرکزی این طرح را در قالب ایجاد صندوق های سرمایه گذاری قابل معامله به سازمان بورس ارسال کرده است تا ریزنی های لازم برای تصویب و نحوه اجرای آن در بازار سرمایه اتخاذ شود.

◆ **آیا راه اندازی اتاق پایای سهام پدیده خارج از بازار سرمایه را مجاز می دانید؟**
ارائه مجوز راه اندازی سامانه معاملات پدیده در حوزه اختیارات سازمان بورس و اوراق بهادار است. با توجه به اینکه سازمان بورس مجوزی برای انجام عملیات اتاق پایای سهام پدیده صادر نکرده است، این شرکت هیچ گونه اقدامی در این زمینه انجام نخواهد داد.

◆ **تعداد دقیق کد های سهامداری حقیقی و حقوقی صادر شده تا کنون را بفرمایید؟**

شرکت سپرده گذاری مرکزی در نخستین ماه سال ۱۶ هزار کد سهامدار جدید در بازار سرمایه صادر کرد تا تعداد کدهای سهامداری به رقم ۹ میلیون و ۳۶۴ هزار کد برسد.

◆ **چه اقدام هایی با اداره ثبت شرکت ها به منظور تسهیل و تسریع فرآیند افزایش سرمایه صورت گرفته است؟**

سازمان بورس و اوراق بهادار اقدامی را در زمینه تسهیل و بهبود فرآیند های افزایش سرمایه شرکت ها انجام داده است اما هنوز دستورالعملی در این خصوص به شرکت سپرده گذاری مرکزی ارسال نشده است.

◆ **آمار دقیق میزان سپرده گذاری سهام جدید شرکت های خصوصی در سال گذشته از محل افزایش سرمایه را بفرمایید.**

شرکت سپرده گذاری مرکزی در سال ۹۵ پذیره نویسی ۲۹ شرکت را به ارزش ۶۶ هزار میلیارد ریال انجام داد.

◆ **آیا نشت اطلاعات سهامداری از سمات در حین معاملات سهام امکان پذیر است؟**
تمامی اطلاعات معاملات سهامداران بعد از ساعت کاری بازار به شرکت سپرده گذاری مرکزی ارسال می شود و بطور تئوریک این اطلاعات نمی تواند در تصمیم گیری سهامداران نقش اساسی ایفا کند زیرا مشخص نیست، روز کاری بعد چه اتفاقی در بازار رخ خواهد داد. نکته حائز اهمیت دیگر این است که سایر ارکان بازار سرمایه نیز به اطلاعات سهامداران دسترسی دارند. همچنین در طول دو سال گذشته، هیچ گونه شکایتی را در خصوص انتشار اطلاعات سهامداران دریافت نکرده ام.

صدور کدهای حقوقی سرمایه گذاران خارجی از مرز ۲۰۰ کد گذشت

همچنین مدیر عامل شرکت سپرده گذاری مرکزی اوراق بهادار و تسویه وجوه (سمات) گفت: صدور کدهای حقوقی سرمایه گذاران خارجی بازار سرمایه ایران از مرز ۲۰۰ کد گذشت. دکتر محسنی با بیان اینکه فعالیت شرکت های حقوقی خارجی در طول یک سال اخیر افزایش چشمگیری یافته است، اظهار داشت: شرکت سپرده گذاری مرکزی طی ماههای اخیر تعداد ۲۳ کد حقوقی برای سرمایه گذاران خارجی صادر کرد تا تعداد این کدها به رقم ۲۰۳ برسد. وی با بیان اینکه سمات در خردادماه امسال تعداد ۳۱ کد برای سرمایه گذاران خارجی صادر کرد، گفت: ۸ سرمایه گذار حقیقی از کشورهای انگلیس، استونی، نروژ، گرجستان، کویت، عراق، امارات و بنگلادش اخیراً با پشت سر گذاشتن مراحل قانونی، کد معاملاتی فعالیت خود را دریافت کردند. مدیرعامل سمات تصریح کرد: نخستین کد سهامدار خارجی بازار سرمایه ایران را آبان ماه سال ۷۳ یک شرکت آلمانی دریافت کرد و تاکنون ۸۶۸ کد سهامدار خارجی در این بازار صادر شده است. محسنی افزود: شرکت سپرده گذاری مرکزی اخیراً ۲۳ هزار کد سهامدار جدید در بازار سرمایه صادر کرد تا تعداد کدهای سهامداران این بازار به رقم ۹ میلیون و ۴۲۲ هزار کد برسد. وی اظهار داشت: در حال حاضر بیش از ۴ میلیون و ۸۲۰ هزار مرد و ۲ میلیون و ۲۹۰ هزار زن در بازار سرمایه کد سهامداری دریافت کرده اند، افزون بر اینکه بیش از ۵۴ هزار کد حقوقی نیز صادر شده است. معاون عملیات شرکت سپرده گذاری مرکزی درباره اوراق حق تقدم تسهیلات مسکن گفت: حدود ۱۹ نفر اخیراً با خرید اوراق تسهیلات حق مسکن وارد فرآیند دریافت این تسهیلات شدند. وی در خصوص سهامداران فعال بازار سرمایه در خردادماه ۹۶ ابراز داشت: تعداد ۱۶۸ هزار و ۶۵۹ کد حداقل یک تا ۱۰ معامله (خرید یا فروش)، ۲۱ هزار و ۴۵۶ کد بین ۱۱ تا ۲۰ معامله و ۲۷ هزار و ۹۸۰ کد بیش از ۲۰ معامله را در ماه گذشته انجام دادند.

در مجمع عمومی سال ۱۳۹۵ شرکت ایرانول اعلام شد؛

ایرانول؛ پیشتاز رشد سوددهی در روانکاران

رشد ۳۹ درصدی سود خالص ایرانول با تحقق سود ۲۰۲۵ ریالی و تصویب تقسیم سود ۱۸۰۰ ریالی در مجمع

محضر شما سهامداران گرامی که همواره حمایت خود را با حضورتان اعلام کرده اید، تاکید کنیم. شرکت نفت ایرانول از شرکت های پیشگام در تولید انواع روانکار در ایران است که در جهت کسب سهم بازار در رقابت با سایر شرکت های روغن سازی و از طریق افزایش تنوع محصول و با کیفیت بالا فعالیت می کند. تلاش مجموعه بر این است تا با تمرکز بر استراتژی تنوع بخشی به محصولات، بهینه سازی فرآیندهای تولیدی و نیز نوآوری در حوزه بازاریابی و فروش از طریق آگاهی از نیازها و خواسته های بازار و مشتریان در صنعت روانکاری سرآمد باشد. در همین راستا در جهت برآورده کردن انتظارات مشتریان در بازار رقابتی با یکارگیری آخرین استانداردها و بازسازی زیرساخت ها و خطوط تولیدی حرکت می کند. با توجه به نامگذاری سال پیش رو از سوی مقام معظم رهبری به "سال اقتصاد مقاومتی، تولید و

تمام شده فروش، تغییر در سیاست های فروش و درآمد حاصل از فروش ساختمان مازاد شرکت بود، موجب تحقق EPS هر سهم به مبلغ ۲۰۲۵ ریال و مصوب شد مبلغ ۱۸۰۰ ریال معادل ۸۹ درصد از سود تحقق یافته بین سهامداران تقسیم شود. همچنین روزنامه اطلاعات به عنوان روزنامه رسمی شرکت و موسسه حسابرسی هشیار بهمند به عنوان حسابرس و بازرس قانونی برای سال ۱۳۹۶ انتخاب شدند. مجمع ایرانول که با استقبال بی نظیر سهامداران برگزار شد، پس از طرح سوالات در خصوص عملکرد شرکت و پاسخ اعضای هیات مدیره، با تقدیر سهامداران از عملکرد مدیر عامل و اعضای هیات مدیره به پایان رسید.

پیام هیات مدیره

خداوند متعال را شاکریم که توانستیم پس از یک سال تلاش و کوشش مجموعه شرکت نفت ایرانول، مجدداً گردهم آییم تا بار دیگر بر مسئولیت اصلی خود که همانا پاسخگویی به

مجمع عمومی عادی سالانه سال مالی منتهی به ۳۰ اسفند ماه ۱۳۹۵ شرکت نفت ایرانول با حضور بیش از ۹۴ درصدی سهامداران روز شنبه سوم تیر ماه در سالن تلاش وزارت کار برگزار شد.

شرکت نفت ایرانول با اعمال مدیریت حرفه ای، علمی و کارا، یکی از بهترین مجامع خود در سال های اخیر را برگزار کرد و توانست لبخند رضایت و شادی را بر لبان سهامداران خرد و کلان خود بنشانند. این مجمع که به ریاست آقای خالق و نظارت آقایان دیانت و پرتوی برگزار شد، علاوه بر تصویب صورتهای مالی با توجه به گزارش عملکرد مدیرعامل شرکت با ثبت بالاترین رشد سوددهی بین شرکت های تولید روغن (روانکار) در کشور و افزایش ۳۹ درصدی سود خالص سال نسبت به سال قبل از مبلغ ۱۴۵ میلیارد تومان در سال ۹۴ به مبلغ ۲۰۳ میلیارد تومان در سال ۹۵ که ناشی از کاهش اساسی هزینه های مالی و بهای

مشتریان و بازارهای جدید

۱- تغییر در سیاست های فروش و اجرای طرح های مختلف تشویقی فروش و ارتقای اعتبار مشتریان و ایجاد رقابت در عرضه محصولات شرکت در بازار داخلی به خصوص در حوزه های مشترک با شرکت های رقیب.

۲- راه اندازی سیستم فروش و توزیع مویرگی در سطح استان تهران و برخی استان های همجوار همراه با تجهیز بخشی از ناوگان حمل مورد نیاز به عنوان فاز اول طرح جامع توزیع مویرگی.

۳- حفظ مشتریان قبلی و جذب مشتریان جدید در هر دو حوزه فروش بازار داخل و بازار صادراتی همراه با توسعه جغرافیایی و اجرای طرح تغییر سیاست استراتژیک شرکت از حالت خام فروشی در حوزه محصولات صادراتی به فروش محصولات نهایی که دارای حاشیه سود بیشتر هستند.

۴- تغییر اساسی در روش فروش اعتباری مدت دار حوزه بازار صادراتی به روش فروش نقدی به دلیل جلوگیری از ریسک وصول و سوخت مطالبات ارزی با توجه به ساختارهای خاص بازارهای منطقه ای و خارج از کشور، بدون کاهش در حجم و یا مبلغ فروش صادراتی شرکت طی سال ۱۳۹۵- اجرای طرح ایجاد برندهای مختلف محصولات بر پایه مدل فروش برند- محصول محور.

تقدیر نامه ها و اخذ گواهینامه ها

در سال ۹۵

شرکت نفت ایرانول در سال ۹۵ با کوشش و زحمات مجموعه پرسنل و مدیران خود موفق به دریافت انواع گواهینامه ها و تقدیر نامه های مختلف شد که در ذیل به مهمترین آنها اشاره می شود:

تقدیرنامه جایزه ملی تعالی سازمانی، تقدیرنامه شرکت برتر در زمینه صادرات مواد نفتی، لوح و تندیس مدیران جهادی اقتصاد مقاومتی کشور، لوح سپاس و تندیس جشنواره تولید ملی، افتخار ملی، تقدیرنامه مدیران برتر اقتصاد مقاومتی جشنواره نیکو کار آفرین، لوح تقدیر کنفرانس ملی حفاظت از محیط زیست و دریافت ده ها تقدیرنامه و گواهینامه از جشنواره های ملی در سطح کشور.

برنامه های آتی شرکت

افزایش قدرت رقابت و افزایش سهم در بازار داخلی محصولات روانکار- افزایش فروش محصولات نهایی در حوزه صادرات همراه با کاهش خام فروشی تا رسیدن به نقطه صفر خام فروشی در سال ۱۴۰۴- تدوین و اجرای برنامه کلان استراتژی ۱۴۰۴ شرکت در کلیه حوزه ها- اجرای طرح های توسعه ای و کلیدی شرکت در حوزه های تولید و پشتیبانی از قبیل افزایش حجم مقداری تولید، ارتقای کیفیت برخی محصولات فرعی با حاشیه سود بالاتر، افزایش استحصال از مواد اولیه دریافتی با اجرای روش ها و بکارگیری تجهیزات و تکنولوژی های جدید روز دنیا، ارتقای سطوح فناوری های دانش بنیان، توسعه فروش و توزیع مویرگی با هدف گسترش فروش در بازار داخل، اجرای طرح های تولید روغن های موتوری و صنعتی گرید بالا در جهت توسعه و رسوخ در بازارهای هدف مصرف این نوع محصولات، اجرای تفاهم نامه های تولید انواع محصولات جدید

مهندس امیر عسکری
مدیر عامل شرکت نفت ایرانول

محصولات فرعی شرکت به نام اسلک و کس و افزایش میزان تولید روغن پایه همزمان با عملیات شیمیایی فرآیند جداسازی این دو محصول با حل و فصل مسایل تاخیر چند ساله ترخیص فیلترهای خارجی خریداری شده بدین منظور و نصب فیلترهای فوق طی سال به عنوان اولین بخش اجرایی پروژه. با اتمام اولین فاز این پروژه از طرفی میزان استحصال روغن پایه حداقل معادل ۱۱ میلیون لیتر در سال افزایش و از طرف دیگر درجه خلوص اسلک و کس با دستیابی به افزایش اساسی در قیمت فروش توام خواهد بود که مجموع این سرمایه گذاری در فاز اول با برآورد ۱۹ میلیارد تومان انجام و معادل همین مبلغ بازگشت سرمایه آن طی سال اول خواهد بود.

۸- پروژه های تفکیک و مستقل سازی یوتیلیتی پالایشگاه های تهران و آبادان در سه حوزه برق، آب و بخار از شرکت نفت و تامین آن با سایر روش ها از جمله انجام فاز اول آن یعنی ایجاد و ساخت تجهیزات برق و انتقال برق از شرکت برق منطقه ای برای پالایشگاه تهران با صرفه جویی سالانه حداقل به میزان ۷ میلیارد تومان در سال ۹۵.

۹- اجرای پروژه مسیر ریلی جهت بارگیری و انتقال محصولات از مجتمع ظرفرسازی و بسته بندی پالایشگاه تهران.

۱۰- انجام کلیه تکالیف مجامع سنوات قبل و سال ۹۴ از جمله اعمال مالکیت و در اختیار گرفتن بخش حشره کش پالایشگاه تهران پس از ده سال بلاتکلیفی.

۱۱- اجرای ده ها پروژه در حوزه های تولید و پشتیبانی از جمله ایجاد فضاهای انبار و تجهیز فضاهای بلااستفاده قبلی در پالایشگاه های تهران و آبادان و مجتمع های بسته بندی و بریم دو واحد مذکور و انجام فرآیندهای تعمیرات اساسی و سایر طرح های تغییر ساختار تولید در حوزه های مختلف این دو پالایشگاه که در برخی موارد طی ده سال، عملیات تعمیرات و بهسازی انجام نشده بود.

۱۲- تولید محصول جدید روغن تترا با پایه گیاهی برای اولین بار در کشور و منطقه خاورمیانه و راه اندازی خط تولید روغن الوند در پالایشگاه آبادان پس از ۳۶ سال و برای اولین بار پس از جنگ تحمیلی.

۱۳- اجرای ده ها پروژه سیستم های نرم افزاری در واحد های فناوری اطلاعات و اجرای طرح های انگیزشی توسعه و نگهداری منابع انسانی و ایجاد فرهنگ سازمانی یکپارچه جهت ارتقاء سطح شرکت در کلیه زمینه های تولید، پشتیبانی، فروش و توسعه بازار.

اشتغال " هدف گذاری شرکت نفت ایرانول کمک به اشتغالزایی در کشور و کاهش خام فروشی و تولید هر چه بیشتر محصولات نهایی است که افزایش فروش محصولات نهایی صادراتی در سال ۹۵ نسبت به سال ۹۴ موید این موضوع است. شایان ذکر است برای تحقق این هدف با استفاده از دانش و تجربیات متخصصان ایرانی تا پایان سال ۹۵، بخش عظیمی از پروژه مخازن در بندر امام خمینی و نیز تولید روغن نهایی در پالایشگاه روغن سازی آبادان پس از ۳۶ سال از محل منابع موجود در داخل کشور به انجام رسیده و با اتکا به خداوند متعال در سال ۹۶ به بهره برداری کامل خواهد رسید.

در پایان امیدواریم در سایه عنایات الهی و بهره مندی از دانش و همفکری تمامی کارکنان شرکت که شایسته تشکر و قدردانی هستند و استفاده از رهنمودهای سهامداران گرامی بر مشکلات و موانع متعدد پیش روی مجموعه شرکت نفت ایرانول فائق آییم و در جهت رشد و تعالی شرکت و ایران اسلامی عزیزمان گام های اساسی برداریم.

دستاوردهای مهم شرکت

و ثبت رکوردهای مختلف در سال ۹۵

۱- ثبت بالاترین رشد سوددهی در میان شرکت های تولید روغن روانکار در کشور و رشد ۳۹ درصدی سود خالص سال نسبت به سال قبل.

۲- افزایش سهم حداقل ۴ درصدی در حوزه بازار فروش داخل در میان شرکت های داخلی با شرایط رقابت کامل و رسوخ در بازار با توجه به تأثیرات مولفه های کلان اقتصادی ناشی از تعمیق رکود اقتصادی در سال ۹۵ در قالب وضعیت مالی اکثر قریب به اتفاق شرکت ها در کشور.

۳- ثبت رکوردهای بیشترین افزایش فروش مقداری، ریالی و سود خالص عملکرد سال نسبت به بودجه های ارایه شده سال مالی ما بین شرکت های تولید روانکار داخلی.

۴- کاهش حداقل ۳۰ درصدی خام فروشی طی سال در بخش فروش صادراتی شرکت و افزایش همین مقدار محصول نهایی و اجرای عملی یکی از اهداف مهم اقتصاد مقاومتی در سالی که به همین نام از طرف مقام معظم رهبری نامگذاری شده است.

۵- صرفه جویی اساسی در هزینه ها به خصوص در بخش های مختلف بهای تمام شده فروش با کاهش ۳ درصدی نسبت به سال قبل و کاهش هزینه های مالی حداقل به میزان ۱۳ میلیارد تومان.

۶- انجام آخرین فازهای پروژه ساخت مخازن در بندر ماهشهر با ظرفیت تقریبی ۲۵۰۰۰ متر مکعب انواع محصولات با پیشرفت فیزیکی ۹۵ درصدی تا پایان سال ۹۵ همراه با ایجاد قابلیت قطع وابستگی از اجاره مخازن شرکت های رقیب، افزایش میزان انبارش محصولات در مخازن ایجاد شده حداقل به میزان ۱۵۰۰۰ متر مکعب در مقایسه با وضعیت استیجاری فعلی به میزان ۱۰۰۰۰ متر مکعب و امکان نگهداری محصولات در شرایط افزایش قیمت ها همراه با صرفه جویی و کاهش هزینه های اجاره مخازن از سال بعد حداقل به میزان ۱۲ میلیارد تومان در سال.

۷- شروع اجرای فاز اول ارتقای گرید یکی از

در قالب برندهای جدید با همکاری شرکت های اروپایی و بین المللی از قبیل پتروناس، اجرای طرح های ایجاد شرکت های مشترک با شرکت های بین المللی در حوزه روغن های دریایی و تاپ گرید موتوری، اجرای طرح های توسعه ای تولید با اولویت ارتقای سطح کیفی محصولات فعلی و تولید محصولات جدید با حاشیه سود بالاتر و با هدف افزایش منافع

سهامداران و تثبیت آن طی سال های آتی بر اساس مدل طرح های زود بازده و دوره بازگشت سرمایه کوتاه مدت، افزایش سطح کنترل های داخلی شرکت در جهت حفظ دارایی ها و جلوگیری از ایجاد ضرر و زیان، تشکیل کمیته های مختلف عملیاتی از قبیل آسیب شناسی فروش، ریسک شرکت و وصول مطالبات با هدف رفع محدودیت های فعلی و حداکثر

کردن ثروت و ارزش افزوده شرکت، اجرای طرح های مختلف سیستم های عملیاتی و نرم افزاری شرکت جهت افزایش راندمان فعالیت ها با مدل های فرآیند محور، تامین مالی بدون هزینه برای شرکت از قبیل اجرای طرح های سرمایه گذاری از محل افزایش سرمایه و افزایش دوره بازپرداخت خرید مواد اولیه داخلی و وارداتی با روش های جدید.

شرکت نفت ایرانول(سهامی عام)

صورت سود و زیان برای سال مالی منتهی به ۳۰ اسفندماه ۱۳۹۵

یادداشت	سال مالی منتهی به ۱۳۹۵/۱۲/۳۰	سال مالی منتهی به ۱۳۹۴/۱۲/۲۹ (تجدید ارائه شده)
	میلیون ریال	میلیون ریال
درآمدهای عملیاتی	۲۰	۱۱,۱۸۷,۶۱۷
بهای تمام شده درآمدهای عملیاتی	۲۱	(۷,۹۷۶,۰۲۶)
سود ناخالص		۳,۲۱۱,۵۹۱
هزینه های فروش، اداری و عمومی	۲۲	(۱,۰۹۹,۰۳۵)
سایر اقلام عملیاتی	۲۳	۷۲,۳۵۷
		(۱,۰۲۶,۶۷۸)
سود عملیاتی		۲,۲۶۹,۴۴۴
هزینه های مالی	۲۴	(۳۲۲,۶۷۸)
سایر درآمدها و هزینه های غیرعملیاتی	۲۵	۳۶۲,۹۱۶
		۴۰,۲۳۸
سود قبل از مالیات		۲,۳۰۹,۶۸۲
مالیات بر درآمد	۱۳	(۲۸۴,۹۹۶)
سود خالص		۲,۰۲۴,۶۸۶
سود پایه هر سهم:		
سود عملیات هر سهم - ریال	۲۶	۱,۹۱۱
سود(زیان) غیرعملیاتی هر سهم - ریال	۲۶	۱۱۴
سود خالص هر سهم - ریال	۲۶	۲,۰۲۵
گردش حساب سود انباشته		
سود خالص		۲,۰۲۴,۶۸۶
سود انباشته در ابتدای سال		۳,۵۲۵,۰۶۰
تعدیلات سنواتی	۲۷	(۱۱۳,۲۹۳)
سود انباشته در ابتدای سال - تعدیل شده		۳,۳۲۵,۲۱۱
سود سهام مصوب		(۲,۸۰۰,۰۰۰)
سود قابل تخصیص		۵۲۵,۲۱۱
سود انباشته در پایان سال		۱,۹۸۳,۱۴۷

شرکت نفت ایرانول (سهامی عام)
ترازنامه در تاریخ ۳۰ اسفندماه ۱۳۹۵

دارائیهها	یادداشت	۱۳۹۵/۱۲/۳۰	(تجدید ارائه شده) ۱۳۹۴/۱۲/۲۹	بدهیها و حقوق صاحبان سهام	یادداشت	۱۳۹۵/۱۲/۳۰	(تجدید ارائه شده) ۱۳۹۴/۱۲/۲۹
		میلیون ریال	میلیون ریال			میلیون ریال	میلیون ریال
داراییهای جاری:				بدهیهای جاری:			
موجودی نقد	۳	۱۰۱,۲۰۹	۱۳۰,۲۵۶	پرداختنیهای تجاری و غیرتجاری	۱۲	۱,۱۳۷,۳۵۷	۸۴۴,۲۰۹
سرمایه گذاریهایی کوتاه مدت	۴	۳۷,۳۸۶	۳۲,۸۱۵	مالیات پرداختنی	۱۳	۲۸۴,۹۹۶	۲۵۹,۲۴۵
دریافتنیهای تجاری و غیرتجاری	۵	۵,۲۵۸,۷۵۳	۴,۸۷۰,۷۵۵	سود سهام پرداختنی	۱۴	۱,۶۴۶,۴۵۴	۲,۵۹۷,۰۴۴
موجودی مواد و کالا	۶	۲,۶۲۳,۳۰۶	۲,۴۰۵,۸۴۲	تسهیلات مالی دریافتنی	۱۵	۲,۲۴۶,۲۰۹	۱,۸۱۶,۹۵۳
پیش پرداختها	۷	۲۳۷,۲۹۶	۱۷۳,۲۶۹	پیش دریافتها	۱۶	۳۴۶,۷۲۹	۳۲۴,۹۸۱
جمع داراییهای جاری		۸,۲۵۷,۹۵۰	۷,۶۱۲,۹۳۷	جمع بدهیهای جاری		۵,۶۶۱,۷۴۵	۵,۸۴۲,۴۳۲
				بدهیهای غیرجاری:			
داراییهای غیرجاری:				ذخیره مزایای پایان خدمت کارکنان	۱۷	۱۳۴,۴۳۴	۱۰۳,۰۵۰
دریافتنیهای بلند مدت	۵	۲۷,۵۷۷	۲۶,۲۷۱	جمع بدهیهای غیرجاری		۱۳۴,۴۳۴	۱۰۳,۰۵۰
سرمایه گذاریهایی بلندمدت	۸	۹۱,۸۷۹	۹۱,۸۸۲	جمع بدهیها		۵,۷۹۶,۱۷۹	۵,۹۴۵,۴۸۲
داراییهای نامشهود	۹	۱۰۹,۹۲۲	۹۶,۹۱۸	حقوق صاحبان سهام:			
داراییهای ثابت مشهود	۱۱	۱,۳۱۶,۶۸۴	۱,۲۰۰,۶۲۱	سرمایه	۱۸	۱,۰۰۰,۰۰۰	۱,۰۰۰,۰۰۰
جمع داراییهای غیرجاری		۱,۵۴۶,۰۶۲	۱,۴۱۵,۶۹۲	اندوخته قانونی	۱۹	۱۰۰,۰۰۰	۱۰۰,۰۰۰
				سود انباشته		۲,۹۰۷,۸۳۳	۱,۹۸۳,۱۴۷
				جمع حقوق صاحبان سهام		۴,۰۰۷,۸۳۳	۳,۰۸۳,۱۴۷
جمع دارائیهها		۹,۸۰۴,۰۱۲	۹,۰۲۸,۶۲۹	جمع بدهیها و حقوق صاحبان سهام		۹,۸۰۴,۰۱۲	۹,۰۲۸,۶۲۹

در مجمع چادرملو ۲۰۰ ریال سود سهام تقسیم شد

مجمع عمومی عادی سالانه صاحبان سهام شرکت معدنی و صنعتی چادرملو (سهامی عام) صبح روز یکشنبه ۱۸ تیر ماه با حضور اکثریت سهامداران حقیقی و حقوقی در سالن تلاش تهران برگزار شد. به گزارش خبرنگار ما؛ در این مجمع ابتدا مهندس نوریان مدیرعامل شرکت با اشاره به نقش چادرملو در تأمین مواد اولیه صنایع فولاد با هدف پیشبرد اهداف اقتصادی و صنعتی کشور گفت: این شرکت در سال ۹۵ توانسته با اتخاذ تدابیر مناسب و مرتفع ساختن مشکلات پیش رو، علاوه بر محقق ساختن پوشش ۱۱۷ درصدی درآمد هر سهم، گام‌های موثری در اجرای برنامه‌ها توسعه بخش شرکت بردارد.

تن در سال و طرح تأمین آب از محل اجرای شبکه فاضلاب شهرستان اردکان با ظرفیت تصفیه ۲/۹ میلیون مترمکعب در سال عنوان کرد و در دستور کار قرار گرفتن ۲ طرح جدید توسعه این شرکت خبر داد. این طرح‌ها شامل طرح احداث کارخانه گندله سازی جدید با ظرفیت ۴ میلیون تن و طرح احداث کارخانه نورد با ظرفیت ۱/۲ میلیون تن در سال است.

وی با توجه به ذخیره باقیمانده معدن سنگ آهن چادرملو و ضرورت تأمین منابع جدید سنگ آهن برای استمرار تولید کنسانتره در بلندمدت اظهار امیدواری کرد: هر چه زودتر مجوز نهایی بهره برداری از پهنه معدنی D۱۹ که دارای ۱۰۰ میلیون تن ذخیره قابل برداشت است، از سوی سازمان محیط زیست صادر شود.

مهندس نوریان از سرمایه گذاری شرکت چادرملو در شرکت صنایع آهن و فولاد سرمد ابرکوه به میزان ۶۵ درصد با هدف تکمیل زنجیره تولید نام برد و افزود: بهره برداری از واحد نورد این شرکت با ظرفیت ۵۰۰ هزار تن انواع میلگرد از اواخر سال گذشته آغاز شده و ساخت واحد فولاد این مجموعه نیز با ظرفیت تولید ۶۰۰ هزار تن شمش فولاد هم اکنون در حال اجراست.

وی مشارکت در طرح تأمین و انتقال آب خلیج فارس به مناطق مرکزی ایران را هم یکی از سرمایه گذاری‌های مهم و زیربنای چادرملو عنوان کرد و گفت: در اجرای مصوبه مورخ ۹۲/۵/۱۲ هیأت مدیره شرکت مقرر شد شرکت معدنی و صنعتی چادرملو با خرید ۲۰ درصد سهام شرکت تأمین و انتقال آب خلیج فارس، جهت اجرای طرح انتقال آب از خلیج فارس به صنایع معدنی کشور از جمله

مهندس محمود نوریان با برشمردن برخی فعالیت‌های رو به رشد شرکت افزود: در سال ۹۵ نیز مطابق روال سال‌های قبل پروژه‌های مطالعاتی، تحقیقاتی و پژوهشی با هدف کاهش مصارف و هزینه‌ها، بهینه‌سازی و کاهش مصرف انرژی، استفاده از فناوری‌های جدید، انجام اصلاحات در خطوط تولید کماکان در دستور کار قرار گرفت. به نحوی که تنها در این سال بالغ بر ۷۸۵ قلم قطعات و لوازم مصرفی واحدهای تولیدی در داخل کشور بومی‌سازی شد و تاکنون ۱۰،۱۹۵ قلم قطعات و لوازم یدکی، از منابع داخلی تأمین و جایگزین قطعات مشابه ساخت خارج شده است.

وی کاهش مداوم مصرف انرژی (برق، آب و گاز) در مجتمع‌های معدنی و صنعتی چادرملو، نسبت به پیش‌بینی‌های انجام شده را از جمله اقدامات مثبت شرکت عنوان کرد. در خصوص طرح‌های به بهره برداری رسیده چادرملو گفت: در اردیبهشت پارسال بهره برداری از واحد بخار نیروگاه ۵۰۰ مگاواتی سیکل ترکیبی مجتمع صنعتی چادرملو در اردکان یزد آغاز شد و در حال حاضر با تمام ظرفیت (شامل ۲ واحد گازی و ۱ واحد بخار) در حال کار است و برق تولیدی را به مدار شبکه برق سراسری انتقال می‌دهد.

همچنین بهره برداری آزمایشی از کارخانه تولید شمش فولاد چادرملو با ظرفیت ۱ میلیون تن قابل ارتقاء تا ۱ میلیون و ۳۰۰ هزار تن با تولید اولین شمش فولاد در بهمن ماه آغاز شد.

مدیرعامل چادرملو همچنین طرح‌های در دست تکمیل این شرکت را شامل طرح احداث کارخانه احیاء (آهن اسفنجی) با ظرفیت ۱ میلیون و ۵۵۰ هزار

چادرمو مشارکت کند که در حال حاضر میزان این مشارکت معادل ۲۲/۲۲ درصد است و امیدواریم با اجرای آن بخش زیادی از مشکل کمبود آب صنایع بزرگ واقع در مسیر این خط انتقال از بندرعباس تا یزد برطرف شود. نوربان با مثبت ارزیابی کردن عملکرد برنامه تولیدی شرکت گفت: در سال ۹۵ بالغ بر ۱۰ میلیون و ۵ هزار تن کنسانتره سنگ آهن، ۴۹۶ هزار تن سنگ آهن دانه بندی شده و ۳ میلیون و ۷۲۰ هزار تن گندله تولید شده که فراتر از برنامه پیش بینی بوده است. مجموعه این عملکرد موجب کسب کردن رتبه دوم گروه اکتشاف، استخراج و بهره برداری معادن در سال ۹۵ از سوی سازمان مدیریت صنعتی شد. در ادامه این مجمع گزارش بازرسان و حسابرسان قانونی شرکت ارائه شد و پس از پرسش و پاسخ سهامداران صورت های مالی سال ۹۵ به تصویب حاضران رسید. از دیگر تصمیمات جلسه یاد شده تقسیم سود سال مالی منتهی به ۳۰ اسفندماه ۹۵، به ازای هر سهم ۲۰۰ ریال بین سهامداران بود.

مروری بر عملکرد مالی و عملیاتی شرکت در سال جاری

ارائه گزارش عملکرد مالی شرکت در دو سال اخیر به صورت مقایسه ای همراه با درصد تغییرات نسبت به سال قبل و تشریح دلایل عمده مرتبط :
(۱) اقلام صورت سود و زیان:

ارقام - میلیون ریال

شرح			صورت سود و زیان برای سال مالی منتهی به ۱۳۹۵/۱۲/۳۰			صورت سود و زیان برای سال مالی منتهی به ۱۳۹۴/۱۲/۲۹		
	کنسانتره و سنگ آهن دانه بندی	گندله	جمع	کنسانتره و سنگ آهن دانه بندی	گندله	جمع		
فروش داخلی	۱۰,۷۱۷,۴۴۵	۱۰,۰۹۲,۰۹۷	۲۰,۸۰۹,۵۴۲	۸,۶۹۳,۳۳۱	۶,۳۵۴,۲۸۶	۱۵,۰۴۷,۶۱۷		
فروش صادراتی	۱۵۲,۴۵۸	۰	۱۵۲,۴۵۸	۹۱,۲۵۸	۰	۹۱,۲۵۸		
جمع فروش	۱۰,۸۶۹,۹۰۳	۱۰,۰۹۲,۰۹۷	۲۰,۹۶۲,۰۰۰	۸,۷۸۴,۵۸۹	۶,۳۵۴,۲۸۶	۱۵,۱۳۸,۸۷۵		
بهای تمام شده کالای فروش رفته	(۷,۵۷۷,۰۷۲)	(۶,۲۲۷,۰۰۹)	(۱۳,۸۰۴,۰۸۱)	(۵,۹۸۰,۶۰۸)	(۳,۶۰۵,۰۷۷)	(۹,۵۸۵,۶۸۵)		
سود ناخالص	۳,۲۹۲,۸۳۱	۳,۸۶۵,۰۸۸	۷,۱۵۷,۹۱۹	۲,۸۰۳,۹۸۱	۲,۷۴۹,۲۰۹	۵,۵۵۳,۱۹۰		
هزینه های اداری - عمومی و فروش	(۲۱۶,۶۷۱)	(۱۰,۰۹۲)	(۲۲۶,۷۶۳)	(۱۶۰,۳۱۲)	(۶,۳۵۴)	(۱۶۶,۶۶۶)		
سایر درآمدها و هزینه های عملیاتی	۷۱,۹۸۷	۰	۷۱,۹۸۷	۳۱,۰۶۸	۰	۳۱,۰۶۸		
سود عملیاتی	۳,۱۴۸,۱۴۷	۳,۸۵۴,۹۹۶	۷,۰۰۳,۱۴۳	۲,۶۴۷,۷۳۷	۲,۷۴۲,۸۵۵	۵,۴۱۷,۵۹۲		
هزینه های مالی	۰	۰	۰	۰	۰	۰		
سایر (هزینه ها) و درآمدهای غیر عملیاتی	۶۵۱,۰۲۵	۰	۶۵۱,۰۲۵	۵۵۵,۴۹۸	۰	۵۵۵,۴۹۸		
سود خالص قبل از مالیات	۳,۷۹۹,۱۷۲	۳,۸۵۴,۹۹۶	۷,۶۵۴,۱۶۸	۳,۲۳۰,۲۳۵	۲,۷۴۲,۸۵۵	۵,۹۷۳,۰۹۰		
مالیات	۰	۰	۰	۰	۰	۰		
سود خالص	۳,۷۹۹,۱۷۲	۳,۸۵۴,۹۹۶	۷,۶۵۴,۱۶۸	۳,۲۳۰,۲۳۵	۲,۷۴۲,۸۵۵	۵,۹۷۳,۰۹۰		
در آمد هر سهم - ریال	۱۳۴	۱۳۷	۲۷۱	۱۸۹	۱۶۰	۳۴۹		

تجزیه و تحلیل نوسان سود خالص عملکرد سال مالی منتهی به ۹۵/۱۲/۳۰ با سود خالص عملکرد سال مالی منتهی به ۹۴/۱۲/۲۹ :
(الف) نوسان مبلغ کل فروش:

محصول	مبلغ نوسان ناشی از تغییرات (میلیون ریال)			درصد نوسان ناشی از تغییرات		
	نرخ فروش هر تن	مقدار فروش	جمع	نرخ فروش هر تن	مقدار فروش	جمع
کنسانتره	۱,۰۳۱,۰۵۰	۸۶۸,۷۳۷	۱,۸۹۹,۷۸۷	۱۱/۸۶	۹/۹۹	۲۱/۸۵
دانه بندی	۵۴,۸۹۴	۱۳۰,۶۳۲	۱۸۵,۵۲۶	۶۰/۱۵	۱۴۳/۱۵	۲۰۳/۳۰
گندله	۷۳۰,۰۴۲	۳,۰۰۷,۷۷۰	۳,۷۳۷,۸۱۲	۱۱/۴۹	۴۷/۳۳	۵۸/۸۲
جمع	۱,۸۱۵,۹۸۶	۴,۰۰۷,۱۳۹	۵,۸۲۳,۱۲۵	۱۱/۶۳	۲۵/۶۱	۳۷/۲۴

ب) نوسان مبلغ کل بهای تمام شده کالای فروش رفته:

محصول	مبلغ نوسان ناشی از تغییرات (میلیون ریال)			درصد نوسان ناشی از تغییرات		
	هزینه هر تن	مقدار فروش رفته	جمع	هزینه هر تن	مقدار فروش رفته	جمع
کنسانتره	۹۱۱,۴۳۵	۶۰۸,۵۶۳	۱,۵۱۹,۹۹۸	۱۵/۴۵	۱۰/۳۱	۲۵/۷۶
دانه بندی	۲,۶۳۵	۷۳,۸۳۱	۷۶,۴۶۶	۳/۲۹	۹۲/۳۳	۹۵/۶۲
گندله	۷۶۶,۰۸۳	۱,۸۵۵,۸۴۹	۲,۶۲۱,۹۳۲	۲۱/۲۵	۵۱/۴۸	۷۲/۷۳
جمع	۱,۶۸۰,۱۵۱	۲,۵۳۸,۲۴۴	۴,۲۱۸,۳۹۶	۱۷/۵۰	۲۵/۷۱	۴۳/۲۱

ج) نوسان مبلغ کل سود خالص:

شرح	مبلغ نوسان ناشی از تغییرات (میلیون ریال)			درصد نوسان
	عملکرد ۹۵	عملکرد ۹۴	تغییرات	افزایش (کاهش)
تغییرات ناشی از نوسان نرخهای فروش			۱,۸۱۵,۹۸۶	۱۱/۶۳
تغییرات ناشی از نوسان مقدار فروش			۴,۰۰۷,۱۳۹	۲۵/۶۱
تغییرات ناشی از نوسان هزینه های تمام شده هر تن			(۱,۶۸۰,۱۵۱)	(۱۷/۵۰)
تغییرات ناشی از نوسان کالای مقدار فروش رفته			(۲,۵۳۸,۲۴۴)	(۲۵/۷۱)
تغییرات ناشی از نوسان هزینه های عملیاتی	۲۲۶,۷۶۳	۱۶۶,۶۶۶	(۶۰,۰۹۷)	(۳۶/۰۶)
تغییرات ناشی از نوسان هزینه های مالی	۰	۰	۰	۰
تغییرات ناشی از نوسان سایر درآمدهای عملیاتی	۷۱,۹۸۷	۳۱,۰۶۸	۴۰,۹۱۹	۱۳۱/۷۱
تغییرات ناشی از نوسان سایر درآمدهای غیرعملیاتی	۶۵۱,۰۲۵	۵۵۵,۴۹۸	۹۵,۵۲۷	۱۷/۲۰
سود خالص	۷,۶۵۴,۱۶۸	۵,۹۷۳,۰۹۰	۱,۶۸۱,۰۷۹	۲۸/۱۴
EPS *	۲۷۱	۳۴۹	(۷۸)	۲۸/۱۴

مهندس یکه زارع در مجمع عمومی ایران خودرو اعلام کرد:

تولید سه محصول جدید ایران خودرو در سال ۹۶

مجمع عمومی عادی سالانه ایران خودرو با حضور اکثریت سهامداران برگزار شد. در مجمع عمومی عادی سالانه صاحبان سهام عملکرد و برنامه های راهبردی ایران خودرو در زمینه تداوم سودآوری، عرضه خودروهای جدید، رهبری بازار، توسعه صادرات و طراحی پلت فرم محصولات جدید مورد تایید اکثریت سهامداران قرار گرفت.

در این جلسه دکتر محمدرضا فیض بخش رئیس مجمع ایران خودرو در سخنانی با اشاره به فعالیت های انجام شده در گروه صنعتی ایران خودرو تولید سال گذشته این شرکت را مطلوب ارزیابی کرد و گفت: طی چهار سال اخیر اقدامات خوبی در ایران خودرو صورت گرفته که امیدواریم این روند با حمایت سهامداران همچنان ادامه داشته باشد.

وی افزود: ایران خودرو عملکرد درخشانی در مشارکت های بین المللی و همکاری با شرکت های معتبر جهانی داشته که موجب شده گام بزرگی در مسیر خودروساز شدن کشور برداشته شود. فیض بخش افزود: فعالیت های اصلی ایران خودرو در سال گذشته علاوه بر مشارکت با خودروسازان معتبر جهانی برای تولید محصول، معطوف به صادرات، همکاری با شرکت های دانش بنیان، ارتقای کیفیت و افزایش شاخص رضایت مشتریان بوده است. وی تصریح کرد: این شرکت با فروش سهام شرکت های تابعه و چابک سازی ساختار مالی شرکت برنامه منسجمی را برای بهبود سوددهی در سال های آتی تدوین کرده است.

فروش دارایی های راکد و غیراقتصادی

مهندس هاشم یکه زارع مدیرعامل گروه صنعتی ایران خودرو نیز در گزارشی از عملکرد این شرکت در زمینه رشد تیراژ تولید، سودآوری، افزایش کیفیت، عرضه محصولات جدید، اصلاح ساختار، توسعه صادرات و پیشبرد اهداف و سیاست های اعلام شده شرکت در سال مالی منتهی به سی ام اسفند ماه

۹۵ توضیحاتی ارائه کرد. وی توسعه همکاری های بین المللی، توسعه محصولات و بازار و توسعه مالی - اقتصادی را از جمله محورهای اصلی حرکت ایران خودرو ذکر کرد که در سایه بهبود فضای کسب و کار پس از برجام سرعت گرفته است. مهندس یکه زارع ضمن ارائه گزارش عملکرد و دستاوردهای شرکت در سال ۹۵ به سهامداران متذکر شد: ایران خودرو در این سال موفق به تولید ۶۵۱ هزار دستگاه انواع محصولات سواری و وانت و حفظ سهم بیش از ۵۰ درصدی خود در خودروهای سواری برای سومین سال پیاپی شده است. وی افزایش تیراژ تولید محصولات را همراه با افزایش کیفیت دانست و تاکید کرد: در سال گذشته محصولات رانا، سوزوکی، پژو ۲۰۶، دنا، سورن و تندر ۹۰ ستاره های کیفی خود را افزایش دادند و در سال جاری نیز محصولاتی چون تندر پلاس، دنا پلاس در اولین حضور خود در ارزیابی چهار و سه ستاره کیفی را کسب کردند. وی ادامه داد: شرکت ایران خودرو در سال ۹۵ سهام خود در دو شرکت به همراه بخشی از سهام ۱۰ شرکت بزرگی گروه را به ارزش ۴ هزار و ۴۶۶ میلیارد ریال واگذار کرده است. مهندس یکه زارع با اشاره به ترازنامه و صورت سود و زیان شرکت ایران خودرو اظهار داشت: هر سهم ایران خودرو ۱۴۷ ریال سود داده که بر اساس قانون مجاز به تقسیم ۱۰ درصد معادل ۱۵ ریال هستیم. وی ادامه داد: بودجه اولیه و عملکرد ایران خودرو نیز نشان می دهد این شرکت در بخش عملکرد تولید رشد ۲۶ درصدی را ثبت کرده است.

مدیرعامل ایران خودرو با بیان اینکه در حوزه توسعه مالی - اقتصادی نیز ایران خودرو روند رو به رشد خود را حفظ کرده و سوددهی خود که از سه سال پیش به آن دست یافته را حفظ کرده است، افزود: به بازدهی رساندن و فروش دارایی های راکد و غیراقتصادی و جلوگیری از رسوب سرمایه، حذف کامل تولید خودرو با کسری قطعه، جلوگیری از راکد شدن نقدینگی

شرکت، کنترل و کاهش هزینه ها و افزایش درآمد از طریق اجرای پروژه های بهبود و ارتقا سهم بازار در بخش خودروهای سواری کشور به بیش از ۵۰ درصد در فاصله سال های ۹۳ تا ۹۵ از جمله مهمترین محورهای کاری و عملکردی ایران خودرو در این بخش بوده است.

توسعه مشارکت های بین المللی

وی در ادامه افزود: همچنین در حوزه توسعه محصولات و سهم بازار تکمیل سبد محصول از طریق ایجاد و توسعه مشارکت های بین المللی، توسعه پلت فرم و قوای محرکه، تنوع بخشی به پرتفوی محصولات و ارتقا سطح کیفی محصولات مدنظر قرار گرفته است. مدیرعامل گروه صنعتی ایران خودرو از تولید محصولات جدید به منظور پاسخگویی به نیاز مشتریان خبر داد و گفت: سه محصول دنا پلاس توربو، دنا پلاس اتوماتیک و سورن دیزل در سال جاری تولید خواهد شد. یکه زارع با تاکید بر سایر فعالیت های انجام شده تصریح کرد: توسعه همکاری های بین المللی شرکت ایران خودرو نیز از طریق شروع به کار شرکت مشترک ایپاک، قرارداد ۱۰ جانبه بین المللی جهت طراحی تولید پلت فرم محصولات جدید، شروع فاز طراحی و تولید خانواده موتورهای نسل جدید و همچنین تنوع در مدل همکاری ها دنبال و محقق شده است. وی همچنین به برنامه های آینده شرکت ایران خودرو اشاره کرد و افزود: این شرکت براساس سند چشم انداز ۱۴۰۴ تولید یک میلیون و ۱۰۰ دستگاه انواع خودرو در سال ۱۴۰۰ را هدف گذاری کرده است. مهندس یکه زارع ادامه داد: استراتژی های کلان ایران خودرو در مسیر پیش رو نیز براساس تمرکز بر خرد مالی و سرمایه های انسانی، پاسخگویی موثر به نیازها و انتظارات ذینفعان، ارتقای قابلیت های طراحی و توسعه محصول، تولید خودرو با کیفیت مبتنی بر فرآیندهای به روز و توسعه صادرات و حضور در بازارهای جهانی شکل گرفته است.

محمد رضا مایلی

کارشناس ارشد بازار سرمایه

فروش ۲۵۶ هزار میلیارد ریالی نتیجه سال مالی ۹۵ ایران خودرو

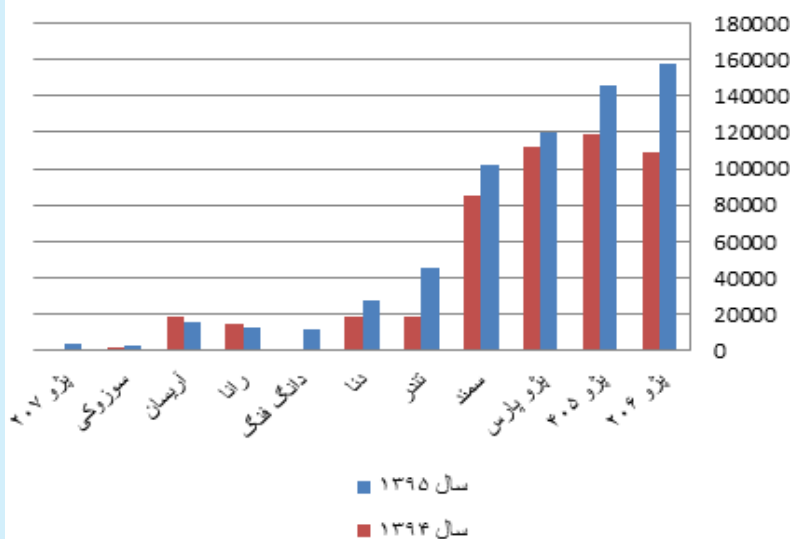
صورت‌های سال مالی منتهی به ۳۰ اسفند ۱۳۹۵ شرکت ایران خودرو به تازگی منتشر شده که طی این صورت مالی فروش شرکت برای این سال ۲۵۶ هزار میلیارد ریال گزارش شده است. از این مبلغ تنها ۰/۲ درصد معادل ۶۴۳ میلیارد ریال مربوط به فروش صادراتی و مابقی فروش معادل ۲۵۵ هزار میلیارد ریال به شکل فروش داخلی گزارش شده است. از نظر تعداد، شرکت ایران خودرو طی سال مالی مورد گزارش تعداد ۶۴۵،۵۱۰ دستگاه خودرو به فروش رسانده که از این تعداد ۱،۴۱۰ دستگاه به صورت صادراتی و خارجی به فروش رسیده و مابقی در داخل کشور عرضه شده است.

سال‌هاست که در بین محصولات شرکت، گروه محصولات پژو علی‌رغم کاستی‌های موجود در کیفیت توانسته نظر و اعتماد مشتریان را به خود جلب کرده و به عنوان یکی از اولین انتخاب‌ها در بین خریداران خودروهای تولید داخل قرار گیرد. در سال مالی ۱۳۹۵ گروه محصولات پژو به مانند هر ساله بیشترین اقبال را بین مشتریان شرکت دارا بوده و به همین دلیل بیشترین سهم از فروش تعدادی و ریالی شرکت را نیز به خود اختصاص داده است؛ به طوریکه ۴ خودروی پژو ۲۰۶، پژو ۴۰۵، پژو پارس و پژو ۲۰۷ مجموعاً با فروش ۴۲۶،۶۱۰ دستگاه سهم ۶۶ درصدی از تعداد فروش شرکت را به خود اختصاص داده‌اند. این چهار نوع

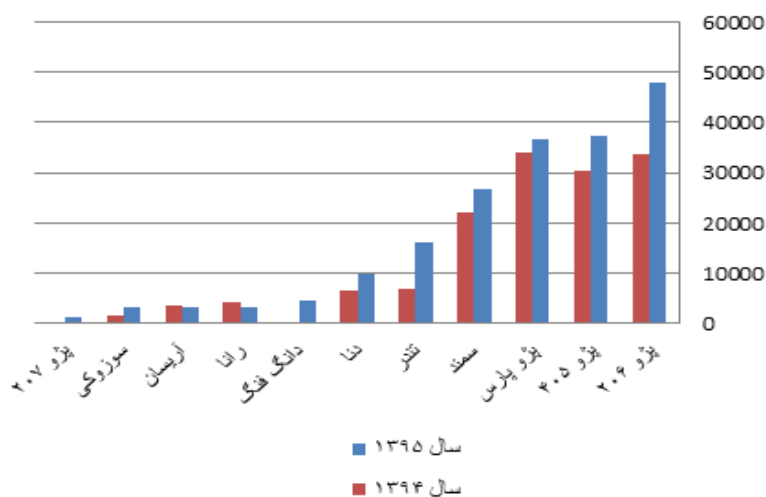
خودروی تولیدی همچنین سهم ۵۹ درصدی از مبلغ ریالی فروش را نیز به خود اختصاص داده‌اند. گروه سمند با فروش ۲۷ هزار میلیارد ریالی سهم ۱۰/۵ درصدی از کل فروش سال ۱۳۹۵ را داراست؛ این در حالیست که در سال مالی ۱۳۹۴ این محصول سهم ۱۲ درصدی از فروش شرکت را دارا بوده است. پس از این دو محصول، گروه محصولات تندر و گروه محصولات دنا به ترتیب با سهم ۶ درصدی و ۴ درصدی بیشترین سهم از فروش ۲۵۶ هزار میلیارد ریالی شرکت را دارا بوده‌اند. این دو محصول در سال مالی ۹۴ به ترتیب سهم ۳/۸ درصدی و ۳/۳ درصدی از فروش آن سال را به خود اختصاص داده بودند. در نمودارهای زیر تعداد و مبلغ فروش محصولات شرکت ایران خودرو در ۲ سال مالی ۱۳۹۴ و ۱۳۹۵ قابل مشاهده است. حاشیه سود ناخالص شرکت در سال مالی ۱۳۹۵ با فروش ۲۵۶ هزار میلیارد ریالی ۸/۸ درصد است، این در حالیست که در سال مالی ۱۳۹۴ با فروش ۱۸۴ هزار میلیارد ریالی این نسبت برابر با ۱۰/۶ درصد بوده است. علت این اتفاق را می‌توان در افزایش نرخ ارز و در نتیجه افزایش بهای تمام شده محصولات پر فروش شرکت جویا شد؛ چراکه در حدود ۶ درصد از مواد اولیه مورد نیاز تولید محصولات شرکت به شکل خارجی تامین می‌شود. نمودار زیر حاشیه سود ناخالص محصولات شرکت طی دو سال مالی ۹۴ و ۹۵ را نشان می‌دهد. همانطور که در نمودار قابل مشاهده است؛

گروه محصول سوزوکی بیشترین حاشیه سود ناخالص را در بین محصولات این شرکت داراست. هرچند به لحاظ تعداد فروش این محصول سهم اندکی در فروش شرکت دارد؛ به همین دلیل تاثیر بسزایی در میزان حاشیه سود ناخالص شرکت ندارد. اما حاشیه سود محصولات گروه پژو طی دو سال ۹۴ و ۹۵ کاهش یافته که علت آن در بالا ذکر شد. کاهش حاشیه سود ناخالص گروه پژو با توجه به سهم ۵۹ درصدی این محصول در مبلغ کل فروش شرکت باعث کاهش حاشیه سود ناخالص شرکت شده است. در بین محصولات تولیدی شرکت ایران خودرو، گروه محصول آریسان حاشیه سود ناخالص منفی دارد. این حاشیه سود منفی طی سال ۹۵ نسبت به سال مالی قبل رشد منفی نیز داشته و حدود دو برابر شده است که این اتفاق با توجه به افزایش نرخ ارز و همین‌طور رشد بهای تمام شده محصولات شرکت روی داده است. از علل اینکه چرا شرکت نمی‌تواند حاشیه سود حداقلی و مثبت برای این محصول داشته باشد؛ می‌توان به کیفیت پایین این محصول اشاره کرد که همین موضوع مانع بزرگی در برابر افزایش نرخ فروش تا نقطه سر به سر و حتی کمی بیشتر جهت ایجاد حاشیه سود مثبت است. به طوریکه در صورت افزایش نرخ فروش (علی‌رغم هزینه تولید بالا) اقبال مشتریان به این محصول کم و کمتر می‌شود. شرکت ایران خودرو پس از اینکه تولید خودروی پیکان و پس از آن پیکان وانت را متوقف کرد؛ به فکر

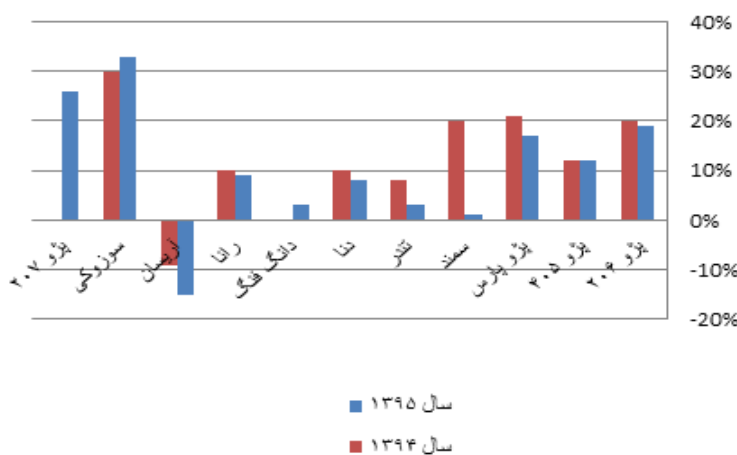
نمودار تعداد فروش محصولات شرکت ایران خودرو

نمودار مبلغ فروش محصولات شرکت ایران خودرو (میلیارد ریال)

نمودار حاشیه سود محصولات شرکت ایران خودرو

با شرکت پژو می‌توان آینده روشنی را برای صنعت خودروسازی کشور متصور شد؛ چراکه با افزایش کیفیت در محصولات تولیدی شرکت ایران خودرو، سایر شرکت‌ها و رقبای داخلی این شرکت نیز به فکر تولید محصولاتی با کیفیت بیشتر برای حضور در بازار رقابتی افتاده و در نتیجه در این فضای رقابتی رشد صنعت شکل خواهد گرفت.

قرارداد با شرکت پژو و تولید خودروهای تحت لیسانس و یا با مشارکت این شرکت بزرگ فرانسوی می‌تواند در وهله اول کیفیت محصولات تولیدی را از وضع موجود افزایش دهد، در وهله بعدی موجب ایجاد محصولاتی جدید بین محصولات تولیدی این شرکت شود و در نتیجه موجبات افزایش اقبال مشتریان به محصولات شرکت را فراهم دارد. همانطور که در بالا گفته شد با توجه به انعقاد قرارداد

تولید وانت باری جدید افتاد تا بتواند همانند وانت بار قبلی تولیدی خود بازار نسبتاً خوبی به دست بگیرد اما متأسفانه خودروی جدید و جایگزین پیکان وانت نتوانست جایگاه مدنظر مدیران را کسب کند. هزینه‌های توزیع و فروش در سال مالی ۹۴ سهم ۵ درصدی از کل فروش را دارا بوده و این نسبت در سال مالی ۹۵ کاهش یافته و به ۴/۷ درصد از مبلغ کل فروش رسیده است. علی‌رغم افزایش ۳۹ درصدی فروش هزینه‌های توزیع و فروش شرکت افزایش ۲۴/۶ درصدی داشته است. در سال مالی ۹۴ شرکت توانسته بود سود عملیاتی به میزان ۵ درصد از کل مبلغ فروش ایجاد کند، اما با افزایش فروش طی سال ۹۵ شرکت موفق شده که حاشیه سود عملیاتی خود را نسبت به سال مالی قبل افزایش داده و به ۶ درصد برساند که از علل آن افزایش فروش و هم‌منظور افزایش هزینه‌های عملیاتی به میزانی کمتر از رشد مبلغ فروش است. یکی از قسمت‌های مهم و قابل توجه صورت سود و زیان شرکت ایران خودرو هزینه مالی این شرکت است که هر ساله باعث کاهش سودآوری شرکت می‌شود؛ به طوریکه طی دو سال ۹۴ و ۹۵ این هزینه از سود عملیاتی شرکت نیز بیشتر بوده است. سال ۹۴ شرکت موفق به ایجاد سود عملیاتی ۹ هزار میلیارد ریال شده اما در مقابل هزینه مالی ۱۱ هزار میلیارد ریالی داشته است. در سال مالی ۹۵ نیز این اتفاق تکرار شده و علی‌رغم اینکه شرکت توانسته سود عملیاتی ۱۵ هزار میلیارد ریالی ایجاد کند اما هزینه مالی ۱۶ هزار میلیارد ریالی نیز پرداخت کرده است. با توجه به آنچه گفته شد شرکت طی دو سال مورد بررسی ۹۴ و ۹۵ هزینه مالی بیشتر از سود عملیاتی داشته است که این موضوع می‌تواند باعث ایجاد زیان برای شرکت شود، اما شرکت از طریق درآمدهای غیر عملیاتی حاصل از سرمایه‌گذاری و ... نه تنها توانسته زیان حاصل را پوشش دهد؛ بلکه موفق به ایجاد سود خالص نیز شده است. شرکت در سال مالی ۹۴ سود خالص ۸۱۴ میلیارد ریالی و در سال ۹۵ نیز سود خالص ۲۰۲۵۰ میلیارد ریالی ایجاد کرده که به ازای هر سهم این شرکت (با سرمایه ۱۵۳۰۰ میلیارد ریالی) سود ۵۴ ریالی برای سال مالی ۱۳۹۴ و سود ۱۴۷ ریالی برای سال مالی ۱۳۹۵ ایجاد کرده است. اما شرکت در آخرین پیش‌بینی وضعیت سال مالی جاری خود (سال مالی منتهی به ۲۹ اسفند ۹۶) برای این سال فروش ۲۳۴ هزار میلیارد ریالی پیش‌بینی کرده و با توجه به این مبلغ فروش حاشیه سود ناخالص شرکت را ۷۱ درصد پیش‌بینی کرده است. حاشیه سود ناخالص پیش‌بینی شده سالجاری همانند سال گذشته نسبت به سال مالی قبل خود با کاهش گزارش شده است. حاشیه سود عملیاتی در این سال ۶/۵ درصد پیش‌بینی شده که نسبت به سال مالی قبل با رشد پیش‌بینی شده است. همانطور که قبلاً ذکر شد هزینه مالی از مهمترین بخش‌های صورتهای مالی شرکت ایران خودرو است. این هزینه برای سال مالی ۹۶ همانند دو سال گذشته بیشتر از سود عملیاتی شرکت و برابر با ۱۶ هزار میلیارد ریال پیش‌بینی شده است. هم‌منظور پیش‌بینی شده شرکت بتواند طی این سال نیز از طریق درآمدهای غیرعملیاتی زیان ناشی از فزونی هزینه‌های مالی نسبت به سود عملیاتی را پوشش داده و در نتیجه در پایان این سال سود خالص ۱۶۰۰ میلیارد ریالی ایجاد کند که این به معنی ایجاد سود ۱۰۴ ریالی به ازای هر سهم این شرکت است. در سال‌های آتی با توجه به قراردادهایی که شرکت ایران خودرو با شرکت‌های خارجی از جمله شرکت پژو فرانسه منعقد کرده و همچنین طرح‌های سرمایه‌ای شرکت ایران خودرو که طی سال‌های آینده به بهره‌برداری می‌رسند، می‌توان آینده روشن و مطلوبی برای این شرکت و در نتیجه برای صنعت خودروسازی کشور متصور شد.

افزایش ۹ درصدی ارزش کل معاملات در سال ۹۶

فعالیت بهار بورس کالای ایران از نگاه آمار

مصطفی قدم خیر

تن بود که به ارزش ۱۶۲ تریلیون و ۸۶۷ میلیارد و ۸۷۴ میلیون و ۶۶ هزار ریال دادوستد شد که قراردادهای آتی به حجم ۴۹۸ هزار و ۲۹۹ تن و طلا نیز به میزان ۵۱ کیلوگرم در طی ۳ ماه سال ۹۶ مورد معامله قرار گرفت.

معاملات سلف موازی استاندارد و گواهی سپرده کالایی کل ارزش معاملات با رشد ۹ درصدی روبرو شد. حجم کل معاملات محصولات به استثنای طلا و قراردادهای آتی در شرکت بورس کالای ایران طی مدت مذکور ۵ میلیون و ۴۵۹ هزار و ۶۳۲

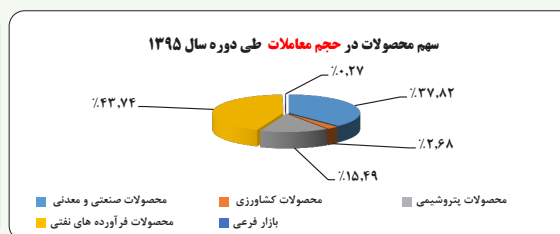
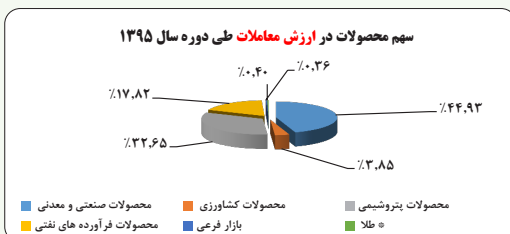
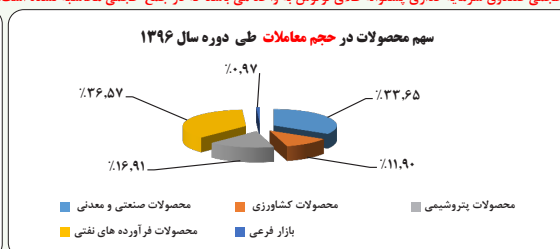
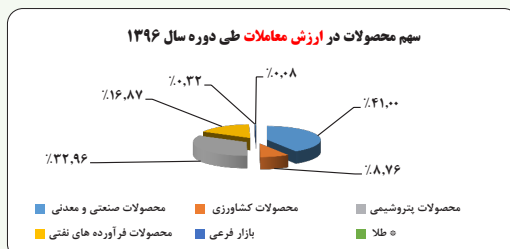
طنی ۳ ماه فعالیت بورس کالای ایران در سال ۹۶، محصولات مختلفی در ۲ تالار داخلی و صادراتی در ۴ رینگ محصولات صنعتی، فرآورده های نفتی، پتروشیمی و کشاورزی به صورت نقدی، سلف و نسیه دادوستد شد که با احتساب معاملات آتی،

حجم و ارزش محصولات معامله شده در بورس کالا طی دوره سال ۱۳۹۶ و مقایسه با دوره قبل

آمار معاملات	از تاریخ ۱۳۹۵/۰۱/۰۱ لغایت ۱۳۹۵/۰۴/۰۲		از تاریخ ۱۳۹۶/۰۱/۰۱ لغایت ۱۳۹۶/۰۴/۰۲		در صد تغییرات		در صد از کل	
	حجم (تن)	ارزش (هزار ریال)	حجم (تن)	ارزش (هزار ریال)	حجم	ارزش	حجم	ارزش
محصولات صنعتی و معدنی	۲۰۱۲،۵۲۵	۲۳،۷۰۲،۰۰۱،۷۹۹	۱،۸۱۱،۵۴۸	۳۸،۶۹۴،۲۵۲،۲۵۹	-۱۰٪	۱۵٪	۳۲.۷٪	۴۱.۰٪
محصولات کشاورزی	۱۴۲،۶۶۱	۲،۸۸۵،۷۳۲،۳۱۶	۶۴۰،۲۷۴	۸،۲۷۲،۰۵۸،۹۶۲	۳۴۹٪	۱۸۷٪	۱۱.۹٪	۸.۸٪
محصولات پتروشیمی	۸۲۴،۳۲۸	۲۴،۴۸۶،۵۵۱،۹۵۲	۹۰۹،۹۹۷	۳۱،۱۱۲،۳۱۴،۴۵۳	۱۰٪	۲۷٪	۱۶.۹٪	۲۳.۰٪
محصولات فرآورده های نفتی	۲،۳۲۷،۵۶۴	۱۳،۳۶۴،۶۵۰،۷۶۰	۱،۹۶۸،۶۲۳	۱۵،۹۲۶،۳۲۳،۵۷۸	-۱۵٪	۱۹.۳٪	۳۶.۶٪	۱۶.۹٪
بازار فرعی	۱۴،۱۱۱	۲۶۷،۸۸۶،۸۲۷	۵۲،۲۶۲	۳۰۹،۱۵۳،۳۵۴	۲۷۰٪	۱۴٪	۱.۰٪	۰.۳٪
طلا	۲۳۶	۳۰۰،۹۳۸،۴۶۳	۵۱	۷۱،۶۴۹،۰۰۱	-۷۸٪	-۷۶٪	۰.۰٪	۰.۱٪
جمع بازار فیزیکی	۵،۳۳۱،۱۸۹	۷۵،۰۰۷،۷۶۳،۱۱۷	۵،۳۸۲،۷۰۴	۹۴،۳۸۳،۷۵۱،۶۰۸	۱٪	۲۶٪	۱۰۰.۰٪	۱۰۰.۰٪
قراردادهای آتی	۶۷۹،۷۶۴	۷۳،۶۲۶،۷۴۶،۷۰۰	۴۹۸،۲۹۹	۶۷،۹۲۲،۰۶۷،۷۰۰	-۲۷٪	-۸٪	-	-
قراردادهای اختیار معامله	-	-	۱۰،۲۹۴	۱۲۳،۹۹۰،۵۰۰	-	-	-	-
جمع قراردادهای مشتقه	۶۷۹،۷۶۴	۷۳،۶۲۶،۷۴۶،۷۰۰	۵۰۸،۵۹۳	۶۸،۰۴۶،۰۵۸،۳۰۰	-۲۵٪	-۸٪	-	-
سلف موازی استاندارد	۱۲،۳۸۳	۱۷۷،۳۶۹،۹۴۷	۵۸،۸۱۰	۱۲۵،۴۲۶،۱۵۴	۳۷۵٪	-۲۹٪	-	-
گواهی سپرده کالایی	۱۰،۳۲۰	۱۰۵،۹۴۳،۳۶۶	۱۸،۱۱۸	۱۵۴،۶۳۷،۶۵۴	۷۶٪	۴۶٪	-	-
صندوق سرمایه گذاری	-	-	۱۵،۸۰۰،۴۵۰	۱۵۸،۰۰۰،۴۵۰	-	-	-	-
جمع بازار مالی	۲۲،۷۰۳	۲۸۳،۳۱۳،۳۱۳	۷۶،۹۲۸	۴۲۸،۰۶۴،۲۵۹	-	۵۴.۶٪	-	-
جمع کل معاملات شرکت بورس کالای ایران	۵،۳۴۳،۸۹۲	۱۴۸،۹۱۷،۸۲۳،۲۱۹	۵،۴۵۹،۶۳۲	۱۶۲،۸۶۷،۸۷۴،۰۶۶	۲٪	۹٪	-	-

• به تعداد ۲۲۴ عدد سکه تمام بهار آزادی طرح امام گواهی سپرده کالایی طی دوره سال ۱۳۹۶ و به تعداد ۲۷۰۵ عدد طی دوره سال ۱۳۹۵ مورد معامله قرار گرفته است که در جمع حجمی محاسبه نشده است.

• میزان حجمی صندوق سرمایه گذاری پشتوانه طلای لوتوس به واحد می باشد که در جمع حجمی محاسبه نشده است.

افزایش ۱۵ درصدی ارزش معاملات محصولات صنعتی و معدنی

گرانبها، سیمان و کک متالورژی مورد معامله قرار گرفت. ارزش کل معاملات این رینگ طی مدت مذکور ۳۸ تریلیون و ۶۹۴ میلیارد و ۲۵۲ میلیون و ۲۵۹ هزار ریال رسید. حجم و ارزش کل معاملات این رینگ نسبت به مدت مشابه سال گذشته ۱۰ درصد کاهش و ۱۵ درصد افزایش داشته است.

طی ۳ ماه فعالیت شرکت بورس کالای ایران در سال ۹۶، رینگ محصولات صنعتی و معدنی با در اختیار داشتن ۴۱ درصد ارزش کل معاملات در جایگاه اول معاملات جای گرفت. در این رینگ جمعاً یک میلیون و ۸۱۱ هزار و ۵۴۸ تن انواع محصولات صنعتی شامل آلومینیوم، روی، فولاد و مس، کنسانتره مولیبدن، کنسانتره فلزات

ارزش معاملات این کالا در حالی نسبت به مدت مشابه سال گذشته ۲۰ درصد کاهش داشته است که حجم آن نیز با ۳۹ درصد کاهش روبرو بوده است.

تریلیون و ۴۵۵ میلیارد و ۲۳۲ میلیون و ۱۹۰ هزار ریال به فروش رفت که همه دادوستد این کالا به صورت نقدی صورت گرفته است.

گروه آلومینیوم: پس از گذشت ۳ ماه از فعالیت بورس کالای ایران در سال ۹۶، جمعاً ۱۸ هزار و ۴۵۰ تن انواع آلومینیوم به ارزش یک

حجم و ارزش معاملات محصولات صنعتی و معدنی طی دوره سال ۱۳۹۶ و مقایسه با دوره قبل

نام کالا	نوع قرارداد	از تاریخ ۱۳۹۵/۰۱/۰۱ لغایت ۱۳۹۵/۰۴/۰۴		از تاریخ ۱۳۹۶/۰۱/۰۱ لغایت ۱۳۹۶/۰۴/۰۴		در صد تغییرات		در صد از کل	
		ارزش (هزار ریال)	حجم (تن)	ارزش (هزار ریال)	حجم (تن)	ارزش	حجم	ارزش	حجم
آلومینیوم	سلف	۰	۰	۰	۰	-	-	-	-
	نسیه	۶۳,۸۴۰,۳۱۰	۹۱۰	۱,۷۵۷,۱۹۴,۱۷۰	۱۸,۴۵۰	-۱۰۰٪	-۱۰۰٪	-۱۰۰٪	-۱۰۰٪
	نقدی	۲۹,۳۴۰	۰	۱,۸۲۱,۰۳۴,۳۸۰	۱۸,۴۵۰	-۱۷٪	-۳۷,۱٪	-۱۷٪	-۳۷,۱٪
جمع		۳۰,۳۵۰	۰	۱,۸۲۱,۰۳۴,۳۸۰	۱۸,۴۵۰	-۲۰,۹٪	-۳۹٪	-۲۰,۹٪	-۳۹٪
روی	نقدی	۵۲۰	۰	۳۶,۹۰۰,۰۰۰	۱۷۰	-۵۲٪	-۶۷٪	-۵۲٪	-۶۷٪
	سلف	۱,۵۷۹,۵۷۷	۰	۲۴,۶۹۷,۵۳۸,۸۹۶	۱,۵۴۲,۲۵۸	۲۳٪	-۳٪	۲۳٪	-۳٪
	نسیه	۰	۰	۰	۰	-	-	-	-
فلاد	نقدی	۵۹,۲۷۸	۰	۸۳۹,۹۰۷,۴۸۴	۹,۴۲۵	-۸۳٪	-۸۴٪	-۸۳٪	-۸۴٪
	سلف	۰	۰	۰	۰	-	-	-	-
	نسیه	۰	۰	۰	۰	-	-	-	-
جمع		۱,۶۳۸,۸۵۵	۰	۲۵,۵۲۷,۴۴۶,۳۸۰	۱,۵۵۴,۲۸۷	۱۹,۲٪	-۵,۲٪	۱۹,۲٪	-۵,۲٪
مس	سلف	۰	۰	۰	۰	-	-	-	-
	نقدی	۶۲,۹۳۰	۰	۵,۶۷۷,۵۰۴,۳۰۰	۵۵,۶۰۰	۷,۶٪	-۱۳٪	۷,۶٪	-۱۳٪
	نسیه	۰	۰	۰	۰	-	-	-	-
جمع		۶۲,۹۳۰	۰	۵,۶۷۷,۵۰۴,۳۰۰	۵۵,۶۰۰	۷,۶٪	-۱۳٪	۷,۶٪	-۱۳٪
کنسانتره	نقدی	۳۰	۰	۹۶,۹۴۳,۴۴۴	۲۱	۷٪	-۳۰٪	۷٪	-۳۰٪
	سلف	۰	۰	۰	۰	-	-	-	-
	نسیه	۰	۰	۰	۰	-	-	-	-
جمع		۳۰	۰	۹۶,۹۴۳,۴۴۴	۲۱	۷٪	-۳۰٪	۷٪	-۳۰٪
کنسانتره مولیبدن	نقدی	۱,۷۴۰	۰	۲۷۲,۲۵۲,۰۷۰	۱,۴۲۰	۳۷٪	-۱۸,۴٪	۳۷٪	-۱۸,۴٪
	سلف	۰	۰	۰	۰	-	-	-	-
	نسیه	۰	۰	۰	۰	-	-	-	-
جمع		۱,۷۴۰	۰	۲۷۲,۲۵۲,۰۷۰	۱,۴۲۰	۳۷٪	-۱۸,۴٪	۳۷٪	-۱۸,۴٪
کک	نقدی	۲,۲۰۰	۰	۱۳,۵۰۰,۰۰۰	۲,۰۰۰	-۱۱٪	-۹٪	-۱۱٪	-۹٪
	سلف	۰	۰	۰	۰	-	-	-	-
	نسیه	۰	۰	۰	۰	-	-	-	-
جمع		۲,۲۰۰	۰	۱۳,۵۰۰,۰۰۰	۲,۰۰۰	-۱۱٪	-۹٪	-۱۱٪	-۹٪
سنگ آهن	نقدی	۲۷۵,۰۰۰	۰	۲۴۵,۳۶۵,۲۲۵	۱۷۹,۵۰۰	-۴۲٪	-۳۵٪	-۴۲٪	-۳۵٪
	سلف	۰	۰	۰	۰	-	-	-	-
	نسیه	۰	۰	۰	۰	-	-	-	-
جمع		۲۷۵,۰۰۰	۰	۲۴۵,۳۶۵,۲۲۵	۱۷۹,۵۰۰	-۴۲٪	-۳۵٪	-۴۲٪	-۳۵٪
سیمان	نقدی	۱,۰۰۰	۰	۱,۰۵۵,۰۰۰	۰	-۱۰۰٪	-۱۰۰٪	-۱۰۰٪	-۱۰۰٪
	سلف	۰	۰	۰	۰	-	-	-	-
	نسیه	۰	۰	۰	۰	-	-	-	-
جمع		۱,۰۰۰	۰	۱,۰۵۵,۰۰۰	۰	-۱۰۰٪	-۱۰۰٪	-۱۰۰٪	-۱۰۰٪
خودرو	نقدی	۰	۰	۰	۰	-	-	-	-
	سلف	۰	۰	۰	۰	-	-	-	-
	نسیه	۰	۰	۰	۰	-	-	-	-
جمع		۰	۰	۰	۰	-	-	-	-
کل بازار	نقدی	۴۲۲,۰۳۸	۰	۸,۹۴۰,۶۲۲,۶۹۳	۲۶۶,۵۸۶	-۶٪	-۳۸٪	-۶٪	-۳۸٪
	سلف	۰	۰	۰	۰	-	-	-	-
	نسیه	۰	۰	۰	۰	-	-	-	-
جمع		۴۲۲,۰۳۸	۰	۸,۹۴۰,۶۲۲,۶۹۳	۲۶۶,۵۸۶	-۶٪	-۳۸٪	-۶٪	-۳۸٪
طلا	نقدی	۲۳۶	۰	۳۰۰,۹۳۸,۴۶۳	۵۱	-۷۶٪	-۷۸٪	-۷۶٪	-۷۸٪
	سلف	۰	۰	۰	۰	-	-	-	-
	نسیه	۰	۰	۰	۰	-	-	-	-
جمع		۲۳۶	۰	۳۰۰,۹۳۸,۴۶۳	۵۱	-۷۶٪	-۷۸٪	-۷۶٪	-۷۸٪

واحد طلا: کیلوگرم

به میزان ۵۰ عدد خودرو طی دوره سال ۱۳۹۶ مورد معامله قرار گرفته است.

معامله ۵۱ کیلوگرم طلا به ارزش ۷۱ میلیارد و ۶۴۹ میلیون ریال به صورت نقدی بود که از نظر حجم و ارزش با کاهش ۷۸ و ۷۶ درصدی روبرو بوده است.

گروه فولاد: طی ۳ ماه فعالیت بورس کالای ایران در سال ۹۶، جمعاً یک میلیون و ۵۵۴ هزار و ۳۸۷ تن انواع محصولات فولادی به ارزش ۳۰ تریلیون و ۴۳۵ میلیارد و ۳۶۸ میلیون و ۵۱۳ هزار ریال دادوستد شد که یک میلیون و ۵۴۳ هزار و ۲۵۸ تن به صورت سلف و مابقی به صورت نقدی مورد معامله قرار گرفت که ارزش کل معاملات این کالا نسبت به مدت مشابه در سال ۹۵، ۱۹ درصد رشد داشته و حجم آن نیز با ۵ درصد کاهش روبرو بوده است.

گروه کنسانتره: با فعالیت بورس کالای ایران در ۳ ماهه نخست سال ۹۶، جمعاً ۲۱ تن کنسانتره به ارزش ۱۰۴ میلیارد و ۵۱ میلیون و ۸۷۴ هزار ریال به فروش رفت. حجم این کالا نسبت به مدت مشابه سال گذشته ۳۰ درصد کاهش داشته که ارزش آن با ۷ درصد رشد مواجه بوده است.

گروه روی: با فعالیت بورس کالای ایران در ۳ ماه از سال ۹۶، بورس کالای ایران توانست ۱۷۰ تن فلز روی به ارزش ۱۷ میلیارد و ۶۸۰ میلیون ریال به صورت نقدی دادوستد شد که این مقدار از نظر حجم و ارزش به نسبت دوره مشابه سال قبل به ترتیب ۶۷ و ۵۲ درصد کاهش داشته است.

گروه مس: با پشت سر گذاشتن خرداد ماه و فرا رسیدن تیرماه سال ۹۶، بورس کالای ایران توانست ۵۵ هزار و ۶۰۰ تن انواع محصولات مسی به ارزش ۶ تریلیون و ۱۱۱ میلیارد و ۳۸۸ میلیون و ۸۹۰ هزار ریال به صورت نقدی دادوستد کند که از نظر حجم نسبت به مدت مشابه سال گذشته ۱۲ درصد کاهش و از نظر ارزش ۷ درصد افزایش داشته است.

گروه سنگ آهن: طی مدت مذکور جمعاً ۱۷۹ هزار و ۵۰۰ تن سنگ آهن به ارزش ۱۴۲ میلیارد و ۹۶ میلیون و ۵۶۰ هزار ریال به صورت نقدی دادوستد شد که از نظر حجم با کاهش ۳۵ درصدی و از نظر ارزش ۴۲ درصد کاهش داشته است.

گروه طلا: شرکت بورس کالای ایران در ۳ ماه نخست سال ۹۶، شاهد

رشد ۲۷ درصدی ارزش معاملات در رینگ محصولات پتروشیمی

معامله قرار گرفت که ارزش کل معاملات این رینگ طی مدت مذکور ۳۱ تریلیون و ۱۱۳ میلیارد و ۳۱۴ میلیون و ۴۵۳ هزار ریال به صورت نقدی و سلف بود که از نظر حجم و ارزش ۱۰ و ۲۷ درصد رشد داشته است.

طی فعالیت بورس کالای ایران در ۳ ماه نخست سال ۹۶، رینگ فرآورده های پتروشیمی با در اختیار داشتن ۳۳ درصد از ارزش کل معاملات جایگاه دوم را به خود اختصاص داده است. در این رینگ ۹۰۹ هزار و ۹۹۷ تن انواع فرآورده های مختلف مورد

گروه شیمیایی: ۲۶۵ هزار و ۷۰۶ تن انواع مواد شیمیایی به ارزش ۵ تریلیون و ۷۰۰ میلیارد و ۸۴۰ میلیون و ۶۹۹ هزار ریال به صورت نقدی و سلف در رینگ فرآورده های پتروشیمی در ۳ ماهه سال ۹۶ دادوستد شد که معامله ۲۳۳ هزار و ۲۰۶ تن به صورت نقدی و مابقی به صورت سلف انجام شد.

گروه مواد پلیمری: با اتمام سومین ماه سال ۹۶، بورس کالای ایران توانست ۶۴۴ هزار و ۷۱ تن مواد پلیمری به ارزش ۲۵ تریلیون و ۴۰۹ میلیارد و ۲۸۳ میلیون و ۷۵۴ هزار ریال در رینگ فرآورده های پتروشیمی دادوستد کند که از نظر حجم نسبت به سال قبل ۷ درصد رشد داشته و از نظر ارزش ۲۱ درصد رشد داشته است.

گروه گازها و خوراک ها: با فعالیت بورس کالای ایران در ۳ ماه از سال ۹۶، جمعاً ۲۲۰ تن مواد پلیمری به ارزش ۳ میلیارد و ۱۹۰ میلیون ریال به صورت نقدی و سلف دادوستد شد که از نظر حجم و ارزش معاملات نسبت به دوره مشابه سال قبل به صورت مشابه ۲۷ درصد کاهش داشته است.

افزایش ۱۹ درصدی ارزش معاملات در رینگ محصولات فرآورده های نفتی

با گذشت ۳ ماه از فعالیت بورس کالای ایران در سال ۹۶، رینگ فرآورده های نفتی با در اختیار داشتن ۳۶ درصد از حجم کل معاملات و ۱۷ درصد از ارزش کل معاملات جایگاه سوم را به خود اختصاص داده است. در این رینگ یک میلیون و ۹۶۸ هزار و ۶۲۳ تن انواع

فرآورده های مختلف مورد معامله قرار گرفت که ارزش کل معاملات این رینگ طی مدت مذکور ۱۵ تریلیون و ۹۲۶ میلیارد و ۳۲۳ میلیون و ۵۷۸ هزار ریال به صورت نقدی و سلف بود که از نظر حجم ۱۵ درصد کاهش داشته و از نظر ارزش ۱۹ درصد رشد داشته است.

حجم و ارزش معاملات محصولات پتروشیمی و فرآورده های نفتی طی دوره سال ۱۳۹۶ و مقایسه با دوره قبل

نام کالا	نوع قرارداد	از تاریخ ۱۳۹۵/۰۱/۰۱ لغایت ۱۳۹۵/۰۴/۰۲		از تاریخ ۱۳۹۶/۰۱/۰۱ لغایت ۱۳۹۶/۰۴/۰۲		درصد تغییرات		درصد از کل	
		حجم (تن)	ارزش (هزار ریال)	حجم (تن)	ارزش (هزار ریال)	حجم	ارزش	حجم	ارزش
شیمیایی	سلف	۶۶,۹۷۵	۱,۸۹۷,۳۳۱,۱۸۷	۳۲,۵۰۰	۹۹۲,۴۲۹,۷۲۱	-۵۱٪	-۴۸٪		
	نقدی	۱۵۷,۷۷۳	۱,۶۴۷,۶۲۴,۱۴۲	۲۳۲,۲۰۶	۴,۷۰۸,۴۱۰,۹۷۸	۴۸٪	۱۸۵,۸٪		
جمع		۲۲۴,۷۴۸	۳,۵۴۴,۹۵۵,۳۲۹	۲۶۵,۷۰۶	۵,۷۰۰,۸۴۰,۶۹۹	۱۸٪	۳۹٪		
پلیمر	سلف	۲۲۲,۳۴۴	۷,۱۳۲,۹۰۷,۲۵۴	۱۲۵,۵۶۰	۴,۹۴۵,۶۸۶,۶۴۲	-۴۴٪	-۳۱٪		
	نقدی	۲۷۶,۹۳۵	۱۳,۸۰۳,۳۲۹,۳۶۹	۵۱۸,۵۱۱	۲۰,۴۶۳,۵۹۷,۱۱۳	۳۸٪	۴۸,۳٪		
جمع		۵۹۹,۲۷۹	۲۰,۹۳۷,۲۳۶,۶۲۳	۶۴۴,۰۷۱	۲۵,۴۰۹,۲۸۳,۷۵۴	۷٪	۲۱٪		
گازها و خوراکها	سلف	۰	۰	۱۱۰	۱,۵۹۵,۰۰۰	-	-		
	نقدی	۳۰۰	۴,۳۵۰,۰۰۰	۱۱۰	۱,۵۹۵,۰۰۰	-۶۳٪	-۶۳٪		
جمع		۳۰۰	۴,۳۵۰,۰۰۰	۲۲۰	۳,۱۹۰,۰۰۰	-۲۷٪	-۰٪		
جمع پتروشیمی	سلف	۲۸۹,۳۱۹	۹,۰۳۱,۲۳۸,۴۴۱	۱۵۸,۱۷۰	۵,۹۲۹,۷۱۱,۳۶۳	-۴۵,۳٪	-۳۴٪		
	نقدی	۵۳۵,۰۰۹	۱۵,۴۵۵,۳۱۳,۵۱۱	۷۵۱,۸۲۷	۲۵,۱۷۳,۶۳۰,۹۰۰	۴۱٪	۶۲,۹٪		
جمع کل		۸۲۴,۳۲۸	۲۴,۴۸۶,۵۵۱,۹۵۲	۹۰۹,۹۹۷	۳۱,۱۱۳,۳۴۲,۲۶۳	۱۰٪	۲۷٪		
روغن	سلف	۰	۰	۰	۰	-	-		
	نقدی	۰	۰	۱۰,۳۵۰	۲۱۱,۲۲۸,۳۸۹	-	-		
جمع		۰	۰	۱۰,۳۵۰	۲۱۱,۲۲۸,۳۸۹	-	-		
قیر	سلف	۳,۲۰۰	۱۹,۲۰۰,۰۰۰	۰	۰	-۱۰۰٪	-۱۰۰٪		
	نقدی	۱,۲۵۸,۱۶۸	۸,۰۲۵,۳۱۶,۸۴۵	۹۵۲,۸۶۴	۸,۲۲۴,۲۵۳,۰۷۴	-۲۴,۳٪	۴٪		
جمع		۱,۲۶۱,۳۶۸	۸,۰۴۴,۵۱۶,۸۴۵	۹۵۲,۸۶۴	۸,۲۲۴,۲۵۳,۰۷۴	-۲۴,۳٪	۳٪		
وکیوم باتوم	نقدی	۶۹۱,۶۳۰	۳,۲۲۶,۷۳۳,۸۱۰	۶۷۷,۳۱۵	۴,۶۲۳,۵۹۷,۹۲۴	-۲,۱٪	۳۴٪		
	نقدی	۹۳,۳۹۰	۱۸۷,۹۳۹,۲۶۵	۸۳,۸۲۵	۱۳۳,۴۱۲,۴۹۹	-۱۰,۲٪	-۲۹٪		
لوپ کات	سلف	۰	۰	۰	۰	-	-		
	نقدی	۲۶۸,۳۰۰	۱,۷۰۱,۷۶۴,۹۰۶	۲۲۷,۰۵۰	۲,۵۴۳,۰۲۲,۰۷۰	-۱۱,۶۵٪	۴۹٪		
جمع		۲۶۸,۳۰۰	۱,۷۰۱,۷۶۴,۹۰۶	۲۲۷,۰۵۰	۲,۵۴۳,۰۲۲,۰۷۰	-۱۱,۶٪	۴۹,۴٪		
سلاپس واکس	نقدی	۷,۲۰۰	۴۱,۶۵۹,۴۰۰	۲,۶۰۰	۲۲,۱۶۵,۳۰۰	-۶۴٪	-۴۷٪		
	نقدی	۵,۶۷۶	۶۲,۰۳۶,۵۳۴	۴,۶۱۹	۵۸,۶۴۳,۹۷۲	-۱۸,۶٪	-۵٪		
عایق رطوبتی	سلف	۰	۰	۰	۰	-	-		
	نقدی	۳,۲۰۰	۱۹,۲۰۰,۰۰۰	۰	۰	-۱۰۰٪	-۱۰۰٪		
جمع فرآورده های نفتی		۲,۲۲۴,۳۶۴	۱۳,۳۴۵,۴۵۰,۷۶۰	۱,۹۶۸,۶۲۳	۱۵,۹۲۹,۲۲۳,۵۷۸	-۱۵,۳٪	۱۹,۳٪		
جمع کل		۲,۲۲۷,۵۶۴	۱۳,۳۶۴,۶۵۰,۷۶۰	۱,۹۶۸,۶۲۳	۱۵,۹۲۹,۲۲۳,۵۷۸	-۱۵,۴۲٪	۱۹,۳٪		
جمع کل	سلف	۲۸۹,۳۱۹	۹,۰۳۱,۲۳۸,۴۴۱	۱۵۸,۱۷۰	۵,۹۲۹,۷۱۱,۳۶۳	-۴۵,۳٪	-۳۴٪		
	نقدی	۳,۲۰۰	۱۹,۲۰۰,۰۰۰	۰	۰	-۱۰۰٪	-۱۰۰٪		
جمع کل		۲,۸۵۹,۳۷۳	۲۸,۸۰۰,۷۶۴,۲۷۱	۲,۷۲۰,۴۵۰	۴۱,۰۹۹,۹۲۶,۶۶۸	-۴,۹٪	۴۲,۷٪		
جمع کل		۳,۱۵۱,۸۹۲	۲۷,۸۵۱,۲۰۲,۷۱۲	۲,۸۷۸,۶۲۰	۴۷,۰۳۹,۶۳۸,۰۳۱	-۸,۷٪	۲۴,۲۸٪		

گروه قیر: بعد از گذشت ۳ ماه از سال ۹۶، جمعاً ۹۵۲ هزار و ۸۶۴ تن انواع قیر به ارزش ۸ تریلیون و ۳۲۴ میلیارد و ۲۵۳ میلیون و ۷۴ هزار ریال به صورت نقدی دادوستد شد که حجم کل معاملات نسبت به مدت مشابه سال گذشته ۲۴ درصد کاهش داشته که ارزش معاملات با ۳ درصد رشد روبرو بوده است.

گروه گوگرد: در طی فعالیت ۳ ماهه بورس کالای ایران در سال ۹۶، ۸۳ هزار و ۸۲۵ تن گوگرد به

ارزش ۱۳۳ میلیارد و ۴۱۲ میلیون و ۹۴۹ هزار ریال به صورت نقدی به فروش رسید.

گروه وکیوم باتوم: با گذشت ۳ ماه از فعالیت بورس کالای ایران، ۶۷۷ هزار و ۳۱۵ تن وکیوم باتوم به ارزش ۴ تریلیون و ۶۳۳ میلیارد و ۵۹۷ میلیون و ۹۲۴ هزار ریال به صورت نقدی دادوستد شد.

گروه لوپ کات: از فروردین تا پایان خردادماه سال ۹۶، جمعاً ۲۳۷ هزار و ۵۰ تن لوپ کات به ارزش ۲ تریلیون و ۵۴۳ میلیارد و ۲۲ میلیون و ۷۰ هزار

ریال به صورت نقدی دادوستد شد. حجم کل معاملات این کالا نسبت به دوره مشابه سال گذشته ۱۱ درصد کاهش داشته و ارزش آن ۴۹ درصد رشد داشته است. **گروه عایق رطوبتی:** با پشت سر گذاشتن ۳ ماه از سال ۹۶، جمعاً ۴ هزار و ۶۱۹ تن انواع عایق رطوبتی به ارزش ۵۸ میلیارد و ۶۴۳ میلیون و ۹۷۲ هزار ریال به صورت نقدی در بورس کالای ایران دادوستد شد که حجم و ارزش معاملات این کالا نسبت به دوره مشابه سال قبل ۱۹ و ۵ درصد کاهش داشته است.

رشد ۱۸۷ درصدی ارزش معاملات در رینگ محصولات کشاورزی

طی ۳ ماه فعالیت شرکت بورس کالای ایران در سال ۹۶، رینگ محصولات کشاورزی با معامله ۶۴۰ هزار و ۲۷۴ تن انواع محصولات نظیر برنج، جو، ذرت، شکر، کنجاله، گندم و زیره به ارزش جمعاً ۸ تریلیون و ۲۷۲ میلیارد و ۵۸ میلیون و ۹۶۲ هزار ریال رسیده است که رینگ کشاورزی از لحاظ حجم ۳۴۹ درصد و از نظر ارزش ۱۸۷ درصد رشد داشته است.

حجم و ارزش معاملات محصولات کشاورزی طی دوره سال ۱۳۹۶ و مقایسه با دوره قبل

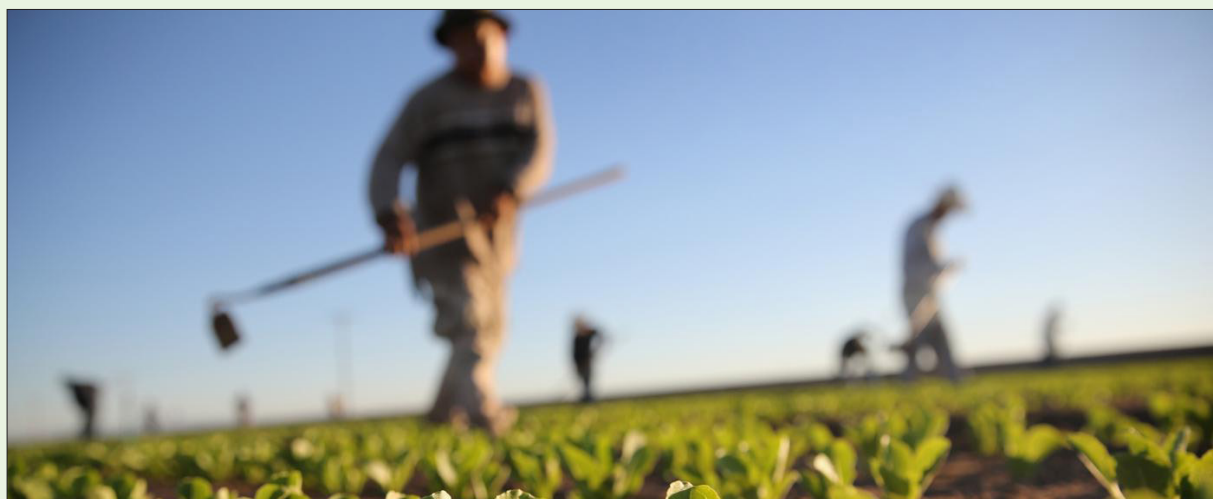
نام کالا	نوع قرارداد	از تاریخ ۱۳۹۵/۰۱/۰۱ لغایت ۱۳۹۵/۰۴/۰۴		از تاریخ ۱۳۹۶/۰۱/۰۱ لغایت ۱۳۹۶/۰۴/۰۴		درصد تغییرات		در صد از کل	
		حجم (تن)	ارزش (هزار ریال)	حجم (تن)	ارزش (هزار ریال)	حجم	ارزش	حجم	ارزش
جو	نسبه	۱,۲۱۰	۸,۹۸۴,۴۰۰	-	-	-۱۰۰٪	-۱۰۰٪	-	-
	تقدی	۷,۱۹۴	۵۱,۲۷۰,۰۱۶	۱۷۸,۷۷۲	۱,۵۸۸,۸۵۹,۷۸۷	۲۳۸۵٪	۲۹۹۹٪	۲۷.۹٪	۱۹٪
	جمع	۸,۴۰۴	۶۰,۲۵۴,۴۱۶	۱۷۸,۷۷۲	۱,۵۸۸,۸۵۹,۷۸۷	۲۰۲۷٪	۲۵۳۷٪	۲۷.۹٪	۱۹٪
ذرت	نسبه	۱,۲۵۰	۱۰,۳۱۸,۵۰۰	-	-	-۱۰۰٪	-۱۰۰٪	-	-
	سلف	-	-	۱,۲۶۵	۹,۵۲۷,۲۵۰	-	-	-	-
	تقدی	۱۹,۷۰۰	۱۵۶,۳۱۱,۳۰۰	۵,۰۱۰	۳۷,۰۲۳,۱۰۰	-۷۶٪	-۷۵٪	-	-
شکر	نسبه	۲۰,۹۵۰	۱۶۶,۶۲۹,۸۰۰	۶,۲۷۵	۴۶,۵۵۰,۳۵۰	-۷۲٪	-۷۰٪	۱.۰٪	۱٪
	سلف	۲۹,۸۰۰	۶۸۷,۶۱۲,۵۵۰	۱۲۵	۳,۱۵۰,۰۰۰	-۱۰۰٪	-۱۰۰٪	-	-
	تقدی	۱,۸۹۰	۴۵,۸۷۸,۴۰۰	-	-	-۱۰۰٪	-۱۰۰٪	-	-
کنجاله ها	نسبه	۶۸,۷۵۸	۱,۶۰۶,۳۲۲,۴۵۰	۱۴۵,۸۰۰	۳,۶۸۹,۵۱۹,۳۲۵	۱۱۲٪	۱۳۰٪	۲۳٪	۴۵٪
	سلف	۱۰۰,۴۴۸	۲,۳۳۹,۸۲۳,۴۰۰	۱۴۵,۹۲۵	۳,۶۹۲,۶۶۹,۴۲۵	۴۵٪	۵۸٪	۲۳٪	۴۵٪
	تقدی	۱,۵۸۵	۲۴,۳۷۱,۹۵۰	-	-	-۱۰۰٪	-۱۰۰٪	-	-
مرغ منجمد	نسبه	-	-	۱,۳۰۰	۱۹,۱۸۰,۰۰۰	-	-	-	-
	سلف	-	-	-	-	-	-	-	-
	تقدی	-	-	-	-	-	-	-	-
کنسرواتر و تفاله ها	نسبه	-	-	-	-	-	-	-	-
	سلف	-	-	-	-	-	-	-	-
	تقدی	-	-	-	-	-	-	-	-
زعفران	نسبه	-	-	-	-	-	-	-	-
	سلف	-	-	-	-	-	-	-	-
	تقدی	-	-	-	-	-	-	-	-
گندم	نسبه	۲,۵۰۰	۳۰,۰۰۰,۰۰۰	۲۹۱,۸۵۰	۲,۳۶۷,۳۶۸,۳۰۰	۱۱۵۷۴٪	۷۷۹۱٪	۴۶٪	۲۹٪
	سلف	۲,۱۸۵	۷۷,۴۴۴,۷۵۰	-	-	-۱۰۰٪	-۱۰۰٪	-	-
	تقدی	-	-	-	-	-	-	-	-
برنج	نسبه	-	-	-	-	-	-	-	-
	سلف	-	-	-	-	-	-	-	-
	تقدی	-	-	-	-	-	-	-	-
دانه های روغنی	نسبه	-	-	-	-	-	-	-	-
	سلف	-	-	-	-	-	-	-	-
	تقدی	-	-	-	-	-	-	-	-
عسل	نسبه	-	-	-	-	-	-	-	-
	سلف	-	-	-	-	-	-	-	-
	تقدی	-	-	-	-	-	-	-	-
نخود	نسبه	-	-	-	-	-	-	-	-
	سلف	-	-	-	-	-	-	-	-
	تقدی	-	-	-	-	-	-	-	-
خرما	نسبه	-	-	-	-	-	-	-	-
	سلف	-	-	-	-	-	-	-	-
	تقدی	-	-	-	-	-	-	-	-
روغن خام	نسبه	۶,۵۸۹	۱۸۷,۲۰۹,۰۰۰	۷,۴۰۰	۲۴۷,۳۷۰,۰۰۰	۱۳٪	۳۲٪	-	-
	سلف	۶,۵۸۹	۱۸۷,۲۰۹,۰۰۰	۱۵,۹۰۰	۵۴۴,۸۷۰,۰۰۰	۱۴۱٪	۱۹۱٪	۳٪	۷٪
	تقدی	-	-	-	-	-	-	-	-
پسته	نسبه	-	-	-	-	-	-	-	-
	سلف	-	-	-	-	-	-	-	-
	تقدی	-	-	-	-	-	-	-	-
تخم مرغ	نسبه	۲۹,۸۰۰	۶۸۷,۶۱۲,۵۵۰	۹,۸۹۰	۳۱۰,۱۷۷,۳۵۰	-۶۷٪	-۵۵٪	-	-
	سلف	۵,۹۳۵	۸۹,۵۵۳,۲۵۰	-	-	-۱۰۰٪	-۱۰۰٪	-	-
	تقدی	۱۰۶,۹۲۶	۲,۱۰۸,۵۶۷,۵۱۶	۶۲۰,۳۸۴	۷,۹۶۱,۸۸۱,۷۱۲	۴۹۰٪	۲۷۸٪	۱۰۰٪	۱۰۰٪
کل بازار	نسبه	۱۴۳,۶۶۱	۲,۸۸۵,۷۳۳,۳۱۶	۶۴۰,۳۷۴	۸,۲۷۲,۰۵۸,۹۶۲	۳۴۹٪	۱۸۷٪	۱۰۰٪	۱۰۰٪
	سلف	-	-	-	-	-	-	-	-
	تقدی	-	-	-	-	-	-	-	-

به میزان ۷۴۰۰۰ عدد تخم مرغ در گروه کشاورزی طی دوره سال ۱۳۹۶ مورد معامله قرار گرفته است.

دانه های داخلی و وارداتی به ارزش ۴۶ میلیارد و ۵۵۰ میلیون و ۳۵۰ هزار ریال به صورت نقدی دادوستد شد که از نظر حجم و ارزش به ترتیب ۷۰ و ۷۲ درصد کاهش داشته است. **گروه گندم:** با گذشت ۳ ماه از فعالیت های بورس کالای ایران در سال جاری ۲۹۱ هزار و ۸۵۰ تن انواع گندم به ارزش ۲ تریلیون و ۳۶۷ میلیارد و ۲۶۸ میلیون و ۳۰۰ هزار ریال به صورت نقدی به فروش رفت.

مدت ۳ ماه به صورت نقدی دادوستد شد که حجم و ارزش کل معاملات این کالا نسبت به سال گذشته به ترتیب ۱۸ و ۲۱ درصد کاهش داشته است. **گروه شکر:** با گذشت ۳ ماه از فعالیت بورس کالا در سال ۹۶، ۱۴۵ هزار و ۹۲۵ تن شکر سفید به ارزش ۳ تریلیون و ۶۹۲ میلیارد و ۶۶۹ میلیون و ۳۲۵ هزار ریال به صورت نقدی دادوستد شد. **گروه ذرت:** طی ۳ ماه فعالیت بورس کالای ایران در سال ۹۶، ۶ هزار و ۲۷۵ تن انواع ذرت

گروه جو: با فعالیت بورس کالای ایران تا پایان خرداد ماه سال ۹۶، ۱۷۸ هزار و ۷۷۲ تن انواع جو به ارزش یک تریلیون و ۵۸۸ میلیارد و ۸۵۹ میلیون و ۷۸۷ هزار ریال دادوستد شد. حجم و ارزش کل معاملات این کالا نسبت به مدت مشابه سال قبل به ترتیب ۲۰۲۷ و ۲۵۳۷ درصد رشد داشته است. **گروه کنجاله های دانه های روغنی:** یک هزار و ۳۰۰ تن انواع کنجاله دانه های روغنی به ارزش ۱۹ میلیارد و ۱۸۰ میلیون ریال از رینگ کشاورزی در

اجرای بودجه ریزی مبتنی بر عملکرد در بانک ملی ایران

عملیاتی شدن بودجه ریزی مبتنی بر عملکرد است. مدیرعامل بانک ملی ایران با بیان اینکه دست کم در سه بند از سیاست های کلی اقتصاد مقاومتی به طور مشخص به موضوع بودجه ریزی مبتنی بر عملکرد اشاره شده است، گفت: کنترل و نظارت بر اموال عمومی، بالابردن کیفیت در مدیریت دستگاه و نیز انتخاب بهترین مورد در میان همه انتخاب ها، دستاورد بودجه ریزی مبتنی بر عملکرد است. حسین زاده ادامه داد: طبیعی است که دستگاه ها به هزینه کردن زیاد علاقه مند باشند، در حالی که بودجه ریزی مبتنی بر عملکرد، جلوی مصرف بی رویه منابع را می گیرد. در واقع بودجه ریزی مبتنی بر عملکرد به جای اینکه به گذشته نگاه کند، نتیجه گراست. رئیس شورای هماهنگی بانک های دولتی با اشاره به آثار عملیاتی شدن این روند در بانک ملی ایران گفت: تا پیش از این چپش کارکنان در شعب به شیوه سنتی بود، اما اکنون روسای شعب از کارکنان به بهترین وجه استفاده می کنند؛ چراکه قیمت تمام شده خدمات در همه شعب بانک حساب شده است. وی با تأکید بر اینکه در حال حاضر روسای شعب بانک ملی ایران با محاسبه هزینه و فایده خدمات، شعبه را اداره می کنند، افزود: این انضباط مالی حاکم شده در بانک، باعث شده اداره امور از شیوه سنتی خارج شده و مبتنی بر شیوه های نوین باشد. به گفته حسین زاده یک هزار و ۴۰۷ فعالیت با ۱۳۶ فرایند در بانک ملی ایران احصا شده و بودجه ریزی مبتنی بر

بودجه ریزی مبتنی بر عملکرد از سال گذشته در بانک ملی ایران اجرایی شده است

به گزارش روابط عمومی بانک ملی ایران؛ دکتر محمدرضا حسین زاده مدیرعامل بانک ملی ایران ضمن بیان مطلب فوق در «هشتمین کنفرانس بین المللی بودجه ریزی بر مبنای عملکرد با تأکید بر تحقق اقتصاد مقاومتی» که با حضور دکتر علی لاریجانی رئیس مجلس شورای اسلامی، دکتر عادل آذر رئیس دیوان محاسبات کل کشور و جمعی از کارشناسان و محققان حوزه برنامه و بودجه در مرکز همایش های بین المللی رازی برگزار شد، با اعلام این خبر افزود: از دو سال پیش مقدمات عملیاتی شدن این اقدام در بانک ملی ایران فراهم شد و در سال گذشته یک منطقه از تهران، شاهد اجرایی شدن بودجه ریزی مبتنی بر عملکرد بود. رئیس هیات مدیره بانک ملی ایران با اشاره به اینکه این بانک ۳۵۰۰ شعبه و ۴۰ هزار کارمند دارد، اظهار کرد: بودجه ریزی مبتنی بر عملکرد در چنین سازمان بزرگی می توان آثار بسیار مشهود و قابل توجهی داشته باشد. حسین زاده با تأکید بر اینکه بزرگترین اثر عملیاتی شدن بودجه ریزی مبتنی بر عملکرد، افزایش کارایی، اثربخشی و انضباط مالی است، ادامه داد: یکی از الزامات تحقق اقتصاد مقاومتی که مورد تأکید رهبر معظم انقلاب، هیات دولت و برنامه های بالادستی است،

عملکرد بر اساس سه محور استانداردسازی و مدیریت مستندات، قیمت تمام شده و ارزیابی عملکرد پیاده سازی شده است. رئیس هیات مدیره بانک ملی ایران با تأکید بر لزوم فرهنگ سازی و افزایش دانش کارکنان و مدیران سازمان ها نسبت به امتیازات بودجه ریزی مبتنی بر عملکرد، ادامه داد: اکنون شعب بانک ملی ایران در استان های تهران، مازندران و اصفهان، بودجه ریزی مبتنی بر عملکرد را تجربه می کنند. وی شفاف سازی، جلوگیری از وقوع فساد و بیشینه شدن درآمد با در نظر گرفتن هزینه منطقی مبتنی بر عملکرد را از جمله دستاوردهای بودجه ریزی عملیاتی اعلام کرد.

به مبلغ ۳۰ هزار میلیارد ریال از محل آورده نقدی و مطالبات حال شده سهامداران را صادر و انجام آن با رعایت قوانین و مقررات را ابلاغ کرد. هیات مدیره بانک آینده ابراز امیدواری کرد؛ این افزایش سرمایه ۱۴ هزار میلیارد ریالی منجر به ارتقای توانایی بانک در تجهیز و تخصیص منابع و ایجاد ترکیب مناسبی از درآمدها و بازدهی مطلوب و مورد انتظار سپرده گذاران و سهامداران و هم چنین اصلاح نسبت های مالی بانک می شود. همچنین، هیات مدیره بانک آینده در نظر دارد؛ همسو با استانداردهای بین المللی و مدل جدید نظارتی بانک مرکزی تا پایان سال ۱۳۹۷، نسبت به افزایش سرمایه بانک از ۳۰ هزار میلیارد ریال به ۵۰ هزار میلیارد اقدام کند.

دو سال گذشته آغاز کرده است. در این ارتباط، پس از موافقت بانک مرکزی و سازمان بورس و اوراق بهادار، مراحل اجرایی افزایش سرمایه از مبلغ ۸ هزار میلیارد ریال به مبلغ ۱۶ هزار میلیارد ریال آغاز و آگهی پذیره نویسی افزایش سرمایه در تاریخ ۱۳۹۴/۱۲/۰۵ از طریق جراید کثیرالانتشار به اطلاع عموم رسید. در نهایت، پس از تصدیق کلیه مراحل قانونی صورت پذیرفته توسط بانک مرکزی و سازمان بورس و اوراق بهادار، مرحله اول افزایش سرمایه در تاریخ ۱۱ بهمن ماه ۱۳۹۵ محقق شده و در اداره ثبت شرکت ها و موسسات غیر تجاری تهران به ثبت قانونی رسید. در اجرایی مرحله دوم، بانک مرکزی مجوز افزایش سرمایه بانک آینده از مبلغ ۱۶ هزار میلیارد ریال

مجوز افزایش سرمایه بانک آینده صادر شد

بانک آینده در راستای مأموریت اصلی خود با ایفای نقش برای افزایش رفاه جامعه، تقویت تولید، ایجاد پایداری در توسعه اقتصادی کشور، ارتقای سلامت عملکرد و استحکام مالی بانک، فرایند افزایش سرمایه برای دستیابی به سرمایه ۳۰ هزار میلیارد ریالی را از

اهدای جایزه ملی سرآمدان اقتصاد ایران در صنعت بانکداری به مدیر عامل بانک انصار

در «شانزدهمین اجلاس سرآمدان اقتصاد ایران» جایزه ملی سرآمدان اقتصاد ایران در صنعت بانکداری به مدیر عامل بانک انصار اهدا شد.

به گزارش اداره کل روابط عمومی و تبلیغات بانک انصار؛ شانزدهمین «اجلاس سرآمدان اقتصاد ایران» با هدف توسعه تولید و اشتغال در مرکز همایش های صدا و سیما و با استقبال شایسته مدیران، تولید کنندگان و فعالان عرصه اقتصاد و صنعت برگزار شد. این اجلاس بزرگترین ضیافت مشترک مسئولین و برترین مدیران حوزه تولید، خدمات و صادرات ایران قلمداد می شود.

این گزارش می افزاید: بر اساس ارزیابی های انجام شده توسط تیم کارشناسان این اجلاس، بانک انصار بر مبنای اقدامات، فعالیت ها و خدمات شایسته در صنعت بانکداری و همچنین دستاوردهای کسب شده در زمینه صداقت و اعتماد آفرینی موفق تشخیص داده شده و «جایزه ملی سرآمدان اقتصاد ایران در صنعت بانکداری» به آیت اله ابراهیمی مدیر عامل بانک انصار اهدا شد. لازم به ذکر است بانک انصار رویکرد انضباط و سلامت اداری، مشتری مداری، برخورد صادقانه و اعتماد آفرین با مشتریان و سهام داران را از اولویت های اصلی و اهداف اجرایی خود قلمداد کرده و از بدو شروع به فعالیت در عرصه بانکداری، با توجه به نگرش

های ارزشی و معنوی این مهم را در انتخاب شعار خود نیز لحاظ کرده است. بر مبنای همین نگرش از دیر باز بانک انصار انجام خدمت صادقانه را باعث پدید آمدن اعتبار جاودانه دانسته و خود را "نماد خدمت و اعتبار" قلمداد می کند. گفتنی است از سوی سازمانها و نهادهای معتبر دولتی و نظارتی، این بانک موفق به کسب نشان های متعدد در زمینه مدیریت سلامت اداری در سنوات متوالی و معرفی به عنوان "سازمان پاک" و در نهایت "سازمان ناب" شده و همچنین از سوی سازمان بورس و اوراق بهادار لوح تقدیر شفاف ترین ناشر بورسی کشور و رتبه نخست شفافیت مالی در شبکه بانکداری کشور در سال ۹۵ نیز به بانک انصار اهدا شده است.

افتتاح مجتمع کاغذ امیرآباد

به عنوان بزرگترین مجتمع تولید کاغذ کشور

با حضور ریاست محترم جمهوری اسلامی ایران

با استفاده از حمایت و تسهیلات بانک آینده

حمایت از تولیدکنندگان داخلی و کمک به اشتغال پایدار
ایجاد اشتغال برای ۱۷۵ نفر به صورت مستقیم
ایجاد اشتغال قابل توجه به صورت پیشین و پسین
ظرفیت تولید ۵۵ تا ۶۵ هزار تن کاغذ در خط اول
ظرفیت تولید ۱۶۵ هزار تن کاغذ در خط دوم و سوم

بانک آینده
AYANDEH BANK

WWW.BA24.IR

آنچه توانسته ایم لطف خدا بوده است

رونمایی از نخستین نرم افزار بانکداری بر روی ساعت های هوشمند به همراه قابلیت ورود با اثر انگشت

نخستین نرم افزار بانکداری
بر روی ساعت های هوشمند

همراه بانک پاسارگاد ، قابلیت ورود با اثر انگشت

فکرشو بکن.

۱۰۰ جایزه

هزار میلیون

ریالی

هشتمین مرحله قرعه‌کشی سپرده‌های قرض الحسنه پس‌انداز

بانک انصار

مرکز خدمات مشتریان ۰۹۶۳۰۰
www.ansarbank.ir

 AnsarBank
 @Ansar_Bank

طرح تسهیلاتی **حیبا**

ویژه دارندگان پایانه‌های فروشگاهی

بانک قوامین، همیار مشتریان پایانه‌های فروشگاهی